

Talousarvio 2021

Taloussuunnitelma 2021-2023

Nurmijärvi

VUODEN 2021 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJE

YLEISPERUSTELUT	3
Nurmijärven kuntastrategia 2018-2025	26
Strategiset mittarit	39
Strategian vuositavoitteet	40
KÄYTTÖTALOUSOSA	
Konsernipalvelut	47
Hallintopalvelut	
Henkilöstöpalvelut	
Talouspalvelut	
Viestintä- ja markkinointipalvelut	
Elinvoima- ja kuntakehityspalvelut	
Yhteiset toiminnot	
Tarkastuslautakunta	
Sivistys- ja hyvinvointitoimiala	59
Hallinto- ja talouspalvelut	
Koulutuspalvelut	
Perusopetuksen erillishankkeet	
Varhaiskasvatustaloudet	
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	
Nuorisopalvelut	
Liikuntapalvelut	
Hyvinvointipalvelut	
Ympäristötoimiala	83
Tekninen keskus	
Tilakeskus	
Hallinto- ja talouspalvelut	
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	
Maankäyttö ja kaavoitus	
Omaisuuksien tuotot ja hallinta	
Sosiaali- ja terveystaloudet	101

TULOSLASKELMAOSA	105
INVESTOINTIOSA	111
RAHOITUSOSA	129
LIKELAITOKSET	
Nurmijärven Vesi -liikelaitos	137
Aleksia -liikelaitos	145
TYTÄRYHTEISÖT	
Kiinteistö Oy Aitohelmi	155
Kiinteistö Oy Aleksis Kiventie 14	156
Kiinteistö Oy Klaukkalan Säästökeskus	157
Kiinteistö Oy Nurmijärven Virastotalo	158
Nurmijärven Sähkö-konserni	159
Nurmijärven Kodit Oy	161
Rajamäen Uimahalli Oy	163
Kiljavanrinteen Kiinteistöt Oy	165
LIITTEET	
Henkilöstösuunnitelma	169
Kaavoitusohjelmat	177
Kunnallistekniikan rakentamisen periaatteet	195
Maankäytön tavoiteohjelma	201
Yhteenveto avustuksista	213
Sisäiset toimintatuotot ja -kulut	217
Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän talousarvio	221

Nurmijärvi

Vuoden 2021 talousarvion täytäntöönpano-ohje vahvistettu
kunnanhallituksessa 14.12.2020 (KH 278/2020)

Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2022-2023 vahvistettu
valtuustossa 11.11.2020 (KV 77/2020)

VUODEN 2021 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJE

	sivu
1. Talousarvion sitovuus ja käyttösuunnitelmien laadinta	1
2. Toiminnan ja talouden seuranta kuntakonsernissa	4
3. Taloutta koskevat säännöt ja sisäisen valvonnan ohjeet	4
4. Vahingonkorvausten perimisvelvollisuus ja maksuoikeus	5
5. Kunnalle tulevien suoritusten muuttaminen ja niistä lykkäyksien ja vapautuksen myöntäminen	5
6. Saatavien perintä ja poistaminen tileistä	6
7. Arvonlisäveron vaikutuksia	6
8. Avustukset	7
9. Ostolaskut	7
10. Harmaan talouden torjunta	8
11. Kiinteistöjen kunnossapito ja hoito	8
12. Uudisrakentaminen, kaavoitus- ja maankäytön toteuttamisohjelmat	8
13. Konsernihallinto	8
14. Hankinnat ja varastot	9

Nurmijärvi

1. TALOUSARVION SITOVUUS JA KÄYTTÖSUUNNITELMIEN LAADINTA

Yleistä

Valtuusto on hyväksynyt 11.11.2020 talousarvion ja –suunnitelman vuosille 2021-2023. Talousarvioon ja -suunnitelmaan sisältyvät mm. Nurmijärven kuntastrategia vuosille 2018-2025, toimialojen ja liikelaitosten kuntastrategiasta johdetut vuositavoitteet, keskeiset muutokset toiminnassa vuonna 2021 sekä osoitettu sitovat käyttötalouden ja investointien määrärahat, joilla toiminta rahoitetaan. Talousarvioon on koottu myös keskeisimmät tulosalueiden perustiedot kuten henkilöstöresurssia kuvaava HTV-tieto ja suoritettietoja.

Kuntalain mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava valtuuston hyväksymää talousarviota. Talousarvio sitoo toimielimiä ja henkilöstöä ja on samalla valtuuston toiminnan ja talouden ohjausväline. Siihen tehtävistä muutoksista päättää sitovuusmääräykset huomioon ottaen valtuusto.

Määräraha, tuloarvio, sisäiset menot ja poistot

Määräraha on valtuuston talousarviossa toimialalle myöntämä euromäärältään rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Tuloarvio on valtuuston talousarviossa toimialalle asetama tulotavoite.

Talousarvion määrärahoihin ja tuloarvioihin sisältyvät myös **sisäiset erät**.

Suunnitelman mukaiset poistot ovat pitkävaikutteisten hankintamenojen kirjanpidollisia jaksotuksia. Poistoilla kunta jakaa pitkävaikutteisesta hankinnasta aiheutuvan kulun usealle tilikaudelle hankitun hyödykkeen vaikutusajan mukaisesti.

Investointiosassa käsitellään aktivoitavat hankintamenot. Talousarviossa käsitellään investointiosassa talonrakennushankkeet, jotka ovat vähintään 30 000 euroa ja

Talousarviomuutokset

Talousarvion määrärahojen ylityspaine tai tuloarvioiden alitusuhka tulee ensisijaisesti pyrkiä kattamaan tilikauden aikana toimialan sisällä toteutettavin määrärahasiirroin. Myös talousarviossa asettuja vuositavoitteita tulee talousarviovuoden aikana muuttaa tai poistaa, mikäli tavoitteen toteuttaminen muuttuu jostakin syystä mahdottomaksi.

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarvion muutosehdotukset perusteluineen esitellään pääsääntöisesti valtuustolle raportoitavien osavuositarkastusten yhteydessä.

Kiireelliset ja taloudellisilta ja toiminnallisilta vaikutuksiltaan merkittävät muutokset tulee tuoda kuitenkin viivymättä valtuuston käsiteltäväksi.

Määräraha- ja tuloarviomuutosten yhteydessä on selvitettävä niiden vaikutukset tarvittaessa asetettuihin tavoitteisiin ja tehtävä myös perustellut esitykset tavoitteiden muutoksiksi.

muut hankkeet, jotka ovat arvoltaan vähintään 10 000 euroa sekä ensikertainen kalustaminen. Myös maa-alue- ja osakehankinnat kuuluvat investointiosaan. Jos hankkeen toteutuminen viivästyy talousarviossa arvioidusta aikataulusta, voidaan investointi jaksottaa valtuuston päätöksellä uudelleen seuraaville vuosille poistamalla investointimääräraha kuluvaan vuoden talousarviosta ja hakemalla vastaava käyttämättä jäänyt investointimääräraha joko tulevan talousarviovuoden talousarviovalmistelun yhteydessä tai uuden talousarviovuoden aikana talousarviomuutoksena, mikäli tarve muutokselle on syntynyt tulevan vuoden talousarvion vahvistamisen jälkeen. Investointitoiminnan rahoitusosuus esitetään mm. arvioidut valtion ja muiden yhteisöjen rahoitusosuudet ja omaisuuden myyntituotot. Omaisuuden myyntituotot ja -tappiot tuloutetaan tuloslaskelmaan. Kaavoitus sopimuksiin liittyvät maa-aluehankinnat kirjataan talousarvion investointiosaan ja ne edellyttävät siksi myös määrärahaa.

Nurmijärvi

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Sitovuus koskee talousarviovuoden 2021 tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita. Suunnitelmavuosien 2022-2023 sitovuus on ohjeellinen.

Talousarviossa käyttötalous on valtuustoon nähden sitova pääsääntöisesti toimialoittain niin, että sitovuus on toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli netto (toimintakate). Toimialatasoisesta sitovuudesta poikkeaa Omaisuuden tuotot- ja hallinta tulosalue, joka on valtuustoon nähden sitova toimintakatetasolla. Lisäksi toimialatason sitovuudesta poikkeavat Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen sekä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tulosyksiköiden määrärahat, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia toimintakatetasolla. Määrärahoihin ja tuloarvioihin sisältyvät sisäiset erät.

Talousarviovuoden kuntastrategiaa toteuttavat vuositaavoitteet ovat sitovia valtuustoon nähden.

Investointiosassa määrärahojen ja rahoitusosuuksien erotus (nettomääräraha) on sitova valtuustoon nähden

Käyttösuunnitelma ja liikelaitosten talousarviot

Määrärahat ja tuloarviot on talousarviossa esitetty toimialoittain ja tulosalueittain. Lautakunnat voivat halutessaan laatia näihin perustuen käyttösuunnitelmansa, joiden tulee, käyttö- ja investointitalouden sitovuustasot huomioiden, vastata eurolleen valtuuston hyväksymää toimintakatetta.

Käyttösuunnitelmissa voidaan lisäksi asettaa valtuustotason tavoitteista johdettuja lauta-/johtokuntatasoisia alemman tason sitovia osatavoitteita. Lauta-/johtokuntatasoiset osatavoitteet voidaan hyväksyä joko käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä tai erillisenä asiana. Osatavoitteet asetetaan toiminnalle ja taloudelle siten, että ne noudattavat kuntastrategiaa, niiden toteutumiseen voidaan toimialalla vaikuttaa, ja että niiden toteutumista voidaan seurata konkreettisesti mitaten lautakunnan/liikelaitoksen edellyttämässä aikataulussa. Tavoitteita voidaan asettaa toiminnan taloudellisuudelle, tuottavuudelle ja vaikuttavuudelle. Käyttösuunnitelman

hankekohtaisesti. Pääsäännöstä poikkeavat talonrakennushankkeet, joissa tekninen lautakunta voi tehdä talonrakennushankkeiden kesken vähäisiä määrärahasiirtoja, sillä edellytyksellä, että valtuuston päättämät hankkeet toteutetaan talousarvion mukaisessa laajuudessa.

Tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuottojen ja -kulujen netto.

Rahoituslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset, joka muodostuu antolainasaamisten lisäysten ja vähennysten erotuksesta sekä lainakannan muutokset, joka muodostuu lainojen lisäysten ja vähennysten erotuksesta.

Liikelaitosten tuloslaskelmissa sitova taso on tilikauden 2021 yli-/ alijäämä ja rahoituslaskelmissa nettoinvestoinnit ja lainakannan muutos.

Aleksia -liikelaitoksen taseella saa olla enintään 200 000 euron kumulatiivinen yli- tai alijäämä tilivuoden tilinpäätöksessä.

esitysmuoto voi noudattaa talousarvion esitysmuotoa ja rakennetta.

Liikelaitosten johtokunnat hyväksyvät lopullisen talousarvionsa 31.12.2020 mennessä ottaen huomioon Kuntaliiton suosituksen kunnan talousarvion ja -suunnitelman laadinnasta.

Toimialojen on pitäydettävä vain välttämättömissä hankinnoissa ja rekrytoinneissa. Käyttökulujen hillitseminen on merkittävin talouden hallintakeino. Mikäli tuloarvio ylittyy tai määräraha-arvio alittuu talousarviosta, parantunut toimintakate tulee viedä muutoksena valtuustoon. Tällöin esimerkiksi tuloarvion oleellisesti ylittyessä talousarviosta, ylitystä vastaavaa osuutta toimintakuluissa ei saa kasvattaa toimintakatteen säilyttämiseksi talousarvion tasossa.

Nurmijärvi

Käyttösuunnitelmien laatijat

Tarvittaessa erillisen käyttösuunnitelman hyväksyvät ja sen toteutumisesta raportoivat toimialat ovat tulosalueittain/ toiminnoittain seuraavat:

Toimiala/tulosalue

Käyttösuunnitelman hyväksyjä

Konsernipalvelut

Hallintopalvelut	kunnanjohtaja
Henkilöstöpalvelut	kunnanjohtaja
Talouspalvelut	kunnanjohtaja
Viestintä- ja markkinointipalvelut	kunnanjohtaja
Elinvoima- ja kuntakehityspalvelut	elinvoimalautakunta tai kunnanjohtaja
Yhteiset toiminnot	kunnanjohtaja
Tarkastuslautakunta	tarkastuslautakunta tai kunnanjohtaja

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Hallinto- ja talouspalvelut	sivistyslautakunta tai sivistysjohtaja
Koulutuspalvelut	sivistyslautakunta tai sivistysjohtaja
Varhaiskasvatuspalvelut	sivistyslautakunta tai sivistysjohtaja
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	hyvinvointilautakunta tai sivistysjohtaja
Nuorisopalvelut	hyvinvointilautakunta tai sivistysjohtaja
Liikuntapalvelut	hyvinvointilautakunta tai sivistysjohtaja
Hyvinvointipalvelut	hyvinvointilautakunta ja sivistyslautakunta tai sivistysjohtaja

Ympäristötoimiala

Tekninen keskus	tekninen lautakunta tai tekninen johtaja
Tilakeskus	tekninen lautakunta tai tekninen johtaja
Hallinto- ja talouspalvelut	tekninen lautakunta sekä asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta rakennusvalvonnan osalta tai tekninen johtaja
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	tekninen lautakunta tai tekninen johtaja
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	tekninen lautakunta tai tekninen johtaja
Maankäyttö ja kaavoitus	elinvoimalautakunta maankäytön ja yleiskaavoituksen osalta sekä asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta asemakaavoituksen ja kiinteistö- ja mittausstoimen osalta tai tekninen johtaja edellä mainittujen osalta
Omaisuuksien tuotot ja hallinta	elinvoimalautakunta tai tekninen johtaja

Liikelaitokset

Nurmijärven Vesi	Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunta tai liikelaitoksen johtaja
Aleksia	Aleksia-liikelaitoksen johtokunta tai liikelaitoksen johtaja

Kalustohankintoja koskevista investointien kokonaismäärärahoista on toimialojen myös tehtävä erillinen käyttösuunnitelma. Suunnitelma on mm. hankintojen ja tilintarkastuksen käytettävissä.

Nurmijärvi

2. TOIMINNAN JA TALOUDEN SEURANTA KUNTAKONSERNISSA

Valtuustolle raportoidaan valtuustoon nähden sitovien vuositavoitteiden sekä käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutumisesta. Myös eri yhteistyötahojen kanssa tehtävien projektien ja hankkeiden etenemisestä raportoidaan muun raportoinnin yhteydessä.

Toiminnan ja talouden raportointi

Kunnan, kunnan liikelaitosten ja tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosisikatsauksissa neljännesvuosittain. Viimeinen raportointi tapahtuu tilinpäätöksessä.

Kunnan ja sen liikelaitosten toimintaa ja taloutta seurataan säännöllisesti pääosin kuukausittain kunnan johtoryhmässä, toimialojen ja liikelaitosten johtoryhmissä ja tulosalueilla sekä niistä raportoidaan lautakunnille ja johtokunnille. Seurantaan kuuluu sisäinen valvonta ja riskien hallinta.

Osavuosisikatsaukset

Osavuosisikatsaukset annetaan valtuustolle seuraavasti:

Osavuosisikatsaus 1.1.-31.3.2021 (OVK I),
toukokuussa

Osavuosisikatsaus 1.1.-30.6.2021 (OVK II),
syyskuussa

Osavuosisikatsaus 1.1.-30.9.2021 (OVK III),
marraskuussa

Osavuosisikatsauksissa kunnan toimialat ja liikelaitokset raportoivat kuntastrategiasta johdettujen vuositavoitteiden, käyttötalouden ja investointien toteutumisesta.

Toimialojen on pidettävä yhteyttä kuntayhtymien ja muiden yhteistyötahojen kunnan edustajiin ja huolehdittava, että kyseisten yhteistyötahojen toiminnasta raportoidaan.

Kaikki raportit laaditaan tiiviissä muodossa toimiala- ja hanketasoisina.

Henkilöstöpalvelut raportoivat henkilöstömäärän (vakituiset, määräaikaiset, sijaiset, htv-tunnusluvut), palkkakustannusten ja erilliskorvausten kehityksestä osavuosisikatsausten yhteydessä.

Kunnan tytäryhteisöjen tulee seurata hallintoelimensä omaa toimintaansa ja raportoida kuntakonsernin kanalta merkittävistä taloudellisista ja/tai toiminnallisista asioista kuntaemolle myös osavuosisikatsausaikojen välillä.

Osavuosisikatsauksissa annetaan myös tilinpäätösnuste.

Kunnan tytäryhteisöt raportoivat toiminnan ja talouden toteutumisesta osavuosisikatsauksissa sekä toimittavat hallintoelimensä käsittelypöytäkirjat sähköisenä kunnan talouspalveluille.

Talouspalvelut ohjeistavat kunnan toimialoja, liikelaitoksia ja tytäryhteisöjä osavuosisikatsausten tarkemmasta sisällöstä ja aikataulutuksesta talousarviovuoden aikana.

3. TALOUTTA KOSKEVAT SÄÄNNÖT JA SISÄISEN VALVONNAN OHJEET

Kunnan toiminnan järjestämisessä noudatetaan valtuuston hyväksymää hallintosääntöä ja kunnanhallituksen antamia sisäisen valvonnan ohjeita.

Sisäisen valvonnan ohjeissa on selvitetty menojen ja tulojen valvontaa, tositteiden sisältövaatimuksia, hyväksymis- ja asiatarkestuskäytäntöjä, menojen suorittamisen ja tulojen kantamisen, maksujen lykkäämisen ja käteis-

kassojen hoitamisen ohjeet. Määrärahojen käyttöön liittyy merkittävä vastuu, joka edellyttää ohjeistuksen tuntemista.

Toimialojen tositteiden hyväksymis-, vastaanotto-/asiatarkastusoikeudet myöntää käyttösuunnitelman hyväksyjä. Em. oikeuksia ei saa delegoida.

Nurmijärvi

Tositteesta täytyy käydä selväkielisesti ilmi tositteen tarkoitus ja siihen merkitään asiasta mahdollisesti tehdyn päätöksen tiedot. Rahoitusosuuksien maksamisen on aina perustuttava kunnan toimielimen tai viranhaltijan tekemään päätökseen.

Kunkin viranhaltijan/työntekijän henkilökohtaiset laskut voi hyväksyä vain organisaation mukainen esimies.

Hyväksyjän on ennen hyväksymistään varmistettava, että tositteessa on vastaanotto/asiatarkastusmerkintä ja että hankintaan on käytettävissä määrärahaa. Hyväksyjä vastaa siitä, että tositate on muodollisesti ja asiallisesti oikein, tavara, työsuoritus tai muu palvelu on merkitty vastaanotetuksi ja että siinä on oikea tiliöinti (sisäisen valvonnan ohje kohta 10.2)

Ostolaskut asiatarkastetaan ja hyväksytään sähköisellä järjestelmällä. Käyttösuunnitelman hyväksyjän päätöksiin perustuvat asiatarkastus- ja hyväksymisoikeudet ja niiden muutokset annetaan kirjallisesti erikseen annettavien ohjeiden mukaisesti. Mahdollisia manuaalisia vastaanotto- ja hyväksymisallekirjoituksia varten pitää toimialalla olla allekirjoittajien nimikirjoitusnäytteet (sisäisen valvonnan ohje 10.2). Kassamaksuihin on toisittaiseksi lisäksi liitettävä kunnan pankkitilin käyttäjäksi valtuutetun viranhaltijan/työntekijän allekirjoitus.

Ennakonpidätyksenalaiset palkat ja palkkiot maksetaan henkilöstöpalveluiden palkanlaskennan kautta sinne toimitetun aineiston perusteella.

Matkalaskujen käsittelyssä käytetään sähköistä Populus- matkanhallintajärjestelmää.

Myyntilaskutukset tehdään kunnan tulosalueilla ja liikelaitoksissa. Laskutukset tulee hoitaa ilman viivästymistä, koska laskutukset tehdään muutenkin pääosin jälkikäteen palvelun tuottamisen jo tapahduttua. Laskutuksessa käytetään keskitettyä Sarastian hoitamaa myyntireskontraa.

Saamisten maksukehotukset sekä perintätoimenpiteet hoitaa Intrum Justitia. Perintätoimenpiteiden seuranta tehdään Sarastiassa.

Kunnan talouspalveluista saa tarpeen mukaan ohjeita ja opastusta laskutuskäytännöistä.

Maksut ja taksat

Kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisenä perusteena käytetään valtuuston päätöksen mukaisesti omakustannusperustetta tai maksukykyperustetta. Maksujen ja taksojen taso on pidettävä ajanmukaisella tasolla.

Tilikartat, kustannuspaikkahierarkia ja laskentatunnisteet

Listaus ajantasaisista tilikartoista, kustannuspaikkahierarkiasta ja laskentatunnisteista löytyy intrasta talouden sivuilta ja Sarastian Wäylä-työpöydältä.

4. VAHINGONKORVAUSTEN PERIMISVELVOLLISUUS JA MAKSUOIKEUS

Kunnalle aiheutettujen vahinkojen seuraamukset ja korvaukset tulee laskuttaa syntyneitä kuluja vastaavina vahingon aiheuttaneelta toimialojen toimesta.

Kunnan suorittamien vahingonkorvausten maksuoikeutta saa käyttää myönnettyjen määrärahojen rajoissa ja vain viranhaltija, jolla on määrärahojen käytön hyväksymisoikeus. Ratkaisuvallan siirtämisestä päätetään kunkin toimielimen toimintasäännössä.

Vahingonkorvauksen myöntäminen edellyttää hallinnollisen päätöksen tekemistä.

Vahingonkorvausten eurorajat ovat:

Lautakunnat (voi delegoida), keskushallinnon toimialan johtaja enintään 20 000 euroa, kunnanjohtaja enintään 50 000 euroa ja kunnanhallitus yli 50 000 euroa.

5. KUNNALLE TULEVIEN SUORITUSTEN MUUTTAMINEN JA NIISTÄ LYKKÄYKSEN TAI VAPAUTUKSEN MYÖNTÄMINEN

Kunnalle tulevien suoritusten muuttamista ja niistä vapauttamista perustellusta syystä on oikeus tehdä myönnettyjen määrärahojen rajoissa ja vain viranhaltijalla,

jolla on määrärahojen käytön hyväksymisoikeus. Suoritusten lykkääminen, muuttaminen, vapauttaminen edellyttää hallinnollisen päätöksen tekemistä.

Nurmijärvi

Suoritusten lykkäämisen, muuttamisen, vapauttamisen eurorajat ovat:

Lautakunnat (voi delegoida), keskushallinnon toimialan johtaja enintään 20 000 euroa, kunnanjohtaja enintään 50 000 euroa ja kunnanhallitus yli 50 000 euroa.

Maksujen lykkäämisoikeus on määritelty kunnanhallituksen antamissa sisäisen valvonnan ohjeiden kohdassa 10.4. Ohjeiden mukainen saamisen maksuajan lykkäys (**saamisen maksusuunnitelma**) on kuusi kuukautta (6 kk). Lykkäysajalta peritään viivästysseuraamukset.

6. SAATAVIEN PERINTÄ JA POISTAMINEN TILEISTÄ

Epävarmat yli vuoden vanhat saamiset poistetaan epäkuranteina kirjanpidosta.

Poistoista päättää talousjohtaja kunnanhallituksen toimintasäännön perusteella. Perintätoimia täytyy jatkaa luottotappiokirjauksista huolimatta, mikäli perintään on perusteet olemassa.

Velkajärjestelyihin, pakkohuutokaappoihin ja konkurssi-valvontoihin liittyvät selvitykset tehdään keskitetysti kunnan hallintopalveluissa/ perintäpalveluiden tuottajalla toimialojen kanssa yhteistyössä.

7. ARVONLISÄVERON VAIKUTUKSIA

Arvonlisäveron yleinen verokanta on toistaiseksi 24. Elintarvikkeissa, ravintola- ja ateriapalveluissa sekä muissa arvonlisäverolain 85 § mukaisissa tuotteissa verokanta on 14 %. Arvonlisäverolain 85 a §:n mukaisissa tuotteissa ja palveluissa verokanta on 10 %. Näitä ovat muun muassa lääkkeet, kirjat, henkilökuljetus, majoituspalvelut, urheilu- ja viihdetapahtumien pääsymaksut.

Laskennallinen 5 %:n alv

Kunta saa ottaa palautuksena laskennallista arvonlisäveroa 5 % palvelun loppuhinnasta mm. terveydenhoidon, sairaanhoidon ja sosiaalihuollon arvonlisäverottomista hankinnoista sekä tällaisen toiminnan harjoittajalle myönnetystä avustuksesta. KHO:n 15.9.2008 antaman ratkaisun mukaan on kysymys palautukseen oikeuttavasta kunnan antamasta tuesta toiminnan harjoittajalle

Kunnan toiminnot jakautuvat verolliseen ja verottomaan. Arvonlisävero saadaan vähentää verollisessa toiminnassa. Verottomassa toiminnassa suoritettu veromäärä saadaan valtiolta palautuksena.

Tulosalueen määrärahoissa on mukana vain veron perusteena oleva hankintahinta (ei alv:a). Arvonlisäveroon liittyviä kirjaus- ym. ohjeita antaa kunnan talouspalvelut.

silloinkin, kun tuki tai avustus maksetaan toiminnan harjoittajalle kolmannen osapuolen (mm. Kela) kautta. Näitä hankintoja tekevät henkilöstöpalvelut ja liikunta- palvelut. Kyse on yksityisen palvelun ns. "piiloveron" vähentäminen ja palvelun saattaminen kilpailukykyiseksi vastaavan julkisen palvelun kanssa. Kunnan kannalta on tärkeää, että kyseinen arvonlisäveron palautusmahdollisuus tulee toimialojen toimesta hyödynnettyä.

Edustusmenojen ja yksityiskulujen alv-käytäntö ja las- kujen käsittely

Edustusmenojen arvonlisävero ei ole palautus- tai vähennyskelpoista. Edustuksen voidaan katsoa olevan esim. asiakkaisiin, yhteistyökumppaneina vaikuttaviin henkilöihin kohdistuvaa vieraanvaraisuutta tai muuta huomaavaisuutta. Edustus kohdistuu yleensä ennalta yksilöityyn, suppeahkoon henkilöpiiriin ja kunnan ulkopuolisiin tahoihin. Edustusmenoja eivät siten ole esimerkiksi kunnan sisäisissä neuvotteluissa, koulutustilaisuuksissa tai muissa kokouksissa tarjottavista aterioista ja

juomista aiheutuneet menot silloin, kun ne liittyvät työtehtäviin.

Edustustarkoitukseen käytettäviä vähennyskeltottomia hyödykkeitä ovat esim. ateriat ja juomat. Vähennyskeltottomuus koskee sekä kunnan omissa tiloissa, että muualla tapahtuvaa edustamista.

Nurmijärvi

Tarjoilu- ym. laskut tulee varmentaa siten, että tositteesta voi verottaja ja muu viranomainen selkeästi todeta, onko kyseessä edustuskulu vai työtoimintaan liittyvä kulu.

Laskussa tai laskun liitteenä olevassa tositteessa on oltava merkittynä aina seuraavat tiedot:

- tilaisuuden nimi ja tarkoitus
- tilaisuudessa läsnä olleet henkilöt, joko yksitään luetteluna tai jos on kysymys suuremmasta ryhmästä, maininta ryhmästä.

Arvonlisäverolliset matkalaskut ym. kunnan puolesta maksettavat laskut

Pääsääntöisesti kaikista kunnan hankinnoista on saatava Nurmijärven kunnalle osoitettu arvonlisäverolain laskumerkintävaatimukset täyttävä lasku.

Euroopan unionin laskutusdirektiivin mukainen kevennettyjen laskumerkintävaatimusten alaraja on 400 eu-

Etuisuuksien vastaanottamisesta

Henkilöstölle ja luottamushenkilöille tarjottavien etuisuuksien hyväksymisessä on noudatettava etuisuuksien

Laskun hyväksyjä ratkaisee, onko kysymyksessä edustus vai työtoimintaan liittyvä tilaisuus. Tällöin merkitään laskuun kommentti "edustus", jos on kysymyksessä edustustilaisuus tai "työkokous", jos on kysymyksessä työhön liittyvä tilaisuus.

Hotelliaamiaisen arvonlisävero on vähennys- ja palautusrajoitteista (KHO 30.6.2005 T 1672). Työnantajalla ei ole oikeutta vähentää eikä saada palautuksena aamiaisen hintaan sisältyvää arvonlisäveroa, koska työntekijän ateriointikustannukset ovat yksityiskuluja.

roa. Kevennetyt laskumerkintävaatimukset riittävät tarjoilupalvelu- ja henkilökuljetuslaskuissa sekä esim. pysäköintimittareiden tulostamisissa tositteissa. Itse maksettua suoritusta kunnalta veloitettaessa on mukaan liitettävä alkuperäinen kevennetyt laskumerkinnät täyttävä kuitti maksusta sekä selvitys sen perusteesta.

vastaanottamisesta annettuja ohjeita (Kh 28.11.2005 § 348; SKL yleiskirje 27.10.2005).

8. AVUSTUKSET

Avustuksista kuuluttaminen ja niiden jakaminen on sovitettava toimialojen kesken tapahtuvaksi niin, että avustusta yhteisön tietyille hankkeelle myönnetään pääasiassa vain yhden toimialan kautta.

Tämä periaate samoin kuin myöhästyneiden hakemusten käsittelytapa on mainittava kuulutettaessa avustuksia haettavaksi.

Kaikki yhteisöille suunnattu rahallinen apu on käsiteltävä kirjanpidossa avustuksena. Avustusmäärien kokonaisuuden hallitsemiseksi toimialan on avustuspäätöksessä mainittava avustuksen enimmäismäärä tai todettava, mitä lisäavustuksia on edelleen mahdollista saada myönnettävän avustuksen lisäksi.

9. OSTOLASKUT

Käteisalennukset on hyödynnettävä laskuista ja viivästysseuraamukset on vältettävä. Jo tarjouspyyntöjen yhteydessä tai tilausta tehtäessä on sovittava ostolaskujen maksuehto. Yleisesti suositellaan ehdoksi vähintään 30 pv netto.

Alle 30 euron laskuja ei jaeta/kirjata usealle toiminnolle.

Mikäli viivästysseuraamuksia syntyy jostain perustelusta syystä ostotapahtumassa, on useamman laskentayksikön yhteinen alle 100 euron viivästysseuraamus kirjattava kokonaan laskentayksikölle, jonka osuus on suurin. Näin vältetään lisätyökustannuksia.

Yleinen viivästyskorko vuodelle 2021 ilmoitetaan erikseen intran taloussivuilla, jossa on myös linkki aikaisempien vuosien viivästyskorkotietoihin.

Nurmijärvi

Ostot luotolla

Kunnan toimialat ovat tehneet sopimuksia joidenkin tukkuliikkeiden ja kauppaliikkeiden kanssa luotolla ostoista "tiliasiakkaina".

Tiliasiakkuuksissa noudatetaan jatkossa saman sisältöisiä periaatteita kuin alitilityskassoissa:

Toimialan talousvastaavan esittämänä:

- talousjohtaja tekee päätöksen/ antaa luvan "luotolla ostamiseen"
- luotolle määrätään enimmäisraja (luottolimiitti)
- luottolimiitin käyttäjät nimetään

- luottolimiittiä käyttävän toimialan laskujen hyväksyjä vastaa ostojen oikeellisuudesta

Ensisijaisesti tulee käyttää kunnan kilpailuttamia toimittajia ja kunnan mm. Aleksian palveluja, jolloin luotolla ostot rajataan minimiin.

Luottokorttien käyttö

Kunnanjohtaja päättää käytettävistä luottokorteista, niiden käyttäjistä ja niihin liittyvistä ehdoista.

10. HARMAAN TALOUDEN TORJUNTA

Harmaan talouden torjunnasta on kunnanhallitus antanut joulukuussa 2012 ohjeet, jotka on julkaistu Myllyssä kohdassa hallinto / johto- ja toimintasäännöt. Nämä päivitetään myös uuteen Intraan.

11. KIINTESTÖJEN KUNNOSSAPITO JA HOITO

Teknisen lautakunnan hyväksyttyä käyttösunnitelman kiinteistöjen kunnossapito-ohjelma toimitetaan kunnanhallitukselle tiedoksi ja sen toteutumisesta raportoidaan osavuosisikatsauksessa (OVK II) ja toimintakertomuksen yhteydessä.

12. UUDISRAKENTAMINEN, KAAVOITUS- JA MAANKÄYTÖN TOTEUTTAMISOHJELMA

Tekninen lautakunta päättää vuoden alussa talonrakennuksen työohjelmasta. Ohjelma annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle, valtuustolle sekä toimialoille ja sen toteutumisesta raportoidaan osavuosisikatsauksessa ja toimintakertomuksessa.

Ohjelma annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle, valtuustolle sekä tarpeellisin osin toimialoille ja sen toteutumisesta raportoidaan osavuosisikatsauksessa (OVK II) ja toimintakertomuksessa.

Tekninen lautakunta päättää kunnallistekniikan sekä liikunta- ja virkistyskohteiden rakennusohjelmien tarkistamisesta vastaamaan valtuuston hyväksymää määrärahasoa ja talousarvion tavoitteita ja perusteluja. Oh-

Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta raportoi ohjeellisena hyväksytyyn asemakaavoitusohjelman toteutumisesta ja elinvoimalautakunta ohjeellisena hyväksytyyn yleiskaavaohjelman sekä maankäytön toteuttamisohjelman toteutumisesta osavuosisikatsauksessa (OVK II) ja toimintakertomuksessa.

13. KONSERNIHALLINTO

Kunnan konserniohjeissa on käsitelty kuntaemon ja kunnan tytäryhteisöiden välistä toimintaa sekä kunnan omistajaohjausta.

Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa vuosittain kunnanhallituksen antaman aikataulun mukaisesti kunnanhallitukselle:

- taloussuunnitelma, johon sisältyy tulos- ja rahoituslaskelma sekä investointisuunnitelma.

Taloussuunnitelman tulee olla vähintään kolmevuotinen ja siitä tulee käydä ilmi tytäryhteisöille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Investointisuunnitelma tehdään viidelle vuodelle. Tytäryhteisön talousarvio toimitetaan kunnanhallitukselle tiedoksi.

- osavuosisikatsaukset ja toimintakertomus. Osavuosisikatsausten yhteydessä liitteenä tulee toimittaa seuraavat raportit:
- talousarvion toteutuminen tuloslaskelman muodossa

Nurmijärvi

- osavuosisikatsausten yhteydessä arvio talousarvion toteutumisesta koko vuodelta
- selvitys rahoitusasemasta/ rahoituslaskelma
- osavuosisikatsauksissa selvitys vuositavoitteiden toteutumisesta
- lähiajan merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset tapahtumat tärkeimmät tunnusluvut
- lainat per asukas.

Tilinpäätös ja toimintakertomus laaditaan kirjanpitolain ja osakeyhtiölain 8 luvun säännösten mukaisesti.

Kuntakonserniin kuuluvissa yhteisöissä noudatetaan kuntalain ja kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätösperiaatteita sekä määräyksiä.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvi-

Konsernitilinpäätös 2021

Tilikartat konsernitilinpäätöksen tulos- ja rahoituslaskelmaa sekä tasetta varten pitää suunnitella kunnan tytäryhteisöissä jo talousarviovuoden 2021 alussa niin, että kunnan ja kyseisten yhteisöjen tilinpidosta saadaan vaihatta laadittua kuntalain edellyttämä konsernitulos- ja

tytys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä. Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi, joten tytäryhteisöillä on oltava myös kalenterivuotta vastaava tilikausi.

Talouspalvelut antavat tarvittaessa yksityiskohtaisia ohjeita osakkuus- ja tytäryhteisöille tietojen antamiseksi konsernitilinpäätöstä varten. Konserniyhteisöjen tulee toimittaa tilinpäätöstiedot kuntaan **viimeistään 28.2.2022 tilikaudelta 2021** ja lopulliset tilinpäätökset vastuuvapauspäätöksineen niiden valmistuttua. Aikataulua voidaan tarvittaessa tarkentaa.

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan valmistelusta tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön kunnalle uuden valtuustokauden alussa. Kunnan vastuullinen tarkastusyhteisö valitaan myös tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi. Näin varmistetaan konserniyhteyden säilyminen kunnallisessa tilintarkastuksessa. Yhteisön tilintarkastajan valinnasta päättää ao. tytäryhteisön toimielin.

Suunnitelman mukaisten poistojen laskenta kuntakonsernissa suoritetaan kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman perusteella.

rahoituslaskelma sekä konsernitase eliminointeineen tilivuodelta 2021. Vuoden 2021 tilikartat löytyvät intrasta, talouden sivuilta.

14. HANKINNAT JA VARASTOT

Kunnan hankkimiseen sisältyy hankintalain mukainen kilpailuttaminen, toimittajan valintaa koskeva päätöksenteko, hankintaohjeistusten ja markkinaoikeusvalitusten hoitaminen, sopimusten teko ja hallinta (reklamaatiot, toimitushäiriöt, hinnantarkistukset, vähäiset sopimusmuutokset, optiokausien käyttäminen, tilaajavastuulain mukaiset selvitykset, sopimuksen purku tai irtisanominen). Tavaroiden ja palvelujen tilaaminen ei ole hankintaa vaan hankintapäätöksen täytäntöönpanoa. Tilaamisen sopimustoimittajilta hoitaa toimialoilla ne henkilöt, joilla on tilausoikeus.

Kunnan kaikkien kansallisen ja EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen kilpailuttaminen lukuun ottamatta

maanrakennus-, vesirakennus, talonrakennusurakoiden, kaavoitukseen ja niihin liittyvien suunnittelupalvelujen kilpailutuksia, hoidetaan keskitetysti hankintapalveluissa. Toimialojen kansallisen kynnysarvon alittavat pientehkinnat kilpailutetaan toimialoilla.

Tietoa ja ohjeistusta hankinnoista ja voimassa olevista hankintasopimuksista löytyy intrasta hankinnat -sivuilta ja kunnan kotisivuilta.

Hankinnoissa noudatetaan hankintalainsäädäntöä, kunnan hankintaohjeita, kunnan muita sääntöjä ja kunnanhallituksen mahdollisesti antamia ohjeita. Hankintojen

Nurmijärvi

toteutuksessa korostetaan suunnitelmallisuuden tärkeyttä.

Vesilaitoksen hankinnoissa noudatetaan erityisalojen hankintalainsäädäntöä, kunnan hankintaohjeita, kunnan muita sääntöjä sekä vesilaitoksen johtokunnan ja kunnanhallituksen mahdollisesti antamia ohjeita. Pääsääntöisesti kaikki urakat, palvelut ja tavarahankinnat kilpailutetaan. Vesilaitos voi hankkia suorahankintana erityisalojen hankintalain mukaisin perustein erilaisia hankintoja, joiden hankkiminen tietyltä toimittajalta on perusteltua toiminnan/suunnittelun jatkuvuuden ja varmuuden tai toimittajan erityisosaamisen perusteella vesihuollon huoltovarmuuskriittisyyden takia.

Päätöksentekorajat ja hankintavaltuudet

Hankintojen päätöksentekorajat ja hankintavaltuudet on määritelty hallintosäännössä.

Tavaroiden ja palvelujen tilaamisen sopimustoimittajilta ja yksittäiset reklamaatiot hoitaa se toimiala, joka tavaroita tai palveluja tarvitsee, käyttää ja niitä tilaa.

Urakoiden (talonrakennus-, maanrakennus- ja vesirakennusurakat), niihin liittyvien suunnittelupalvelujen ja kaavoitukseen ja niihin liittyvine suunnittelupalvelujen kilpailutuksesta on erilliset ohjeet. Urakalla tarkoitetaan hankintalain liitteen C ja erityisalojen hankintalain liitteen C mukaista toimintaa ja siihen liittyviä suunnittelupalveluja (maanrakennus-, vesirakennus- ja talonrakennusurakat kokonaisuudessaan tai niiden osat ja niihin liittyvät suunnittelupalvelut). Urakoista päätetään toimialojen ja liikelaitosten toimintasääntöjen mukaisesti.

Hankinnan ennakoidulla arvolla tarkoitetaan hankinnan suurinta mahdollista arvonlisäverotonta kokonaisarvoa

Päätöksentekorajat

1. päätöksentekorajat ja hankintavaltuudet keskitettyjen hankintojen osalta:

- hankintapäällikkö enintään 1 500 000 euroa
- talousjohtaja enintään 2 000 000 euroa
- kunnanhallitus yli 2 000 000 euroa

Keskitettyjä hankintoja ovat hankinnat, jotka palvelevat vähintään kahden toimialan toimintaa.

Kunnan omia palveluja korvaavien uusien palveluiden kilpailuttamisesta/ostosta on tehtävä periaatepäätös (kunnanhallitus, lautakunta, viranhaltija) ennen kilpailuttamiseen ryhtymistä. Järjestettäessä uusia tai lisäpalveluja on kilpailutuskohte tuoteistettava ja/tai tehtävä kustannuslaskelmat ja selvitykset eri toiminta-/hankintavaihtoehtomalleista. Talouspalvelut avustavat pyydetäessä laskelmien laadinnassa.

Hankintalainsäädännön mukainen hankintojen kilpailuttamisvelvollisuus koskee myös kaikkia kunnan tytäryhteisöjä. Konsernin sisäisiä hankintoja suunniteltaessa hankintasäännösten asettamat reunaehdot ja rajoitukset on tytäryhteisöissä otettava huomioon. Konserniohjeiden luvussa 8 on ohjeistettu asiasta.

koko sopimuskauden ajalta optiokaudet mukaan laskettuna. Toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen kohdalla käytetään laskennallisena sopimuskautena 48 kuukautta. Pienhankinnalla tarkoitetaan hankinta-arvoltaan alle 60 000 euron (0 % alv) hankintaa.

Tytäryhteisöt voivat ja niiden tulisi hyödyntää kunnan voimassa olevia puite- ja muita hankintasopimuksia ja sisäisiä palveluja. Hankintapalvelut antaa neuvontaa tarpeen mukaan myös tytäryhteisöille.

Kunnalla on kaksi taseperusteista varastoa; toimistotarvikevarasto ja rakennusainetarasto. Tarpeetonta varastointia on vältettävä sekä näissä, että ns. talousarvioperusteisissa käsivarastoissa. Kunnanhallitus päättää varastojen perustamisesta ja toimialajohtaja varaston ylärajan arvon ja varastolisän määrän (sisäisen valvonnan ohje 10.7). Varastojen pääoma-arvoja, tuotevalikoimaa ja tuotteiden kiertonopeutta seurataan varastoja ylläpitävien toimialojen toimesta ja niistä raportoidaan tarpeellisin osin muun raportoinnin yhteydessä.

Keskitettyjä hankintoja ovat kansallisen kynnysarvon ylittävät hankinnat lukuun ottamatta ympäristötoimialan maanrakennus- ja talonrakennusurakoita, kaavoitusta ja edellä mainittuihin liittyviä suunnittelupalveluja sekä vesihuollon hankintoja.

Mikäli hankkiminen perustuu kuntalain 49 §:n mukaiseen kuntien väliseen sopimukseen, kuntien muuhun yhteistyöhön tai hankintalain 20 §:n mukaisiin hankintoihin yhteishankintayksiköiltä tai hankintalain 21 §:n

Nurmijärvi

mukaisiin muihin yhteishankintoihin, sovelletaan näitä koskevassa päätöksenteossa, kuten sopimukseen sitoutumisessa, sopimuksista irtautumisessa ja optiovuosien käyttöönotossa keskitettyjen hankintojen hankintatoimivaltarajoja.

2. päätöksentekorajat ja hankintavaltuudet toimialoilla valmisteltujen hankintojen osalta:

- tulosaluepäälliköt enintään 250 000 euroa ja tietotekniikkapalveluiden esimies tietotekniikan hankintaohjelman mukaisista hankinnoista enintään 60 000 euroa
- kunnanjohtaja, toimialajohtajat ja liikelaitosjohtajat enintään 500 000 euroa
- lautakunnat ja liikelaitosten johtokunnat enintään 2 000 000 euroa seuraavin poikkeuksin:
 - tekninen lautakunta maanrakennus- ja talonrakennusurakat ja niihin liittyvät suunnittelu- palvelut
 - asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta kaa-voitukseen liittyvät asiantuntijapalvelut
 - Vesi –liikelaitoksen johtokunta vesihuoltoon liittyvät hankinnat
- kunnanhallitus yli 2 000 000 euroa

Toimialojen hankintoja ovat muut kuin keskitetyt hankinnat.

Toimialojen hankinnoiksi luokiteltavissa, puitesopimusten sisäisissä minikilpailutuksissa sovelletaan toimialojen hankintojen hankintatoimivaltuuksia.

3. Hankinta-asiakirjojen allekirjoittaminen

Hankintasopimuksen allekirjoittaa hankintapäätöksen tehnyt viranomainen. Mikäli hankintapäätöksen tehnyt viranomainen on toimielin, allekirjoittaa toimielimen esittelijä hankintasopimuksen. Hankintasopimuksen toimeenpanoa edellyttävät asiakirjat allekirjoittaa hankintapäätöksen tehnyt viranhaltija ja toimielimen hankintapäätöksissä toimielimen ko. hankinnasta vastaava esittelijä.

NURMIJÄRVEN KUNNANHALLITUS

Outi Mäkelä
kunnanjohtaja

Ville Rajahalme
talousjohtaja

Jakelu Mylly
Kunnan johtoryhmä
Kunnan talousvastaavat
Päällikköjakelu
Kunnan tytäryhteisöt

Yleisperustelut

TALOUSARVION JA –SUUNNITELMAN PERUSTELUT

Kunnan talousarvio ja –suunnitelma on valtuuston keskeinen toiminnanohjausväline. Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös talous-suunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava niin, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Lisäksi kuntalain 110 §:ssä säädetään, että taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Kunnan talousarvion valmistelu perustuu kuntalakiin, kunnan hallintosäätöön sekä Kuntaliiton, Valtionvarainministeriön, Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston sekä muiden asiantuntija- ja viranomaistahojen antamiin yleisohjeisiin, lausuntoihin ja suosituksiin.

Käyttötalouden ja investointien suunnittelussa huomioidaan edellisten tilikausien kehitys, meneillään olevan talousarviokauden tilinpäätösennuste sekä arvioidaan mahdollisia palvelutarpeiden muutoksia ja niiden vaikutuksia suunnitelmakauden menokehykseen. Tulorahoituksen osalta verotulojen ja valtionosuuksien arvioinnissa hyödynnetään Kuntaliiton, Verohallinnon ja Valtionvarainministeriön tuottamia verotulo- ja valtionosuusennusteita.

Vuoden 2021 talousarvion ja suunnitelmavuosien 2022-2023 valmistelu pohjautuu kunnanhallituksen (KHALL 152/2020) antamaan talousarviokehykseen. Talousarviokehys osaltaan perustuu valtuuston (KVALT 50/2019) 12.6.2019 vahvistamaan Nurmijärven kestävä kasvu –ohjelmaan (NUUKA-ohjelma). NUUKA-ohjelman tarkempi kuvaus on esitetty myöhemmin tässä luvussa.

NUUKA-ohjelman pitkän aikavälin taloustavoitteiden pohjalta kunnanhallitus on antanut kunnan toimialoille ja liikelaitoksille käyttötalouden nettomenokehyksen sekä investointien enimmäistason.

Käyttötalouden kehyksellä tavoitellaan palvelutuotannon menojen kasvun hillitsemistä investointien omarahoitusosuuden vahvistamiseksi. NUUKA:n toimenpidesuunnitelman perusteella kunnan omassa tuotannossa tavoitellaan suunnitelmavuosina 2022 ja 2023 toimintakatteen supistumista vuoteen 2021 nähden. Sosiaali- ja terveystarve on laskettu noin 2,5 prosentin vuosikasvu suunnitelmavuosille.

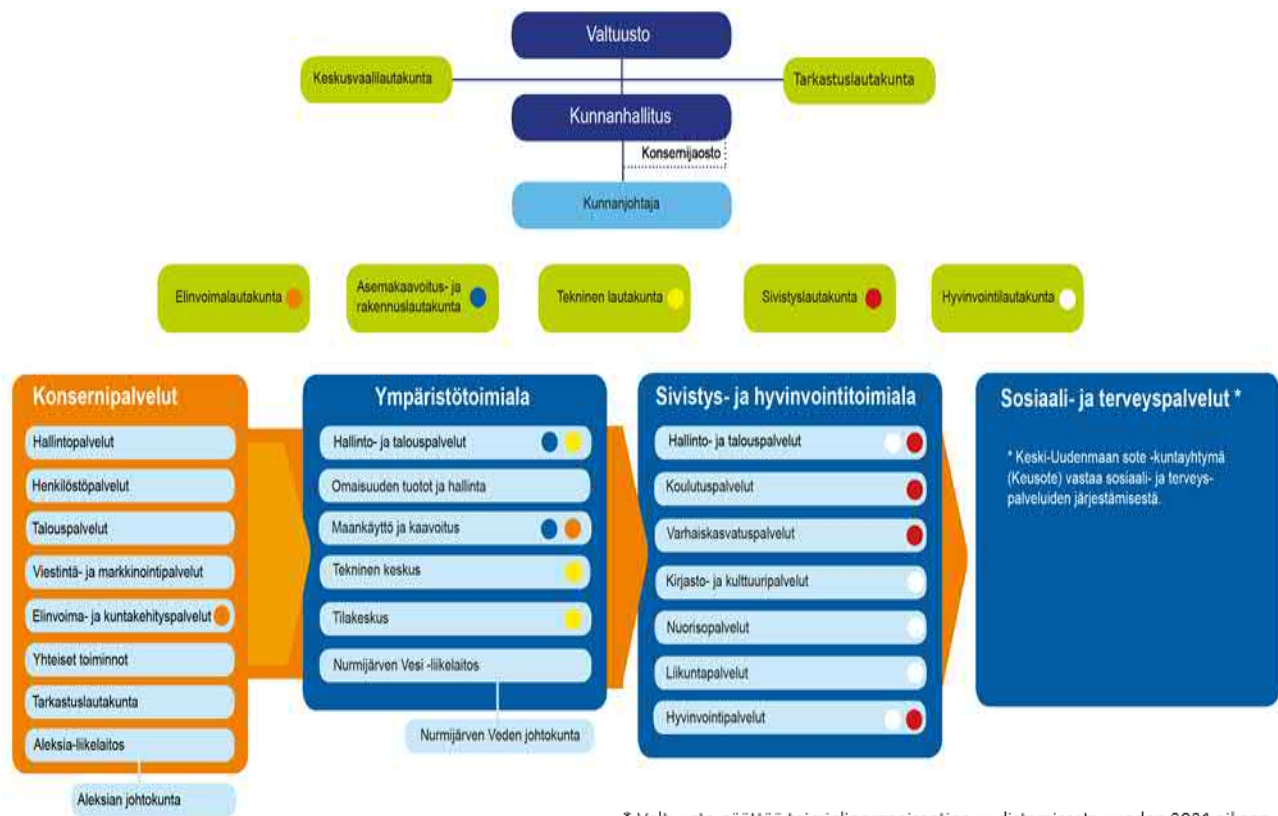
Kehyksessä investointien enimmäismäärä on NUUKA-ohjelman perusteella ollut 48 milj. euroa.

Talousarviokehyksen perusteella kunnan lautakunnat sekä liikelaitosten johtokunnat ovat laatineet ehdotuksensa talousarviosta ja –suunnitelmasta 2021-2023 7.9.2020 mennessä, jonka pohjalta kunnanjohtajan talousarvioesitys on julkistettu 14.10.2019. Kunnanjohtajan talousarvioesitys on käsitelty kunnanhallituksessa 19.10., 20.10. ja 21.10., jonka pohjalta kunnanhallitus on asettanut talousarvioesityksensä (KHALL xxx/2020, xxx/2020, xxx/2020) ja esittänyt sen edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi. Lopullinen talousarvio vahvistettiin valtuustossa 11.11.2020 (KVALT xx/2020).

Kunnanjohtajan talousarvioesityksessä käyttötalouden taso vuodelle 2021 ylitti kunnanhallituksen antaman kehyksen 0,25 milj. eurolla. Ylitys selittyy pääasiassa Kelan työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvulla ennakoarvioista, jota osaltaan selittää erityisesti koronan vaikutukset työttömyyden kasvuun. Lisäksi kehyksessä konserni-palveluiden eläkemenoperusteiset eläkemaksut on arvioitu liian matalaksi. Kehykseen kohdistuva ylityspaine nousi alun perin noin 0,4 milj. euroon, joka kuitenkin supistui kunnanjohtajan talousarvioesityksessä lisätasapainotuksilla 0,25 milj. euroon.

Kunnanhallitus käsitteli kunnanjohtajan talousarvioesityksen kokouksissaan 19.-21.10.2020. Kunnanjohtajan talousarvioesityksessä esitetyistä säästötoimenpiteistä ei oltu yksimielisiä ja äänestysten jälkeen budjettiin lisättiin 24 000 euroa A2-kielen opetukseen sivistys- ja hyvinvointitoimialalle, 70 000 euroa alueiden siisteyden ja ylläpidon parantamiseen sekä 40 000 euroa yksityistieavustuksiin. Investointiosassa tehtiin päätös jättää Rajamäen alueelle suunnitteluun ja valmisteluun 1 milj. euron määräraha ja muut alueen investointikohteet (lukion liikuntasali, Rajamäen kampus, Lepsämän koulun korjaus ja Urheilupuiston koulu) jätettiin odottamaan palveluverkkopäätöksiä, jonka jälkeen ne täydennetään päätösten mukaisesti investointiosaan.

KUNNAN ORGANISAATORAKENNE 1.1.2021-30.6.2021

Keskeiset muutokset Nurmijärven kunnan organisaatorakenteessa 2020-2021

Ylin päätöksenteko -toimialan purku 1.1.2020

Nurmijärven kunnan organisaatorakennetta järkevöitettiin vuodelle 2020 purkamalla ylin päätöksenteko -toimiala kunnanhallituksen päätöksellä (KHALL 184/2019) 1.1.2020 alkaen siten, että omaisuuden tuotot ja hallinta -tulosalue siirtyi kokonaisuutena ympäristötoimialalle sekä yhteiset toiminnot, Rajamäen uimahalli sekä tarkastuslautakunta -tulosalueet osaksi konsernipalveluiden toimialaa. Ylimpään päätöksentekoon kuuluneesta sosiaali- ja terveyspalvelujen ostot -tulosalueesta muodostettiin oma hallinnollisteknillinen toimialansa.

Aleksia-liikelaitoksen organisaatorakenteen muutos 1.1.2020 lähtien

Konsernipalvelujen omistajaohjauksenalaisten Aleksia-liikelaitoksen organisaatio uudistettiin 1.1.2020 alkaen. Aleksia liikelaitoksen johtokunta päätti (ALEK 13/2019) muuttaa organisaatorakennetta siten, että toiminta jaettiin neljään palvelualueeseen, jotka pitävät sisällään ruoka- ja siivouspalvelujen tehtäviä. Palvelualueet ovat Rajamäen-, Kirkonkylän-, Klaukkala idän- ja Klaukkala lännen palvelualueet. Muutoksen taustalla on tarkoitus tukea liikelaitoksen yhdistelmätyön tavoitteita, työvoiman saatavuuden parantaminen ja osaavan työvoiman varmistaminen sekä uudenlaisten urapolkujen ja vaihtoehtoisten tehtäväkuvien tarjoaminen.

TALOUSARVION JA –SUUNNITELMAN RAKENNE

Kuntalain 110§:n mukaan kunnan talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosat. Samaa rakennetta on noudatettava taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Talousarvion **yleisperustelut** ovat luonteeltaan informatiivisia. Yleisperusteluissa esitetään muun muassa katsaus kansantalouden ja kuntatalouden kehityksestä sekä kuvataan Nurmijärven kunnan talouden nykytilaa ja näkymiä tulevaisuuteen. Erityisesti meno- ja tulorakenteen muutokset sekä näiden vaikutukset kunnan talouden tasapainoon ovat keskiössä kunnan talouden arvioimisessa.

Strategiasosassa esitetään voimassa oleva kuntastrategia 2018-2025 sekä strategiaa toteuttavat vuosittavoitteet talousarviovuodelle 2021.

Käyttötalousosa kuvaa kunnan järjestämän toiminnan rahoittamista vahvistetun organisaatorakenteen mukaisesti. Käyttötalousosassa kunnan toiminta on jaettu toimialoihin, jotka edelleen jakautuvat tulosalueisiin. Toimialakohtainen talousarvio ja -suunnitelma on esitetty tuloslaskelmamuodossa. Tulosalueiden talousarvio- ja suunnitelma on esitetty toimintakatetasoisena suppeana tuloslaskelmana.

Investointiosassa esitetään investointisuunnitelma talousarviovuodelle sekä neljälle seuraavalle vuodelle. Investointiosassa esitetään hankkeittain kustannusarviot sekä määrärahojen ja tuloarvioiden jakautuminen eri vuosille.

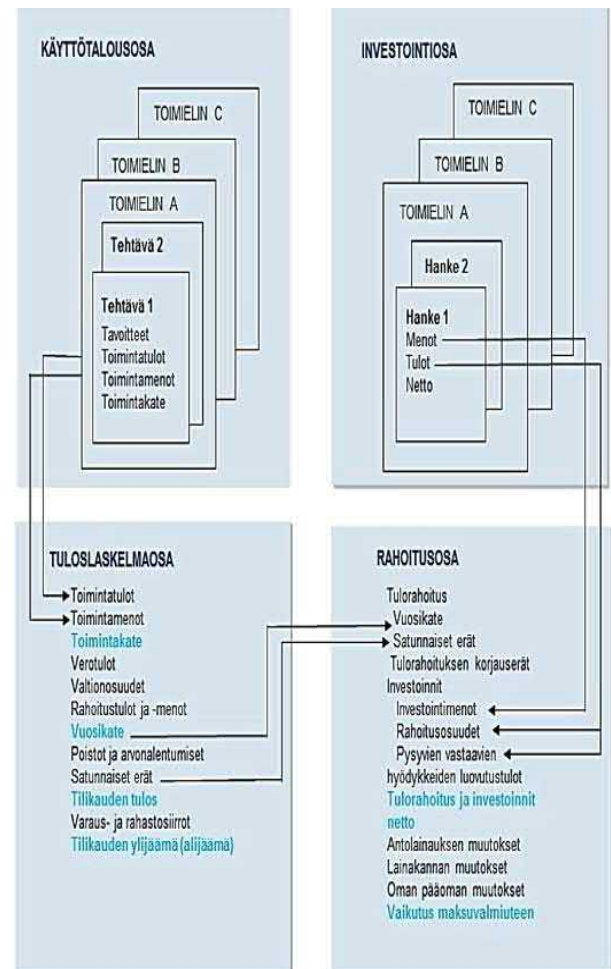
Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelman toimintakate –summataso kuvaa palvelutuotannon nettomenoja. Toimintakate osoittaa millainen summa palvelutuotannon nettomenoista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla. Vuosikate kuvaa palvelutuotannon rahoittamisen jälkeen jäljelle jäävää rahoituspohjaa, jolla katetaan investointimenoja ja lainalyhennyksiä. Tilikauden tulos kertoo tilikaudelle jaksotettujen tuottojen ja kulujen erotuksen. Näiden erien jälkeen tuloslaskelmassa esitetään poistoeron muutos, joka tavanomaisesti tarkoittaa investointivarausten purkua. Näiden jälkeen tuloslaskelmassa päädytään tilikauden yli- tai alijäämään.

Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää edellisiltä tilikausilta kertyneisiin yli- tai alijäämiin. Tilikaudelta vastaavasti mahdollisesti muodostunut alijäämä vähentää edellisiltä tilikausilta

muodostunutta ylijäämää tai kasvattaa edellisten tilikausien perusteella muodostunutta kumulatiivista alijäämää.

Rahoitusosan tehtävänä on kuvata talousarviovuoden ja –suunnitelmavuosien todellisia rahanliikkeitä (vrt. tuloslaskelma, joka todellisten rahavirtojen lisäksi sisältää kirjanpidollisia eriä, esim. poistot). Rahoitusosaan kootaan arviot kunnan rahan lähteistä ja rahan käytöstä. Rahoitusosassa välisummana esitetään toiminnan ja investointien rahavirta. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa rahoitusvajeen määrän, joka on katettava vieraan pääoman rahoituksella tai kassavaroilla. Tasapainoisessa kuntataloudessa toiminnan ja investointien rahavirran tulee keskimäärin olla positiivinen. Rahoitusosa päättyy kuvaamaan varainhoitovuosien rahavirtojen vaikutusta maksuvalmiuteen.

Talousarviokirjan muut osat koostuvat liikelaitosten ja kunnan tytäryhteisöjen talousarviokuvauksista sekä talousarviota täydentävistä liite-asiakirjoista.

TALOUSARVION SITOVUUS

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Sitovuus koskee talousarviovuoden 2021 tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita. Suunnitelmavuosien 2022-2023 sitovuus on ohjeellinen.

Talousarviossa käyttötalous on valtuustoon nähden sitova pääsääntöisesti toimialoittain niin, että sitovuus on toimintatuottojen ja -kulojen erotus eli netto (toimintakate). Toimialatasoisesta sitovuudesta poikkeaa Omaisuuden tuotot- ja hallinta tulosalue, joka on valtuustoon nähden sitova toimintakatetasolla. Lisäksi toimialatason sitovuudesta poikkeavat Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen sekä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tulosyksiköiden määrärahat, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia toimintakatetasolla. Määrärahoihin ja tuloarvioihin sisältyy sisäiset erät.

Liikelaitosten palveluiden hinnantarkistuksiin on pyydetävä omistajaohjausta asetettujen periaatteiden mukaisesti.

Talousarviovuoden kuntastrategiaa toteuttavat vuosittaiset tavoitteet ovat sitovia valtuustoon nähden.

NURMIJÄRVEN KESTÄVÄ KASVU –OHJELMA NUUKA 2020-2026

Nurmijärven kunnanvaltuusto vahvisti kokouksessaan 28.2.2018 uuden kuntastrategian vuosille 2018-2025. Kuntastrategian terve talous ja linjakas päätöksenteko osa-alueeseen on sisällytetty kunnan talouden kestävyys- ja turvaamista koskevat tavoitteet, joita kuntastrategiassa on kuvattu seuraavasti:

Varmistamme, että taloutemme on myös pitkällä aikavälillä kestävällä pohjalla, jotta voimme huolehtia kuntalaistemme hyvinvoinnista. Kehitämme talouden ja toiminnan ohjausjärjestelmäämme tukemaan tiedolla johtamista.

Käyttötalouden kustannuskehitys ei ylitä verotulojen kasvuprosenttia. Sopeutamme asteittain kunnan investointien tason vastaamaan kunnan talouden kantokykyä.

Valtuusto on kuntastrategiassa esitettyjen linjausten pohjalta vahvistanut 12.6.2019 kokouksessaan Nurmijärven kestävä kasvu –ohjelman (NUUKA-ohjelma) vuosille 2020-2026. Ohjelman tavoitteena on siten huolehtia kunnan talouden kestävydestä ensin hidastamalla velkaantumista ja kääntämällä lopulta lainakannan kehitys laskuun. Velkaantumiskehityksen katkaiseminen

Investointiosassa määrärahojen ja rahoitusosuuksien erotus (nettomääräraha) on sitova valtuustoon nähden hankekohtaisesti. Pääsäännöstä poikkeavat talonrakennushankkeet, joissa tekninen lautakunta voi tehdä talonrakennushankkeiden kesken vähäisiä määrärahasiirtoja, sillä edellytyksellä, että valtuuston päättämät hankkeet toteutetaan talousarvion mukaisessa laajuudessa.

Tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuottojen ja -kulojen netto.

Rahoituslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset, joka muodostuu antolainasaamisten lisäysten ja vähennysten erotuksesta sekä lainakannan muutokset, joka muodostuu lainojen lisäysten ja vähennysten erotuksesta.

Liikelaitosten tuloslaskelmissa sitova taso on tilikauden 2021 yli-/ alijäämä ja rahoituslaskelmissa nettoinvestoinnit ja lainakannan muutos.

Aleksia -liikelaitoksen taseella saa olla enintään 200 000 euron kumulatiivinen yli- tai alijäämä tilivuoden tilinpäätöksessä.

tarkoituksena on välttää kunnan ajautumista perinteiseen, palveluiden karsimista korostavaan talouden tasapainottamiseen, ehkäistä tarvetta verotusasteen merkittävälle kiristämiseksi sekä turvata pitkällä aikavälillä kunnan riittävä taloudellinen kantokyky kasvu- ja tulevien investointien toteuttamiseksi ja palvelutoiminnan laadun varmistamiseksi.

Käytännön toiminnassa ohjelma ohjaa kunnan investointien asettamista, käyttötalouden resursointia sekä tulosrahoitusohjelman vahvistamiseen liittyviä toimia vuosittaisessa talousarviovalmistelussa. Talousarvio laaditaan siten, että yksittäiset talousarviovuodet niin määrärahojen jaon, kuin myös toiminnallisten tavoitteiden osalta ovat linjassa ohjelmassa asetettujen pitkän aikavälin tavoitteiden kanssa.

Investointikehitys eli investointien enimmäismäärä määritellään vuosittain ja samanaikaisesti investointien tulo-rahoitus pyritään maksimoimaan käyttötalouden menokasvu- ja hillitsemällä kohdennetuilla toimenpiteillä. Myös tulo-rahoitusohjelman vahvistamisen mahdollisuuksia tarkastellaan säännöllisesti talousarviovalmistelun yhteydessä

investointien riittävän tulorahoituksen varmistamiseksi.

Toimenpiteitä tullaan siis kohdistamaan ohjelman voimassaolon aikana sekä palvelutuotannon tuottavuuden edistämiseen ja verorahoituksen vahvistamiseen, että investointitason samanaikaiseen laskemiseen. Investointitason laskeminen edellyttää priorisoimista ja arvovalintojen tekemistä risteävien investointitarpeiden välillä. Erityisesti yhteisen näkemyksen muodostaminen kunnan palveluverkosta ja infrarakentamisen fokusoinnista edesauttavat investointien saattamista kestäväälle tasolle.

Korona-pandemiasta johtuen kunnan taloudellinen tilanne on muuttunut merkittävästi. Korona on heikentänyt kunnan verotuloennustetta noin 10 milj. eurolla vuodessa ja samanaikaisesti nostanut sosiaali- ja terveysmenoja testauksesta, varautumisesta ja hoidosta johtuen. Lisäksi erikoissairaanhoidon koronan aikana muodostunut hoitovelka ja sen purku tulee kiristämään kunnan taloutta vuonna 2021. Vuonna 2021 valtion koronatuot kunnille tasoittavat koronan haitallisia talousvaikutuksia, mutta vuodesta 2022 alkaen talousennuste näyttää heikkona tukien poistuttua.

Kunnan taloudessa heikennyksen on arvioitu nousevan yli 100 milj. euroon aikavälillä 2021-2026, joka osaltaan hankaloittaa NUUKA-ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Kunnan talouden oikaisemiseksi kunnanhallitus on päättänyt (KH 168/2020) käynnistää NUUKA:n toimenpidesuunnitelman valmistelun, jolla tavoitellaan tuntuja sopeutuksia käyttö- ja investointitaloudessa.

Toimenpidesuunnitelman lisäksi myös NUUKA-ohjelman päivittämisestä päätetään joulukuussa 2020. Päivitys kohdistuu sekä NUUKA-ohjelman voimassaoloajan pidentämiseen että lainakantatavoitteiden nostamiseen. Myös ohjelmassa asetettuja periaatelinjauksia ja prosessitavoitteita tarkastellaan uudelleen.

NUUKA-ohjelmassa linjatut tavoitteet ennen koronaa ja tavoitteiden toteutumisen arviointi:

Vuoden 2019 kesäkuussa päivitetyn kunnan pitkän aikavälin talousennusteen perusteella kunnan lainamäärän kestävä enimmäistason on arvioitu olevan vuoden 2022 lopussa 210 milj. euroa (n. 4830 euroa/asukas), jonka jälkeen lainakanta ohjataan laskuun asteittain siirtyäessä kohti kireämpää korkoympäristöä ja heikompa taloussuhdannetta. Viimeistään vuoden 2022 jälkeen kunnan käyttötalouden ja investointien tulee asetua sellaiselle tasolle, että lainakanta on vuoden 2026 loppuun mennessä enintään 187 milj. euroa. Kunnan väestön kasvuennuste huomioiden asukaskohmainen lainakanta olisi tällöin 4200 euroa. Mikäli kuntien velkaantuminen valtakunnallisesti jatkuisi historian mukaisesti

myös tulevaisuudessa, Nurmijärven kunnan asukaskohmainen lainakanta saavuttaisi ja mahdollisesti jopa alittaisi kuntien keskimääräisen asukaskohmaisen lainakan vuoden 2026 lopussa.

Asetetun lainakantatavoitteen tarkoituksena on ohjata kunnan toiminnan järjestämistä siten, että kunnan talous vahvistuu ohjelman käynnistymishetken lähtötasosta oleellisesti. Talouden vahvistumista voidaan mitata useilla eri mittareilla. Lainakannan kehitys itsessään kuvaa taloustavoitteen toteutumista ohjelman voimassaolon aikana, mutta sen lisäksi taloustavoitteen seurannassa on tarpeen kiinnittää huomiota investointien rahoitusvahvuuden, vakavaraisuuden sekä käyttötalouden kehittymiseen. Kunnan talouden vahvistumista seurataan NUUKA-ohjelman mukaisesti seuraavien tunnuslukujen kehityksen kautta:

Tunnusluku	Lähtötaso (TP2018)	Tavoitetaso	Ajotus
Lainakanta	169,2 milj. euroa	187,0 milj. euroa	2026 mennessä
Investointien tulorahoitusprosentti	23,3 %	80-115%	2023-2026
Toiminnan ja investointien rahavirta	-20,3 milj. euroa	ko. rahavirta >0 euroa	2023-2026
Vuosikate/poistot %	36 %	keskimäärin >100%	2020-2026
Omavaraisuusaste	37,8 %	>50%	2026 mennessä
Suhteellinen velkaantuneisuus	87,8 %*	<60%	2026 mennessä

*Vuoden 2018 suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvuun on korjattu tunnuslukua vääristävä kunnan ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän välisen kirjanpidollisen kuitausmenettelyn vaikutus.

Kunnalle tärkeiden investointien rahoituspohjan turvaamiseksi NUUKA-ohjelman toteuttamisen lähtökohdaksi on päätetty valita skenaario kolme (eri skenaariot esitetty NUUKA-ohjelman luvussa 3.1.2), sillä poikkeuksella, että kunnallisveroprosenttia korotettiin 0,25 prosenttiyksikköä ja 0,25 kunnallisveroprosenttiyksikköä vastaava verotulon lisäys kohdistettiin kiinteistöverotukseen. Yleinen kiinteistöveroprosentti nostettiin 1,18

prosenttiin, vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero-
prosentti 0,48 prosenttiin, muiden asuinrakennusten
kiinteistövero-
prosentti 1,18 prosenttiin sekä rakenta-
mattoman rakennuspaikan kiinteistövero-
prosentti 4,30 prosenttiin.

Kaikkiin NUUKA-ohjelman skenaarioihin sisältyy perus-
oletuksen kunnan käyttötalousmenojen kasvukehityk-
sen hidastamista koskevat tavoitteet, jotka määrittävät
vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Ohjelman toteuttamisen lähtökohdaksi valitun skena-
arion kolme on arvioitu talouden painelaskelmien perus-
teella mahdollistavan keskimäärin noin 28,1 milj. euron-
bruttoinvestointitaso-
vuodessa ohjelmakaudella 2020-
2026. Tämä merkitsee NUUKA-ohjelmaa edeltäneen in-

vestointien 10-vuotishjelman sopeuttamista keskimää-
rin 23,0 milj. euroa vuodessa. NUUKA-ohjelman luvussa
3.1.3 on asetettu erilliset periaatelinjaukset investoin-
tien priorisoinnille.

Vuoden 2021 bruttoinvestointitaso on 47,4 milj. euroa
sekä suunnitelmavuosina 2022 58,3 milj. euroa ja 2023
50,2 milj. euroa. On huomioitava, että taloussuunnitel-
man 2021-2023 yhteenlaskettu investointitaso johtaa
NUUKA-ohjelmassa asetetun lainakannan välitavoitteen
ylittymiseen yli 60 milj. eurolla (2022 loppuun mennessä
lainakanta enintään 210 milj. euroa). Myös vuoden 2026
lopun sitovan lainakantatavoitteen (2026 loppuun men-
nessä lainakanta enintään 187 milj. euroa) saavuttami-
nen on erittäin haastavaa kunnan heikentyneen talous-
tilanteen sekä merkittävien investointipaineiden perus-
teella.

NUUKA-ohjelman toteuttamissuunnitelma

Tavoite	Vastuu	Aikataulu
Taloustavoitteet		
Lainakantatavoite	Toimialat, toimielimet, liikelaitosten johtokun- nat	2026 mennessä
Prosessitavoitteet		
Tuotepohjainen toiminnanohjausmalli	Toimialat	2019-2021
Rullaava palveluverkkosuunnitelma	Konsernipalvelut, ympäristötoimiala	2019-2021
Toimitilojen salkutus	Ympäristötoimiala	2019
Investointien suunnitteluapluuna	Konsernipalvelut, ympäristötoimiala	2020
Palveluverkkosuunnitelman laadinta	Toimialat	2019-2020
Konsernitoimintojen kehittäminen	Konsernipalvelut	2019-2020
Periaatelinjaukset		
Omaisuu- den myynti, hankinta ja kiinteistöjen jalostus	Hallitus, konsernipalvelut, ympäristötoimiala	Koko ohjelmakausi
Maapolitiikka ja kaavoitus	Konsernipalvelut, ympäristötoimiala, ao. toi- mielimet	Koko ohjelmakausi
Palveluverkon kehittäminen	Toimialat, toimielimet, liikelaitokset	Koko ohjelmakausi
Henkilöstölinjaukset	Toimialat, toimielimet, liikelaitokset	Koko ohjelmakausi
Harkinnanvaraisten palvelujen tarkistaminen	Toimialat, toimielimet, liikelaitokset	Koko ohjelmakausi
Ohjelman voimassaoloaika 2020-2026		
Valtuustokaudet, joille ohjelman voimassaolo asetuu:		
1.6.2017-31.5.2021 (nykyinen)		
1.6.2021-31.5.2025		
1.6.2025-ohjelma päättyy 31.12.2026		

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

COVID-19-pandemia on kurittanut Suomen taloutta, joka oli vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä noin 6,5 % pienempi kuin vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Kokonaisuudessaan BKT:n ennustetaan supistuvan 4,5 % vuonna 2020. Suomen talous oli jo ennen pandemiaa ja siihen liittyvää epävarmuutta ajautunut alavireistyvän globaalitalouden mukana taantumaan. Suomen talouden ennustetaan supistuvan tänä vuonna, kuten muidenkin talouksien maailmanlaajuisesti, mutta lähtevän maltilliseen kasvuun tulevina vuosina.

Suomen talouskasvun ennustetaan olevan vuonna 2021 noin 2,6 % ja varsinkin yksityisen kulutuksen ennustetaan elpyvän ensimmäisenä viennin ja maailmantalouden vanavedessä. Tilanne ei kuitenkaan ole vielä ohi ja ennusteet pohjautuvat oletukselle, että epidemia ei nosta laajamittaisesti päätään meillä tai maailmalla. Yksityisten investointien oletetaan elpyvän vasta, kun kasvunäkymät ovat varmistuneet ja tuotantokapasiteetti saatu korkealle tasolle. Julkisen talouden epidemiaa lievittävien toimien myötä Suomen julkisen talouden alijäämä syvenee ja julkinen talous velkaantuu lisää yli 20 mrd. euroa vuoden 2020 aikana. Velkaantuminen poikkeusoloissa on ollut perusteltua, mutta huolestuttavaa on julkisen talouden rahoituksellinen epätasapaino, jonka seurauksena julkinen talous pysyy kroonisesti alijäämäisenä ja velkaantuminen jatkuu myös epidemian jälkeen.

Vuonna 2022 BKT:n ennustetaan kasvavan 1,7 %, jota tukee kone- ja laiteinvestointien vahvempi kysyntä sekä

kansainvälisesti että kotimaassa ja talouskasvun myötä koheneva taloudellinen toimeliaisuus ja työllisyys. Kriisiä edeltänyt BKT:n taso saavutetaan vuonna 2023. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2023–2024 talouskasvu hidastuu talouden rakenteellisista tekijöistä johtuen ja työpanos supistuu työikäisen väestön määrän vähentyessä ja osallistumisasteen paraneminen pysähtyy.

Suomen taloudessa vallinnut tulojen ja menojen epätasapaino pienenee lähivuosina, mutta on edelleen 2,7 % suhteessa BKT:hen, eli n. 7 mrd. euroa vuonna 2024. Julkinen talous on ollut rakenteellisesti alijäämäinen jo ennen taantumaa vallinneessa suhdannehuipussa ja samat rakenteelliset ongelmat väestön ikääntymisen aiheuttamista menopaineista ja työllisten määrän laskusta tulevat vain kasvattamaan julkista velkasuhdetta koko 2020-luvun ajan. Vallitsevien arvioiden mukaan julkisen talouden vahvistaminen 5 mrd. eurolla vuoteen 2026 mennessä vaikuttavin toimin vakauttaisi velkasuhteen 70–75 prosenttiin 2020-luvun aikana. Velkasuhteen palauttaminen vuoden 2019 tasolle, eli 60 prosentin tuntumaan, 2020-luvun aikana edellyttäisi puolestaan julkisen talouden vahvistamista noin 10 mrd. eurolla.

Lähde: VM, Taloudellinen katsaus syksy 2020

Kansantalouden ennustelukuja vuodelle 2021

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2020	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
Euroopan komissio	toukokuu	3,7	7,7	–	–
OECD, w-skenaario**	kesäkuu	2,4	10,3	–	–
Hypo	heinäkuu	4,0	8,5	2,0	1,0
Handelsbanken	elokuu	2,0	8,3	2,6	1,1
OP	elokuu	3,0	7,5	2,5	1,1
Kuntarahoitus	syyskuu	1,5	8,5	–	1,3
Nordea	syyskuu	3,0	8,0	2,2	0,8
Danske Bank	syyskuu	2,5	8,2	2,5	0,2
ETLA	syyskuu	3,2	7,9	2,3	1,3
Suomen Pankki	syyskuu	2,7	9,3*	2,5*	0,9
PTT, perusskenaario	syyskuu	3,0	8,0	2,0	0,8
PT	syyskuu	3,9	7,8	2,3	1,3
VM	lokakuu	2,6	8,2	2,5	1,2

* Kesäkuun ennustekierroksen arvio

** V-skenaarion mukaan BKT kasvaa 3,7 %, työttömyys 8,5 %.

5.10.2020/MPunakallio

Kansantalouden ennustelukuja vuodelle 2022

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2020	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
Handelsbanken	elokuu	1,5	7,9	2,4	1,4
Nordea	syyskuu	2,0	7,0	2,0	1,1
ETLA	syyskuu	1,9	7,6	2,1	1,2
Suomen Pankki	syyskuu	2,4	8,8*	2,0*	1,2
PT	syyskuu	1,7	7,3	1,8	1,1
VM	lokakuu	1,7	8,0	2,0	1,4

KUNTA
LIITTO

KUNTATALOUS SUUNNITELMAKAUDELLE 2021-2023

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston syksyn 2020 ennusteen mukaan Suomen talouden odotetaan alkavan elpyä ja kääntyvän hitaaseen kasvuun vuonna 2021. Näkymään liittyy kuitenkin huomattavaa epävarmuutta kansainvälisen talouden kautta. Vaikka koronapandemia ei ole ohi, kuntatalouden näkymiä arvioitaessa lähtökohtaisena oletuksena on, että koronatilanne pysyy Suomessa hallinnassa eikä uusia, kevään 2020 kaltaisia laajoja sulkutoimenpiteitä tule. On kuitenkin selvää, että koronan aiheuttamia talousvaikutuksia kana-voituu kuntatalouteen myös vuonna 2021.

Valtion tukitoimenpiteet vahvistavat kuntatalouden tilaa merkittävästi vuosina 2020 ja 2021. Kuntatalouden kehitysnäkymät pysyvät kuitenkin vaikeina, sillä talouden hidaskasvu yhdessä väestön ikääntymisen ja rakennuskannan iästä ja muuttoliikkeestä aiheutuvien investointipaineiden kanssa pitävät kuntatalouden jo pitkään jatkuneen tulo- ja menokehityksen rakenteellisen epätasapainon mittavana lähivuosina.

Kuntatalouden tuloksen ennustetaan olevan ensi vuonna lähellä tasapainoa, mutta investointitason pysyessä korkeana toiminnan ja investointien rahavirran (=kokonaistalouden rahoitusjäämän) arvioidaan jäävän noin 2 miljardia euroa negatiiviseksi. Vuoden 2021 jälkeen valtion koronavirustilanteeseen liittyvät tukitoimet poistuvat ja toiminnan ja investointien rahavirta jää kehyskauden lopussa runsaat 2 miljardia euroa negatiiviseksi. Siksi myös kuntatalouden lainakanta jatkaa riipeää kasvuaan ja uhkaa kasvaa noin 33 miljardiin euroon vuonna 2024.

Kuntatalousohjelman yhteydessä laadittujen kuntakoh- taisten painelaskelmien perusteella talouden sopeutus- paine on lähivuosina suuri kaikissa kuntakoryhmissä. Vuosina 2021–2022 toiminnan ja investointien rahavir- ran arvioidaan heikkenevän kaikissa kuntakoryhmissä

valtion tukitoimien pienentyessä. Heikkenevä toiminnan ja investointien rahavirta näkyy kuntien lainakannoissa sekä kasvavana paineena nostaa kunnallisveroprosent- teja. Myös negatiivisen vuosikatteen ja alijäämäisten kuntien lukumäärän arvioidaan kasvavan lähivuosina.

Kuntatalouden näkökulmasta koronakriisistä ollaan siir- tymässä akuutin kriisin jälkeiseen aikaan. Jatkossa vaiku- tukset riippuvat monilta osin paitsi koronavirustapauk- sien määrästä eri alueilla, myös mahdollisista uusista ra- joitustoimista sekä kansainvälisen talouden kehityk- sestä. Voidaan arvioida, että koronapandemian alueelli- set vaikutukset vaihtelevat myös tulevana vuosina mer- kittävästi. Siten tarve kuntasektorin kestävyttä paran- taviin rakenteellisiin uudistuksiin korostuu entisestään. Niiden lisäksi kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös kuntien omia tuottavuus- ja sopeutus- toimia.

Lähde: VM, tiedote 5.10.2020

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tuloksen muodostuminen						
1. Toimintakate	-29,8	-30,5	-32,0	-32,9	-34,0	-35,1
2. Verotulot	23,0	23,6	24,6	24,7	25,4	26,1
3. Valtionosuudet, käyttötalous	8,7	10,7	10,1	10,3	10,9	11,3
4. Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2
5. Vuosikate	2,2	4,1	3,0	2,4	2,6	2,6
6. Poistot	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3	-3,4
7. Satunnaiset erät, netto	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
8. Tilikauden tulos	-0,3	1,2	-0,1	-0,7	-0,6	-0,7
Rahoitus						
9. Vuosikate	2,2	4,1	3,0	2,4	2,6	2,6
10. Satunnaiset erät	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
11. Tulorahoituksen korjausevät	-0,9	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
12. Tulorahoitus, netto	1,7	3,6	2,4	1,9	2,1	2,1
13. Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5,4	-5,8	-5,9	-5,7	-5,6	-5,6
14. Rahoitusosuudet ja myyntitulot	1,4	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3
15. Investoinnit, netto	-4,0	-4,4	-4,5	-4,4	-4,3	-4,4
16. Rahoitusjäämä (tulorah.-invest.)	-2,3	-0,8	-2,0	-2,5	-2,2	-2,3
17. Lainakanta	21,9	23,0	25,3	28,1	30,6	33,1
18. Kassavarat	6,3	6,8	7,3	7,8	8,3	8,7
19. Nettovelka (lainat-kassavarat)	15,6	16,2	18,1	20,3	22,3	24,4

Kuntatalouden kehitysarvio vuosina 2019–2024, mrd. euroa, käyvin hinnoin.

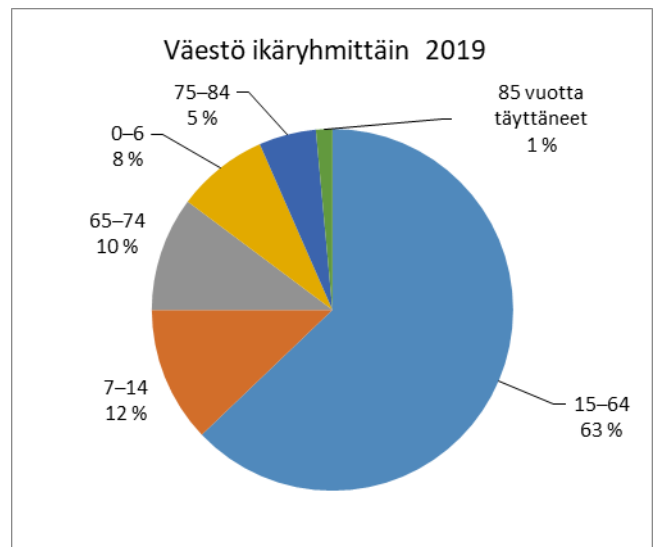
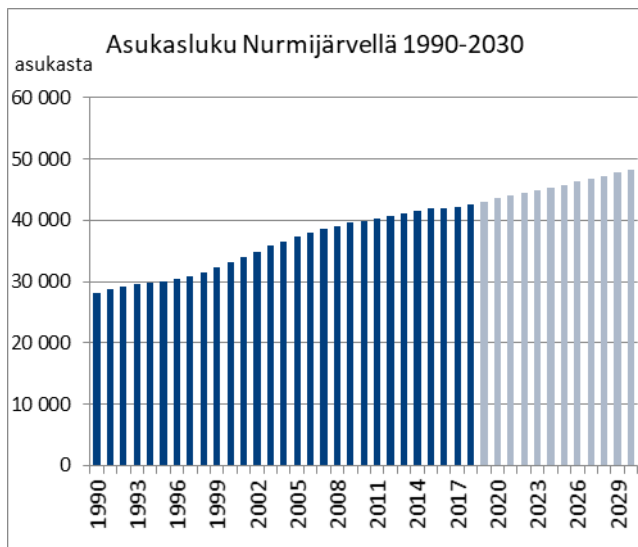
Lähde: VM, Kuntatalousohjelma vuodelle 2021, syksy 2020

NURMIJÄRVEN KUNNAN VÄESTÖ, IKÄRAKENNE, ELINKEINORAKENNE JA TYÖLLISYYS

Vuonna 2019 Nurmijärvellä asui 42 993 henkilöä. Vuodesta 2018 vuoteen 2019 väestö kasvoi muuttoliikkeen sekä KUUMA-kuntien voimakkaimman luonnollisen väestönkasvun (syntyneiden ja kuolleiden välinen erotus) avittamana 328 uudella asukkaalla. Tämä tarkoittaa 0,8% väestön kasvua, joka mukailee 2010-luvun vuotuisen väestönkasvun keskiarvoa.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan kunnan asukasluku oli vuoden 2020 elokuuhun mennessä 43 361

asukasta, joka kertoo kunnan vireästä väestökasvusta myös vuonna 2020. Mikäli kasvu jatkuu vuoden 2020 loppuun asti samanlaisena, asettuu Nurmijärven väestökasvu prosentin paremmalle puolelle. Väestönkasvun ennustetaan jatkuvan myös lähitulevaisuudessa vireänä muun muassa Vanha-Klaukan sekä Heinojan uusien asuinalueiden rakentamisen aloituksen myötä 2020-luvun alkupuolella.

	2000	%	2005	%	2010	%	2015	%	2020	%	2025	%	2030	%
0 -vuotiaat	445	1	539	1	478	1	496	1	410	1	431	1	412	1
1-6 -vuotiaat	3 276	10	3 605	10	3 685	9	3 505	8	3 076	7	2 909	6	3 129	6
7-12 -vuotiaat	3 353	10	3 833	10	3 850	10	3 944	9	3 866	9	3 714	8	3 409	7
13-15 -vuotiaat	1 398	4	1 844	5	1 903	5	1 928	5	1 979	5	1 953	4	1 908	4
16-19 -vuotiaat	1 777	5	1 826	5	2 383	6	2 383	6	2 457	6	2 384	5	2 344	5
20-29 -vuotiaat	2 865	9	3 131	8	3 051	8	3 363	8	3 870	9	4 463	10	4 827	10
30-39 -vuotiaat	5 399	16	5 845	16	5 516	14	5 231	12	5 044	12	5 228	11	5 595	12
40-49 -vuotiaat	5 352	16	5 997	16	6 781	17	6 707	16	6 373	15	6 398	14	6 517	14
50-59 -vuotiaat	4 801	15	5 275	14	5 156	13	5 796	14	6 581	15	6 679	15	6 515	14
60-69 -vuotiaat	2 486	8	3 281	9	4 218	11	4 682	11	4 662	11	5 266	11	6 029	13
70-79 -vuotiaat	1 321	4	1 544	4	2 056	5	2 745	7	3 636	8	4 163	9	4 229	9
80 -vuotiaat	631	2	671	2	860	2	1 117	3	1 597	4	2 260	5	3 275	7

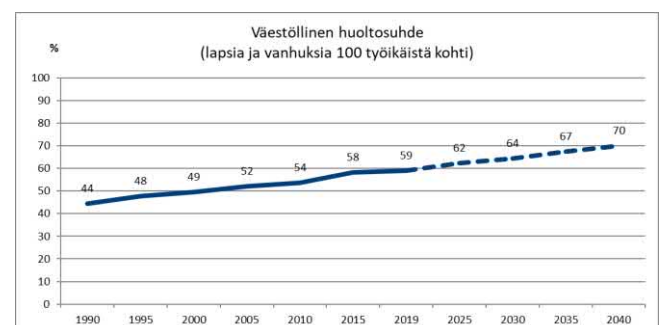
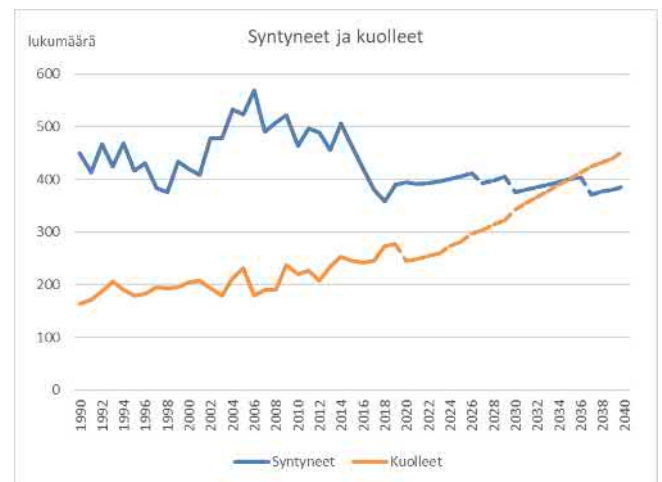
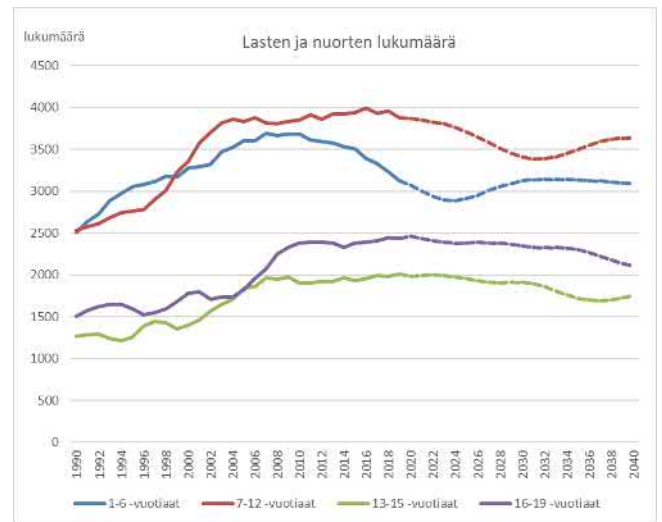
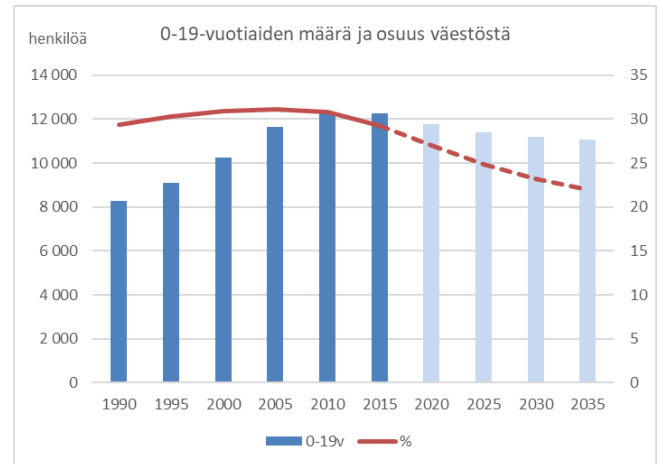
Lähde: Vuodet 2000-2015 Tilastokeskus, 2020-2030 Nurmijärven väestölaskelema

Lasten ja nuorten (0-19-vuotiaat) määrä on ollut Nurmijärvellä laskussa läpi 2010-luvun. Samoin kyseisen ikäluokan osuus koko väestöstä on vähentynyt. Osaltaan lasten ja nuorten lukumäärän vähenemistä selittää syntyvyyden merkittävä lasku vuodesta 2014 alkaen sekä 1-6 -vuotiaiden lukumäärän merkittävä väheneminen läpi 2010-luvun. Syntyvyyden aleneminen pysähtyi kuitenkin vuonna 2019, jolloin syntyi enemmän lapsia kuin edellisenä vuonna. Tulevina vuosina Nurmijärvellä syntyvyyden arvioidaan hieman nousevan muun muassa Vanha-Klaukan sekä Heinojan uusien asuinalueiden rakentamisen aloituksen myötä 2020-luvun alkupuolella. Syntyvyyden ennustetaan kuitenkin pysyvän varsin alhaisella tasolla myös tulevaisuudessa. 1-6 -vuotiaiden määrän ennustetaan vähenevän 2020-luvun alkupuolelle saakka. Tämän jälkeen on arvioitu, että muun muassa Vanha-Klaukan ja Heinojan rakentuminen pysäyttäisi 1-6 -vuotiaiden lukumäärän laskun. Kyseisen ikäluokan ennustetaan kuitenkin pysyvän pienenä. Syntyvyyden aleneminen pienentää osaltaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laskennallista palvelutarvetta samalla kun nettomuutto ei ehdi paikata muodostunutta lovea. Tämä näkyy viiveellä lukio-koulutuksen järjestämisessä.

Tulevaisuudessa yhä suurempi osa väestöstä kuuluu 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmään. Väestö- ja ikärakenteen muutokset vaikuttavat palvelujen kysynnän painotuksiin, talouden liikkumavaraan ja edelleen henkilöstötarpeiden muutoksiin. Väestön suhteellinen ikääntyminen on alkanut voimistua 2010-luvulla, kun suuret ikäluokat ovat tulleet yli 65 vuoden ikään. Samalla työikäisen väestön suhteellinen osuus koko väestöstä supistuu. Nurmijärvellä väestön ikääntyminen ei kuitenkaan ole ollut niin voimakasta kuin useimmissa Suomen kunnissa. Myös KUUMA-kuntiin verrattuna Nurmijärvi ikääntyy hitaasti ja kuolleisuuden ennustetaan ylittävän syntyvyyden vasta 2030-luvulla. Monissa KUUMA-kunnissa tilanne oli edellä kuvattuna vuonna 2019.

Väestön ikärakennemuutoksia kuvataan myös taloudellisen ja väestöllisen huoltosuhteen avulla. Taloudellinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta työllisten sekä työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien välisenä suhteena. Vuonna 2018 Nurmijärvellä oli sataa työssäkäyvää kohden 111 ei-työssä käyvää. Luvun tulkintaan vaikuttavat muun muassa kunnan väestörakenne, yleinen taloustilanne sekä myös alueen työllisyystilanne. Taloudellisen huoltosuhteen osalta Nurmijärvi kuuluu Suomen 25 parhaimman kunnan joukkoon.

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa ikääntyneiden (65 vuotta täyttäneet) ja lasten (0-14-v) osuutta työikäisestä (15-64-v) väestöstä. Vuonna 2019 sataa työikäistä kohden Nurmijärvellä oli 59 ei-työikäistä. Luvun tulkintaan vaikuttavat kuntakohtaiset erot

lasten ja nuorten sekä ikääntyvien määrässä. Vuonna 2019 Nurmijärven väestöllinen huoltosuhde oli koko maan 20. alhaisin. Kunnan väestölaskelman mukaan Nurmijärven väestöllinen huoltosuhde heikkenee seitsemänkymmeneen vuoteen 2040 mennessä. Tämä selittyy 65 vuotta täyttäneiden määrän tuntuvalle kasvulla.

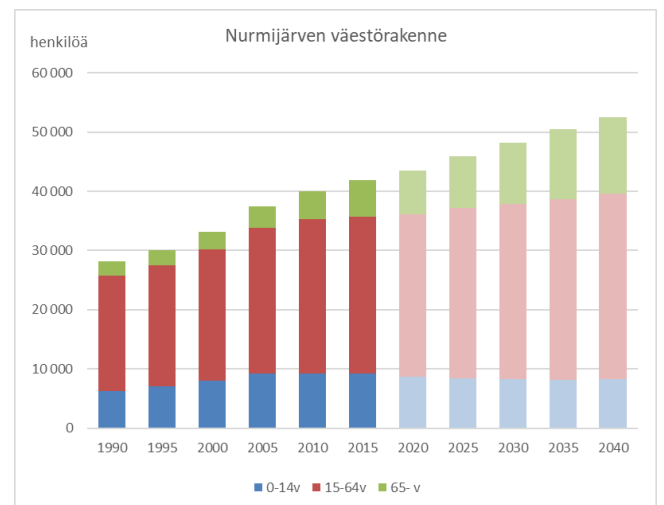
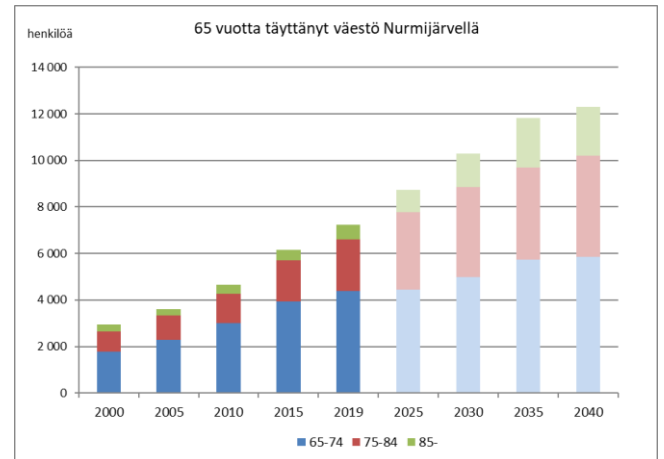
TYÖ

Nurmijärven työpaikkarakenne on palveluvaltainen. Vuonna 2017 palvelujen osuus työpaikoista oli 69 prosenttia ja jalostuksen osuus 27 prosenttia. Alkutuotannon työpaikkojen osuus oli 2 prosenttia.

Vuonna 2018 Nurmijärvellä oli lähes 12 200 työpaikkaa ja työllistä työvoimaa (18-74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua.) noin 20 200 henkilöä. Tämä asettaa Nurmijärven työpaikkaomavaraisuusasteen noin kuuteenkymmeneen prosenttiin. Luku on kehyskunnalle tyypillinen ja työmatkaliikenne pääkaupunkiseudulle on vilkasta. Nurmijärven työllisestä työvoimasta liki kaksi kolmesta kävi vuonna 2017 töissä oman asuinkuntansa ulkopuolella. Erityisesti Nurmijärveltä pendelöidään pääkaupunkiseudulle tietotyön perässä.

Työttömyysprosentti oli Nurmijärvellä elokuussa 2020 10,4, joka tarkoittaa 2 230 työtöntä työnhakijaa. Määrä on tavanomaiseen tilanteeseen verrattuna yli puolitoistakertainen. Koronaviruksen aiheuttama taluskriisi on kurittanut erityisesti Uudellamaata. Alkaneiden työnhakijien määrät ovat Uudellamaalla tasoittuneet koronakriisin alkuvaiheista, mutta ovat edelleen huomattavan korkealla. 2020 elokuun lopussa kaikkien työttömien työnhakijoiden määrä ja työttömyysaste ovat kääntyneet hitaaseen laskuun sekä Uudellamaalla että Nurmijärvellä. Myös nuorisotyöttömien määrä on kääntynyt Nurmijärvellä laskuun. Sen sijaan pitkäaikaistyöttömien määrä on jatkanut nousuaan.

Koronaviruksella tulee olemaan vaikutuksia Nurmijärven työllisyyden kehitykseen. Vaarana on, ettei työllisyys elvy nopeasti kriisin jälkeen. Pitkittyessään kriisi voi aiheuttaa konkurssseja, jolloin työllistäviä yrityksiä on vähemmän. Huomattava vaikutus on myös sillä, että kriisit aiheuttavat syrjäytymistä työmarkkinoilta. Luonteeltaan koronakriisi poikkeaa aikaisemmista kriiseistä, koska se vaikuttaa työllisyyden tukipalveluihin ja toimintaa on harjoitettu pienempimuotoisena kuin ennen koronakriisiä. Aikaisempaa kokemusta ei ole siitä, miten tämä vaikuttaa työllisyyden rakenteeseen ja etenkin pitkäaikaistyöttömyyteen. Kulunut vuosi antaa kuitenkin viitteitä erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta.

KUNNAN TALOUS SUUNNITELMAKAUDELLA

Kunnan talouden kehittyminen (sis. liikelaitokset), 1000 €	Tilinpäätös 2013	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Toimintakate	-183 761	-188 937	-191 212	-192 091	-192 790	-207 442	-221 060
Verotulot	167 981	173 204	177 418	181 538	182 608	183 173	189 728
Valtionosuudet	28 206	26 012	25 775	30 273	29 937	30 117	32 294
Rahoituserät, netto	1 280	1 206	1 766	961	757	900	1 320
Vuosikate	13 706	11 485	13 747	20 682	20 512	6 748	2 282
Poistot ja tilinpäätöserät	-13 479	-13 461	-14 007	14 575	-15 168	-18 854	-18 020
Tilikauden yli-/alijäämä	227	-1 975	-260	6 119	5 356	-12 094	-15 738
Investointien omahankintameno	32 628	25 544	24 169	33 863	37 675	28 997	35 142
Nettoinvestoinnit	28 500	21 741	19 313	30 160	32 110	27 732	33 202
Investointien tulorahoitus, %	42,0 %	45,0 %	56,9 %	61,1 %	54,4 %	23,3 %	6,5 %
Edell. vuosien kertynyt ylijäämä	56 421	56 648	54 621	54 361	60 480	65 837	53 743

Kunnan taloudelliset lähtökohdat suunnitelmakaudelle 2021-2023

Kunnan taloudelliset lähtökohdat tulevalle suunnitelmakaudelle ovat erittäin haastavat erityisesti korona-pandemian verotulovaikutuksista ja sote-menojen ennakoituva voimakkaammasta kasvusta johtuen. Koronan on arvioitu verotulojen kasvun hidastumisen ja sote-menojen nousun yhteisvaikutuksesta heikentävän Nurmijärven kunnan taloutta yli 100 milj. euroa aikavälillä 2021-2026. Tilanne on hankala, sillä jo ennen koronaa kunnan tilikaudet ovat toteutuneet merkittävästi alijäämäisinä ja velkaantuminen on ollut voimakasta.

Kunnan käyttötalousmenot ovat nousseet merkittävästi viime vuosina, kun samaan aikaan verotulojen kehitys on ollut poikkeuksellisen verkkaista. Kunnan käyttötalousmenojen kasvu on ollut 2017-2019 28,3 milj. euroa kun samalla aikavälillä verotulot ovat kasvaneet 7,1 milj. euroa. Valtionosuuksien nousu huomioituna on kunnan verorahoitus yhteensä kasvanut vain 9,5 milj. euroa.

Käyttötalousmenojen nousua on selittänyt muun muassa yleissitovien palkankorotusten vaikutukset henkilöstökuluihin sekä sisäilmaongelmien aiheuttamat väistötilakustannukset. Myös palvelujen ostoissa kasvupaineet ovat olleet merkittäviä esimerkiksi koulukuljetuksissa sekä muissa tukipalveluissa. Palvelujen ostojen merkittävästä noususta valtaosa selittyy kuitenkin sosiaali- ja terveystenonien kasvulla, jota osaltaan selittää väestön ikääntymisen vaikutukset palvelujen kysynnän kasvuun.

Kasvuinvestointeja on toteutettu kunnassa tasaisesti jo vuosia, mutta samanaikaisesti investointimenojen ja rahoituspohjan krooniseksi käänntynyt epäsuhta on vauhdittanut kunnan velkaantumista huolestuttavalla tavalla.

Kunnan lainakanta on tilikausien 2011-2018 aikana kasvanut 75,6 milj. eurosta 169,3 milj. euroon. Suhteellisen lyhyessä ajassa kunnan lainakanta on yli kaksinkertaistunut ja vuonna 2019 lainakanta nousi jo 199,3 milj. euroon. Vuoden 2020 osalta tilinpäätösennusteessa lainakannan arvioidaan asettuvan 209,7 milj. euron tasoon.

Vuoden 2020 tilinpäätösennuste ja pitkän aikavälin talouden näkymät maalavat haasteita kunnan taloudenpidolle ja lopulta myös toiminnan järjestämiselle. Kunnan talous tulee jatkumaan pitkään alijäämäisenä ilman tasapainottavia toimenpiteitä. Myös kunnan lainakannan kasvu tulee voimistumaan merkittävästi, mikäli investointien sopeutukset jäävät liian maltillisiksi. Jo loppuvuoden 2020 aikana on kunnassa tarpeen linjata käyttö- ja investointitalouden sopeutuksista, jotta talous saadaan käännettyä kestäväälle uralle jo lähitulevaisuudessa. Myös verotulojen kasvattamisen mahdollisuudet tulee arvioida osana talouden sopeutusta. Käytännössä linjauksia kunnan taloudesta tullaan tekemään sekä NUUKA-ohjelmassa ja NUUKA:n toimenpidesuunnitelmassa, kuin myös käynnissä olevassa palveluverkko-työssä.

Tulevaisuudessa kunnan talouden elvyttämistä haastavat väestön ikääntymisen ja sen vaikutukset sosiaali- ja terveyspalvelujen kysynnän kasvuun sekä korona-pandemian ajallinen kesto ja sen vaikutukset elinkeinoelämään ja työllisyyteen. Vaikka valtakunnallisena ilmiönä tunnistettu alhainen syntyvyys pitkällä aikavälillä tulee laskemaan palvelutarpeita erityisesti varhaiskasvatuksessa ja lopulta myös perusopetuksessa, Nurmijärven kunnan tasaisesta väestön kasvusta johtuen palvelutarpeet säilyvät Nurmijärvellä lasten ja nuorten osalta pit-

kään samalla tasolla. Lasten määrän ennustetaan laskevan haja-asutusalueella, mutta vastaavasti päätaajama-alueilla lasten määrä tulee jopa kasvamaan.

Kunnan keskeisenä haasteena onkin löytää sopeutuskeinoja ikääntyvä väestön palvelutarpeiden kasvun tasapainottamiseen, kun varsinaisesti minkään ikäryhmän palvelutarpeet kuntatasolla eivät oleellisesti laske siten, että tuotantoa voitaisiin merkittävästi supistaa. Vaihtoehtona lähinnä onkin tehostaa tuotantoa huolehtien ti-

lakapasiteetin järkevästä käytöstä kunnan eri alueilla siten, että palveluiden tarjonta saataisiin kohtaamaan paremmin palveluiden kysyntää.

Tunnuslukuja (sis. liikelaitokset), milj. eur	TP 2018	TP 2019	TA + muut. 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintamenojen kasvu, %	28,7 %	-18,6 %	-1,5 %	4,0 %	1,1 %	1,2 %
Toimintakatteen muutos, %	7,6 %	6,6 %	-1,7 %	3,8 %	1,1 %	1,2 %
Vuosikate poistoista, %	36 %	13 %	131 %	83 %	86 %	88 %
Nettoinvestoinnit	26,4	30,8	35,6	41,6	46,7	27,7
Investointien omahankintameno	29,0	35,1	39,1	46,2	51,1	32,1
Investointien tulorahoitus, %	23,3 %	6,5 %	68,8 %	38 %	40 %	73 %
Taseeseen kertynyt ylijäämä	53,7	38,0	44,4	40,9	37,7	34,4
Lainakanta vuoden lopussa	169,2	199,5	209,7	235,2	271,4	298,2

Kunnan talous taloussuunnitelmakaudella 2021-2023

Tuloslaskelma (sis. liikelaitokset), milj. eur	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA + muut. 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	76,5	139,0	61,0	60,5	63,5	64,1	64,9
Toimintakulut	-269,2	-346,4	-282,0	-277,9	-289,0	-292,2	-295,8
Toimintakate	-192,8	-207,4	-221,1	-217,3	-225,6	-228,1	-230,9
Verotulot	182,6	183,2	189,7	206,5	201,5	206,2	212,2
Valtionosuudet	29,9	30,1	32,3	36,9	40,7	41,0	41,2
Rahoituserät, netto	0,8	0,9	1,3	0,9	1,1	1,1	1,1
Vuosikate	20,5	6,7	2,3	26,9	17,7	20,2	23,6
Poistot ja tilinpäätöserät	-15,2	-18,8	-18,0	-20,5	-21,3	-23,4	-26,9
Tilikauden yli-/alijäämä	5,4	-12,1	-15,7	6,4	-3,5	-3,2	-3,3

Kunnan poikkeuksellisen heikon talousennusteen perusteella käyttötalouden liikkumavaraa ei kunnan omassa tuotannossa ole suunnitelmakaudella 2021-2023. Käyttötalouden kasvu suunnitelmakaudella selittyy pääasiassa sote-menojen arvioidulla kasvulla.

Palvelutuotannon nettomenot ovat vuonna 2021 225,6 milj. euroa, joka on noin 4,5 milj. euroa enemmän vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna. Kuluvan vuoden tilinpäätösennusteeseen (Osavuositarkastus 1.1.-30.6.2020) nähden palvelutuotannon nettomenojen arvioidaan supistuvan 0,4 milj. euroa. Kunnan palvelutuotannon nettomenojen kasvu historiassa on ollut keskimäärin 3,4 prosenttia vuodessa.

Palvelutuotannon menoja nostavat vuonna 2021 kuntatasolla erityisesti 1,5 prosentin palkkojen yleiskorotusvaraus, jolla kunta varautuu työmarkkinajärjestöjen solmimaan palkkaratkaisuun. Lisäksi sosiaalivakuutusmaksut nousevat vuonna 2021 edellisvuodesta noin 1,2 prosenttia. Yleiskorotusvarauksen ja sosiaalivakuutusmaksujen nousun yhteisvaikutus on noin 1,5 milj. euroa.

Henkilöstökulujen kasvun lisäksi palvelutuotannon menoja kunnan omilla toimialoilla nostavat muun muassa sisäilmaongelmien aiheuttamat väistöilakustannukset (0,8 milj. euroa), Klaukkalantien ylläpidon siirtyminen kunnan vastuulle (0,2 milj. euroa), joukkoliikenteen kulujen nousu (0,1 milj. euroa), pelastuslaitoksen ja ympäristökeskuksen maksuosuuksien nousu (0,08 milj. euroa), yleiset ympäristötoimialan ostopalveluiden hinnankorotukset ja volyymlisäykset (0,08 milj. euroa), alkuluokkatoiminnan ja vammaisopetuksen laajentumiseen liittyvät kustannukset (0,4 milj. euroa) sekä KELA:n työmarkkinatuen kuntaosuuksien nousu (0,6 milj. euroa.)

Taloussuunnitelmassa sisältyvät sopeutukset tasaavat merkittävästi menojen kasvupaineita. Sopeutukset liittyvät muun muassa ostopalveluiden karsimiseen, tilapäisen työvoiman käytön vähentämiseen, joidenkin palveluiden laadun laskemiseen, kalustomäärärahojen karsimiseen sekä tulojen kasvattamiseen esimerkiksi tonttien ja

toimitilojen myyntiä vauhdittamalla. Taloussuunnitelmassa sisällytettyjä sopeutuksia on esitetty käyttötaloussuunnitelmassa toimialoittain.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen budjetti vuodelle 2021 on 128,1 milj. euroa. Tämä on noin 2,5 milj. euroa enemmän vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden sekä 0,2 milj. euroa enemmän vuoden 2020 tilinpäätösennusteeseen (Osavuositarkastus 1.1.-30.6.2020) nähden. Suunnitelmasuunnitelmavuosina 2022 ja 2023 on varauduttu sosiaali- ja terveyspalveluissa noin 2,5 prosentin kasvuun vuodessa. Ennakoitua sosiaali- ja terveysmenojen kasvua voidaan pitää maltillisena, joskin menojen kasvu on ollut poikkeuksellisen suurta viime vuosina, joka osaltaan perustelee kasvun rauhoittumista lähivuosien aikana.

Sosiaali- ja terveyspalveluissa menojen kasvupaineita aiheuttaa erityisesti väestön ikääntymisestä, joka näkyy palvelujen kysynnän kasvuna läpileikkaavasti niin sosiaali- ja perusterveydenhuollossa kuin myös erikoissairaanhoidossa. Palvelujen kysynnän kasvun rinnalla tuotannon yksikkökustannusten ja erityisesti palkkakulujen nousun sekä hoitajamitoituksen kasvattaminen ikäihmisten asumispalveluissa tulevat lisäämään osaltaan kustannuspaineita sosiaali- ja terveyspalveluissa tulevaisuudessa.

Korona-pandemiasta johtuen kunnan verotulojen kasvunennuste on heikentynyt merkittävästi vuoden takaisesta kunnan pitkän aikavälin taloussuunnitelmasta. Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä vuonna 2021 201,5 milj. euroa, joka on 4,5 milj. euroa enemmän kuluvan vuoden tilinpäätösennusteeseen nähden. Vuonna 2022 verotuloja arvioidaan kertyvän 206,2 milj. euroa ja vuonna 2023 212,2 milj. euroa. Vaikka verotulojen ennakoidaan kasvavan tasaisesti tulevina vuosina, on huomioitava, että kasvu on edelleen maltillista, kun verotulojen kehitystä tarkastellaan pidemmällä aikavälillä 2017-2023 sekä lisäksi huomioidaan vuoden 2020 veronkorotukset kunnallisveroihin ja kiinteistöveroihin ja yhteisöverotulojen määräaikainen koronaan perus-

tuva korotus vuonna 2020 ja 2021. Myös kunnan käytötalousmenojen kasvuun nähden verotulot ovat kehittyneet huomattavan vaimeasti.

Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän vuonna 2021 40,7 milj. euroa, joka on 4,1 milj. euroa vähemmän vuoden 2020 tilinpäätösennusteeseen nähden. Laskua selittää valtion kunnille maksamien koronatukien supistuminen vuodesta 2021 lähtien. Vuoden 2021 valtionosuuksissa on huomioitu kertaluontoisia koronatukia noin 2,2 milj. euroa.

Verotulojen, valtionosuuksien ja rahoitustulojen ja -menojen jälkeen vuoden 2021 vuosikatteen muodostuu 17,8 milj. euroa. Vuosikate asetettu suunnitelmavuosina 2022-2023 noin 20,2-23,6 milj. euroon.

Merkittävien investointien myötä poistojen arvioidaan nousevan 21,3 miljoonasta 26,9 miljoonaan euroon aikavälillä 2021-2023. Pitkällä aikavälillä kunnan tulee huolehtia vuosikatteen riittävästä vahvuudesta poistojen kasvaessa, että talous säilyisi tasapainossa myös tuloslaskelmatasolla (ns. kirjanpidollinen tasapaino).

Taloussuunnitelmassa kunnan bruttoinvestointitaso vuonna 2021 on 47,4 milj. euroa, vuonna 2022 53,0 milj.

euroa ja vuonna 2023 32,1 milj. euroa. Rahoitusosuuksia investointeihin on arvioitu taloussuunnitelmakaudella kertyvän yhteensä 3,1 milj. euroa.

Arvioitu nettolainakannan muutos vuonna 2021 on 25,5 milj. euroa, jolloin kunnan lainakanta nousisi yhteensä noin 235,2 milj. euroon. Suurista investoinneista ja kunnan heikentyneestä taloustilanteesta johtuen velkaantuminen lähivuosina tulee kiihtymään merkittävästi. Vuoden 2023 loppuun mennessä kunnan lainakannan arvioidaan nousevan 274,8 milj. euroon ja luvusta puuttuu vielä Rajamäen alueen palveluverkkopäätöksiä odottavien kohteiden investointimenojen vaikutukset lainakantaan. NUUKA-ohjelman välitavoitteen saavuttaminen on kääntynyt mahdottomaksi ja myös vuoden 2026 lopun sitovan lainakantatavoitteen saavuttaminen on äärimmäisen haastavaa. NUUKA-ohjelman päivittämisen yhteydessä arvioidaan loppuvuodesta 2020 toimet, jolla velkaantuminen saadaan hidastumaan heikentyneestä taloustilanteesta huolimatta.

Toimintakate toimialoittain	TP 2019 *	TA + muut. 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Sosiaali- ja terveyspalvelut	-125,8	-118,5	-128,1	-131,2	-134,5
Konsernipalvelut	-9,7	-9,9	-10,2	-10,1	-10,0
Sivistys- ja hyvinvointitoimiala	-91,1	-94,5	-94,1	-94,1	-94,1
Ympäristötoimiala	1,3	1,6	1,5	1,3	0,8
Aleksia	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Nurmijärven vesi	4,2	3,8	5,0	5,8	6,6
Yhteensä	-221,1	-217,3	-225,6	-228,1	-230,9

* Luvut on muutettu vastaamaan vuodesta 2020 alkaen ollutta organisaatorakennetta

TILIKAUDEN TULOS

-3,5 milj.€

NETTOINVESTOINNIT

-41,6 milj.€

NETTOMENOT

-225,6 milj.€

VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHOITUS

Talousarviossa ja -suunnitelmassa esitetään tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tulorviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve kateetaan. Tuloslaskelmassa (ks. tuloslaskelmaosa) esitetään tulo-rahoituksen riittävyys käyttötalouden menoihin ja poistoihin. Kunnan tulo-rahoitus koostuu toimintatuotoista ja verorahoituksesta eli verotuloista ja valtionosuuksista sekä rahoitustuotoista.

Verotulot suunnitelmakaudella 2021-2023

Kunnan verotulot koostuvat kunnallisverotuotoista, yhteisöverotuottojen kuntaosuuksista sekä kiinteistöverotuotoista. Kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Taloussuunnitelma 2021-2023 on laadittu siten, että kunnallisveroprosentti on 19,75 kuten vuonna 2020. Kiinteistöveroprosentit on pidetty vuoden 2020 tasolla

Rahoitusosassa (ks. rahoitusosa) esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Tasapainoinen kuntatalous edellyttää, että rahan lähteiden on pitkällä aikavälillä katettava rahan käyttö. Jos tulo-rahoitus ei riitä kunnan kokonaismenojen kattamiseen, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava muu rahoitus. Kunta voi kattaa rahoitustarvettaan lainanotolla tai omaisuuden myynnillä.

siten, että yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,18, vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,48, muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,18 sekä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 4,30. Yleishyödyllisiltä yhteisöiltä ei peritä veroa. Viimeksi kunnallisveroprosenttia on korotettu 0,25 prosenttiyksiköllä 19,75 prosenttiin vuonna 2020 ja sitä edellisen kerran 0,50 prosenttiyksiköllä vuonna 2014.

Kunnan verotuloennusteet perustuvat Kuntaliiton tuotamiin veroennusteisiin.

Verotulojen kehitys ja ennuste (milj. euroa)	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Kunnallisveron kehitys	167,2	165,8	166,2	171,6	185,2	178,6	184,2	190,5
Kiinteistöveron kehitys	8,0	9,0	9,4	9,6	12,1	12,0	12,3	12,5
Yhteisöveron kehitys	6,3	7,8	7,6	8,6	9,2	10,9	9,7	9,3
Yhteensä	181,5	182,6	183,2	189,7	206,5	201,5	206,2	212,2
muutos - %	2,3 %	0,6 %	0,3 %	3,6 %	8,8 %	-2,4 %	2,3 %	2,9 %

Kiinteistöverotuottojen on arvioitu asettuvan vuonna 2021 12,0 milj. euroon. Asuin- ja liikerakentamisen perusteella kiinteistöverotuottojen positiivisen kehityksen arvioidaan jatkuvan suunnitelmakauden loppuun saakka.

Yhteisöverotuottojen on arvioitu asettuvan vuonna 2021 noin 10,9 milj. euroon, joka on 1,3 milj. euroa enemmän vuoden 2020 tilinpäätösennusteeseen nähden. Yhteisöverotuottojen ennusteessa on huomioitu kuntien jako-osuuden määräaikainen nostaminen 10 prosenttiyksiköllä, joka on osa valtion kuntatalouden koronatukijärjestelyä. Tämän vaikutus yhteisöverotuottoihin on vuoden 2021 osalta noin 2,0 milj. euroa. Yhteisöverotuotot laskevat suunnitelmavuosina 2022 ja 2023 jako-osuuden korotuksen poistuttua.

Kunnallisverotuksen pohjana olevien ansiotulojen arvioidaan kasvavan vuonna 2021 edellisvuoteen nähden

noin 2,4 prosenttia. Kunnallisverotuottoja arvioidaan kertyvän vuonna 2021 178,6 milj. euroa. Kasvua vuoden 2020 tilinpäätösennusteeseen nähden olisi 3 milj. euroa ja vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden 7 milj. euroa. Koronaa edeltäneeseen talouden pitkän aikavälin ennusteeseen nähden verotulojen kasvu näyttäytyy tulevina vuosina huomattavan heikkona, sillä kunnallisverojen arvioitiin alun perin saavuttavan 185,2 milj. euron tason vuonna 2020, mutta nykyennusteiden mukaan vastaava verotulokertymä saavutettaisiin vasta vuonna 2022.

Suunnitelmavuosina 2022 ja 2023 verotulojen arvioidaan kasvavan tasaisesti noin 2,0-3,0 prosenttia vuodessa. Sinänsä positiivinen verotulojen kehitys tukee kunnan talouden hiljattaista elpymistä tulevaisuudessa, mutta kehityksen vaimeudesta johtuen kunnan talouden oikaisu edellyttää merkittäviä sopeutuksia myös käyttö- ja investointitaloudessa.

VEROPROSENTIT	Vaihteluvälit 2021	Nurmijärvi 2019	Nurmijärvi 2020	Nurmijärvi TA 2021
Kunnallisveroprosentti		19,50	19,75	19,75
Yleinen kiinteistöveroprosentti	0,93-2,00	0,93	1,18	1,18
Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,41-1,00	0,41	0,48	0,48
Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,93-1,80	0,93	1,18	1,18
Yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti	alaraja 0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentti	4,18-6,00	3,93	4,30	4,30

Valtionosuudet suunnitelmakaudella 2021-2023

Valtionosuudet kehitys ja ennuste (milj. euroa)	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Valtionosuudet kehitys ja ennuste	30,3	29,9	30,1	32,3	36,9	40,7	41,0	41,2

Kunnan valtionosuudet koostuvat valtiovarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta (1705/2009). Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu kunnan järjestämien peruspalveluiden rahoittamiseen. Lisäksi järjestelmään sisältyy kuntien välisiä verotuloeroja tasaava mekanismi (ns. verotulojen tasausjärjestelmä), ja koska Nurmijärven kunnan asukaskohtaiset verotulot ovat keskimääräistä korkeammat valtakunnallisessa tarkastelussa, on valtionosuuksien osuus Nurmijärven kunnan tuloeräpohjasta suhteellisesti matalampi muihin kuntiin nähden. Valtionosuusennusteet pohjautuvat Kuntaliiton valtionosuuslaskelmiin.

Kunnan valtionosuuksien arvioidaan vuonna 2021 asetuvan 40,7 milj. euroon, joka on noin 4,1 milj. euroa vä-

hemmän vuoden 2020 tilinpäätösennusteeseen nähden. Laskua selittää pääasiassa valtion kunnille maksamien koronatukien supistuminen vuodesta 2021 lähtien.

Vuoden 2021 valtionosuuksissa on huomioitu muun muassa kertaluontoisia koronatukia noin 2,2 milj. euroa, tehtävämuutoksista aiheutunut lisärahoitustarve, väestömuutokset ja palveluiden järjestämisen kustannustason muutokset.

Valtionosuuksien arvioidaan suunnitelmavuosina 2022 ja 2023 kehittyvän maltillisesti. Suunnitelmavuosien ennusteisiin tulee suhtautua varauksella, sillä valtiolliset toimenpiteet voivat muuttaa valtionosuusrahoitusta huomattavalla tavalla jo lyhyellä aikaperiodilla. Oletettavaa on, että valtionosuuksiin tullaan jatkossa kohdentamaan erinäisiä leikkaustoimia julkisen talouden tasapainottamiseksi, kun tilanne valtakunnassa koronan osalta tasoittuu.

Lainarahoitus suunnitelmakaudella 2021-2023

Kunnan rahoitusjäämää/rahoitusyljäämää kuvaava toiminnan ja investointien rahavirta on ollut voimakkaasti negatiivinen vuodesta 2012 lähtien, joka osoittaa kunnan tulorahoituksen olleen kroonisesti riittämätön palvelutuotannosta ja investoinneista aiheutuvien kokonaismenojen hoitoon. Vuonna 2019 toiminnan ja investointien rahavirta oli 30,9 milj. euroa negatiivinen ja vuoden 2020 tilinpäätösnusteessa 18,8 milj. euroa negatiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirta on talousarviossa 2021 27,4 milj. euroa negatiivinen. Suunnitelmavuonna 2022 ko. rahavirran on ennustettu olevan 30,0 milj. euroa negatiivinen ja vuonna 2023 7,7 milj. euroa negatiivinen.

Vuoden 2021 osalta lainanotto asettuu 68,7 milj. euroon, josta 43,2 milj. euroa kohdistuu vanhojen lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2021 eräännyy 30 milj. euron suuruisen kertalyhenteinen laina. Tämän perusteella nettolainanotto vuonna 2021 asettuu 25,5 milj. euroon lainakannan noustessa noin 235,2 milj. euroon.

Vuonna 2022 nettolainanoton arvioidaan asettuvan 30,9 milj. euroon lainakannan noustessa noin 266,1 milj. euroon. Vuonna 2023 nettolainanoton arvioidaan olevan 8,7 milj. euroa lainakannan noustessa 274,8 milj. euroon.

Rahoituksen järjestämisessä kunta käyttää kuntatodistusohjelmaan perustuvaa lyhytaikaista lainaa sekä pitkäaikaisia lainoja. Kunnan rahoitustoiminta perustuu talousarvion lisäksi kunnassa vahvistettuihin varainhankinnan periaatteisiin.

Korkotuotot ja -kulut

Yleinen korkotaso on ollut erittäin matala jo useamman vuoden ja kunnan lainasopimuksissa yleisimmin sovelletut Euribor-viitekorot ovat olleet negatiiviset vuoden 2015 puolivälistä lähtien. Myös rahoituslaitosten itse määrittelemät lainamarginaalit ovat painuneet historiallisen alhaiselle tasolle, noin 0,2-0,5 prosenttiin viime vuosien aikana.

Velkaantumisen vaikutukset korkokuluihin ovatkin toistaiseksi pysyneet erittäin maltillisina, mistä on muodostunut kunnalle normaaleihin korko-oloihin verraten miljoonien eurojen korkokustannusetu vuosien aikana. Kun kunnan lainasalkun keskikorko oli vuoden 2019 tilinpäätöksessä 0,64 prosenttia, olivat yksin Euribor viitekorot vuonna 2008 yli neljässä prosentissa. Vuonna 2021 kunnan lainasalkun keskikoron ennustetaan pysyvän edellisvuosien tasossa noin 0,60-0,65 prosentissa. Kunnan korkokulujen arvioidaan olevan 0,6 milj. euroa vuonna 2021. Suunnitelmavuosien osalta korkokulujen arvioidaan säilyvän vuoden 2021 tasossa.

Kunta on solminut korkoriskien suojaamistarkoituksessa kaksi koronvaihtosopimusta. Sopimuksista aiheutuu vuositasolla yhteensä noin 0,6 milj. euron kustannus.

Rahoitustuotot ja kulut

Rahoitustuotoista suurin erä on osinkotuotto Nurmijärven Sähkö Oy:ltä, joka on vuodesta 2019 lähtien ollut 2,0 milj. euroa vuodessa.

Vuonna 2021 HUS:n peruspääoman korkoja arvioidaan saatavan noin 280 000 euroa.

Nurmijärven Vesi -liikelaitos maksaa kuntaemolle peruspääomasijoituksesta kuuden prosentin tuottoa, noin 162 000 euroa vuodessa. Vastaava erä on Nurmijärven Vedellä rahoituskuluissa.

INVESTOINNIT

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle 2021 sekä suunnitelmavuosille 2022 - 2025. Vuoden 2021 bruttoinvestoinnit ovat yhteensä 47,4 milj. euroa. Rahoitusosuuksia on budjetoitu 1,2 milj. euroa ja maan myyntituloja (tasearvolla laskettuna) 1,5 milj. euroa. Näin ollen nettoinvestoinnit (bruttoinvestoinnit vähennettynä rahoitusosuuksilla ja hyödykkeiden luovutuksesta saatavilla tuloilla tasearvosta) asettuvat vuoden 2021 osalta 44,7 milj. euroon.

Bruttoinvestoinnit suunnitelmakaudella 2021-2023 ovat yhteensä 132,5 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 124,9 milj. euroa.

Talousarvion mukainen tulo-rahoitus riittää kattamaan investointien rahoitustarpeesta 38 prosenttia vuonna 2021, 40 prosenttia vuonna 2022 ja 73 prosenttia vuonna 2023. Loppuosa investoinneista tulee rahoittaa joko lainarahalla, omaisuuden myynnillä tai rahavaroista.

Maanhankinta

Maanhankinnan määräraha vuodelle 2021 on 2,5 milj. euroa.

Talonrakennus

Vuonna 2021 talonrakennukseen on osoitettu määrärahaa 15,3 milj. euroa, joka vastaa noin 34 prosenttia kokonaisinvestoinneista. Terveyspalveluihin kohdistuviin hankkeisiin on varattu määrärahaa 5,5 miljoonaa euroa. Koulujen peruskorjauksiin on varattu 5,7 milj. euroa. Kirjasto ja kulttuuripalveluihin on varattu 1,9 milj. euroa. Toimialojen yhteisiin hankkeisiin on varattu 0,1 miljoonaa euroa. Aleksian keittiöhankkeisiin on varattu 0,8 milj. euroa. Pieniin talohankkeisiin on varattu 1,4 miljoonaa euroa, joista 0,3 miljoonaa kohdentuu koulujen ja päiväkotien pihojen ja leikkivälineiden kunnostukseen.

Talonrakennushankkeet toteutetaan palveluverkkosuunnitelman mukaisesti. Hankkeiden suunnittelutyön

käynnistämistä edeltää tarveselvitysten päivitys, hanke-suunnitelman laatiminen ja sen hyväksyttäminen talonrakennushankeohjeen mukaisesti.

Vuoden 2021 talonrakennushankkeista merkittävimpiä ovat terveyskeskuksen peruskorjaus sekä Nurmijärven yhteiskoulun ja pääkirjaston peruskorjaukset.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Talousarviovuodelle 2021 on budjetoitu kunnallistekniikan rakentamiseen 12,9 milj. euroa, Klaukkalan tieverkkoon 2,7 milj. euroa sekä kunnan ja valtion yhteishankkeisiin 3,9 milj. euroa.

Irtaimisto, laitteet ja ajoneuvot

Irtaimistoon, laitteisiin ja ajoneuvoihin budjetoidaan yli 10 000 euron arvoiset hankkeet sekä ensikertainen kalustaminen. Talousarviovuodelle näihin on varattu 0,8 milj. euroa.

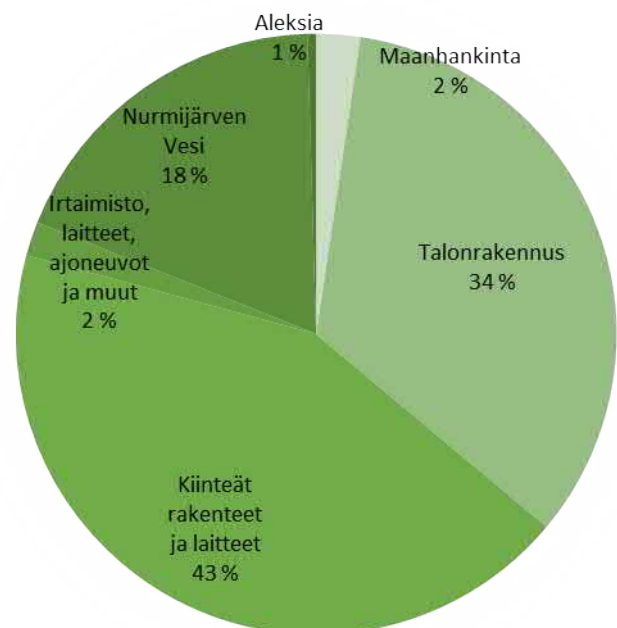
Nurmijärven Vesi liikelaitos

Investointiohjelmassa talousarviovuodelle on varattu 9,1 milj. euroa. Liittymismaksuja arvioidaan kertyvän 1,3 milj. euroa.

Aleksia liikelaitos

Keittiölaitteiden uusimiseen on varattu 0,2 milj. euroa.

Investoinnit lajeittain

INVESTOINNIT 2021 – 2025
1000 €, alv 0%

	Hanke ryhmä yht. 21-25	2021	2022	2023	2024	2025
1. Maanhankinta						
Menot	12 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Tulot	-7 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Yhteensä netto	5 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
2. Osakkeet						
3. Talonrakennus						
Menot	46 190	15 300	10 505	7 675	6 160	6 550
Tulot	0	0	0	0	0	0
Yhteensä netto	46 190	15 300	10 505	7 675	6 160	6 550
4. Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Menot	66 562	19 505	22 635	9 400	5 410	9 612
Tulot	-3 060	-1 216	-1 844	0	0	0
Yhteensä netto	63 502	18 289	20 791	9 400	5 410	9 612
5. Irtaimisto, laitteet, ajoneuvot ja muut						
Menot	6299	779	1340	870	2520	790
Tulot	0	0	0	0	0	0
Yhteensä netto	6299	779	1340	870	2520	790
Investoinnit yhteensä ilman liikelaitoksia						
Investoinnit ilman liikelaitoksia, brutto	131 551	38 084	36 980	20 445	16 590	19 452
Rahoitusosuudet	-3 060	-1 216	-1 844	0	0	0
Maanmyynti	-7 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Investoinnit, netto	120 991	35 368	33 636	18 945	15 090	17 952
6. Liikelaitokset						
6.1 Nurmijärven vesi-liikelaitos						
Menot	51 355	9 130	15 810	11 510	7 170	7 735
Liittymismaksut, infotieto	-6 500	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Netto, infotieto	44 855	7 830	14 510	10 210	5 870	6 435
6.2 Aleksia-liikelaitos						
Menot	750	200	200	150	100	100
Tulot	0	0	0	0	0	0
Yhteensä netto	750	200	200	150	100	100
Liikelaitokset yhteensä	52 105	9 330	16 010	11 660	7 270	7 835
Investoinnit yhteensä kunta + liikelaitokset						
Investoinnit yhteensä, brutto	183 656	47 414	52 990	32 105	23 860	27 287
Rahoitusosuudet	-3 060	-1 216	-1 844	0	0	0
Maanmyynti (hankintahintavähennys)	-7 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Investoinnit, netto	173 096	44 698	49 646	30 605	22 360	25 787

HENKILÖSTÖ

Kunnan henkilöstö työskentelee moniammatillisessa - ja osaisessa organisaatiossa. Yhteisenä tehtävänä on huolehtia kuntalaisten palveluista. Henkilöstöpolitiikka perustuu kuntastrategiaan 2018 – 2025 ja henkilöstöohjelmaan eli Ilmiöntekijöiden käsikirjaan vuosille 2020 – 2021. Tavoitteena on, että kunta tunnetaan osaavien työntekijöiden hyvin johdettuna työpaikkana. Henkilöstötyön kehittämisessä on kolme teemaa: yleisiä ammatillaisia, osallistuva ja oppiva työyhteisö sekä uudistuva johtaminen. Vuonna 2021 tavoitteena on vahvistaa itseohjautuvuuden toimintakulttuuria ja henkilöstön osaamista. Vuosittaisen henkilöstökyselyn avulla analysoidaan työilmapiiriin kehitystä. Vuonna 2021 henkilöstökyselyä uudistetaan tukemaan paremmin henkilöstötyön ja johtamisen kehittämistä.

Koronaepidemiolla oli vuonna 2020 merkittäviä henkilöstövaikutuksia ja vaikutusten ennakoita jatkuvan edelleen vuonna 2021. Palvelujen tuottaminen epidemian poikkeuksellisissa ja vaativissa olosuhteissa vaatii koko henkilöstöltä ponnistelua ja samalla toiminnan kehittämiseen on vähemmän voimavaroja.

Kunnan palveluksessa oli vuoden 2020 alussa yhteensä 1809 henkilöä (31.01.2020 tilanteessa), mistä vakinaisessa työ- tai virkasuhteessa oli 73 % ja määräaikaisessa palvelussuhteessa tai sijaisena 27 %. Henkilöstövahvuus ilmoitetaan toimialoitain henkilötyövuosina (HTV1) ja sen toteutuminen (HTV1 ja HTV3) raportoidaan osavuositarkastuksissa. Lisäksi on huomioitava, että henkilöstöä koskevat tunnusluvut eivät ole täysin vertailukelpoisia vuotta 2019 edeltäviin vuosiin nähden johtuen sosiaali- ja terveystalouden siirtymisestä Keusoteen.

Henkilöstökulujen säästötavoitteen vuoksi suositellaan edelleen vapaaehtoisten palkattomien vapaiden suositamista ja lisäksi uudet työehtosopimukset mahdollistavat lomarahojen vaihtamista vapaaksi.

HTV1	TP2019	TA2020	TA2021
Konsernipalvelut	68,2	67,3	65,3
Sivistys- ja hyvinvointitoimiala	1 282,1	1 275,0	1 275,0
Ympäristötoimiala	153,9	158,1	157,7
Nurmijärven Vesi	21,7	22,0	22,0
Aleksia	174,3	180,8	183,8
Yhteensä	1 700,3	1 703,2	1 703,8

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnittelu perustuu henkilöstöresurssien suunnitelmalliseen ja taloudelliseen käyttämiseen. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan palvelutuotannon henkilöstötarpeet, luonnollisen poistuman vaikutukset sekä toimintojen uudelleenjärjestelyjen ja tehtävämuidosten mahdollisuudet. Eläkkeelle siirtyä vuosittain noin 30 työntekijää ja vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus on ollut 8-10 %. Luonnollisen poistuman kautta vapautuvan virkojen ja tehtävien täyttäminen harkitaan rekrytointilupamenettelyssä. Kesällä 2020 rekrytointilupamenettelyä tiukennettiin siten, että kaikki yli 2 kuukautta kestävät rekrytointitarpeet edellyttävät lupaa ennen rekrytointiin ryhtymistä. Tarkoituksena on hillitä henkilöstömäärän kasvua ja vahvistaa kuntatasoista henkilöstösuunnittelua. Talousarvion valmisteluvaiheessa on tarkasteltu henkilöstörakenteen sopeuttamisen mahdollisuuksia myös pidemmällä aikavälillä Nuuka –toimenpidesuunnitelmaa varten.

Talousarvioon sisältyvän henkilöstösuunnitelman lähtökohtana on, että vuodelle 2021 ei esitetä uusien virkojen ja työsuhteiden tehtävien perustamista. Suunnitelmaan sisältyy siksi vain kahden pysyväisluonteisesti muuttuneen tuntiopettajan viran vakinaistamista (sivistys- ja hyvinvointitoimiala). Henkilöstösuunnitelmassa lakkautetaan yhteensä 15 avointa ja tehtäväjärjestelyjen vuoksi tarpeettomaksi käynnyttä vakanssia.

Henkilöstömenot, 1 000 eur	TP2019	TA2020	TA2021
Konsernipalvelut	5 597	4 383	4 538
Sivistys- ja hyvinvointitoimiala	54 796	55 436	56 735
Ympäristötoimiala	7 007	7 297	7 243
Nurmijärven Vesi	1 229	1 418	1 426
Aleksia	5 624	5 729	5 797
Yhteensä	74 253	74 263	75 739

Kuntastrategia

Nurmijärvi -positiivinen ilmiö

Kuntastrategia 2018-2025

Nurmijärvi – positiivinen ilmiö

Nurmijärvi on Helsingin seudun kasvava ihmisen kokoinen kunta, jonka sijainti on erinomainen. Täällä on helppo asua, elää ja yrittää. Nurmijärvellä kohtaavat kaupunkimainen ja maaseutumainen elämäntapa sekä mahdollisuus nauttia luonnossa liikkumisesta lähellä kansainvälistä lentoasemaa.

Kuntastrategia varmistaa, että Nurmijärvi kasvaa ja kehittyy tulevaisuudessakin viihtyisenä ja turvallisena paikkana, jossa voit valita monista eri vaihtoehdoista erilaiseen elämäntilanteeseen ja -tapaan sopivan asumispaikan ja asuntotyyppin kilpailukykyiseen hintaan. Nurmijärvellä on helppo tulla ja kotiutua. Omaleimaisissa taajamissamme palvelut ovat helposti saavutettavissa. Huolehdimme alueiden ja ympäristön viihtyisyydestä. Kyliemme vetovoima perustuu maalaismaisemiin ja luonnonrauhaan.

Meillä palvelut tukevat asukkaiden sujuvaa arkea ja hyvinvointia heidän omassa elinpiirissään eri elämänvaiheissa ja -tilanteissa. Asiakaslähtöisen ja laadukkaan palvelun lähtökohdaksi on henkilöstömme ammattitaito, osaaminen ja hyvä palveluasenne.

Tarjoamme vapaa-ajan toimintaan ja harrastamiseen kattavan valikoiman vaihtoehtoja eri-ikäisille kuntalaisille. Harrastaa voit yksin tai ryhmässä – osallistua itse tekijänä tai katsojana.

Kasvatamme kunnan työpaikkojen määrää parantamalla jo toimivien yritysten toimintamahdollisuuksia, avaamalla sijoittuvien yritysten tarpeisiin uusia yritysalueita ja luomalla keskustoihin paikkoja, jonne palvelut voivat sijoittua. Kunta uudistaa toimintaansa, tuo palveluja joustavasti saataville ja luo asukkailleen mahdollisuuksia aktiiviseen toimijuuteen ja osallisuuteen. Näin myös kuntalaisten rooli omasta hyvinvoinnistaan huolta pitävinä kansalaisina vahvistuu. Yhdessä kuntaa kehittäen olemme positiivinen ilmiö.

Nurmijärven kuntastrategia vuosille 2018–2025: Nurmijärvi – positiivinen ilmiö, on laadittu tiiviissä yhteistyössä valtuuston, kunnan työntekijöiden, kuntalaisten, yhdistysten ja yrittäjien edustajien kanssa. Strategian keskeiset teemat sekä niitä tarkentavat kärjet ja toimenpiteet on koottu kuulemistilaisuuksien, työpajojen ja seminaarien sekä tulevaisuustarkastelun pohjalta.

1. Viihtyisä ja turvallinen Nurmijärvi

Koko elämän kunta. Nurmijärvellä on kolme omaleimaista päätaajamaa: Klaukkala, Kirkonkylä ja Rajamäki. Yhdessä maaseutumaisten kylien kanssa ne tarjoavat monipuolisia asumisvaihtoehtoja eri elämäntilanteissa. Suunnittelemme ja kehitämme kunnan eri osa-alueita näiden omia luontaisia vahvuuksia ja ominaisuuksia hyödyntäen sekä esille nostaen.

Helppo muuttaa ja kotiutua. Tarjoamme koko ajan monipuolisia tontteja kilpailukykyiseen hintaan. Näin asukkaat voivat valita itselleen sopivan asumispaikan ja asuntotyypin. Eri alueiden pitämiseksi elinvoimaisina ohjaamme uudisrakentamisen sijoittumista ja ajoittumista ottaen huomioon olemassa olevat palvelut.

Luonto lähellä ja liikkuminen turvallista. Helposti saavutettavat ja laadukkaat ulkoilureitit, ulkoliikuntapaikat sekä lähiluontokohteet lisäävät asukkaiden viihtyvyyttä. Suunnittelemme ja rakennamme vaihteittain turvallisia ja esteettömiä kevyen liikenteen väyliä ja reittejä.

Huolehdimme alueiden ja ympäristön viihtyisyydestä sekä turvallisuudesta. Pidämme ympäristömme viihtyisänä ja siistinä sekä vaikutamme syrjäytymisen ehkäisemiseen monialaisella yhteistyöllä.

Vetovoimaiset taajamat

Kehitämme taajamiamme niiden vahvuuksia hyödyntäen, rakennetta tiivistäen ja yleisilmettä kohentaen. Panostamme taajamien viihtyisyyteen sekä vahvistamme erityisesti keskusta-alueiden houkuttelevuutta kaavoituksen ja yhdyskuntarakentamisen keinoin. Tämä vahvistaa väestöpohjaa, mikä lisää uusille palveluille mahdollisuuksia sijoittua taajamiin.

Käytännön työssä

- ▶ jatkamme aktiivista maanhankintaa sekä turvaamme monipuolisen tontti- ja asuntotarjonnan kilpailukykyiseen hintaan
- ▶ suunnittelemme ja edistämme houkuttelevaa asuntotuotantoa muun muassa puurakentamisen keinoin
- ▶ parannamme liikenteen sujuvuutta investoimalla Klaukkalan kehätiehen ja rakentamalla siihen tukeutuvaa tie- ja katuverkkoa
- ▶ suunnittelemme ja rakennamme vaihteittain turvallisia ja esteettömiä kevyen liikenteen väyliä ja reittejä taajamien sisällä sekä taajamien välillä yhteistyössä maakunnan ja valtion viranomaisten kanssa
- ▶ kohennamme taajamien siisteyttä ja yleisilmettä sekä rakennamme lisää laadukkaita viheralueita

Kehittyvät kylät

Elinvoimaiset kylät ovat yksi vahvuutemme. Kylät ovat hyvin saavutettavissa Helsingin seudulla. Kylien vetovoima perustuu maalaismaisemiin ja luonnonrauhaan. Taajamien ympärillä sijaitsevat kylät tarjoavat monipuolisuutta ja taajamille vaihtoehtoisia asuinympäristöjä.

Kylien houkuttelevuuden, kasvun ja kehittymisen turvaamiseksi käytämme maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen tarjoamia mahdollisuuksia nopeuttaa ja joustavoittaa kylien maankäytön suunnittelua ja rakentamista kylissä.

Käytännön työssä

- ▶ selvitämme keinoja kylien maaseutualueiden osayleiskaavojen laadinnan uudistamiseen sekä kyläleiskaavojen laadintaan
- ▶ jatkamme kylien toiminnallista kehittämistä toteuttamalla kyläsuunnitelmia kyläläisten ja kunnan välisenä vuoropuheluna muun muassa kyläasiain neuvottelukunnassa
- ▶ ulotamme osallistuvan budjetoinnin myös kyläalueille
- ▶ toimimme aktiivisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa rahoituksen saamiseksi erilaisille kyliä kehittäville hankkeille

Luonto ja ulkoilumahdollisuudet

Luonto on lähellä jokaista nurmijärveläistä. Laadukkaiden ulkoilu- ja liikuntamahdollisuuksien avulla kannustamme kuntalaisia aktiivisuuteen, arkiliikuntaan koulu- ja työmatkoilla sekä tuemme hyvinvointia edistäviä terveellisiä elämäntapoja.

Käytännön työssä

- ▶ kehitämme ja nostamme esiin Vantaanjoen koskialueiden ja Sääksjärven virkistysmahdollisuuksia
- ▶ pidämme ulkoilureitit ja -paikat sekä kevyen liikenteen väylät hyvässä kunnossa ja jatkamme verkottuneiden ulkoilureittien suunnittelua ja rakentamista
- ▶ kehitämme koulujen ja päiväkotien pihoja monipuolisiksi vapaa-ajanvietto- ja ulkoliikuntapaikoiksi
- ▶ tuomme paremmin ja monipuolisemmin esiin kunnan kattavia ulkoilumahdollisuuksia ja luontokohteita

Viihtyisä ja turvallinen Nurmijärvi

KLAUKKALA

Klaukkala on kaupallinen ja kaupunkimainen asumisen keskus. Liikenne sujuu Klaukkalan kehätiehen tehtyjen investointien sekä siihen liittyvän tie- ja katuverkon rakentamisen myötä. Asuinalueilta on hyvät kävely- ja pyöräilyyhteydet keskustaan, jossa on monipuoliset palvelut. Klaukkalantietä kehitetään keskusta-alueella taajamakuvaltaan yhtenäisemmäksi ja liikenneratkaisuiltaan toimivaksi.

Vetonauloina erityisesti

- ▶ erilaiset liikunta- ja kulttuuritapahtumat
- ▶ kehittyvä Viirinlaakson alue
- ▶ monipuoliset asumismahdollisuudet

KIRKONKYLÄ

Kirkonkylä on julkisten palveluiden keskus, joka tarjoaa sekä asukkaille että yrityksille keskustan alueella monipuolisia palveluita. Kirkonkylässä asuinalueet ja palvelut sijaitsevat kävely- ja pyöräilyetäisyydellä toisistaan ja luonto on kaikkea lähellä.

Vetonauloina erityisesti

- ▶ vahva yrityskeskittymä-alue
- ▶ nopea liikenneyhteys suoraan moottoritiele
- ▶ pikkukaupunkimainen asuinmiljöö kaikenikäisille

RAJAMÄKI

Rajamäki ympäristöineen on kunnan luonto- ja matkailukeskus. Siellä on myös toimivaa nykyaikaista teollisuutta. Luonnonläheisillä omakoti-alueilla on tilantuntua ja omaa rauhaa. Rajamäen vahva yhteisöllisyys tukee asukkaiden hyvinvointia.

Vetonauloina erityisesti

- ▶ liikuntamahdollisuudet luonnossa kaikkina vuodenaikoina, upea Sääksin uimaranta ja Kiljavan alue
- ▶ uimahalli
- ▶ tehdasyhdyskunnan historia ja sen tarjoamat matkailukohteet

2. Sujuva arki

Nurmijärvellä on hyvä asua ja elää. Tavoitteenamme on, että kasvavien ja kehittyvien päätaajamiemme palvelut ovat helposti saavutettavia ja monipuolisia. Tarkastelemme koko kunnan palveluverkon ajantasaisuutta ja toimivuutta säännöllisesti.

Asukkaiden hyvinvointi on kunnalle tärkeää. Nurmijärvellä palvelut tukevat asukkaiden sujuvaa arkea ja hyvinvointia heidän omassa elinpiirissään eri elämänvaiheissa ja -tilanteissa. Painopisteemme ovat kaikkien ikäryhmien osalta syrjäytymistä ennaltaehkäisevässä työssä ja varhaisessa tuessa. Tuemme kuntalaisten omatoimisuutta toimimalla matalan kynnyksen periaatteella yhteistyössä heidän kanssaan. Ikääntyvien kuntalaisten hyvinvointia edistämme kehittämällä heidän tarpeitaan vastaavia palveluja, muun muassa erilaisia asumisen ja palvelujen yhdistäviä ratkaisuja.

Tarjoamme vapaa-ajan toimintaan ja harrastamiseen kattavan valikoiman vaihtoehtoja eri-ikäisille kuntalaisille. Harrastaa voit yksin tai ryhmässä – osallistua itse tekijänä tai katsojana.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi

Lapsissa ja nuorissa kasvaa tulevaisuus. Tuemme erityisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä syrjäytymisen ehkäisyä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Keskeistä meille on toiminta lähellä kuntalaisen arkea, lasten ja nuorten omissa kasvuympäristöissä heidän lähiverkostonsa mukaan ottaen.

Käytännön työssä

- ▶ kokoamme lasten, nuorten ja perheiden palvelut yhteen niin, että sopivan tuen saaminen oikeaan aikaan helpottuu
- ▶ mahdollistamme oppilaan yksilöllisen ja ehyen oppimispolun esiopetuksesta perusopetuksen päättövaiheeseen saakka
- ▶ vahvistamme moniammatillista ja varhaista avointa yhteistyötä varhaiskasvatuksessa ja lasten iltapäivätoiminnassa
- ▶ vahvistamme koulun nuorisotyötä
- ▶ parannamme lukiokoulutuksen houkuttelevuutta oman kunnan alueella
- ▶ tuomme Kulttuuripolku-toiminnan osaksi lasten ja nuorten kulttuurikasvatusta

Palveluiden saatavuus ja joustavuus

Palveluiden käyttämisen helppous kuuluu jokaiselle. Mukautamme palvelumme asiakaslähtöisesti kuntalaisten erilaisten elämänvaiheiden ja -tilanteiden tarpeisiin.

Käytännön työssä

- ▶ lisäämme palveluidemme saatavuutta muun muassa laajentamalla aukioloaikoja sekä luomalla käyttäjäystävällisiä sähköisiä palveluja
- ▶ säilytämme sähköisten palveluiden rinnalla myös vaihtoehtoisia palveluita
- ▶ varmistamme kilpailukykyiset tietoliikenneyhteydet kuntalaisten ja yritysten käyttöön

Toimiva joukkoliikenne

Toimiva joukkoliikenne suorine yhteyksineen Helsinkiin on painopisteemme. Tavoitteenamme on kuntalaisten työssäkäynnin ja asioinnin helpottaminen. Turvaamme joukkoliikenteen toimivuuden pitkäjänteisesti ja kustannustehokkaasti asiakastarpeiden mukaisesti. Palvelutasoa tarkistetaan säännöllisesti.

Käytännön työssä

- ▶ ylläpidämme palvelutasopäätöksen mukaista vuoroväliä työssäkäyntiin ja asiointiin taajamien ja Helsingin keskustan välillä
- ▶ kehitämme sisäistä joukkoliikennettä taajamien välille ja hyödynnämme joukkoliikennettä myös koulukuljetuksissa
- ▶ pidämme lipputuotteiden hinnat seudullisesti kilpailukykyisinä
- ▶ lisäämme liityntäpysäköinnin paikkoja
- ▶ selvitämme lippujärjestelmien yhdistämisen mahdollisuuksia

Harrastusmahdollisuudet

Meillä on monipuolisia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia kaikenikäisille muun muassa liikunnan, kirjastopalveluiden, nuorisotyön, kulttuurin, opiskelun ja järjestötoiminnan parissa. Tavoitteenamme on, että jokaisella lapsella on mahdollisuus ainakin yhteen harrastukseen.

Käytännön työssä

- ▶ otamme kunnan alueella toimivat järjestöt mukaan ideoimaan ja järjestämään vapaa-ajan palveluita
- ▶ mahdollistamme laajemman kunnan tilojen iltaja viikonloppukäytön

3. Yritysten kunta

Vetovoimatekijämme ovat hyvä sijainti ja saavutettavuus sekä kyky vastata laajentuvien ja kasvavien yritysten tarpeisiin tarjoamalla riittävän suuria ja edullisia yritystontteja. Tuotamme yritysten tarvitsemat palvelut nopeasti ja tehokkaasti kuntaorganisaation sujuvalla yhteistyöllä. Aloittavien ja jo toimivien yritysten neuvonta on helposti saatavilla ja tarjoaa yhteistyöverkoston kautta monipuoliset ja laaja-alaiset, yrittäjälle ilmaiset palvelut.

Monipuoliset yritysalueet sekä kaupan- ja palveluiden alueet

Järjestämme riittävästi yritystontteja erilaisiin tarpeisiin ja tilanteisiin. Kehitämme olemassa olevia yritysalueitamme.

Uudet yritykset ovat tervetulleita kuntaamme – kehitämme myös uusia yritysalueita. Varaudumme kaavoituksessa ja maanhankinnassa sekä keskustojen kaupan ja palvelujen tarpeisiin että tulevaisuuden uusiin yritysalueisiin hyvien liikenneyhteyksien varrella. Tärkeimmät uudet yritysalueemme ovat valtatie 3:n varrella Ilvesvuori Pohjoinen, Klaukkalan kehätien varrella Lintumäen ja Sudentullinmäen alueet sekä Rajamäellä Altian alue.

Käytännön työssä

- ▶ lupamenettelymme on sujuvaa
- ▶ kaavoitus- ja maanluovutusprosessimme toimivat tehokkaasti
- ▶ markkinoimme yrityksille aktiivisesti kuntamme tarjoamia monipuolisia sijoittumismahdollisuuksia

Menestyvät yritykset

Kunnan alueella toimivien yritysten menestys on meille tärkeää. Tavoitteenamme on saada kunnan alueelle noin sata uutta työpaikkaa vuodessa. Tästä noin puolet syntyy kunnassa jo toimiviin yrityksiin.

Hyvä yhteistyö yritysten ja kunnan välillä on lähtökohtamme. Käymme tiivistä vuoropuhelua yritysten ja elinkeinoelämän sekä yrittäjäjärjestöjen kanssa. Luomme yrityksille kohtaamispaikkoja ja verkostoja, joissa niin yksinyrittäjät kuin isommatkin yritykset voivat jakaa kokemuksiaan. Tulevaisuuden yrittäjäsukupolvea haluamme tukea jatkamalla yrittäjyyskasvatusta yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

Käytännön työssä

- ▶ ylläpidämme helposti saatavilla olevia ja kattavia neuvontapalveluja
- ▶ toteutamme hankintoja avoimesti siten, että yritykset ja muut yhteisöt voivat osallistua niiden valmisteluvaiheeseen
- ▶ mahdollistamme kunnan vetovoimaisten luonto- ja kulttuurikohteiden varaan perustuvaa liiketoimintaa muun muassa Sääksjärven seudulla sekä Vantaanjoen koskialueilla

4. Osaavien työntekijöiden hyvin johdettu työpaikka

Ylpeys työstä ja sitoutuminen näkyvät päivittäisessä toiminnassamme.

- ▶ Asiakaslähtöisen ja laadukkaan palvelun lähtökohtana ovat henkilöstömme ammattitaito, osaaminen ja hyvä palveluasenne.
- ▶ Toimimme yhteisten pelisääntöjen mukaisesti ja tulevaisuutta ennakoiden. Kehitämme jatkuvasti toimintatapojamme ja prosessejamme.
- ▶ Tuotamme palveluidemme laadun työntekijän ja työnantajan molemminpuolisella arvostuksella, luottamuksella ja joustavuudella.
- ▶ Huolehdimme terveellisestä ja turvallisesta työympäristöstä.
- ▶ Tavoitteenamme on olla vetovoimainen ja haluttu työnantaja.

Osaamisen kehittäminen ja ammattitaito

Arvostamme henkilöstön ammattitaitoa ja osaamista. Haluamme tarjota mahdollisuuksia jatkuvaan ammatilliseen kehittämiseen sekä työssä oppien että kouluttautumalla.

Käytännön työssä

- ▶ hyödynnämme henkilöstön osaamista yli toimialojen
- ▶ kannustamme hyvien käytäntöjen ja osaamisen jakamiseen

Valmentava johtaminen

Johtaminen ja esimiestyö perustuvat valmentavaan johtamiseen, mikä tarkoittaa arvostavaa, osallistavaa ja tavoitteellista toimintaa. Luomme edellytykset tulokselliselle työn tekemiselle hyvällä, esimiesten omaan esimerkkiin perustuvalla johtamisella ja huolehtimalla hyvästä työilmapiiristä.

Käytännön työssä

- ▶ käymme avointa vuoropuhelua ja varmistamme työntekijöiden osallisuuden työn suunnitteluun
- ▶ asetamme tavoitteet selkeästi
- ▶ kannustamme, arvostamme ja kiitämme

5. Aktiivinen vuoropuhelu ja viestintä

Nurmijärvi on asukkaidensa kunta. Tuomme kunnan toiminnan lähelle kuntalaista vahvistamalla kuntalaisten mahdollisuuksia aktiiviseen toimijuuteen ja osallistumiseen. Kuulemme ja kuuntelemme toisiamme. Toimimalla vuorovaikutteisesti rakennamme yhteistyötä kuntaorganisaation, päätöksentekijöiden, kuntalaisten sekä muiden sidosryhmien välille. Viestimme näkyvästi ja kiinnostavasti nostaen esille hyviä esimerkkejä toiminnastamme ja vahvistamme myönteistä kuntakuvaa.

Aktiivisuus ja osallisuus

Jokaisella on oikeus osallisuuteen. Hyvän hallinnon tavoin vahvistamme kuntalaisten mahdollisuuksia aktiiviseen toimijuuteen ja osallisuuteen. Asukastilaisuuksien lisäksi meillä on monipuolista kohtaamista ja sähköistä osallistumista.

Käytännön työssä

- ▶ etsimme ja tarjoamme aktiivisesti kuntalaisille ja muille toimijoille erilaisia tapoja ja keinoja osallistumiseen, vaikuttamiseen ja vuoropuheluun, muun muassa kehittämällä palveluissamme asiakasraatitoimintaa
- ▶ vakiinnutamme osallistuvan budjetoinnin osaksi kunnan toimintaa laajentaen käytäntöä ja kannustaen kuntalaisia hyödyntämään tätä mahdollisuutta
- ▶ otamme käyttöön uusia yhteistyömuotoja järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa

Avoin ja ajantasainen viestijä

Olemme luotettava, aktiivinen, ennakoiva ja vuorovaikutteinen viestijä. Kerromme ennen kuin meiltä kysytään. Kuuntelemme ennen kuin päätämme. Luomme päivittäisellä toiminnallamme kuntalaisten ja eri sidosryhmien hyvää mielikuvaa Nurmijärvestä. Lisäämme kuntaa markkinoivaa viestintää.

Käytännön työssä

- ▶ kehitämme viestintäämme yhä monipuolisemmaksi erilaiset kohderyhmät huomioon ottaen
- ▶ viestimme ajantasaisesti ja ennakoiden, jotta kuntalaiset, yhteisöt ja yritykset tietävät hyvissä ajoin suunnitelmistamme, toiminnastamme ja palveluistamme
- ▶ edistämme avoimuuden toteutumista vahvistamalla hallinnon läpinäkyvyyttä ja tuomalla paremmin esille organisaation tuottamaa julkista tietoa
- ▶ vahvistamme henkilöstömme viestintäosaamista kannustaen hyvien käytäntöjen esille nostamiseen
- ▶ kehitämme kunnan brändiä ja jatkamme vetovoimakampanjointia

6. Terve talous ja linjakas päätöksenteko

Kunnan hyvä johtaminen perustuu vaaleilla valittujen luottamushenkilöiden ja kunnan viranhaltijajohdon vastuulliseen toimintaan sekä toimivaan yhteistyöhön ja työnjakoon. Huolehdimme myös, että kuntaorganisaation rakenne vastaa tulevaisuuden tarpeita. Kuntakonserniin kuuluvat yhtiöt täydentävät kunnan palveluja. Varmistamme, että taloutemme on myös pitkällä aikavälillä kestävällä pohjalla, jotta voimme huolehtia kuntalaistemme hyvinvoinnista. Kehitämme talouden ja toiminnan ohjausjärjestelmäämme tukemaan tiedolla johtamista.

Tasapainoinen talous ja omaisuudenhoito

Kunnan käyttötalouden asukaskohtaiset kustannukset vastaavat valittujen vertailukuntien kustannus- ja palvelutasoa. Otamme huomioon kuntien erilaiset käytännöt ja erot tietojen vertailtavuudessa. Käyttötalouden kustannuskehitys ei ylitä verotulojen kasvuprosenttia. Sopeutamme asteittain kunnan investointien tason vastaamaan kunnan talouden kantokykyä.

Kuntakonserniin kuuluvat yhtiöt täydentävät palvelujamme. Olemme aktiivinen omistaja ja hyödynnämme kuntakonsernin yhteisöjen osaamista ja palveluja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Kunnan talouden tasapainoa tukevat myös konsernin tarkoituksenmukainen rakenne ja yhteiset toimitilaratkaisut.

Huolehdimme kiinteästä omaisuudestamme pitämällä rakennukset tarkoituksenmukaisina, turvallisina sekä sisäilmaltaan terveellisinä.

Käytännön työssä

- ▶ otamme vaiheittain käyttöön tuotepohjaisen talousarvion sekä suoritteiden kustannusten ja vaikutusten seurannan
- ▶ selvitämme kunnan tulojen lisäämismahdollisuudet muun muassa maapolitiikan erilaisten linjausten vaikutukset tuloihin
- ▶ viimeistelemme Nurmijärven kunnan toimitilojen hallinnan ja omistamisen periaatteita koskevan ohjelman
- ▶ kartoitamme systemaattisesti kunnan omistamien kiinteistöjen rakennusteknisen kunnon ja kohdistamme investointiohjelmassa toimenpiteitä korjaustarpeen mukaisesti

Päätöksenteko ja toiminnan arviointi

Yhteistyö takaa onnistumisen. Varmistamme, että poliittinen ja operatiivinen johtaminen toimivat saumattomasti yhteen. Lisäämme päättäjien ja viranhaltijoiden vuoropuhelua asioiden valmistelussa asiantuntijoiden ja päälliköiden kanssa.

Arvioimme jatkuvasti toimintaamme. Otamme tämän huomioon myös kunnan oman palvelutuotannon ja ostopalveluiden suhteesta päättäessämme.

Käytännön työssä

- ▶ selkeytämme päätöksenteon ja operatiivisen johtamisen rooleja
- ▶ luomme uusia tilaisuuksia päättäjien ja viranhaltijoiden kohtaamisille
- ▶ tuotamme päätöksenteon tueksi kunnan ja seudun kehitystä ja kehittämistä koskevaa tietoa helposti omaksuttavassa muodossa
- ▶ vertaamme säännöllisesti toimintatapojamme ja kustannuksiamme muiden kuntien parhaisiin käytäntöihin
- ▶ teemme valtuustokausittain itsearvioinnin päätöksenteon ja johtamisen sekä yhteistyön toimivuudesta

Kestävä kehitys

Edistämme kestävää kehitystä kaikessa toiminnassamme. Tuemme ympäristönsuojelua kunnan ja kansalaistoiminnan yhteistyönä. Rakennamme kuntaa taloudellisesti, ekologisesti ja vastuullisesti.

Energiatlehokkuussopimuksemme tavoitteena on yhdeksän prosentin energiansäästö strategia-kaudella. Edistämme omalta osaltamme seudullisten vesienhoidon ja -suojelun ohjelmien toteuttamista. Näitä ovat Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelma 2016–2021 sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n toimenpideohjelma 2017–2027. Keski-Uudenmaan strategisen ilmasto-ohjelman mukaisesti päästövähennystavoittemme on 25 % vuoden 2006 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Ohjaamme seudun MAL-sopimuksen mukaisesti maankäyttöä, asuntotuotantoa ja liikennejärjestelmää kokonaisuutena yhdyskuntarakennetta eheyttäen ja kestävää liikkumista edistäen.

Käytännön työssä

- ▶ toteutamme energiaa säästäviä toimenpiteitä kunnan kiinteistöissä
- ▶ olemme mukana KUUMA-kuntien yhteistyössä uudistamassa Keski-Uudenmaan ilmasto-ohjelmaa ja verkostoidumme kuntien ilmasto-ohjelmia kehittävien kuntien kanssa
- ▶ otamme ilmastomuutoksen torjumisen ja siihen sopeutumisen huomioon maankäytön ja liikenteen suunnittelussa ohjaamalla seudullisten periaatteiden mukaisesti asuntotuotantoa yhdyskuntarakenteen, joukkoliikenteen ja palveluiden suhteen hyvin saavutettaville alueille

Strategiaa toimeenpaneavat ohjelmat ja suunnitelmat

Nurmijärven kuntastrategia on suunnitelma kunnan tulevaisuudesta ja näkemyksemme tämän tärkeimmistä teemoista ja painopistealueista. Strategisten pääteemojen ja teeman kärkien toteuttamisen tarkempiin tavoitteisiin, toimenpiteisiin, vastuutahoihin ja aikatauluihin voi tutustua Nurmijärven kunnan erillisohjelmissa ja -suunnitelmissa:

- Elinkeinopoliittinen ohjelma 2011 ●
- Helsingin seudun, valtion ja kuntien MAL-sopimus 2016–2019 ● ●
- Henkilöstöohjelma 2017–2019 ●
- Hyvinvointisuunnitelma 2017–2019 ● ● ● ●
- Keski-Uudenmaan strateginen ilmasto-ohjelma ●
- Kunta-alan energiatehokkuussopimus 2016 ●
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2017 ● ● ●
- Liikenneturvallisuussuunnitelma 2010 ● ●
- Maapoliittinen ohjelma 2016 ● ●
- Nurmijärven kevyen liikenteen verkoston ja ulkoilureitistön suunnitelma 2010 ●
- Nurmijärven kunnan Palveluohjelma 2017 ● ●
- Nurmijärven kunnan toimitilojen hallinnan ja omistamisen periaatteet -ohjelma ●
- Nurmijärven maankäytön kehityskuva 2040 ● ●
- Omistajapolitiikkaa koskevat linjaukset kuntastrategiassa: Konsernijaosto 5.9.2017 (§ 11) ●
- Tietohallinto-ohjelma 2017–2020 ● ● ● ●
- Uudenmaan ELY-keskuksen joukkoliikenteen palvelutasopäätös 22.12.2016 ●
- Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelma 2016–2021 ●
- Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n toimenpideohjelma 2017–2027 ●

Strategiaa toimeen panevat ohjelmat ja suunnitelmat löytyvät Nurmijärven kunnan kotisivuilta

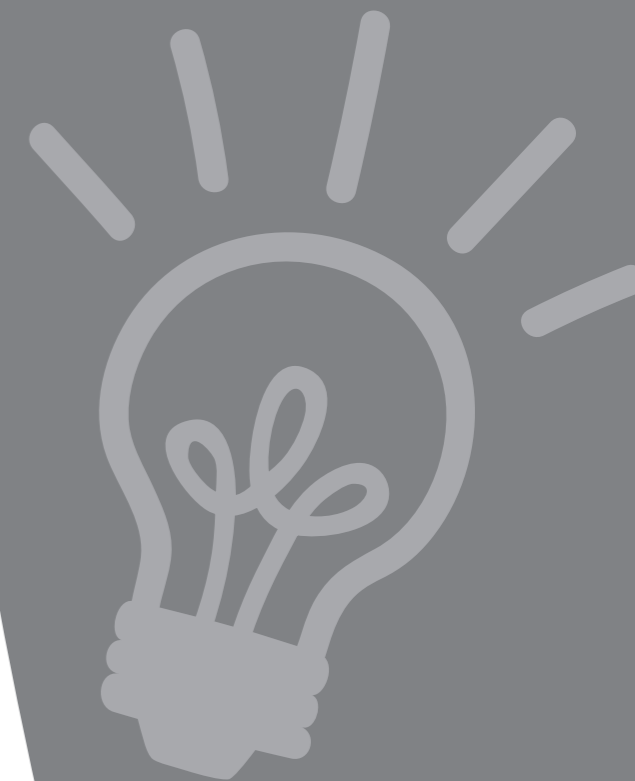
www.nurmijarvi.fi/strategia

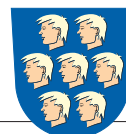
Strategian toteutumista kuvaavia keskeisiä mittareita

Strategian toteutumista arvioidaan ja mitataan sitä toteuttavissa ohjelmissa määriteltyjen mittareiden lisäksi seuraamalla väestön ja työpaikkamäärän kasvua sekä kuntalaispalautetta. Lisäksi seuraamme talouden keskeisiä tunnuslukuja, joita ovat käyttötalouden menot/asukas sekä investointien ja tulorahoituksen suhde.

Liitemateriaali:

- kooste valmisteluaineistoista, sidosryhmätyöstä, kyselyistä, skenaariotyöstä

NURMIJÄRVI

Nurmijärven kunta

Postiosoite: PL 37, 01901 Nurmijärvi

Katuosoite: Kunnanvirasto, Keskustie 2 b

Puhelin: (09) 250 021

kunta@nurmijarvi.fi

www.nurmijarvi.fi

Strategiset mittarit

Strategiset mittarit on johdettu kunnan strategisista tavoitteista. Tavoitteena on kuvata strategian toteutumista pitkäjänteisesti usean vuoden aikana. Strategisten mittareiden tulisi pysyä jokseenkin samana koko strategiakauden. Mittarien avulla voidaan arvioida sitä, onko strategian toteuttamiseksi tehdyt toimenpiteet olleet vaikuttavia ja mihin strategian osa-alueisiin tulisi kiinnittää enemmän huomioita jatkossa. Mittarien tavoitetasojen asettaminen on osa kunnan strategista johtamista. Tavoitteiden saavuttamista on hyvä arvioida kerran vuodessa.

Strategiset mittarit on syytä osata erottaa toiminnallista mittareista. Kunta toteuttaa strategiaa mm. sitovien tavoitteiden kautta. Nämä ovat toimenpiteitä, joilla pyritään strategiisiin päämääriin. Tämä luo seurannalle kaksi tasoa. Strategiset mittarit kuvaavat sitä, miten tavoitteet ovat toteutuneet. Erilaiset toiminnalliset tavoitteet kuvaavat sitä, mitä on tehty tavoitteiden saavuttamiseksi.

Strategiset mittarit						
	Mittarit (lähtötaso suluissa)	Lähtötaso	v. 2021	v. 2025	Tilanne (5.10.2020)	
	- Viihtyisä ja turvallinen	- Väkiluvun kasvu (2018)	1,2% - 1,5%	1,2% - 1,5%	0,8 % (2019)	
		- Turvallisuusindeksi (FCG kapa 2018)	3,79	4	4	Ei päivitetty
		- Katuturvallisuusindeksi (2018)	149,82	160	160	
		- Rakennetun ympäristön viihtyisyys (FCG kapa 2018)	3,14	3,3	3,3	Ei päivitetty
	- Yleisarvosana, kaikki palvelut (FCG kapa 2018)	7,6	8	8	Ei päivitetty 	
	- Harrastuksen parissa väh. 1-2 pv/vko, 4-5. lk (2019)	87,6 %	89 %	90 %	Ei päivitetty 	
	- Väh. 1 läheinen ystävä, jonka kanssa keskustella, 8.-9. lk (2019)	91 %	95 %	97 %	Ei päivitetty 	
	- Lukukauden aikana ei kiusattu lainkaan, 8.-9. lk (2019)	75,9 %	80 %	90 %	Ei päivitetty 	
	- Julkinen liikenne (FCG kapa 2018)	61 % tyytyväisiä	65 %	68 %	Ei päivitetty 	
	- Työpaikat Nurmijärvelle (2017)	12 008	12 508	12 908	12 195 (2017)	
	- EK-kuntaranking (2019)	Pisteet 67	70	75	Seuraava toteutus v. 2021 	
	- Yhteisöverotuoton kustannusosuus (2018)	7,9 milj. euroa	Kehitys > maan keskiarvo	Kehitys > maan keskiarvo	8,6 milj. euroa. Kasvu 8,9 % > Koko maa 1,9% 	
	- Osaavien työntekijöiden hyvin johdettu työpaikka	- Henkilöstökyselyn indeksi (2019)	2,71 (asteikko 0-4)	> 2,71 (asteikko 0-4)	> 2,71 (asteikko 0-4)	2,69 Henkilöstökysely 2020
	- Aktiivinen vuoropuhelu ja viestintä	- Arvosana viestinnälle (oma kysely) (2018)	7,2	> 7,2	> 7,2	Ei päivitetty
		- Äänestysaktiivisuus kunnallisvaaleissa (2017)	59,6 %	60 %	62 %	Seuraavat vaalit pidetään 2021
	- Terve talous ja linjakas päätöksenteko	- Vuosikate/poistot % (2018)	36 %	> 100 %	> 100 %	12,7 % (TP 2019)
		- Lainakanta (2018)	169,2 milj. euroa (3 966€/asukas)	210 milj. euroa (4 776€/asukas)	< 210 milj. euroa (< 4 570€/asukas)	199,5 milj. eur (TP 2019)
		- Kasvihuonekaasupäästöt (2018)	5,1 t/asukas (CO2 ekvivalentti)	(ilmastostrategian mukainen tavoitetaso 6t/asukas)	4,5 t/asukas	Tietoja ei päivitetty vuoden 2018 jälkeen/ Lähde SYKE

Strateginen linjaus	Tavoite	Toimiala
	<ul style="list-style-type: none"> Tehostetaan kunnan alueiden hoitoa siten, että vuoden 2020 laatu tasoa pystytään säilyttämään pienemmillä resursseilla. Mitataan auditoinnilla tai tyytyväisyyskyselyllä. Liikenneturvallisuuden parantaminen siten, että kunnassa on liikenneonnettomuuksia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Jatkamme aktiivista maanhankintaa sekä turvaamme monipuolisen tontti- ja asuntotarjonnan kilpailukykyiseen hintaan ottaen huomioon olemassa olevat palvelut. 	<p>Ympäristötoimiala</p> <p>Ympäristötoimiala</p> <p>Ympäristötoimiala</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Joukkoliikenteen palauttaminen koronaviruskautta edeltävälle tasolle sekä käytön lisääminen vuoden 2019 tasosta. Nurmijärvi-lippuja myydään enemmän kuin vuonna 2019. Alkuluokkatoimintaan (0-2 luokat) osallistuvien määrä nousee 50 %:stä 75 %:iin. Edistetään ikäihmisten tietoisuutta kunnassa olemassa olevista heille suunnatuista hyvinvointipalveluista laatimalla palveluopas yhteistyössä vanhusneuvoston ja Keusoten kanssa. Opas tehdään sekä paperisena että sähköisenä vuoden 2021 aikana. Kehitetään Voimaa vanhuuteen tyyppistä toimintaa vastaamaan eniten palveluja tarvitsevien tarpeita. Toiminta toteutetaan 2 kuukauden jaksoissa, jonka jälkeen osallistujat ohjataan heille parhaiten soveltuviin olemassa oleviin palveluihin. Toiminta on tavoitteellista sisältäen alku- ja loppukartoituksen. Ehkäistään lasten ja nuorten syrjäytymistä tehostamalla koulupoissaoloihin puuttumista. Pitkään poissaolevien (yli 100 tuntia lukukaudessa) oppilaiden määrä vähenee verrattaessa syksyä 2020 syksyyn 2021 30 %:lla. 	<p>Ympäristötoimiala</p> <p>Sivistys- ja hyvinvointitoimiala</p> <p>Sivistys- ja hyvinvointitoimiala</p> <p>Sivistys- ja hyvinvointitoimiala</p> <p>Sivistys- ja hyvinvointitoimiala</p>

Viihtyisä ja turvallinen Nurmijärvi

Sujuva Arki

Yritysten kunta

Osaavien työntekijöiden hyvin johdettu työpaikka

Aktiivinen vuoropuhelu ja viestintä

Terve talous ja linjakas päätöksen teko

Strateginen linjaus	Tavoite	Toimiala			
	<ul style="list-style-type: none"> • Riittävän ja tarkoituksenmukaisen tonttivarannon varmistaminen maankäytön tavoiteohjelman mukaisesti. Arvioidaan asemakaavoitusohjelman toteutumisella. • Matkailutoimialan liiketoiminnan kehittäminen. Toimenpiteitä matkailun kehittämisessä on mm. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Alueen yritysten verkostoituminen ja tuotteistamisen tukeminen. ✓ Kunnan sisäisen matkailutyön kehittäminen yhteistyössä viestinnän, elinkeinojen, maankäytön, liikuntapalvelujen ja kulttuurin kanssa. ✓ Matkailuviestinnän kehittäminen ja jatkaminen mm. kunnan matkailusivut. ✓ Sääksin alueen brändin kehittäminen. ✓ Oppilaitosyhteistyö ja matkailuyritysten osaamistarpeiden kartoittaminen. 	<p>Ympäristötoimiala</p> <p>Konsernipalvelut (Elinvoimalautakunta)</p>			
	<ul style="list-style-type: none"> • Työkykyjohtamisen prosessit arvioidaan ja kehittämistarpeet määritellään yhteistyössä Kevan kanssa. Lisäksi tavoitteena on, että työkyvyttömyyden kustannukset vähenevät vuoteen 2020 nähden (sairauspoissaolot, tapaturmat, työterveyshuollon kustannukset). • Itseohjautuvuuden toimintakulttuuria vahvistetaan: pilottityöpaikoilla määritellään, mitä itseohjautuvuus tarkoittaa ja millaiset käytännöt edistävät sitä (henkilöstöohjelman - Ilmiöntekijöiden käsikirja/Osallistuva ja oppiva työyhteisö). • Osaamisen jakamisen ja hyödyntämisen avoimuutta ja näkyvyyttä lisätään ottamalla käyttöön osaamisen ja koulutusten hallinnan järjestelmä (henkilöstöohjelman - Ilmiöntekijöiden käsikirja/Osallistuva ja oppiva työyhteisö). 	<p>Konsernipalvelut</p> <p>Konsernipalvelut</p> <p>Konsernipalvelut</p>			
Viihtyisä ja turvallinen Nurmijärvi	Sujuva Arki	Yritysten kunta	Osaavien työntekijöiden hyvin johdettu työpaikka	Aktiivinen vuoropuhelu ja viestintä	Terve talous ja linjakas päätöksen teko
					

Strateginen linjaus	Tavoite	Toimiala
	<ul style="list-style-type: none"> • Vuonna 2021 kunta panostaa viestintään ja markkinointiin lisätäkseen kunnan vetovoimaa asuinkuntana, matkailukohteena ja työpaikkana. Vetovoiman vahvistamisen tavoitteena on tukea rekrytointia, tonttimarkkinointia ja matkailua. Mittarina on kävijämäärän kehitys kunnan kotisivuilla (avoimet työpaikat, tonttisivut ja matkailusivut) vrt. 2020/2021. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tavoitteet liittyvät viestintäohjelman tavoitteisiin Nurmijärven vetovoiman kasvattaminen ja nurmijärveläisten sitoutuminen kotikuntaansa. • Vuonna 2021 kunta kehittää sisäistä viestintää ja kouluttaa henkilöstöä uuden intrakanavan käyttöön sekä lanseeraa pelisäännöt sisäiselle viestinnälle. Mittarina sisäinen kysely sisäisen viestinnän suunnitelmallisuudesta ja eri viestintävälineiden järkevyydestä (lähtötaso 2020; 3,18/5). <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tavoite liittyy myös kunnan viestintäohjelman tavoitteeseen Nurmijärven kunnan työnantajamielikuvan vahvistuminen ja henkilöstöohjelmaan. 	<p>Konsernipalvelut</p> <p>Konsernipalvelut</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnan omistamisen tehostaminen <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kunnan omistajaohjauksen ja päätöksenteon tueksi laaditaan kunnalle omistajapoliittiset linjaukset -periaateasiakirja. Omistajapoliittisten linjausten toteuttamiseksi asetetaan merkittävälle konserniyhteisöille säännöllisesti seurattavat omistajatavoitteet. ✓ Arvioidaan konserniomistusten realisoinnin mahdollisuuksia ja luovutaan sellaisista omistuksista, joiden strateginen merkitys kunnalle on vähäinen, tai luovutaan omistuksista osittain, silloin kun se on strategisesti ja taloudellisesti perusteltua. ✓ Lisätään tuloja ja karsitaan menoja kunnan tarpeettomia toimitiloja ja maaomistuksia realisoimalla. Tarvittaessa jalostetaan omistuksia realisoinnin tehostamiseksi. ✓ Tehostetaan tilaomaisuuden käyttöä. Mitataan toimitilojen tilatehokkuudella. 	<p>Konsernipalvelut</p> <p>Konsernipalvelut</p> <p>Ympäristötoimiala</p> <p>Ympäristötoimiala</p>

Viihtyisä ja turvallinen Nurmijärvi

Sujuva Arki

Yritysten kunta

Osaavien työntekijöiden hyvin johdettu työpaikka

Aktiivinen vuoropuhelu ja viestintä

Terve talous ja linjakas päätöksen teko

Strateginen linjaus

Tavoite

Toimiala

- Strategisen johtamisen kehittäminen
 - ✓ Muodostetaan strategisen johtamisen toimintamalli strategisten ohjelmien ja sitovien tavoitteiden asettamisen yhdistämiseksi sekä strategian toimeenpanon seurantarjestelmän vahvistamiseksi.
- Kunnan palvelutuotannon ohjausmallin kehittäminen
 - ✓ Yhdistetään rullaava palvelutuotannon kehittämismalli osaksi palveluiden järjestämissuunnitelmaa 2022. Tämän perusteella jatketaan palveluiden tuotteistuksen, toimitilojen ominaisuusluokittelun sekä palvelutuotannon arviointikriteerien valmistelua.
 - ✓ Otetaan käyttöön toiminnan tuotepohjainen raportointi ja talousarvio 2022.

Konsernipalvelut

Konsernipalvelut

Viihtyisä ja turvallinen
Nurmijärvi

Sujuva Arki

Yritysten kunta

Osaavien työntekijöiden
hyvin johdettu työpaikka

Aktiivinen vuoropuhelu
ja viestintä

Terve talous ja
linjakas päätöksen teko

KÄYTTÖTALOUSOSA

Konsernipalvelut

Konsernipalvelut

Tuloslaskelma	TP 2019 *	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	2 759 440	2 490 038	2 249 988	2 249 988	2 249 988
Myyntituotot	2 224 407	2 236 188	1 979 738	1 979 738	1 979 738
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	358 770	167 750	170 750	170 750	170 750
Muut toimintatuotot	176 263	86 100	99 500	99 500	99 500
Toimintakulut	-12 448 978	-12 394 672	-12 457 939	-12 338 619	-12 238 619
Henkilöstökulut	-4 277 821	-4 382 765	-4 537 940	-4 433 440	-4 433 440
Palvelujen ostot	-4 446 630	-4 771 005	-4 375 462	-4 382 042	-4 382 042
Aineet, tarv. ja tavarat	-141 410	-177 875	-117 675	-116 975	-116 975
Avustukset	-2 444 734	-2 203 400	-2 658 400	-2 648 400	-2 548 400
Muut toimintakulut	-1 138 383	-859 627	-768 462	-757 762	-757 762
Toimintakate	-9 689 538	-9 904 634	-10 207 951	-10 088 631	-9 988 631
Poistot ja arvonal.	-374 380	-400 000	-130 000	-130 000	-130 000

HTV 1	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
Yhteensä	68,2	67,3	65,3	65,0	65,0
Siitä työllistetyt	6,8	6,0	6,0	6,0	6,0

* Luvut on muutettu vastaamaan vuonna 2020 alkanutta organisaatorakennetta

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Konsernipalvelujen toimialaan kuuluvat elinvoima- ja kuntakehityspalvelut, hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, viestintä- ja markkinointipalvelut, yhteiset toiminnot sekä tarkastuslautakunnan toiminnot. Konsernipalveluiden toimialan perustehtävänä on tukea muiden toimialojen ja konserniyhteisöjen toimintaa.

Konsernipalvelut edistää kunnan strategiasta erityisesti seuraavia tavoitteita:

- kunnan kokonaistalous on hallinnassa NUUKA-ohjelman mukaisesti
- kunnan palvelutuotannossa huomioidaan uuden hankintalain mahdollisuudet
- kunnan hallinto noudattaa hyvän hallinnon periaatteita ja arvostaa avoimuutta
- kunta on osaavien ihmisten hyvin johdettu työpaikka
- kuntaviestintä edistää vuorovaikutusta kuntalaisten kanssa
- kuntaa markkinoidaan eri tavoin kunnan luontaisilla vahvuuksilla
- digitalisoinnin mahdollisuudet hyödynnetään kaikessa toiminnassa ja
- koordinoidaan kunnan strategian toteutusta ja tuotetaan tietoa päätöksenteon tueksi.

Konsernipalvelut vastaa valtuuston, kunnanhallituksen ja konsernijaoston hallintotehtävistä sekä juridisesta konsultaatiosta. Perustehtäviä ovat kunnan keskushallinnon hoito, kuntakehityksen vaatiman koordinaation järjestäminen, kokonaistalouden hoito, tietotekniikan järjestäminen ja tietohallinto, viestinnän hoito ja henkilöstöhallinnon tehtävät. Aleksia-liikelaitoksen ohjaus tapahtuu konsernipalveluista. Konsernipalvelut vastaa myös vaalien järjestämisestä kunnassa ja keväällä 2021 järjestetään kuntavaalit.

Kunta hankkii taloushallinnon palveluita Sarastialta Oy:ltä. Kunta hyödyntää Kuntien Tieran osakkuutta.

Henkilöstösuunnitelma

Tehtävien uudelleenjärjestelyjen mahdollisuudet arvioidaan vakanssien avautuessa ja luonnollisen poistuman yhteydessä ja tarpeettomaksi käyneitä vakansseja lakkautetaan. Vakainaisen henkilöstön määrän arvioidaan laskevan hieman vuoden 2020 tasosta. Määräaikaista henkilöstöä tarvitaan sijaisuuksien lisäksi kuntavaalien järjestämisessä.

Hallintopalvelut

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	134 729	212 270	169 137	169 137	169 137
Toimintakulut	-1 014 919	-1 174 319	-1 103 961	-1 103 961	-1 103 961
Toimintakate	-880 190	-962 049	-934 824	-934 824	-934 824
Toimintakate, €/asukas	-20,5	-22,2	-21,3	-21,1	-20,9

HTV 1	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
Yhteensä	15,1	15,3	14,8	14,5	14,5

Keskeisimmät perustiedot	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Kirjattavat asiat	1 200	2 000	2 300	2 300	2 300
Monisteiden määrä	900 000	420 000	200 000	200 000	200 000
Vastattavat puhelut	27 000	21 000	19 000	19 000	19 000

Olellaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot	Sähköisen arkistoinnin hankinta Kunnansihteerin viran täyttämättä jättäminen Fonecta Finder hakupalvelun irtisanominen	Euroa -40 000 -45 000 -4 000
Tulot	Sähköinen päätöksenteko vähentää monistamon tuloja	-20 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Tulosalue vastaa valtuuston, kunnanhallituksen ja konsernijaoston sekä vaikuttamistoimielinten valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä, muista tukitehtävistä ja kokoussihteeriudesta. Lisäksi tulosalue vastaa hallinnon yleisistä tukipalveluista, kunnanviraston keskitetystä asiakas- ja palautepalvelusta sekä kirjaamo- ja arkistopalveluista. Tulosalue vastaa osaltaan päätösten täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä ja määräaikojen seuraamisesta. Lisäksi tulosalueen vastuulla on vaaleihin liittyvät käytännön järjestelyt. Vuoden 2019 lopusta alkaen tulosalue vastaa myös kunnan henkilöstön ja päätöksenteon juridisesta tuesta ja konsultoisesta, asiakirjojen ja sopimusten valmistelusta ja oikeudenkäyntien hoitamisesta.

Tulosalue vastaa kunnan päätöksenteon ja kokoushallinnan ohjeistamisesta ja kehittämisestä. Kunnan tietosuojavastaava toimii tulosalueella, ohjaten tietosuojaan liittyvissä kysymyksissä. Vastaavasti tiedonhallinnan kehittäminen ja vaatimusten täytäntöönpanoon liittyvä koordinointi on tulosalueen vastuulla.

Voidaan katsoa toimintaympäristön muutokseksi myös se, että kunnansihteerin vakanssia ei täytetä 1.10. alkaen, vaan kunnansihteerin tehtävät yhdistetään ja järjestellään hallinnon

asiantuntija- nimikkeellä jatkossa toimivan asianhallinnan suunnittelijan tehtävien kanssa. Tämä on edellyttänyt ja edellyttää toiminnan tiivistämistä ja uudelleenmäärittelyä hallintopalveluissa.

Toiminnan painopistealueet

Strategiassa esitettyjen tavoitteiden tukemiseksi, mm. hyvän hallinnon ja avoimuuden edistämiseksi sekä tiedon tuottamiseksi päätöksentekoa varten kehitetään sähköistä tiedonhallintaa ja tiedon sähköistä arkistointia. Lisäksi tuetaan toimialoja paperiaineistojen järjestämisessä. Vuoden 2020 alussa on aloitettu keskitetty kirjaaminen. Sähköinen arkistointi pyritään ottamaan käyttöön vuoden 2021 loppuun mennessä.

Vuonna 2021 tiedonhallintalain täytäntöönpano on yksi painopisteistä toiminnassa. Tavoitteena on hallinnon ja päätösvalmistelun sujuvoittaminen. Hallintopalveluissa on käynnissä tehtävien järjestelyjä liittyen toiminnan kehittämiseen tältäkin osin. Sisäistä koulutusta tulee lisätä, ja se on yksi painopistealue tulevana vuonna.

Juridiseen konsultaatioon ja lausunnonantamiseen liittyvää prosessia on myös luotava ja yhteistyötä kehitettävä toimialojen kanssa niin, että kaikki tieto on varmasti käytettävissä ja prosessi mahdollisimman aukoton.

Henkilöstöpalvelut

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	316 598	214 595	204 180	204 180	204 180
Toimintakulut	-1 337 406	-1 370 576	-1 285 914	-1 285 914	-1 285 914
Toimintakate	-1 020 808	-1 155 981	-1 081 734	-1 081 734	-1 081 734
Toimintakate, €/asukas	-24	-26	-25	-24	-24

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	17,6	17,5	17,0	17,0	17,0

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Keskeisimmät perustiedot					
Toimintakulut/hlö	69 657	68 873	70 655	70 655	70 655

Olelliset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot	Vähennetty palvelujen ostoja.	<u>Euroa</u> -59 000
Tulot	Työllisyysrahaston maksaman koulutuskorvauksen arvioidaan pienenevän n. 25 % vuodelta 2020 (korona).	-8000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Henkilöstöpalvelujen tehtävänä on tukea ja kehittää henkilöstöjohtamista sekä henkilöstön hyvinvointia. Tulosalue tarjoaa henkilöstölle sähköisiä itsepalveluja, lähitukea ja erityispalveluja seuraavilla osa-alueilla: henkilöstön kehittäminen, henkilöstöraportointi, palkanlaskenta, palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmät, yhteistoiminta, palvelussuhdeasioiden ohjaus, rekrytointipalvelut, työhyvinvoinnin tuki sekä työsuojelu. Toimintamme tavoitteena on, että esimiehet ja työntekijät kokevat palvelut sujuvina ja ne ovat helposti saatavilla. Tulosalue muodostuu neljästä tulosyksiköstä: HR-palvelut, Rekrytointipalvelut, Palkanlaskenta sekä Työhyvinvointi ja työsuojelu.

Kuntastrategia 2018–2025 asettaa henkilöstötyön strategiseksi päämääräksi, että kunta on osaavien työntekijöiden hyvin johdettu työpaikka. Henkilöstöohjelma eli Ilmiöntekijöiden käsikirja tarkentaa tämän päämäärän toteutumiseksi kolme painopistealuetta vuosille 2020-2021: Ylpeiltä ammattilaisia, Osallistuva ja oppiva työyhteisö sekä Uudistuva johtaminen. Henkilöstöpalvelut edistää strategisten päämäärien saavuttamista tiiviissä yhteistyössä kunnan johdon, esimiesten, henkilöstön ja henkilöstön edustajien kanssa.

Toiminnan painopistealueet

- Tuemme talouden tasapainotustyötä erityisesti henkilöstövaikutusten osalta.
- Koordinoimme itseohjautuvuuden pilottiprojektia sekä perehdyttämisen kehittämistä (henkilöstöohjelma).
- Vahvistamme valmentavan johtajuuden osaamista valmennusten kautta (henkilöstöohjelma).
- Huolehdimme henkilöstökyselyn uudistamisesta ja valmentavaa johtamista vahvistavan esimieskyselyn valmistelusta ja niiden toteutuksesta ja vaikuttavuuden arvioinnista.
- Toimimme asiantuntijana työ- ja virkaehtosopimusten rakenteellisten muutosten toimeenpanossa.
- Vahvistamme kunnan työnantajakuvaa yhdessä viestintäpalveluiden kanssa.

Talouspalvelut

	TP 2019	TA + muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	1 947 514	1 894 991	1 626 817	1 626 817	1 626 817
Toimintakulut	-2 903 928	-2 889 263	-2 573 759	-2 568 759	-2 568 759
Toimintakate	-956 414	-994 272	-946 942	-941 942	-941 942
Toimintakate, €/asukas	-22	-23	-22	-21	-21
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	17,3	17,0	16,0	16,0	16,0

Ollennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot	Määräaikaisen työvoiman määrärahojen karsinta	<u>Euroa</u> -12 000
	Sopimushallintajärjestelmästä luopuminen	-15 000
	Taloushallinnon ostopalveluiden tehostaminen	-5 000
Tulot	Konsernin hallintotoimintojen laskutus tytäryhtiöltä	<u>Euroa</u> 6 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talouspalveluiden tulosalue vastaa kuntakonsernin talouden ohjauksesta sekä kunnan sisäisten hankintapalveluiden ja tietotekniikkapalveluiden tuottamisesta.

Tulosalue muodostuu kolmesta tulosyksiköstä: talous ja rahoitus, hankintapalvelut ja tietotekniikkapalvelut.

Talouden ja rahoituksen tulosyksikön keskeisenä tehtävänä on vastata kuntakonsernin taloussuunnittelusta ja -raportoinnista, maksuvalmiuden ja rahoitustoimintojen ylläpidosta sekä yleisestä kuntakonsernin talouden ohjauksen kehittämisestä. Talous- ja rahoitus –tulosyksikkö tuottaa vuosittain osavuosi-katsaukset, talousarvion ja konsernitilinpäätöksen samalla vastaten tiedolla johtamisen yleisestä kehittämisestä kunnassa.

Hankintapalveluiden tulosyksikkö vastaa kunnan keskitettyjen palvelu- ja tavarahankintojen kilpailuttamisesta, hankintasopimusten valmisteluun ja niiden jälkihoitoon liittyvästä koordinaatiosta, sähköisen kilpailutus- ja sopimushallintajärjestelmän ylläpidosta sekä hankintoihin liittyvistä kunnan sisäisistä neuvonta- ja asiantuntijapalveluista.

Tietotekniikkapalveluiden tulosyksikön tehtävänä on vastata kunnan tietojärjestelmien ja työasemapalveluiden toimivuudesta, saatavuudesta ja kehittämisestä sekä tietohallinnosta.

Toiminnan painopistealueet

Painopisteenä vuodelle 2021 ovat tiedolla johtamisen vahvistamiseen liittyvien kehittämishankkeiden ja ohjelmistouudistusten sisäanajo osaksi kunnan toimialojen päivittäistoimintaa. Huomio erityisesti rullaavan palveluiden järjestämisuunnitelman kehittämisessä (toiminnan tuotepohjaisuus, toimitilatoimintojen laajentaminen, väestötietotarkastelu) sekä raportointijärjestelmien kehittämisessä.

Tietotekniikassa painopisteenä konesalitoimintojen uudistaminen, sähköisten työkalujen laaja-alaisen käytön vakiinnuttaminen toimialojen perustoimintaan sekä tietotekniikan toimintaprosessien mukauttaminen soten tuotannon siirtymisen jälkeiseen aikaan. Soten tuotannon on tarkoitus siirtyä vuoden 2020 syksyn aikana.

Hankintapalveluissa painopisteenä on kansallisen kynnsarvon (60 000 euroa) ylittävien hankintojen keskittämishankkeen eteenpäin vieminen sekä hankintaohjeistuksen päivittäminen ja lisääminen organisaatiotasolla sekä kunnan kotisivuilla.

Suoritteet ja niiden hinnat

PALVELU		TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Talous ja rahoitus						
Ulkoistetut tal.hall.kulut	€	529 351	445 297	515 000	472 660	
Kulut /asukas	€/asukas	-20,3	-19,7	-19,4	-19,7	
Tuotot	€	140 601	141 245	137 401	140 897	
Kulut	€	-872 853	-860 022	-850 248	-864 652	
Netto	€	-732 252	-718 777	-712 847	-723 755	
Hankintapalvelut						
Päätyneiden kilpailutusten määrä	kpl	11	12	11		
Kulut /asukas	€/asukas	-5,2	-6,1	-5,3		
Tuotot	€					
Kulut	€	-224 162	-264 805	-234 095		
Netto	€	-224 162	-264 805	-234 095		
Tietotekniikkapalvelut				**)		
Tietotekniikan hoidossa olevien työasemien määrä	kpl	2 950	2 150	2 650		
Kulut /asukas	€/asukas	-39,7	-815,7			
Tuotot	€	1 806 913	1 753 746	1 489 416		
Kulut	€	-1 708 013	-1 753 746	-1 489 416		
Netto	€	98 900	0	0	0	0

*) Useat kilpailutukset rytmittyvät epäsäännöllisesti eri tilikausien välille. Vuositasolla kilpailutusten määrään vaikuttavat kulloinkin kilpailutettavaksi tulevien hankintojen suuruus sekä päätyvien hankintasopimusten perusteella käynnistettävien kilpailutusten vuosikoh-
taiset määräerot.

**) TA2021-luvussa mukana opetuksen Chromebookit, joita ei ole aiemmin sisällytetty työasemien määrään. Luvussa on myös huomi-
oitu Keusoten työasemien poistuminen.

Viestintä- ja markkinointipalvelut

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	17 059	0	30 000	30 000	30 000
Toimintakulut	-373 408	-415 848	-392 344	-392 344	-392 344
Toimintakate	-356 349	-415 848	-362 344	-362 344	-362 344
Toimintakate, €/asukas	-8	-10	-8	-8	-8

HTV 1	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
Yhteensä	3,0	3,5	3,5	3,5	3,5

Olennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot		Euroa
Tiedotuslehden paperilaadun keventäminen		-6000
Markkinointimäärärahojen karsiminen		-26178
Sponsorointimäärärahojen karsiminen		-5000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Viestintä- ja markkinointipalvelut edistää kuntastrategiatavoitetta aktiivisesta vuorovaikutuksesta ja viestinnästä. Vuoden 2021 toiminnassa huomioidaan entistä paremmin kuntalaisien sitoutuminen kuntaan aktiivisen viestinnän keinoin, kunta-markkinointi, matkailuviestinnän kehittäminen, kotisivujen kehittäminen ja saavutettavuuden kehittäminen.

Toiminnan painopistealueet

Viestinnän painopisteenä on positiivisen kuntakuvan luominen sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä. Viestintäohjelman toteuttaminen ohjelman mukaisesti (1. Aktiivisen vuoropuhelun seurauksena nurmijärveläiset sitoutuvat kotikuntaansa; 2. Aktiivinen viestintä ja markkinointi lisäävät Nurmijärven vetovoimaa; 3. Aktiivinen sisäinen ja ulkoinen viestintä vahvistavat Nurmijärven kunnan työnantajamielikuvaa; 4. Aktiivinen vuoropuhelu ja viestintä lisäävät elinkeinoelämän aktiivisuutta.)

Elinvoima- ja kuntakehityspalvelut

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	161 497	163 750	163 750	163 750	163 750
Toimintakulut	-2 650 724	-2 598 446	-3 106 832	-3 086 832	-2 986 832
Toimintakate	-2 489 227	-2 434 696	-2 943 082	-2 923 082	-2 823 082
Toimintakate, €/asukas	-57,9	-56,1	-67,1	-66,0	-63,1

HTV 1	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
Yhteensä	12,6	12,0	12,0	12,0	12,0
Siitä työllistetyt	6,8	6,0	6,0	6,0	6,0

Olennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot		Euroa
	Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvaminen	+560 000
	Asiantuntijapalveluiden osto ja erilliskorvaukset	-30 000
Tulot	Ei olennaisia muutoksia	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Elinvoima- ja kuntakehityspalvelut -tulosalueen tehtävänä on tukea kunnan strategista, laajaalaista ja pitkän aikavälin kehittämistä ja suunnittelua. Tulosalueella toimii kolme tiimiä. Kuntakehityksen painopisteenä on tukea kunnan ohjausprosesseja tiedontuotannon ja kehityshankkeiden kautta. Elinkeinot vastaavat yritysten toimintaedellytyksissä kunnassa ja tukevat uusien työpaikkojen syntymistä mahdollistamalla uusien yritysten sijoittumisen kuntaan sekä tukemalla olemassa olevien yritysten kasvua. Työllisyyspalvelut tukevat ennen kaikkea heikoimmassa asemassa olevien työllistymistä ja luo kunnalle kustannussäästöjä mm. pienentämällä kunnan KELA:lle maksamia työmarkkinamaksuja. Koronaepidemia on vaikuttanut vahvasti työllisyystilanteeseen ja sen hoitoon Nurmijärvellä ja Suomessa yleisesti. Tämän takia työmarkkinamaksujen kuntaosuudet tulevat nousemaan vuonna 2021. Talousarvioita on tasapainotettu pienentämällä ulkopuolisten palveluiden hankintaa ja erilliskorvauksia eli käytännössä ylitöihin varattuja määrärahoja.

Vuonna 2021 kuntakehityksen painopisteenä on luoda puitteet selkeämmälle strategiselle johtamiselle ja mahdollistaa kuntavaalien jälkeinen mahdollinen strategian päivitys.

Vuoden 2021 aikana syvennetään ennestään elinkeino- ja työllisyyspalveluiden yhteistyötä sekä alueellista yhteistyötä. Eriyisesti työllisyyspalveluihin kohdistuu kehityspaineita mm. sen takia, että valtion ja kuntien välistä työnjakoa arvioidaan koko ajan uudelleen ja mahdollinen sote- maakunta vaikuttaa

myös kokonaisuuteen. Elinkeinoissa panostetaan vuonna 2021 matkailuun.

Toiminnan painopistealueet

Painopistealueina ovat:

Kuntakehityksen toiminnan painopisteenä on luoda strategisen johtamisen viitekehys ja käynnistää strategian päivittämisprosessi kuntavaalien jälkeen.

Elinkeinotoimen keskeinen toimintamalli on edelleen alueelle sijoittuvien yritysten houkuttelu. Vuonna 2021 panostetaan alueella toimivien yritysten verkostoitumisen ja kasvun tukemiseen. Tätä tehdään etenkin matkailutoimialalla, jonka kehittäminen aloitettiin jo vuonna 2020. Vuonna 2021 arvioidaan myös yritystapahtumien luonne. Vuonna 2020 Covid19- epidemian takia Nurmijärvi Open korvattiin Shop up- päivällä. Arviotavaksi jää, järjestetäänkö vuonna 2021 molemmat tapahtumat vai pelkästään toinen näistä.

Kunnan elinkeinomarkkinointia vahvistetaan kuntastrategian mukaisesti yhteistyössä viestinnän kanssa.

Työllisyyspalveluissa kehitetään edelleen yhteistyötä sekä kunnan sisällä että Keusote- kuntien ja Keusoten kanssa. Tavoitteena on laadukkaammat palvelut työttömille. Samalla kehitetään raportointia vaikuttavuudesta toiminnan tuloksellisuuden seuraamiseksi.

Suoritteet ja niiden hinnat

PALVELU		TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Elinkeinot (sis. maaseututoimi)						
Kulut	e/asukas	14,6	14,6	14,3	14,1	14,0
Luovutetut yritystontit	kpl	2	5	5	4	4
Yritystonteille syntyneet työpaikat	kpl	60	50	50	50	50
Tuotot		4 990	13 000	13 000	13 000	13 000
Kulut		626 085	634 937	625 780	625 780	625 780
Netto		-621 095	-621 937	-612 780	-612 780	-612 780
Työllisyyspalvelut (sis. työmarkkinatuen kuntaosuus)						
Kulut	e/asukas	43,4	40,20	53,50	50,70	47,90
työmarkkinatuen kuntaosuuskustannus /vuosi		1 537 924	1 190 000	1 800 000	1 700 000	1 600 000
Työllisyyspalveluiden kautta KELAn sakkomaksulialta poistuneiden määrä. Lyhytaikaisesti listalta poistuneet (alle 6kk)		11	20	20	20	20
Työllisyyspalveluiden kautta KELAn sakkomaksulialta poistuneiden määrä. Pitkäaikaisesti listalta poistuneet (yli 6kk)		60	51	60	70	80
Tuotot		156 507	150 250	150 250	150 250	150 250
Kulut		1 867 973	1 743 787	2 344 271	2 244 271	2 144 271
Netto		-1 711 466	-1 593 537	-2 194 021	-2 094 021	-1 994 021
Kuntakehitys						
Kulut	e/asukas	3,60	5,10	4,90	4,90	4,80
Tuotot		0	500	500	500	500
Kulut		156 666	219 722	216 781	216 781	216 781
Netto		-156 666	-219 222	-216 281	-216 281	-216 281
Tulosalue yhteensä						
Kulut	e/asukas	61,7	-56,43	-69,41	-66,48	-63,59
Tuotot		161 497	163 750	163 750	163 750	163 750
Kulut		2 650 724	2 598 446	3 186 832	3 086 832	2 986 832
Netto		-2 489 227	-2 434 696	-3 023 082	-2 923 082	-2 823 082

Yhteiset toiminnot

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	179 396	0	52 256	52 256	52 256
Toimintakulut	-4 113 581	-3 883 811	-3 933 069	-3 838 749	-3 838 749
Toimintakate	-3 934 185	-3 883 811	-3 880 813	-3 786 493	-3 786 493
Toimintakate, €/asukas	-92	-89	-88	-85	-85

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	2,6	2,0	2,0	2,0	2,0

Olennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot		Euroa
Osallistuva budjetoinnin määrärahan poistaminen		- 40 000
Asiantuntijapalveluiden ostojen vähentäminen		- 20 000
Kuntavaalien toimittaminen		+ 126 000
USO-toiminnan lopettaminen		-12 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yhteisten toimintojen tulosalue sisältää toimintoina mm. ylimmän päätöksenteon toimitukset (valtuusto, kunnanhallitus, kunnanhallituksen konsernijaosto), vaalit, eri yhteisöiden kunnan jäsenmaksut ja yhteistoimintaosuudet, verotuskustannukset, suhdetoiminnan, edustuksen, kansainvälisen toiminnan sekä avustuksia.

Keskusvaalilautakunta

Kunta on jaettu 16 äänestysalueeseen. Valtuusto päättää äänestysaluejaosta. Kunnanhallitus päättää kunnan alueella olevien yleisten ennakoäänestyspaikkojen lukumäärän ja sijainnin sekä vaalipäivän äänestysalueiden äänestyspaikat.

Kunta järjestää yleiset ennakoäänestyspaikat Rajamäelle, Kirkonkylään ja Klaukkalaan. Vaalit toimitetaan vaalilainsäädännön ja oikeusministeriön antamien ohjeiden mukaan. Vaalien kustannusten jaossa pääperiaate on, että valtio vastaa valtiolisten vaalien ja kunta kuntavaalien kustannuksista. Keväällä 2021 toimitetaan kunnallisvaalit.

Valtuusto

Nurmijärvi on mukana kuuden Kuuma-kunnan muodostamassa Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymässä. Valtuusto seuraa sote-palvelujen kehitystä Nurmijärvellä.

Valtuusto pitää vuoden aikana kymmenen kokousta ja niitä edeltävää kyselytuntia. Lisäksi pidetään erilaisia info- ja keskustelutilaisuuksia. Valtuustoryhmät ja kunnanjohtaja kokoontuvat kerran kuussa aamupalaveriin keskeisten strategien

myöhemmin käsittelyyn tulevien asioiden linjaamiseksi.

Uusi valtuustokausi alkaa 1.6.2021. Kuntastrategia päivitetään uuden valtuustokauden alussa.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus vastaa kuntalain mukaan kunnan johtamisesta valtuuston asettaman strategian ja tavoitteiden mukaisesti. Hallitus vastaa asioiden valmistelusta valtuustolle. Kunnanhallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

Osuuksiin 429 960 euroa sisältyy Kuntaliiton jäsenmaksu, Kuuma-liikelaitoksen maksuosuus, Uudenmaan liiton jäsenmaksuosuus, Kuntatyöntekijäin jäsenmaksu sekä Gramexin, Teoston ja Kapioston korvaukset.

Avustusmäärärahoissa merkittävänä erinä on varattu Rajamäen Uimahalli Oy:n toiminta-avustukseen 738 000 euroa ja Kissanpellon allastoimintojen palveluvelvoitetta varten 120 000 euron määräraha. Osallistuvaan budjettiin ei ole varattu erillistä määrärahaa vuodelle 2021. Osallistuvan budjetoinnin toimintamallia kehitetään talousarviovuoden 2021 aikana.

Konsernijaosto

Kunnanhallituksessa on konsernijaosto, jonka tehtävänä on vastata konsernirakenteen strategisesta kehittämisestä ja muista hallintosäännön mukaisista valmistelu- ja ohjaustehtävistä sekä omistajaohjauksesta. Konsernijaoston tarve arvioidaan uuden luottamushenkilöorganisaation valmistelun yhteydessä.

Tarkastuslautakunta

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	2 648	4 432	3 848	3 848	3 848
Toimintakulut	-55 011	-62 410	-62 060	-62 060	-62 060
Toimintakate	-52 363	-57 978	-58 212	-58 212	-58 212
Toimintakate, €/asukas	-1	-1	-1	-1	-1

HTV 1	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
Yhteensä		0,0	0,0	0,0	0,0

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on sen lisäksi mitä säädetään kuntalain 121 §:ssä seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista, tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava, että tilintarkastusta var-

ten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Tuloslaskelma	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	5 872 922	4 872 335	5 693 213	5 693 213	5 693 213
Myyntituotot	1 187 035	840 035	1 001 822	1 001 822	1 001 822
Maksutuotot	3 101 755	2 731 000	3 179 550	3 179 550	3 179 550
Tuet ja avustukset	1 227 955	994 500	1 131 486	1 131 486	1 131 486
Muut toimintatuotot	356 177	306 800	380 355	380 355	380 355
Toimintakulut	-96 977 927	-99 410 627	-99 779 138	-99 779 138	-99 779 138
Henkilöstökulut	-54 795 987	-55 825 256	-56 734 741	-56 734 741	-56 734 741
Palvelujen ostot*	-16 186 397	-16 183 001	-20 064 523	-20 064 523	-20 064 523
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 948 306	-2 935 397	-2 738 364	-2 738 364	-2 738 364
Avustukset	-7 280 672	-8 143 598	-3 496 650	-3 496 650	-3 496 650
Muut toimintakulut	-15 766 565	-16 323 375	-16 744 860	-16 744 860	-16 744 860
Toimintakate	-91 105 005	-94 538 292	-94 085 925	-94 085 925	-94 085 925
Poistot ja arvonal.	-776 842	-769 000	-776 843		

* Vuodesta 2021 lähtien palvelusetelimenot esitetään Palvelujen ostot -kuryhmässä (aiemmin Avustukset-kuluryhmässä)

HTV 1	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
Yhteensä	1 282,1	1 275,0	1 275,0	1 275,0	1 275,0

Toimialan visio

Kohdataan, Kokeillaan ja Kehitetään yhdessä

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala rakentaa palveluja yhdessä kuntalaisten kanssa. Palvelut toimivat asiakaslähtöisesti ja asiakkaita palvelee yhteisvastuullisesti ja luontevasti siellä, missä asiakkaat ovat. Palvelut tarjotaan moderneissa, joustavissa ja muunneltavissa tiloissa, joissa on käytettävissä ajanmukainen teknologia. Monikäyttöiset tilat houkuttelevat liikkumaan, harrastamaan ja kohtaamaan toisia nurmijärveläisiä. Toiminnassa hyödynnetään myös kunnan ulkopuolisia toimijoita. Viestintätoiminnasta on avointa, reaaliaikaista ja vuorovaikutteista.

Toimialan strategian painopistealueet

- Osallisuus ja yhteistyö
- Yhteisöllisyyden edistäminen
- Asianmukaiset tilat ja lähiympäristö
- Vapaa-ajan aktiviteetit kaikille
- Palveluiden kehittäminen tulevaisuuden tarpeisiin
- Viestinnän kehittäminen
- Ikäihmisille suunnatut palvelut

Olellaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin verrattuna vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon		
Menot	Muutos	Euroa
	Henkilöstökulujen kasvu, palkankorotukset ja uusi henkilöstö koulutuspalveluissa	820 000
	Sisäisten vuokrien kasvu	610 000
	Työterveyshuollon maksut	160 000
	Kalusto	-48 000
	Avustukset kotitalouksille varhaiskasvatuksessa	-1 335 000
	Aleksian ruokapalvelut	140 000
	Nuorten kesätyöllistäminen	-50 000
	Oppilaskuljetukset	-100 000
	Kotikuntakorvaukset	120 000
	Ostavastuuosuudet koulutuksen ja varhaiskasvatuksen erillishankkeisiin	140 000
Tulot	Lisäys varhaiskasvatuksen maksutuottoihin	62 000
	Kotikuntakorvaukset	165 000

Toiminnan kuvaus

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala tuottaa kuntalaisten hyvinvointia edistäviä ja monipuolisia varhaiskasvatus-, koulutus-, nuorisot-, liikunta-, kirjasto- ja kulttuuripalveluja sekä oppilashuollon ja kotoutumisen palveluja. Toimialan palvelut tuotetaan siellä missä eri-ikäiset kuntalaiset ovat. Sivistys- ja hyvinvointitoimiala mahdollistaa kuntalaisille oppimisen, sivistymisen, harrastamisen ja elinikäisen kasvun. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan tehtävänä on myös kuntatasoisen hyvinvointityön koordinointi.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

- Koronakriisin vaikutukset tulevat tulevina vuosina näkymään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnissa. Toimintaa tulee kehittää niin, että mahdollisimman nopeasti kriisin aikana ja kriisin jälkeen on mahdollista tukea niitä, joille kriisi aiheuttaa syrjäytymisuhkaa.
- Tämän hetken väestöennusteen mukaan lasten määrä tulee vähenemään Nurmijärvellä. Määrän väheneminen vaikuttaa ensin varhaiskasvatuksessa ja myöhemmin perusopetuksessa. Lasten määrän vähenemisellä on vaikutusta tulevaisuudessa palveluverkkoon.
- Palveluverkkosuunnitelman linjausten mukaisesti kehitetään palveluja niin, että pitkällä aikavälillä kootaan niitä kampuksiin. Kampuksissa yhdistyvät eri tulosalueiden ja muiden toimijoiden toiminnot.
- Alkuluokkatoiminnan kokeilujen jälkeen tulee tehdä päätökset, vakinaistetaanko toiminta. Tavoitteena on siirtää kaikki esiopetus koulujen yhteyteen.
- Lasten ja nuorten vapaa-ajan toimintojen kehitetään yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lasten ja nuorten harrastustoimintaan panostetaan lisäämällä harrasteiltapäivätoimintaa ja kehittämällä nuorten harrastuspassia.
- Kohdennetun nuorisotyön tarve tulee lisääntymään, erityisesti yli 17-vuotiaiden nuorten kohdalla. Heitä tuetaan moniammatillisesti niin elämänhallinnassa kuin työllisyyden edistämisessä. Koulun nuorisotyöhön kohdennetaan voimavaroja, jolla lievitetään etäopetuksen kielteisiä vaikutuksia.
- Ihmisten vapaa-ajan tottumukset ovat muutoksessa. Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen kuntalaisille tuottamien palvelujen tulee vastata tähän muutokseen.
- Ikäihmisten määrän lisääntyminen luo tarpeita lisätä kunnan tuottamia ennaltaehkäiseviä palveluja liikunta-, kirjasto- ja kulttuuripalveluissa.
- Kunnan talouden tiukentuessa joudutaan priorisoidaan, mitä palveluja tuotetaan ja kenelle.
- Lainsäädännössä lähiaikoina tapahtuvat muutokset: oppivelvollisuusiän nostaminen, mahdolliset perhevapaaudistukset
- Toimialaan liittyviä digitaalisia palveluja ja tietojärjestelmiä kehitetään yhteistyössä palvelun tuottajien kanssa

- Yhteistyötä kehitetään toimialan tulosalueiden ja kunnan muiden toimialojen kesken. Keusoten kanssa rakennetaan yhdyspintatyötä sekä monialaista yhteistyötä ja hyvinvointityötä.

Henkilöstösuunnitelma

Uusi henkilöstö:

Luokanopettaja, pysyväisluonteiseksi muuttuneen tuntiopettajuuden vakinaistaminen

Peruskoulun aineenopettaja, tuntiopettaja toistaiseksi, pysyväisluonteiseksi muuttuneen tuntiopettajuuden vakinaistaminen

Virkojen ja tehtävien lakkauttaminen

Kahdeksan perhepäivähoitajan tehtävää, lasten määrä perhepäivähoitajissa on vähentynyt ja tehtävät ovat olleet täyttämättöminä

Yksi lastenhoitajan tehtävä, tehtävä on ollut täyttämättömänä

Yksi laitosapulainen tehtävä, päiväkotien määrän väheneminen

Palveluverkkosuunnitelman ja palvelutuotanto-ohjelman toteutuminen talousarviossa

Palveluverkkosuunnitelma

Palveluverkkosuunnitelma tullaan hyväksymään syksyllä 2020. Palveluverkkosuunnitelmassa linjataan tulevaisuuden sivistys- ja hyvinvointitoimialan eri toimintojen palveluverkko.

Palvelutuotanto-ohjelma

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan palvelut tullaan tuotteistamaan vuoden 2021 aikana. Palvelumuotoilua hyödynnetään esim. peruskorjausten yhteydessä.

Digitalisoinnissa hyödynnetään toimialan tietojärjestelmiä esim. oppilashallintoa ja varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmää sekä koulukuljetusten reititysohjelmaa, johon on liitetty huoltajille suunnattu Kouluun.fi -käyttöliittymä ja kouluille suunnattu Timit-järjestelmä. Samoin hyödynnetään Ilmari-ilmoittautumisjärjestelmää sekä Timmi-tilojen varaus- ja laskutusjärjestelmää. Yhdistyksille suunnatut avustukset haetaan sähköisesti Solmun kautta

Toimialan eri tulosalueiden toiminnassa hyödynnetään kolmannen sektorin toimijoita monin eri tavoin.

Hallinto- ja talouspalvelut

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	1 173	500	1 170	1 170	1 170
Toimintakulut	-889 982	-893 492	-838 089	-838 089	-838 089
Toimintakate	-888 809	-892 992	-836 919	-836 919	-836 919
Toimintakate, €/asukas	-21	-21	-19	-19	-19

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	10,5	10,4	10,4	10,4	10,4

Olellaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin verrattuna vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon	
Menot	Ei olellaisia muutoksia

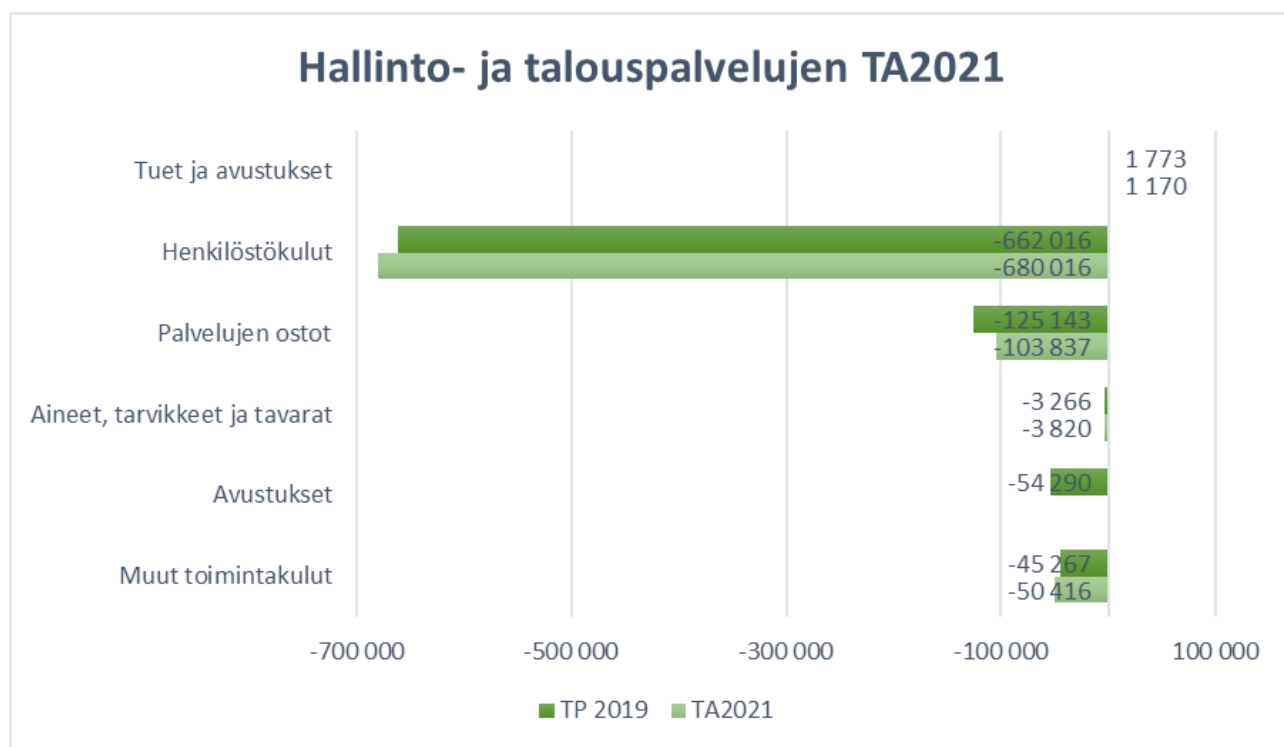
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto- ja talouspalvelut tuottaa tukipalveluja toimialan muille tulosalueille. Tulosalueen asiantuntijat tarjoavat erilaisia tukipalveluja sivistys- ja hyvinvointitoimialalle.

Toiminnan painopistealueet

Tulosalueen tehtäviä ovat erilaiset toimialan koordinoititehtävät: investoinnit, hankinnat ja henkilöstöasiat, talousarviovalmistelu ja talousraportointi sekä tieto- ja viestintäteknologia. Tehtäväalueeseen kuuluvat myös oppilaskuljetukset, oppilashallintojärjestelmän ylläpito ja koordinointi sekä johdon tukitehtävät kaikille tulosalueille.

Hallinto- ja talouspalvelut vastaa myös toimialan kahden lautakunnan, sivistyslautakunnan ja hyvinvointilautakunnan, hallinnollisista valmistelu-, toimeenpano- ja sihteeritehtävistä.

Koulutuspalvelut

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	830 843	592 515	830 843	830 843	830 843
Toimintakulut	-53 150 412	-53 521 933	-55 564 242	-55 564 242	-55 564 242
Toimintakate	-52 319 569	-52 929 418	-54 733 399	-54 733 399	-54 733 399
Toimintakate, €/asukas	-1 217	-1 219	-1248	-1 236	-1 223

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	588,2	586,6	586,6	586,6	586,6

Olellaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin verrattuna vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon		
Menot	Muutos	Euroa
	Palkankorotusvaraus	315 465
	Uusien virkojen ja vuonna 2020 toimintansa aloittaneiden luokkien (alkuluokat ja vammaisopetus) henkilöstökulut	382 471
	Oppilaskuljetukset	-100 000
	Aleksian kustannukset	167 000
	Kotikuntakorvaukset	120 000
	Asiakaspalvelujen ostot kunnilta	107 500
	Muiden palvelujen ostot	86 000
	Työterveyshuoltomaksut	78 000
	Sisäiset vuokrat	325 000
	Avustukset taiteen perusopetukseen ja vapaaseen sivistystyöhön	-11 000
	Kotikuntakorvaukset	168 000
Tuotot	Muut tuet ja avustukset	40 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Koulutuspalvelut vastaa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Sen tehtäviin kuuluvat myös taiteen perusopetusta ja vapaata sivistystyötä järjestävien oppilaitosten tukeminen. Palvelut tuotetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden yhteistyönä lukuvuoden 2018-2019 alussa aloittama alkuluokkatoiminnan kokeilu on laajentunut lukuvuosi kerrallaan uusiin kouluihin. Alkuluokassa esiopetuksen sekä perusopetuksen 1. ja 2. luokan oppilaat opiskelevat samassa ryhmässä. Kussakin alkuluokassa työskentelee luokanopettajan ja varhaiskasvatuksen opettajan lisäksi joko koulunkäynnin ohjaaja tai lastenhoitaja. Kokeilun

on tarkoitus laajentua koskemaan kaikkia esi- ja alkuopetusikäisiä lapsia syyslukukauden 2021 alussa.

Vammaisopetuksen tarve on lisääntynyt kahden viime vuoden aikana ja näyttää lisääntyvän edelleen. Vuoden sisällä Kivenpuiston kouluun on perustettu kolme uutta vammaisopetuksen luokkaa. Vammaisopetuksen oppilaiden määrän lisääntyminen vaikuttaa avustavan henkilökunnan määrään, koska lähes jokainen näiden luokkien oppilaista tarvitsee henkilökohtaisen avustajan. Lisäksi Kivenpuiston koululle on hankittu uusien luokkien tarvitsemaa väliaikaista lisätilaa.

Hallitusohjelmaan on kirjattu oppivelvollisuusiän nostaminen 17 ikävuodesta 18 ikävuoteen. Oppivelvollisuuden laajentamisen tarkoituksena on varmistaa, että jokainen perusopetuksen

päättävä nuori suorittaa toisen asteen tutkinnon ja sen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2021. Oppivelvollisuuden laajentaminen edellyttää toisen asteen koulutuksen maksuttomuutta. Hallitus on luvannut kattaa laajentamisesta aiheutuvat kustannukset, mutta esim. Kuntaliiton laskelmien mukaan hallituksen laskelmat laajentamisen kustannuksista ovat alimitoitettuja. Mikäli uudistus toteutuu, vaarana on, että osa sen kustannuksista tulee kunnan maksettavaksi.

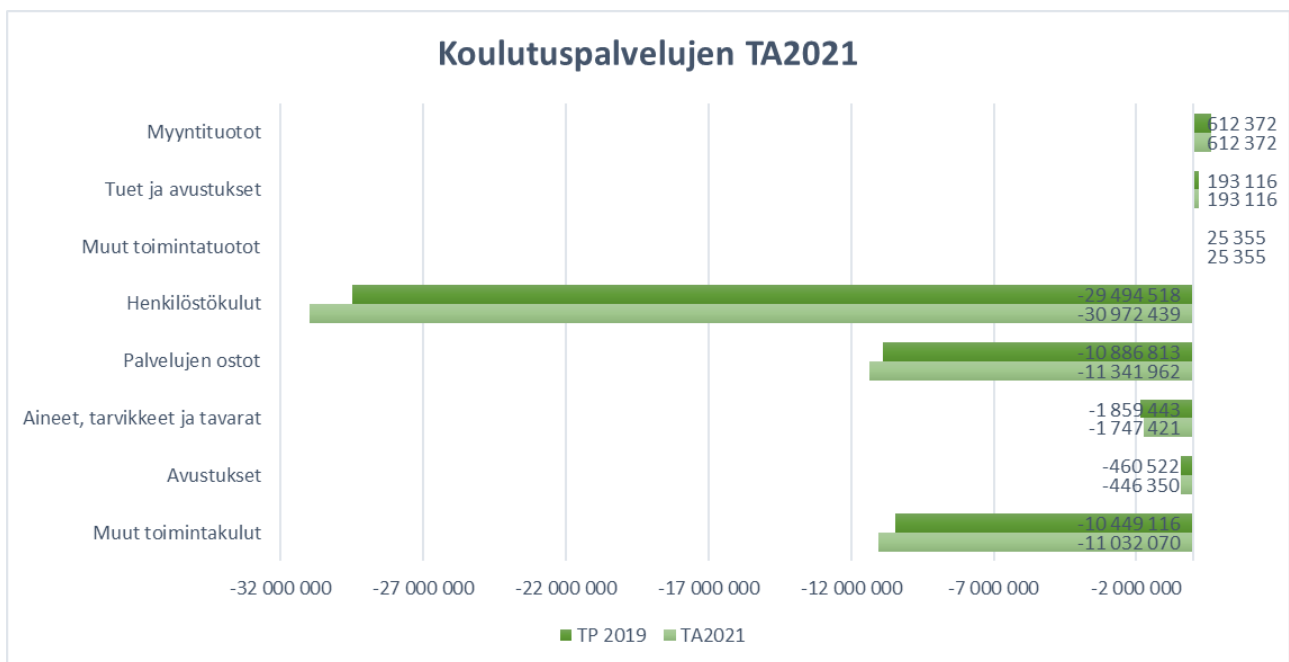
Lukion opetussuunnitelman perusteiden 2019 mukaista Nurmijärven kunnan lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa ollaan parhaillaan työstämässä. Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön lukion aloittavilla opiskelijoilla 1.8.2021 alkaen.

Peruskorjausten, sisäilmaongelmien ja tuhopolttojen vuoksi useammassa perusopetuksen yksikössä sekä lukiossa opiskel-

laan väistöiloissa. Väistöilojen vuokrat, niiden uudelleen kalustaminen ja niihin muuttamisesta aiheutuvat kustannukset tulevat rasittamaan tulosalueen taloutta useamman vuoden ajan.

Toiminnan painopistealueet

- Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyön edelleen kehittäminen
- Alkuluokkatoiminnan asteittainen laajentaminen
- Harrastusiltapäivätoiminnan asteittainen laajentaminen
- Lukiokoulutuksen kehittäminen
- Palveluverkon kehittäminen väestöennusteiden pohjalta

Suoritteet ja niiden hinnat

PALVELU	MITTARI		TP 2018	TA 2019	TP2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022
Perusopetus	Peruskoulut	kpl	23	23	23	23	23	23
	Oppilaita	kpl	5 908	5901	5 863	5 796	5786	5786
	* joista erityistä tukea tarvits	kpl	542,0	542,0	555,0	555,0	560,0	560,0
	Vuosiviikkotuntia, koulut	vvt	10 410,0	10 562,0	10 617,1	10 617,1	10 720,1	10 720,1
		€/oppilas	7 409	7 191	7 769	7 191	8 040	8 040
	Tuntiresurssit	h/oppilas	1,8	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9
	Luokkien keskikoko, yl.op.	hlö	19,8	19,8	18,9	19,8	19,8	19,8
	Luokkien keskikoko, er.op.	hlö	10	10	10	10	10	10
	Tuotot	€	40 749	0	47 390	0	600	600
	Kulut	€	43 811 414	42 433 217	47 111 865	44 790 739	46 519 000	46 519 000
Netto	€	43 770 665	42 433 217	47 064 476	44 790 739	46 518 400	46 519 000	
Koulukuljetukset**	Oppilaita kuljetusten piirissä	kpl	1684	1350	1 823	1650	1750	1750
	Kuljetuskustannukset	€/oppilas	1 630	1 630	1 666	1 745	1 678	1 678
	Tuotot	€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Kulut	€	2 744 106	2 200 000	3 036 860	2 880 000	2 937 000	2 937 000
	Netto	€	2 744 106	2 200 000	3 036 860	2 880 000	2 937 000	2 937 000
Lukiokoulutus	Lukiot	kpl	2	2	1	1	1	1
	Opiskelijoita	kpl	399	396	417	425	451	451
		€/opiskelija	6 383	6 898	6 375	6 427	6 062	6 062
		h/opiskelija	1,47	1,48	1,47	1,38	1,5	1,5
	Vuosiviikkotuntien määrä	kpl	585	585	615	585	675	675
	Tuotot	€	27 897	0	4 933	0	0	0
	Kulut	€	2 574 769	2 731 523	2 663 422	3 001 037	2 733 764	2 733 764
Netto	€	2 546 871	2 731 523	2 658 489	3 001 037	2 733 764	2 733 764	

**TP2019 ja eteenpäin luvuissa mukana esiopetuksen oppilaat ja varhaiskasvatukseen kirjatut kuljetuskulut

Koulutuksen ja varhaiskasvatuksen erillishankkeet

	TP	TA+muutokset	TA		
	2019	2020	2021	2022	2023
Toimintatuotot	546 992	470 000	500 000	500 000	500 000
Toimintakulut	-691 906	-550 000	-640 000	-640 000	-640 000
Toimintakate	-144 914	-80 000	-140 000	-140 000	-140 000
Toimintakate, €/asukas	-3	-2	-3	-3	-3

	TP	TA	TA		
	2019	2020	2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	9,3	11,9	12,9	12,9	12,9

Varhaiskasvatuspalvelut

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	3 051 375	2 803 780	3 151 400	3 151 400	3 151 400
Toimintakulut	-33 663 121	-35 531 603	-34 037 369	-34 037 369	-34 037 369
Toimintakate	-30 611 746	-32 727 823	-30 885 969	-30 885 969	-30 885 969
Toimintakate, €/asukas	-712	-754	-704	-697	-690

HTV 1	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
Yhteensä	558,0	550,3	550,3	550,3	550,3

Olelliset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin verrattuna vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon		
Menot	Muutos	Euroa
	Aineet, tarvikkeet, tavarat	-211 430
	Palvelujen ostot*	-175 081
	Avustukset kotitalouksille	-1 335 000
	Palkat	75 517
	Muut kulut	298 250
Tulot	100 000 euroa lisätty tuottoihin	100 000

*Vuodesta 2021 lähtien palvelusetelimenot esitetään Palvelujen ostot -kuluryhmässä (aiemmin Avustukset -kuluryhmässä), tässä taulukossa ei ole huomioitu, on huomioitu toimialan tuloslaskelmassa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatus tuottaa määrällisesti riittävät lasten esiopetus- varhaiskasvatus- ja avoimen varhaiskasvatuksen palvelut kuntalaisille laadukkaasti ja kustannustietoisesti. Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään kunnallisena ja yksityisenä toimintana. Palveluseteli mahdollistaa perheille tasavertaisen mahdollisuuden hakeutua yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden piiriin.

Esiopetus järjestetään yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Syksyllä 2018 aloitettua alkuluokkatoimintaa on tarkoitus laajentaa myös vuoden 2021 aikana.

Varhaiskasvatus vastaa myös lasten hoidon tuista (avustukset): kotihoidon tuki ja sen kuntalais ja yksityisen hoidon tuki ja sen kuntalais. Avointa varhaiskasvatus toimintaa kehitetään kevyempänä vaihtoehtona niille perheille, joiden tarpeisiin se riittää.

Lapsimäärän kehittymistä seurataan kuukausittain. Metsolan päiväkotitoiminta valmistuu vuoden 2020 loppupuolella ja otetaan

käyttöön vuoden 2021 alussa. Metsolan päiväkotitoiminta aloittaa toimintansa alkuluokkatoimintana. Uudet tilat korvaavat Toivojentien päiväkotien esiopetustilat. Toivojentien vanhat omakotitalot tulevat myyntiin Metsolan päiväkodin valmistuttua, mikäli lasten määrä ei radikaalisti Rajamäellä lisäänty. Tornitien päiväkodin väliaikainen tila valmistuu syksyn 2020 aikana. Väliaikaiseen tilaan tulee yksi ryhmä enemmän kuin vanhassa on ollut. Tornitien päiväkodissa on erikseen suunnitellut tilat alueen erityisryhmille. Vanha Tornitien päiväkotitoiminta puretaan. Rajamäen alueelle on vuoden 2020 aikana muuttanut paljon uusia lapsiperheitä ja siellä on ollut pulaa hoitopaikoista. Varhaiskasvatuksen lapsimäärät tulevat edessä olevina talousarviovuosina laskemaan varsinkin kylissä. Klaukkalan alueen lapsimäärät oletettavasti kasvavat ja Rajamäen ja Kirkonkylän lapsimäärät pysyvät entisellään.

Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2020 niin, että subjektiivista varhaiskasvatusoikeutta laajennettiin. Kaikilla lapsilla on nyt kokoaikainen subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen. Tämä päätös lisää jonkin verran kokoikäisten lasten määrää päiväkodeissa. Syksyllä 2020 uudistus on näkynyt ainoastaan kerhotoiminnan osittaisena hiipumisena, kun perheet ovat halunneet siirtää lapsensa päiväkotiin. Varhaiskasvatuslain ohella uudistettiin myös laki kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidon tuesta, koska subjektiivisen oikeuden laajentamisella on vaiku-

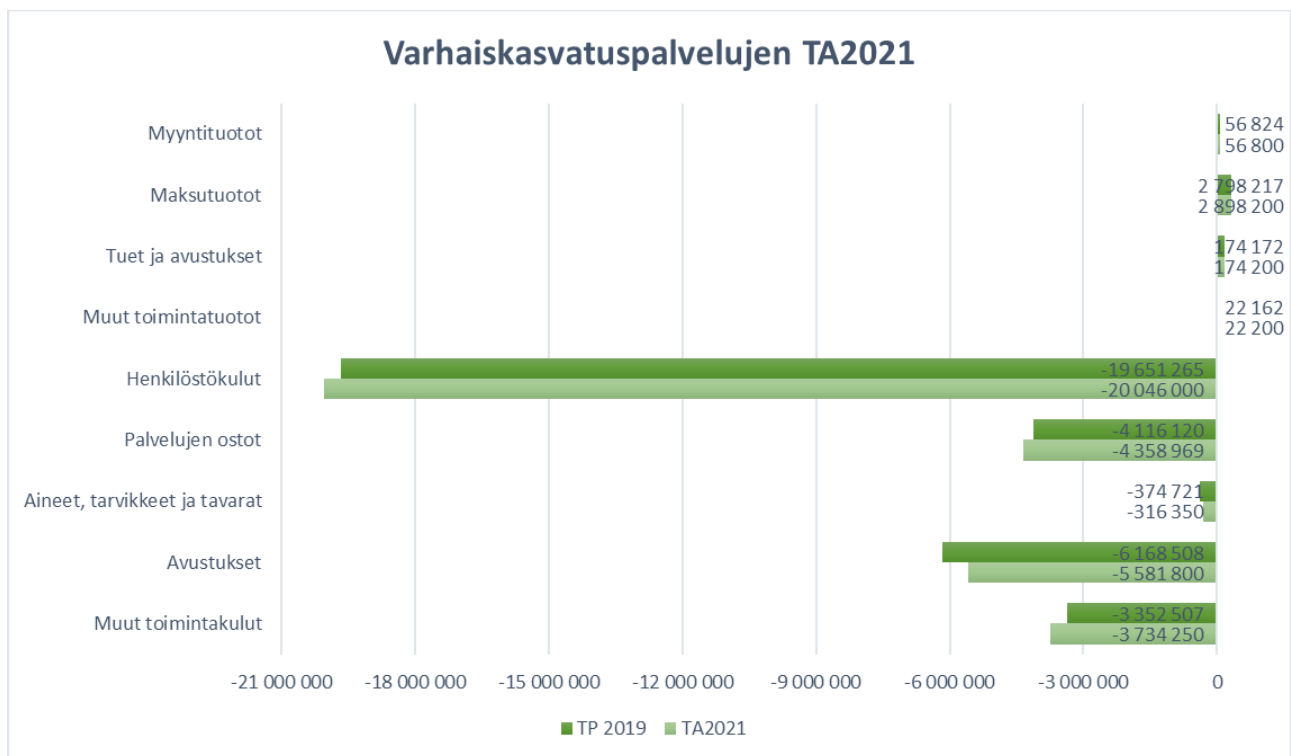
tusta myöskin niihin. Myös varhaiskasvatuksen ryhmäkoko uudistettiin vuonna 2020 ja palattiin vanhaan rakenteeseen eli 1 kasvattajalla ryhmässä saa olla korkeintaan 7 yli 3-vuotiasta lasta (1/7). Alle 3-vuotiaiden ryhmäkoko pysyi ennallaan. Laki kotihoidontuesta tullaan todennäköisesti uudistamaan vuoden 2021 aikana ns. perhevapaaudistuksena. Tällöin lapset tulevat todennäköisesti hiukan vanhempina varhaiskasvatukseen kuin nykyisin riippuen siitä, miten perheet käyttävät kotihoitoa. Tällä uudistuksella on vaikutusta myöskin kotihoidon tuen käyttöön.

Vuoden 2021 ja seuraavien vuosien talousarviot tulevat olemaan haasteellisia sekä säästöjen toteuttamisen että lapsimäärien arvioimisen suhteen. Pitkän ajan säästöihin vaikuttaa merkittävästi palveluverkosta tehdyt päätökset.

Vuoden 2021 talousarviossa suurin haaste on perheille maksettavien avustusten kohdalla. Alkuvuodesta 2020 näytti siltä, että esimerkiksi kotihoidon tuen ja sen kuntalisän käyttö väheni merkittävästi, mutta kääntyi lievään nousuun taas kesän aikana. Korona vaikutti useisiin perheisiin niin, että he päättivät hoitaa lapsensa kotona. Vuoden 2019 talousarvion toteutumaan verrattuna avustusten nettovähennys on 587 000 euroa. Avustusten käyttöä on vaikea arvioida, koska perheiden käyttäytyminen lastensa hoidon järjestämisessä on erilaista eri vuosina.

Toiminnan painopistealueet

- Alkuluokkatoiminnan asteittainen laajentaminen
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyön edelleen kehittäminen
- Palveluverkon kehittäminen väestöennusteiden pohjalta
- Lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen
- Liikunnan ja lukemisen painottaminen lasten toiminnassa
- Jatkuva laadun parantaminen ja arvioinnin kehittäminen

Suoritteet ja niiden hinnat

PALVELU		TP2018	TA2019	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022
KUNNALLINEN							
VARHAISKASVATUS							
Päiväkotihoido							
Yli 3-vuotiaat kokop.	kpl	1 255	1 341	1 278	1 265	1 278	1 278
Yli 3-vuotiaat osap.	kpl	151	187	156	108	156	156
Alle 3-vuotiaat kokop.	kpl	226	195	231	313	231	231
Alle 3-vuotiaat osap.	kpl	39	45	44	109	44	44
Asiakkaat yhteensä	kpl	1 671	1 768	1 709	1 795	1 709	1 709
Tuotot	€	2 876 787	3 001 780	2 717 124	3 223 780	2 717 124	2 717 124
Kulut	€	26 407 381	27 764 137	24 059 936	28 049 930	24 059 936	24 059 936
Netto	€	23 530 594	24 762 357	21 342 812	24 826 150	21 342 812	21 342 812
Kulut/asiakas	€	14 082	14 005	12 488	13 831	12 488	12 488
Perhepäivähoito							
	kpl	49	47	38	47	38	38
Tuotot	€	115 468	122 000	92 379	122 000	92 379	92 379
Kulut	€	630 588	524 240	573 016	524 240	573 016	573 016
Netto	€	515 120	402 240	480 637	402 240	480 637	480 637
Kulut/asiakas	€	10 512	8 558	12 648	8 558	12 648	12 648
Erittely							
Varhaiserityiskasvatus, kpl		167	202	208	200	208	208
Kulut	sis. edellisiin	1 567 211	1 605 305	1 560 601	1 610 000	1 560 601	1 560 601
Kulut/asiakas		9 348	7 947	7 502	8 050	7 502	7 502
Ympäri vuorokautinen							
varhaiskasvatus	kpl	95	95	95	95	95	95
Kulut	sis. edellisiin	1 482 577	1 596 490	1 486 737	1 600 000	1 486 737	1 486 737
Kulut/asiakas		15 606	16 805	15 650	16 842	15 650	15 650
Esiopetus							
Ainoastaan esiopetus 4h	kpl	101	118	109	100	109	109
Esiopetus + täydentävä päiväh.		590	586	589	591	589	589
Kulut sis. edellisiin	30 %	2 926 010					
Avoin toiminta							
Kerhot	kpl	156	140	143	140	143	143
Avoin päiväkotitoiminta		66	60	40	60	40	40
Leikkipuistotoiminta		49	50	30	50	30	30
Asiakkaat yhteensä		271	250	219	250	219	219
Kulut		629 792	635 201	701 745	635 201	701 745	701 745
Kulut/asiakas		2 324	2 541	3 204	2 541	3 204	3 204
Kunnallinen varhaiskasvatus yhteensä							
Asiakkaat	kpl	2 092	2 183	2 075	2 192	2 075	2 075
Tuotot	€	2 992 255	3 123 780	3 051 375	3 223 780	3 051 375	3 051 375
Kulut	€	27 037 969	28 288 377	27 494 613	28 574 170	27 494 613	27 494 613
Netto	€	24 045 714	25 164 597	24 443 238	25 350 390	24 443 238	24 443 238
Kulut/asiakas	€	11 494	11 527	11 780	11 565	11 780	11 780

PALVELU		TP2018	TA2019	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022
YKSITYINEN VARHAISKASVATUS							
Yksityisen hoidon tuki ja sen kuntalisä							
				435032			
Yksityisen hoidon tuk	kpl	77	90	76	83	76	76
Kuntalisä	kpl	77	90	76	83	76	76
Yhteensä	kpl	77	90	76	83	76	76
Kulut	€	421 709	400 000	435 032	400 000	435 032	435 032
Bruttokulut/asiakas							
	€	5 476	4 444	5 724	4 819	5 724	5 724
Palveluseteli							
	kpl	427	480	412	450	412	412
Tuotot	€	0	0	0	0	0	0
Kulut	€	3 098 990	2 925 000	2 932 893	2 925 000	2 932 893	2 932 893
Kulut/asiakas	€	7 257	6 093	7 119	6 500	7 119	7 119
Kotihoito							
Kotihoidon tuki							
Perheet	kpl	614	556	556	556	556	556
Lapset	kpl	914	867	822	867	822	822
Kotihoidon tuen kuntalisä	kpl	257	248	241	250	241	241
Kulut yhteensä	€	3 123 161	3 550 290	2 785 094	3 550 290	2 785 094	2 785 094
Tuotot	€	0	0	0	0	0	0
Kulut/asiakas	€	3 417	4 094	3 388	4 094	3 388	3 388
Yksityinen varhaiskasvatus yhteensä							
Asiakkaat	kpl	1 418	1 437	1 310	1 400	1 310	1 310
Kulut	€	6 665 262	6 925 290	6 168 507	6 925 290	6 168 507	6 168 507
Kulut/asiakas	€	4 700	4 819	4 709	4 947	4 709	4 709
Nurmijärven varhaiskasvatus yhteensä							
kunnallinen ja yksityinen palvelutuotanto							
Asiakkaat	kpl	3 510	3 620	3 309	3 592	3 309	3 309
Tuotot	€	2 992 255	3 123 780	3 051 375	3 223 780	3 051 375	3 051 375
Kulut	€	33 703 232	35 153 667	33 663 120	35 530 220	33 663 120	33 663 120
Netto	€	30 710 977	32 029 887	30 611 745	32 306 440	30 611 745	30 611 745
Kulut/asiakas	€	8 749	8 848	9 251	8 994	9 251	9 251

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	243 745	145 750	212 750	212 750	212 750
Toimintakulut	-3 171 773	-3 279 120	-3 277 468	-3 277 468	-3 277 468
Toimintakate	-2 928 028	-3 133 370	-3 064 718	-3 064 718	-3 064 718
Toimintakate, €/asukas	-68	-72	-70	-69	-68

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	45,5	44,6	44,6	44,6	44,6

Olellaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin verrattuna vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon		
Menot	Muutos	Euroa
	Taito Etelä-Suomen avustuksen siirto koulutuspalveluihin	-26 850
	Kulttuuriavustukset	-5 000
	Kirjaston vuosilomasijaiset	-5 000
	Kulttuuripolun kuljetukset	8 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen tulosalue koostuu kolmesta yksiköstä: kirjastosta, kulttuuripalveluista ja museosta.

Kirjaston tehtävänä on kirjasto- ja tietopalvelujen järjestäminen. Kirjasto tukee elinikäistä oppimista ja kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia tietojen ja taitojen kehittämiseen tarjoamalla asiakkaille monipuoliset ja uudistuvat koelmat. Kirjasto järjestää kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetusta sekä tukee osallisuutta järjestämällä maksutonta toimintaa ja tapahtumia.

Suurin muutos toimintaympäristössä on ihmisten muuttuvat vapaa-ajanviettotottumukset ja koko ajan lisääntyvä digitaalisten palvelujen tarjonta. Niin lapset kuin aikuisetkin lukevat koko ajan vähemmän, mikä näkyy niin lukutaidossa kuin kirjaston lainausluvuisakin. Uutta kysyttyä aineistoa pitää olla saatavilla tarpeeksi, sillä kirja vanhenee aiempaa nopeammin. Suoratoistopalvelut vähentävät musiikin ja elokuvien lainausta.

Pääkirjaston peruskorjauksen myötä uudistettavat tilat mahdollistavat kirjaston toiminnan kehittämisen nykyaikaisemmaksi. Myös Rajamäessä on tulossa tilamuutoksia, kun kiinteistö, jossa kirjasto nyt sijaitsee, puretaan lähivuosina.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kulttuuripalvelut tuottaa tapahtumia ja taidenäyttelyitä, koordinoi kulttuuriavustusten jakamista, hallinnoi kunnan taidekokoelmaa, sekä välittää tietoa kunnassa tarjolla olevista kulttuuritapahtumista ja -harrastuksista.

Uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta astui voimaan vuoden 2019 alussa. Kulttuuripalvelujen toimintaa tullaan tarkastelemaan suhteessa uuteen lakiin ja viemään kohti laissa määriteltyjä tavoitteita.

Tapahtumia järjestetään Nurmijärvellä nykyään aikaisempaa enemmän muun muassa Monikkosalin käyttöönoton seurauksena. Kulttuuripalvelut vähentää järjestämiensä tapahtumien lukumäärää ja keskittyy tekemään vuosittain muutamia isoja ammattimaisesti toteutettuja tapahtumatuotantoja sekä yhteisöllisiä tapahtumia. Monikkosalia markkinoidaan tuotantoyhtiöille ja muille tapahtumajärjestäjille.

Taaborinvuoren tapahtuma-alueella on kehitetty viimeisten vuosien aikana peruskorjaamalla alueen rakennuksia ja sähköjä sekä rakentamalla uutta. Tapahtumien järjestämisessä käytetään aikaisempaa enemmän tekniikkaa, mikä asettaa tapahtumapaikalle tiettyjä vaatimuksia. Myös yleisön ja esiintyjien odotukset ja vaatimustaso ovat nousseet. Kulttuuripalvelut jatkaa Taaborinvuoren kehittämistä yhteistyössä museon ja Kivi-juhlien kanssa. Alueen uudistaminen antaa mahdollisuuden lisätä ja monipuolistaa Taaborinvuoren käyttämistä nyt ja tulevana vuosikymmeninä.

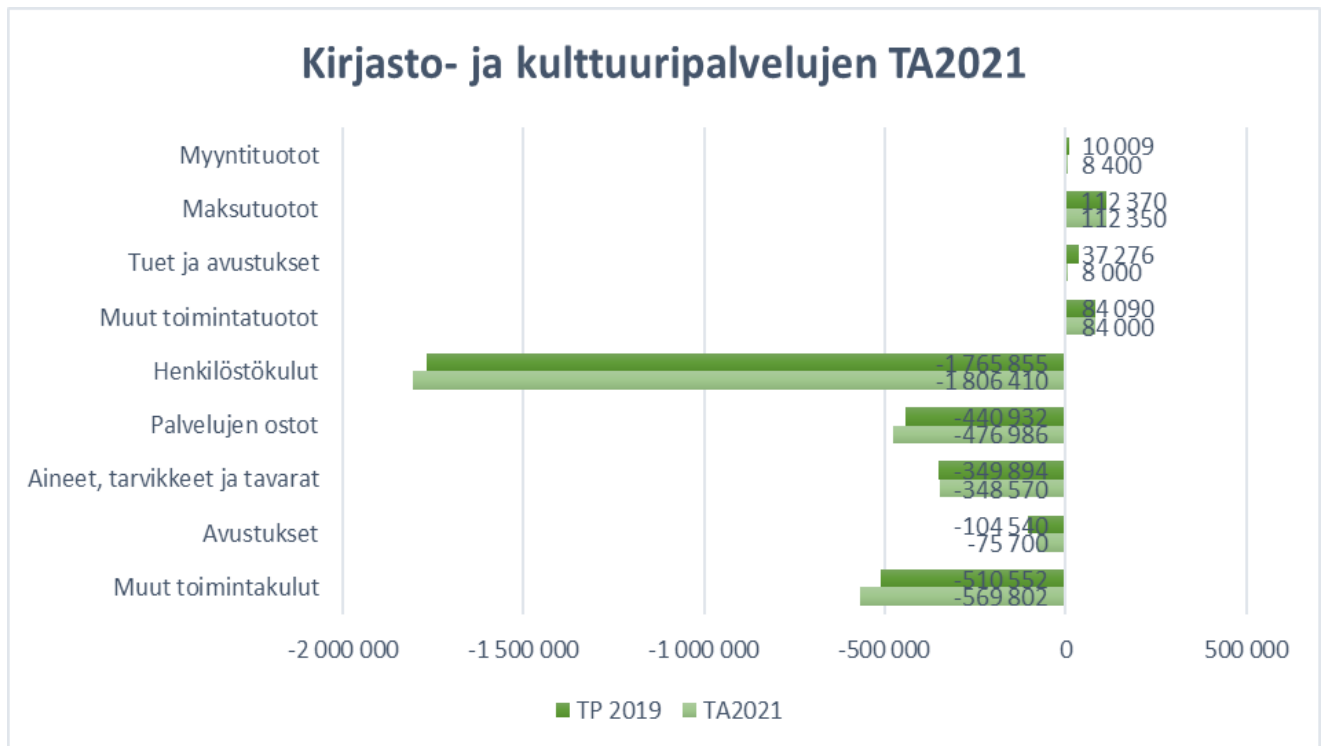
Museon perustehtävänä on kerätä, tallentaa, tutkia ja pitää näytteillä Nurmijärven historiaan liittyvää materiaalia. Museo toimii kunnassa asiantuntijana kulttuuriperintöalaan liittyvissä kysymyksissä ja tehtävissä. Museo antaa myös kulttuuriperintöopetusta, jonka tavoitteena on vahvistaa asukkaiden lähiympäristön ja paikallishistorian tuntemusta.

Taaborinvuoren toiminnan kehittämistyön yhteydessä tulevina vuosina uudistetaan Taaborinvuoren museoiden näyttelyt ja tuotetaan niihin toiminnallisia osuuksia.

Muuttuva toimintaympäristö asettaa museotoiminnalle uusia haasteita. Asiakkaiden tarpeet ovat entistä yksilöllisempiä ja palveluilta odotetaan suurempaa valinnanvapautta.

Toiminnan painopistealueet

- Hakeutuvien palveluiden ja pedagogisen toiminnan kehittäminen.
- Kirjaston tilojen suunnittelu palvelumuotoilun näkökulmasta.
- Uusiin raportointimahdollisuuksiin perustuva kokoelmanhoito.
- Lukemisen edistäminen
- Kirjaston henkilökunnan digiopastustaitojen vahvistaminen.
- Taaborinvuoren tapahtuma-alueen ja tapahtumatuotannon kehittäminen Taaborinvuoren alueen kehittämissuunnitelman (2016) mukaisesti.
- Taaborinvuoren museoiden näyttelyiden uudistaminen.
- Uuden kokoelmahallintaohjelman mahdollistama toiminnan kehittäminen.
- Museon uuden kokoelmatilan järjestäminen muuton jälkeen.

Suoritteet ja niiden hinnat

PALVELU	MITTARI	TP 2018	TA 2019	TP2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022
Kulttuuripalvelut							
	Erillisavustukset	kpl	2	2	2	1	1
	Erillisavustukset	€	56 050	61 050	61 050	61 050	36 200
	Myönnetyt kohdeavustukset	kpl	31	35	24	30	25
	Avustusmääräraha kohdeavustukset	€	52 500	52 500	43 490	52 500	47 000
	Myönnetyt kohdeavustukset	€/kohde	1399	1 500	1 812	1 500	1 500
	Avustusmääräraha	€/asukas	2,36	2,66	2,66	2,64	1,94
	Kulttuuritapahtumat	kpl	71	60	58	45	40
	Kävijämäärä	kpl	19 094	17 500	12 753	21 000	15 000
	€/kävijä	€	23,87	27,82	27,82	23,67	22,13
	Näyttelyt	kpl	9	10	7	10	10
	Kävijämäärä	kpl	9 940	10 000	8 975	10 000	9 000
	Taidekokoelma	kpl	566	573	782	573	800
Kulttuuripalvelut yhteensä	Kulttuuripalvelut	€/asukas	10,68	11,40	11,40	11,56	11,33
	Tuottojen osuus kuluista	%	20,2	17,4	17,4	17,1	19,7
	Tuotot	€	92 023	84 800	95 917	84 800	95 900
	Kulut	€	455 753	486 867	468 438	496 929	487 013
	Netto	€	353 730	402 067	372 521	421 129	391 113
Museot	Museokäynnit	kpl	14 400	13 000	15 723	14 500	14 500
	€/käynti		25,55	27,63	22,53	23,86	25,56
	Aukiolotunnit vuodessa		1 979	2 190	2 104	1 900	1 900
	Kävijät/aukiolotunti		7	5,94	7	7	12
	Näyttelyt	kpl	5	5	5	5	5
	Tallenteiden määrä	kpl	28 700	26 500	26 500	29 000	29 200
	Kulttuuriperintöopetuskerrat, koulut ja päiväkodit	h	86	120	102	90	90
	Osallistujat/opetuskerta	kpl	21	24	23	21	21
	Tapahtumat	kpl	12	15	11	10	10
	Tapahtumien osallistujat	kpl	2 521	3 300	2 051	2 500	2 500
Museot yhteensä	Museot	€/asukas	8,62	8,42	8,24	8,04	8,62
	Tuottojen osuus kuluista	%	19,5	12,2	6,8	9,8	8,5
	Tuotot	€	71 605	44 000	32 914	34 000	31 600
	Kulut	€	367 859	359 262	354 177	345 925	370 667
	Netto	€	296 255	315 262	321 262	311 925	339 067
Kirjasto	Lainat	kpl	651 435	650 000	671 920	650 000	650 000
	€/laina		3,31	3,53	3,35	3,61	3,57
	Aukiolotunnit vuodessa	h	8 775	8 400	8 814	8 770	8 770
	€/h		245,85	273,61	255,48	250	264,67
	Käynnit	kpl	342 828	350 000	347 880	340 000	340 000
	€/käynti		6,29	6,6	6,47	6,91	6,83
	Tapahtumat	kpl	119	150	106	110	110
	Tapahtumien kävijämäärät	kpl	3 715	7 000	4 453	3 500	3 500
	Kirjastonkäytönopetus ja kirjavinkaukset	kpl	159	40	195	140	140
	Osallistujat	kpl	3013	2500	3820	3 000	3 000
	Kirjastoaineistokulut	€	274 744	278 000	275 934	268 000	275 950
		€/asukas	6,44	6,52	6,42	6,23	6,42
Kirjastopalvelut yhteensä	Kirjastot	€/asukas	50,55	53,88	52,38	54,62	53,99
	Tuottojen osuus kuluista	%	4,5	3,4	4,7	3,0	3,3
	Tuotot	€	97 700	78 950	106 846	70 950	77 250
	Kulut	€	2 157 348	2 298 356	2 251 759	2 348 618	2 321 098
	Netto	€	2 059 647	2 219 406	2 144 913	2 277 668	2 243 848

Nuorisopalvelut

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	613 618	440 450	585 750	585 750	585 750
Toimintakulut	-2 915 878	-3 006 000	-2 868 666	-2 868 666	-2 868 666
Toimintakate	-2 302 260	-2 565 550	-2 282 916	-2 282 916	-2 282 916
Toimintakate, €/asukas	-54	-59	-52	-52	-51

HTV 1	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
Nuorisopalvelut	30,4	31,8	31,8	31,8	31,8
Nuorisopalvelut, työllistetyt	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6

Olennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin verrattuna vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon		
Menot	Muutos	Euroa
	Henkilöstökulut (kolmas etsivä nuorisotyöntekijä)	40 000
	Nuorten kesätyöllistäminen	- 50 000
Tulot	Avustus etsivään nuorisotyöntekijän palkkaukseen	30 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Nuorisopalvelut tukevat nuorten kasvua painottaen vastuullisuutta, osallistamista sekä itsestä ja ympäristöstä huolehtimista. Yhteisöllisyyden rakentaminen ja aktiivinen toimijuus ovat vahvasti mukana toimintoissamme. Nuorisopalveluiden toimintaan sisältyy mm. nuorten harrastustoiminta, nuorisotalotoiminta, koululaisten iltapäivätoiminta, nuorten työllistäminen, Ohjaamo-toiminta, etsivä nuorisotyö, ehkäisevä päihdetyö, nuorisovaltuusto, Nurmijärven Monitoimitalo Monikko sekä monialainen yhteistyö.

Nuorisotyö on nuorten kohtaamista eri toimintaympäristöissä sekä toimintaa nuorisolähtöisesti ryhmien ja yksilöiden parissa sekä nuorten hyvinvoinnin edistämisen vahvistamista toimimalla monitoimijaisesti.

Nuorisotyön perinteinen toimintaympäristö –toiminta nuorten vapaa-ajalla - on muuttunut ja muuttuu edelleen. Työ kohdentuu kasvavasti nuorten yksilölliseen tukemiseen monialaisesti niin elämänhallinnassa kuin työllisyyden edistämisesäkin. Nuorisotyötä tehdään nuorisotilojen lisäksi kouluissa, sosiaalisessa mediassa sekä muissa nuorten kohtaamispaikoissa.

Nuorisotyötä on onnistuneesti ja ketterästi siirretty sosiaalisen median eri kanaviin. Koronapandemian aikana omaksuttua työmuotoa tullaan jatkamaan. Klaukkalassa toteutettiin osallistava yhteisötutkimus ja sen tuloksien hyödyntäminen aloi-

tettiin vuoden 2020 alussa. Koronapandemia keskeytti nuorten kanssa yhdessä suunnitellut tapahtumat ja toimenpiteet. Toteuttaminen siirtyi vuodelle 2021.

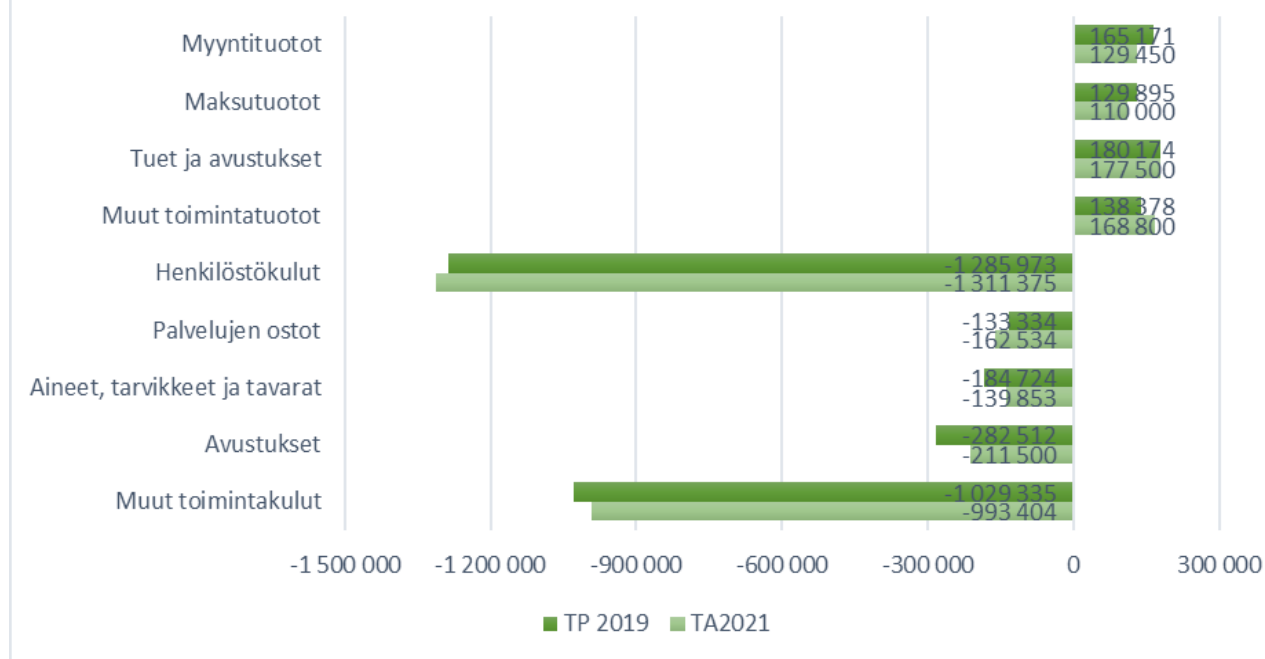
Koronapandemian vaikutukset nuorten arjen hallintaan ja lisääntyneeseen työttömyyteen on merkittävää. Nuorten arjen hallinnan sekä pitkittyneen työttömyyden tai koulutuksen puuttumisen aiheuttamiin haasteisiin vastataan etsivällä nuorisotyöllä, nuorten työpajatoiminnalla ja ohjaamalla.

Nurmijärven monitoimitalo Monikko tuottaa kuntalaisille tapahtumien ja toimintojen kautta hyvinvointia ja tukee yhteisöllisyyttä. Näiden toimintojen merkitys on suuri koronapandemian aikana ja sen jälkeen.

Toiminnan painopistealueet

- Ehkäistään nuorten häiriökäyttäytymisen lisääntymistä. Pääpaino on nuorten osallisuuden ja aktiivisen toimijuuden lisäämisessä. Toimenpiteet luodaan tutkimuksen tuloksiin pohjautuen monitoimijaisesti.
- matalan kynnyksen harrastustoiminnan kehittämisen yhdessä muiden toimijoiden kanssa
- ryhmätoiminnan ulkopuolelle jääneille nuorille suunnataan maksutonta toimintaa myös kesällä.
- Ehkäisevän päihdetyön vaikuttavuuden lisääminen yhteistyössä kokemusasiantuntijoiden kanssa
- Ohjaamo- ja työpajatoiminnan edelleen kehittämisen.
- Etsivän nuorisotyön monipuolistaminen
- Monikkosalin päiväkäytön tehostaminen aktiivisen markkinoinnin avulla.

Nuorisopalveluiden TA2021

Suoritteet ja niiden hinnat

PALVELU	MITTARI		TP 2018	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022
Järjestöjen nuorisotoiminta	Avustettuja järjestöjä	kpl	13	12	13	13	13	13
	Kulut	€	32 150	34 500	30 364	34 500	34 500	34 500
Erytisnuorisotyö	Kulut	€	36 586	46 000	49 730	47 000	59 590	59 590
Aamu- ja iltapäivätoiminta	Asiakkaat, kunnan omatoiminta	kpl	124	102	117	125	125	125
		€/käynti	7,01	5,48	7,6	7,01	7,1	7,1
	Avustukset	€	183 045	164 250	186	164 500	180 000	180 000
	Per lapsi	€	677	553	659	660	680	680
Nuorison työllistäminen	Työllistettyjen määrä (palkkatuki/harjoittelu)	kpl	15/71	20/80	16/71	15/70	15/70	15/70
	Tuotot	€	281 681	209 450	236 486	240 000	306 950	306 950
	Kulut	€	600 110	462 660	490 966	463 000	569 190	569 190
	Netto	€	318 429	253 210	236 486	223 000	262 240	262 240
Etsivänuorisotyö	Asiakkaiden määrä	kpl	196	110	190	210	220	220
	Tuotot/avustus	€	55 000	55 000	55 000	55 000	77 500	77 500
	Kulut	€	84 153	77 000	84 762	84 000	122 317	122 317
	Netto	€	30 653	22 000	29 762	29 000	44 817	44 817
Nuorten kesätyöllistäminen	Palkattavien määrä	kpl	81	81	83	80	26	
	Kunnan oma/€		50 400	50 400	50 400	50 000	10 400	
	Setelien lukumäärä	kpl	220	200	231	200	120	
	Setelien määrä/€		330	330	330	330	330	
Monikkosali	Tilaisuuksien määrä	kpl	193		240	210	220	220
	Kävijöiden määrä	kpl	27 652		27 413	29 500	31 000	31 000
	Tuotot	€	77 309		80 386	80 000	80 000	80 000
	Kulut	€	773 130		648 605	626 200	490 707	490 707
	Netto	€	695 820		568 219	546 200	410 707	410 707
Nuorisopalvelut yhteensä	Tuotot	€	699 004	443 000	613 619	493 950	585 750	585 750
	Kulut	€	2 926 300	3 010 515	2 915 878	3 029 510	2 818 666	2 818 666
	Tuotot % kuluista	%	22	15	21	16	21	21
	Netto	€	2 296 395	2 566 560	2 302 259	2 535 560	2 232 916	2 232 916

Liikuntapalvelut

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	146 043	121 000	140 000	140 000	140 000
Toimintakulut	-839 201	-872 769	-857 590	-857 590	-857 590
Toimintakate	-693 158	-751 769	-717 590	-717 590	-717 590
Toimintakate, €/asukas	-16	-17	-16	-16	-16

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	6,2	5,4	5,4	5,4	5,4

Olennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin verrattuna vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon		
Menot	Muutos	Euroa
	Sisäisten vuokrien muutos (budosali)	- 16 000
	Palvelun ostot	14 000
Tulot	Tulotavoitetta pienennetty	- 6 000
	Ikäihmisten ohjaustunteja on lisätty suhteessa muihin. Tunnit ovat subventoituja ja hinnat edullisia. Lisäksi ryhmiin ei voida ottaa niin paljon osanottajia kuin muihin ryhmiin. Tästä syystä on tulotavoitetta pienennetty.	
	Tulostavoitteeseen vaikuttavat myös mahdolliset sisäliikuntatilojen remontit / käyttöhaasteet	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Liikuntapalvelut vastaavat kuntalaisille tarjottavien monipuolisten ja laadukkaiden ohjaustuntien ja kurssien järjestämisestä, urheiluseurojen avustamisesta, liikuntasalien vuorojen organisoinnista sekä yleisestä kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien kehittämisestä.

Liikuntapalveluiden keskeisin tehtävä on edistää kuntalaisten mahdollisuuksia liikunnan harjoittamiseen. Liikuntapalveluiden toimintaympäristönä toimii monipuolisesti kunnan eri sisä- ja ulkoliikuntapaikat, joiden avulla kuntalaisilla on mahdollisuus hyvin monenlaiseen liikkumiseen ja harrastamiseen. Kunnan myöntämät avustukset on myös yksi tapa edistää kuntalaisten mahdollisuuksia liikunnan harjoittamiseen.

Olennaisimmat taloudelliset muutokset vuodelle 2021 ovat toimintakulujen puolelta sisäisten vuokrien muutokset, joiden myötä kulut lisääntyvät 16 000€.

Toimintakulujen tasapainottamiseksi asiantuntijapalveluiden ostoa on vähennetty 14 000€. Asiantuntijapalveluiden vähen-

tämisellä ei ole suoraa vaikutusta liikuntapalveluiden toimintaan. Toimintatuottojen osalta tulotavoitetta on pienennetty 6 000€. Tavoitteen pienemmen taustalla on ohjaustoiminnan keskittäminen ikäihmisiin, jolloin osanottajien määrät ovat pienemmät. Samoin mahdolliset sisäliikuntatilojen käyttökätkökset on pyritty huomioimaan tavoitteen asettelussa.

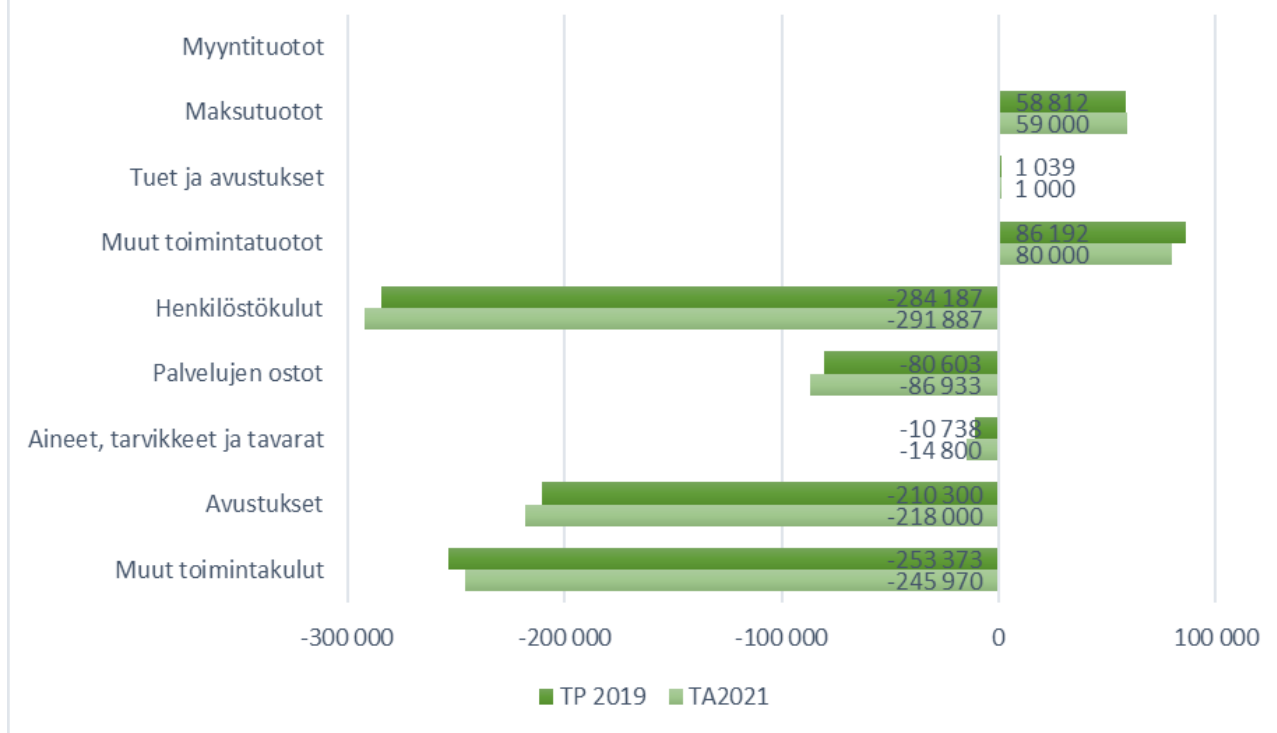
Toiminnan painopistealue

Liikuntapalveluiden järjestämien liikuntaryhmien pääpaino on ennaltaehkäisevässä ja toimintakykyä lisäävässä liikunnassa. Toiminta on suunnattu vähän liikkuville tai liikuntaa aloittaville.

Toiminnan painopisteinä on:

- Yleinen kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien kehittäminen
- Järjestöyhteistyö ja avustaminen
- Lasten ja nuorten liikunta
- Työikäisten liikunta
- Ikäihmisten liikunta
- Soveltavaliikunta
- Liikuntasalivuorojen organisointi

Liikuntapalveluiden TA2021

Suoritteet ja niiden hinnat

PALVELU	MITTARI		TP 2018	TA 2019	TP2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022
Ohjattuja tunteja	Ryhmiä	kpl	78	98	84	98	98	98
	Ohjaukset vuodessa	kpl	2 279	2 548	2 450	2 548	2 548	2 548
	Osallistumisia yhteensä		24 206	21 877	20 967	22 933	22 933	22 933
	Osallistumisia ka./ryhmä		11	9	9	9	9	9
	Keskiarvo €/osanottaja/netto	€	9	12	12	12,2	12	12
	Menot yhteensä	€	229 620	268 230	246 384	279 780	279 780	279 780
	Tuotot	€	69 766	69 000	58 812	66 000	66 000	66 000
	Netto	€	159 854	199 230	187 572	213 780	213 780	213 780
Seura- ja järjestötoiminta	Avustetut seurat	kpl	39	37	37	40	40	40
	Haettu avustus	€	354 213	373 410	373 410			
	Myönnetty avustukset	€	210 000	210 000	210 000	215 000	215 000	215 000
	Avustus ka. €/seura	€	5 382	5 250	5 250	5 375	5 375	5 375
	Avustus ka. % seurojen menoista	%	0	0	0			
	Avustusmääräraha €/asukas	€	4,95 €	4,92 €	4,92 €	5,00 €	5,00 €	5,00 €
Liikuntapalvelut yhteensä	Kulut	€	836 569	907 077	839 201	877 769	857 590	857 590
	Tuotot	€	152 664	159 000	146 043	146 000	140 000	140 000
	Menot €/asukas	€	19,6	21,3	19,7	20,6	20,0	20,0
	Tuottojen osuus kuluista	%	18 %	18 %	17 %	17 %	16 %	16 %
	Netto	€	683 905	748 077	693 158	731 769	717 590	717 590
Koulujen liikuntasalit	Liikuntasaleja	kpl	24	24	24	24	24	24
	Myönnetty vuorot tuntia/vuosi	h	25 546	21 207	26 499	21 188	21 188	21 188
	Maksullisia vuoroja tuntia vuosi	h	7 624	6 879	7 856	7 049	7 049	7 049
	Maksuttomia vuoroja tuntia vuosi	h	17 922	14 328	18 643	14 139	14 139	14 139
	Liikuntapalveluiden menot	€	244 054	243 612	245 970	218 060	218 060	218 060
	Liikuntapalveluiden tulot	€	82 613	82 613	86 192	80 000	80 000	80 000
	Netto	€	161 441	160 998	159 778	138 060	138 060	138 060

Hyvinvointipalvelut

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	438 533	298 340	271 300	271 300	271 300
Toimintakulut	-1 655 654	-1 755 710	-1 695 714	-1 695 714	-1 695 714
Toimintakate	-1 217 121	-1 457 370	-1 424 414	-1 424 414	-1 424 414
Toimintakate, €/asukas	-28	-34	-32	-32	-32

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	30,4	30,4	29,4	29,4	29,4

Olennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin verrattuna vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon		
Menot	Ei olennaisia muutoksia	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvun ja oppimisen tukipalvelut

Kasvun ja oppimisen tukipalveluissa tarjotaan varhaiskasvatuspsykologin, koulupsykologien ja koulukuraattorien palveluja taaperoista perustutkintoa suorittaviin aikuisopiskelijoihin asti. Palvelut sisältävät lasten ja nuorten kasvun, kehityksen, hyvinvoinnin sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukipalveluja: arviointia, tukea, ohjausta ja neuvontaa, psykologin tutkimuksia, verkostoyhteistyötä, konsultointia, ryhmäpalveluja sekä yhteisöllistä työtä päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa.

Toisen asteen opiskelijoiden palvelut vahvistuivat elokuusta 2020, kun uuden kuraattoritoimen myötä Keski-Uudenmaan koulutus kuntayhtymältä ostetut kuraattoripalvelut siirtyivät oman yksikön toiminnaksi. Kunnan toisen asteen kuraattori- ja psykologipalvelut tarjotaan nyt samasta yksiköstä niin kunnassa toimiville lukioille kuin ammatillisille oppilaitoksille. Nuorten ja aikuisopiskelijoiden palveluissa korostuvat edelleen psykososiaaliset tukikeskustelut sekä palveluohjaus.

Ensimmäisen korona-aallon aikana keväällä 2020 asiakkaiden ja opettajien yhteydenotot vähenivät. Asiakkaita siirryttiin palvelemaan videopuhelujen ja -palavereiden kautta. Uudet tavat palvelulla jäivät osaksi asiakkaille tarjottavaa palveluvalikkoa.

Psykologien rekrytoinnissa on ollut suuria vaikeuksia. Hakijoiden puuttuessa on mitoitettua työtä jouduttu hoitamaan jakamalla työtä muiden kesken sekä turvautumalla ostopalveluun.

Oikea-aikaisen ja riittävän palvelun saaminen asiakkaille Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymästä ei ole toteutunut asiakkaita palvelevalla tavalla. Asiakkuudet jäävät tällöin usein varhaiskasvatus- ja koulupsykologien sekä kuraattoreiden kannateltaviksi, mikä pidentää asiakasprosessien kestoa sekä vähentää ennaltaehkäisevään, yhteisölliseen hyvinvointityöhön suunnattavaa työpanosta.

Kotoutumispalvelut

Kotoutumispalvelut on tuloksikkö hyvinvointipalvelujen tulosalueella, sivistys- ja hyvinvointitoimialalla. Kotoutumispalvelut tarjoaa ohjaus- ja neuvontapalvelua kunnan kaikille maahanmuuttajille, sekä lisäksi kotouttavaa arjen tukea kuntakorvausajalla oleville pakolaistaustaisille maahanmuuttajille.

Kotoutumispalvelussa koordinoidaan kotoutumislain mukaisesti kotoutujien palveluprosesseja, tehdään pakolaisten vastaanottotyötä kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti, sekä kehitetään maahanmuuttajatyötä monialaisesti niin Nurmijärvellä, kuin seudullisestikin. Kotoutumispalvelun asiakkaina ovat kansainvälistä suojelua saavat henkilöt sekä heidän perheenjäsenensä. Työntekijät ohjaavat kotoutujia eri palveluihin, avustavat etuus-, työllisyys- ja koulutuskysymyksissä, antavat kotiin vietävää asumiseen ja elämänhallintaan liittyvää tukea, tekevät tarvittaessa kunnan kotoutumissuunnitelmia, sekä järjestävät suomalaisen yhteiskuntaan sopeutumiseen liittyvää neuvontaa. Kotoutumispalvelua toteutetaan usein verkostotyönä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyötä tehdään myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lisäksi kotoutumispalvelut tarjoaa asiantuntijapalveluja maahanmuuttoon liittyvissä kysymyksissä.

Nurmijärvellä, kuten muissakin Keski-Uudenmaan kunnissa, kotoutumispalvelujen asiakkuudessa olevien arvioidaan vähentyvän, johtuen aiempien kuntakorvausaikojen päättymisestä. Samalla kaikkien maahanmuuttajien yleisen ohjauksen ja neuvonnan merkitys korostuu. Nurmijärvi on mukana Keski-Uudenmaan kuntien yhteisessä Työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamassa hankkeessa vuosina 2020-2021, jossa kartoitetaan laajalaisesti ja moniammatillisesti alueen maahanmuuttajien ohjauksen ja neuvonnan tilannetta, tarpeita ja tulevaisuudennäkymiä.

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistäminen –yksikkö vastaa kunnan hyvinvointityön koordinoinnista, hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistelusta ja arvioinnista, hyvinvointia edistävästä avustuksesta sekä verkostotyön koordinoinnista.

Toiminnan painopistealueet

Kasvun ja oppimisen tukipalvelut

- Kehitetään toimintatapoja oppilaiden poissaoloista nouseviin huoliin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Otetaan käyttöön kuntien, Keusoten ja erikoissairaanhoidon yhteistyönä laatimat lasten ja nuorten mielenterveystyön sekä keskittymättömän lapsen päivitetty hoitopolut. Hyödynnetään vaikuttavia menetelmiä hoitopolkujen mukaisessa työskentelyssä.

- Lisätään opiskeluhooltohenkilöstön moniammatillisen osaamisen hyödyntämistä esiopetusyksiköiden, koulujen ja oppilaitosten yhteisöllisessä hyvinvointityössä.

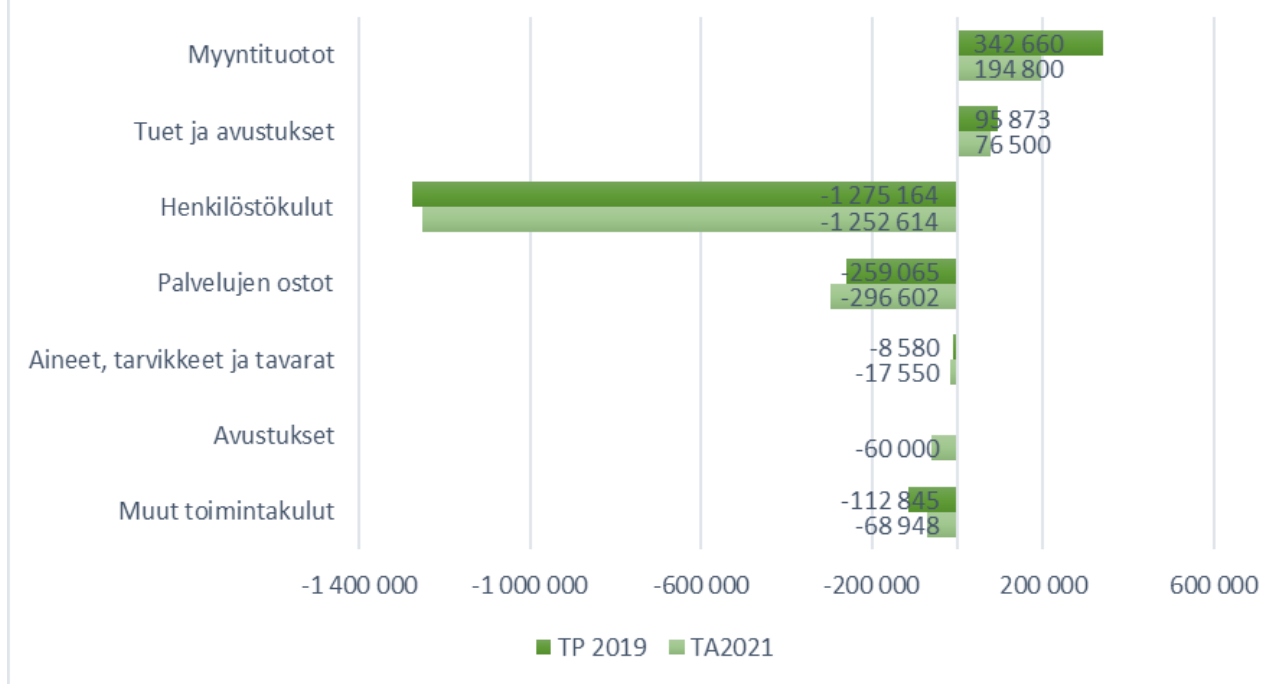
Kotoutumispalvelut

- Kotoutumispalvelussa työn painopiste on vuonna 2021 kaikkien kunnassa asuvien vieraskielisten tasa-vertaisen ohjaus- ja neuvontapalvelun toiminnassa ja sen seudullisessa kehittämisessä yhteistyössä muiden Keski-Uudenmaan kuntien kanssa.
- Kunta vastaanottaa 10-15 kiintiöpakolaista joka toinen vuosi yhteistyössä Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän kanssa.

Hyvinvoinnin edistäminen

- Kunnan hyvinvointityön kehittäminen etenkin ikään-tyneet huomioiden
- Toimivan yhteistyön kehittäminen ja hyvinvointityön yhteensovittaminen Keusoten ja Keusote-kuntien kanssa.
- Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen yhdessä kunnan toimialojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Hyvinvointipalvelujen TA2021

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hyvinvointipalvelujen tuotteet ja suoritteet

PALVELU	MITTARI		TP 2018	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022
Kasvun ja oppimisen tukipalvelut	Psykologien ja kuraattoreiden yksilöasiakkaiden määrä/yksilötyöhön käytetty aika	kpl	2 423	2 550	2 402	2 550	2 550	2 550
		€/asiakas	246	271	274	278	259	259
	Psykologien ja kuraattoreiden asiakaskontaktit/yksilötyöhön käytetty aika	kpl	8 219	8 300	7 195	7 000	7 000	7 000
		€/kpl	73	83	92	101	94	94
	Tuotot	€	5 916	2 500	10 298	8 340	10 300	10 300
	Kulut	€	1 090 587	1 260 688	1 209 068	1 298 661	1 264 495	1 264 485
	Netto	€	1 084 671	1 258 188	1 198 770	1 290 321	1 254 195	1 254 185

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan kotoutumispalvelujen tuotteet ja suoritteet

PALVELU	MITTARI		TP 2018	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022
Kotoutumispalvelut	Asiakaskontaktien määrä keskimäärin/kk	kpl	224	130	130	105	156	156
		€/kpl	198	214	228	228	139	139
	ELY-keskuksen korvauksen piirissä olevien henkilöiden määrä keskimäärin/kk	kpl	124	111	106	82	48	48
		€/kpl			279	228		
	Tuotot	€	534 188	341 356	428 235	290 000	261 000	261 000
	Kulut	€	534 188	341 356	355 254	290 000	261 000	261 000
	Netto	€	0	0	72 981	0	0	0

Ympäristötoimiala

Ympäristötoimiala

Tuloslaskelma	TP 2019 *)	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	33 454 196	33 761 740	34 782 935	34 682 635	34 702 935
Myyntituotot	2 438 499	2 385 500	2 347 095	2 356 295	2 365 595
Maksutuotot	2 084 555	2 648 000	2 649 000	2 654 000	2 669 000
Tuet ja avustukset	262 731	295 000	245 000	245 000	245 000
Muut toimintatuotot	28 668 411	28 433 240	29 541 840	29 427 340	29 423 340
Toimintakulut	-32 192 657	-32 126 369	-33 304 911	-33 431 741	-33 928 661
Henkilöstökulut	-7 006 811	-7 297 020	-7 243 050	-7 310 420	-7 343 040
Palvelujen ostot	-15 467 535	-14 245 399	-14 780 021	-15 005 931	-15 465 231
Aineet, tarv. ja tavarat	-5 626 559	-5 767 830	-5 694 290	-5 704 240	-5 733 140
Avustukset	-50 000	-75 000	-440 000	-400 000	-400 000
Muut toimintakulut	-4 041 751	-4 741 120	-5 147 550	-5 011 150	-4 987 250
Toimintakate	1 261 539	1 635 371	1 478 024	1 250 894	774 274
Poistot ja arvonal.	-13 478 577	-16 238 000	-16 962 157	-18 839 000	-21 389 000

*) Tiedot muutettu vuoden 2020 organisaation mukaiseksi

HTV 1	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
Yhteensä	153,9	158,1	157,7	157,1	157,1

Toimialan strategia

Ympäristötoimiala toimii Nurmijärven kuntastrategian mukaisesti ja toteuttaa omalla toiminnallaan strategian keskeisiä teemoja. Vuonna 2020 toiminnan painopisteteemoja ovat viihtyisä ja turvallinen Nurmijärvi, sujuva arki, yritysten kunta

sekä terve talous ja linjakas päätöksenteko. Näistä on johdettu toimialalle kuusi valtuustoon nähden sitovaa toiminnallista tavoitetta.

Olennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot	Muutos	Euroa
	Henkilöstökulusäästöt	-50 000
	Klaukkalantie kaduksi ja kunnan vastuulle	+200 000
	Joukkoliikenteen kulujen nousu	+100 000
	Lisä- ja väistötilat	+800 000
	Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen maksu-osuuksien nousu	+80 000
Tulot		
	Vuokratuottojen lisääntyminen	+390 000
	Omaisuuksien myyntituotot	+870 000

Toiminnan kuvaus

Ympäristötoimialan tehtävänä on luoda kuntalaisille hyvää elinympäristöä ja yrityksille hyvää toimintaympäristöä. Toimiala vastaa siitä, että kunnan omistama rakennettu ympäristö on toimivaa, viihtyisää, monipuolista, turvallista ja siistää. Kehitämme kunnan elinvoimaa maapolitiikan ja maankäytön suunnittelun keinoin. Yhdyskuntasuunnittelussa pyrimme tasapainoon kuntalaisten toiveiden, yritysten toimintaedellytysten, kulttuurihistoriallisten arvojen ja luonnon arvojen kanssa. Toimitilojen omistajana vastaamme siitä, että kunnan kiinteistöomaisuus on tarkoituksenmukaista, sen arvo säilyy, tilankäyttö on tehokasta ja tilat ovat turvallisia ja käyttötarkoituksensa soveltuvia.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kunnan talouden tasapainottaminen ja NUUKA-ohjelman toteuttaminen edellyttää toimialalla kustannustehokkuuden edelleen parantamista. Toimialan toiminnan kustannuksiin ja tuottoihin vaikuttavat merkittävästi talouden suhdanteet. Kunnan kasvun edellyttämien elinvoimainvestointien sekä kiinteistö- ja infraomaisuuden korjausvelan kasvun hidastamisen edellyttämien ja peruskorjausinvestointien oikea-aikainen toteuttaminen nykyisessä taloustilanteessa on haasteellista. Ympäristötoimiala kehittää toimintaansa ja tavoitteena on olla toiminnallisesti ja taloudellisesti kilpailukykyinen. Toimialan vastuulla olevien tehtävien volyymit kasvavat. Toimiala osallistuu omalta osaltaan kunnan toimielinrakenteen uudistamiseen ja ottaa huomioon mahdollisten muutosten vaikutukset toimialan organisointiin ja toimintatapoihin.

Sisäilmaongelmaisten rakennusten korjaaminen ja sisäilmaongelmien ehkäisy ovat yksi toimialan haasteista, johon on pakko kohdistaa resursseja. Väistötilat ovat usein vaikeasti ennakoitavissa oleva menoerä ja väistötilatarvetta on tulevaisuudessa pystyttävä hallitsemaan paremmin. Kuntatalouden kiristymisen aiheuttaa tiukkenevia kustannushaasteita myös kiinteistönpidolle.

Yksi merkittävä painopistealue toiminnassa suunnittelukauden aikana on ympäristöasioiden koordinointi ja kehittäminen (ml. Hiilineutraali Uusimaa 2035).

Henkilöstösuunnitelma

Vuoden 2022 henkilöstösuunnitelmaan sisältyy kiinteistö- ja mittauslaitteiden yksikköön **paikkatietosuunnittelija**, jonka tehtävänä on käytössä olevan paikkatietojärjestelmän, ohjelmien ja tietosisältöjen ylläpitoon ja hallintaan liittyvät tehtävät sekä paikkatietoinsinöörin sijaisena toimiminen. Vakanssi ei lisää henkilöstöresursseja. Mittamiehen tehtävä muutetaan paikkatietosuunnittelijaksi.

Ympäristötoimialan tavoitteena on vähentää uuden henkilökunnan rekrytointitarvetta. Teknisen sektorin asiantuntija- ja ammattityöntekijöiden saatavuus jatkuu todennäköisesti vaikeana, ennen uuden rekrytoinnin aloittamista selvitetään aina mahdolliset tehtävien uudelleen järjestelyt.

Suunnitelmakaudella henkilökunnasta noin kuusi prosenttia vuosittain saavuttaa lakisääteisen eläkeiän.

Palveluverkkosuunnitelman ja palvelutuotanto-ohjelman toteutuminen talousarviossa

Palveluverkon laajuus sekä rakennusten sisäilmaongelmien eskaloituminen edellyttävät kunnan palveluverkon kehittämistä.

Kunnan kiinteistökantaa kehitetään palveluverkkosuunnitelman ja toimitilaohjelman mukaisesti. Palveluverkon keskeisen periaatteen mukaisesti toimitiloja omistetaan ja ylläpidetään vain kunnan ydintoimintoja varten.

Tekninen keskus

	TP *) 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	2 468 117	2 490 540	2 486 650	2 495 850	2 505 850
Toimintakulut	-12 607 536	-12 326 310	-12 214 830	-12 370 890	-12 625 330
Toimintakate	-10 139 419	-9 835 770	-9 728 180	-9 875 040	-10 119 480
Toimintakate, €/asukas	-236	-226	-222	-223	-226

*) Tiedot muutettu vuoden 2020 organisaation mukaiseksi

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	64,8	66	66	66	66

Olennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot	Muutos	Euroa
	Joukkoliikenteen kulujen nousu	+ 100 000
	Klaukkalantie kaduksi ja kunnan vastuulle	+ 200 000
	Yksityisteiden kunnossapitomäärärahojen poistaminen	- 500 000
	Keskusvaraston toiminnallisiin muutoksiin varautuminen (päivitys ja tehostaminen)	+ 40 000
	Vuokrat	-200 000
	ICT-järjestelmien uudistaminen	+ 50 000
	Sopimuskorotukset ja volyymlisäykset	+ 80 000
Tulot	Joukkoliikennetuen vähentyminen	- 50 000
	Taksojen ja maksujen korotus	+ 10 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Tekninen keskus vastaa kunnallistekniikan suunnittelusta ja toteutuksesta kunnallistekniikan rakentamishohjelman mukaisesti. Keskus ylläpitää ja hallinnoi kunnan taajamien katu-, viher- ja liikuntapaikka-alueita ja muita kunnan yleisiä alueita sekä hoitaa keskukselle kuuluvat viranomais- ja tukipalvelut. Lisäksi keskus vastaa kunnan vastuulla olevasta joukkoliikenteen järjestämisestä, haja-asutusalueen vesihuollon tehtävistä, jätehuollon omistajaohjauksen tukitehtävistä sekä maankaatopaikkatoiminnasta. Lisäksi keskus edistää kunnan keskeisten yleisten alueiden siisteyttä (siistiksi-projekti).

Vuoden 2021 talousarvio perustuu palvelutason vähentämiseen mm. katuvalaistuksessa. Lisäksi kunnassa on valmistumassa päätöksentekoon talouden ja palveluiden tasapainottamishohjelma seuraaville vuosille, jossa otetaan kantaa myös kunnan hallinnoimien infra-alueiden kehittämisen suuntaviivoihin sekä niihin potentiaalisin palveluihin, joiden lakkauttamisen mahdollisuutta arvioidaan tai joiden laatutason vähentämisedellytyksiä selvitetään.

Toiminnan painopistealueet

Teknisen keskuksen kehittämisessä panostetaan mm. kunnallistekniikan ict-järjestelmien uudistamiseen (mm. keskusvarasto, rakennuttaminen, kunnossapito, kuljetuslogistiikka, omaisuustieto, luvat ja valvonta). Hankinnat, koulutus ja käyttöönotto tapahtuvat vaiheittain määrärahojen puitteissa. Toiminta ja organisointi pyritään toteuttamaan mahdollisimman tehokkaasti huomioiden henkilökunnan resurssit ja toimivat markkinat. Rekrytointien ja uuden henkilökunnan onnistunut perehdyttäminen on tärkeässä roolissa tulosalueen toimintojen ylläpidossa ja kehittämisessä.

Lisäksi viestinnän kehittäminen on tärkeä ja jatkuva painopistealue alueiden suunnittelussa, rakentamisessa, ylläpidossa ja hallinnoinnissa.

Kunnallistekniikan suunnittelussa painopistealueita ovat mm. laatia liikenneturvallisuussuunnitelma yhteistyössä Ely-keskuksen kanssa, yleisten alueiden esteettömyyskartoitusten toteuttaminen, kevyenliikenteen verkoston ja ulkoilureitistö yleissuunnitelman päivittäminen sekä kokonaisvaltaisten puistoselvitysten laatiminen (mm. seniori-, perhe- ja leikki- ja taajamapuistot, lähiliikuntapaikat).

Muita merkittäviä muutoksia ja painopistealueita toiminnassa suunnittelukauden aikana ovat mm. Klaukkalantien muuttaminen kaduksi, hulevesiasioiden toimintamallin uudelleenjärjestäminen, ympäristöasioiden koordinointi ja kehittäminen (ml. Hiilineutraali Uusimaa 2035) sekä keskusvaraston toiminnan kehittäminen. Aikaisemmin yksityisteiden hoitosopimusjärjestelmän piirissä olleiden teiden kunnossapitotehtäviä ei ole enää toukokuusta 2020 alkaen tehty kunnan toimesta.

Tekninen keskus/yksiköt

	TP 2019 *)	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Koordinointi					
Toimintatuotot	9 276	9 770	9 870	9 870	9 870
Toimintakulut	-347 429	-349 460	-435 830	-415 830	-420 830
Toimintakate	-338 153	-339 690	-425 960	-405 960	-410 960
Kunnallistekniikan rakentaminen ja varastotoiminnot					
Toimintatuotot	122 444	171 870	142 090	142 090	142 090
Toimintakulut	-628 820	-421 480	-474 260	-484 760	-493 760
Toimintakate	-506 375	-249 610	-332 170	-342 670	-351 670
Katujen ja teiden kunnossapito sekä varikko					
Toimintatuotot	779 534	786 000	774 000	784 000	794 000
Toimintakulut	-3 988 666	-3 620 600	-3 433 450	-3 534 300	-3 667 170
Toimintakate	-3 209 132	-2 834 600	-2 659 450	-2 750 300	-2 873 170
Jätehuolto					
Toimintatuotot	328 441	278 500	364 000	364 000	364 000
Toimintakulut	-406 766	-454 000	-494 480	-491 480	-491 480
Toimintakate	-78 325	-175 500	-130 480	-127 480	-127 480
Viher- ja liikunta-alueet					
Toimintatuotot	897 348	865 700	866 700	865 900	865 900
Toimintakulut	-3 293 661	-3 352 670	-3 123 510	-3 137 070	-3 186 520
Toimintakate	-2 396 313	-2 486 970	-2 256 810	-2 271 170	-2 320 620
Kunnallistekniikan suunnittelu					
Toimintatuotot	331 073	378 700	329 990	329 990	329 990
Toimintakulut	-3 942 194	-4 128 100	-4 253 300	-4 307 450	-4 365 570
Toimintakate	-3 611 121	-3 749 400	-3 923 310	-3 977 460	-4 035 580
Tekninen keskus yhteensä					
Toimintatuotot	2 468 117	2 490 540	2 486 650	2 495 850	2 505 850
Toimintakulut	-12 607 536	-12 326 310	-12 214 830	-12 370 890	-12 625 330
Toimintakate	-10 139 419	-9 835 770	-9 728 180	-9 875 040	-10 119 480

*) Tiedot muutettu vuoden 2020 organisaation mukaiseksi

Suoritteet ja niiden hinnat

PALVELU		TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Katujen ja teiden kunnossapito						
Hoidetut liikenneväylät yhteensä	km	523	525	371	375	380
Kadut + kevyen liikenteen väylät	km	359	361	371	375	380
Yksityistiet	km	164	164	0	0	0
Kunnossapito yhteensä	€/km	-4 224	-3 860	-4 756	-4 896	-5 015
Kulut yhteensä	€	-2 209 218	-2 026 580	-1 764 540	-1 836 140	-1 905 780
Kadut + kevyen liikenteen väylät						
Kadut + kevyen liikenteen väylät	m2	1 837 541	1 849 195	1 947 000	1 971 000	2 001 000
Kadut + kevyen liikenteen väylät	€/m2	-0,8	-0,8	-0,9	-0,9	-1,0
Kadut + kevyen liikenteen väylät	€	-1 558 042	-1 400 036	-1 764 540	-1 836 140	-1 905 780
Katuvalaistus						
Valaisimet	kpl	10 461	10 426	10 600	10 800	11 000
Kulut	€/valaisin	-68	-65	-67	-67	-70
Kulut	€/asukas	-16	-16	-16	-16	-17
Kulut	€	-707 886	-680 000	-715 000	-720 000	-765 000
Jätehuolto						
Jätehuollon kulut	€/asukas	-9,5	-10,5	-11,3	-11,1	-11,0
Tuotot	€	328 441	278 500	364 000	364 000	364 000
Kulut	€	-406 766	-454 000	-494 480	-491 480	-491 480
Netto	€	-78 325	-175 500	-130 480	-127 480	-127 480
Viheralueet						
Puistojen ja viheralueiden hoito ja ylläpito						
Hoidetut puistot (AI-AIII)	ha	59,5	57,5	58,0	58,0	58,0
Kulut	€/ha	-5 535,8	-5 395,5	-5 943,3	-5 769,5	-5 822,0
Hoidetut puistot yhteensä	€	-329 381,9	-310 240,3	-344 709,7	-334 629,7	-337 675,6
Metsät ja pellot						
Metsät ja taajamametsät						
Metsät ja taajamametsät	ha	930	918	918	918	918
Kulut/ha	€/ha	-59,4	-60,1	-56,9	-58,4	-60,0
Tuotot	€	154 033	105 000	105 000	105 000	105 000
Kulut	€	-55 259	-55 155	-52 259	-53 631	-55 093
Netto	€	98 775	49 845	52 741	51 369	49 907
Pellot						
Pellot	ha	165	151	147	147	147
Kulut/ha	€/ha	-20,7	-83,5	-56,4	-65,6	-75,2
Tuotot	€	58 589	53 000	51 000	51 000	51 000
Kulut	€	-3 409	-12 603	-8 290	-9 650	-11 050
Netto	€	55 180	40 397	42 710	41 350	39 950
Puistojen ja viheralueiden hoito ja ylläpito yht						
Puistojen ja viheralueiden hoito ja ylläpito yht	€/asukas	-10,5	-10,9	-10,9	-11,3	-11,6
Tuotot	€	222 105	166 100	165 100	165 100	165 100
Kulut	€	-453 427	-464 671	-463 150	-480 020	-495 210
Netto	€	-231 322	-298 571	-298 050	-314 920	-330 110
Liikuntapaikat						
Urheilu- ja pallokentät (sis jääurheilualueet)	kpl	30	30	30	30	30
Kuntoradat, ulkoilureitit	km	127	127	127	127	127
Ladut	km	105	105	105	105	105
Liikuntapaikat yhteensä						
Tuotot	€	675 243	699 600	701 600	700 800	700 800
Kulut	€	-2 725 759	-2 732 600	-2 511 040	-2 526 830	-2 561 090
Netto	€	-2 050 516	-2 033 000	-1 809 440	-1 826 030	-1 860 290
Tuotot	€/asukas	16	16	16	16	16
Kulut	€/asukas	-63	-63	-57	-57	-57
Kunnallistekninen suunnittelu						
Kulut	€/asukas	-10,5	-12,5	-12,6	-12,6	-12,7
Tuotot	€	113 616	128 700	129 990	129 990	129 990
Kulut	€	-450 784	-542 390	-551 030	-560 180	-568 300
Netto	€	-337 168	-413 690	-421 040	-430 190	-438 310
Joukkoliikenne						
Joukkoliikenteen kulut	€/asukas	-81	-82	-84	-84	-85
Myydyt liput	kpl	22 720	24 100	24 100	25 310	26 600
Kulut/lippu	€/lippu	-153	-148	-153	-147	-142
Tuotot	€	217 457	250 000	200 000	200 000	200 000
Kulut	€	-3 485 072	-3 565 670	-3 687 270	-3 732 270	-3 782 270
Netto	€	-3 267 615	-3 315 670	-3 487 270	-3 532 270	-3 582 270

Tilakeskus

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	24 149 997	23 989 380	24 146 765	24 117 265	24 092 565
Toimintakulut	-11 757 657	-11 747 029	-12 581 250	-12 489 430	-12 686 370
Toimintakate	12 392 341	12 242 351	11 565 515	11 627 835	11 406 195
Toimintakate, €/asukas	288	282	264	263	255
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	38,2	39,1	39,1	39,1	39,1

Olellaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot	Muutos	Euroa
	Lisä- ja väistötilat	+ 800 000
Tulot	Vuokratuottojen lisäys	+ 160 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Tilakeskus vastaa kunnan kiinteistöjen omistajatehtävistä, toimilohjelmasta ja kiinteistöjohtamisesta. Tehtäviin kuuluvat kilpailuttamisen kehittäminen, investointien valmistelu, toimitilojen rakennuttaminen, vuokraus, ylläpito ja kehittäminen sekä tiloista luopumisen hallittu toteuttaminen.

Tilakeskus järjestää toimitilat kunnan toiminnolle. Palveluverkoku suunnitelma ja väestöennuste ohjaavat toimitilojen sijoittamista.

Tilakeskuksen hallinnassa oleva tilakanta on yhteensä noin 184 000 huoneistoneeliometriä.

Tilakeskuksen pääasiakkaita ovat sivistys- ja hyvinvointitoimiala sekä Keusote. Kuntatalouden kiristyminen aiheuttaa tiukkenevia kustannusraameja myös kiinteistönpidolle. Uusia talonrakennusinvestointeja on harkittava entistä tarkemmin. Säästöjen saaminen kiinteistönpidossa edellyttää toimintojen yhdistämistä, synergiahyötyjen etsimistä ja tilankäytön tehostamista. Energia kallistuu tasaisesti ajoittaisista hintatason laskuista huolimatta.

Sisäilmaongelmat ovat vakava haitta ja riski kiinteistötaloudelle. Sisäilmaongelmien ehkäisyssä oikeiden rakennustapojen lisäksi avainasemassa on riittävät resurssit ylläpitotoimintaan käyttäjän omien toimien lisäksi. Väistötilat ovat usein vaikeasti ennakoitavissa oleva menoera. Väistötilatarvetta pitää tulevaisuudessa pystyä hallitsemaan paremmin. Keskeinen tekijä sisäilmaongelmien hallinnassa on oikean kokoinen, tehokas palveluverkko, jota pystytään pitämään kunnossa käytettävissä olevilla taloudellisilla resursseilla.

Muutoksiin tilatarpeissa auttaa mm. riittävä tonttivaranto tiloille, toisin sanoen jokaisessa taajamassa pitää olla tyhjä tontti päiväkodille ja koululle, johon voidaan sijoittaa tilaelementtirakennus tukemaan tilatarpeiden muutoksia. Oikeaan käyttötarcoitukseen kaavoitettu vapaa tontti mahdollistaa laajan pelivaran vuokrasopimuksien säätelyssä, joka alentaa kiinteistönpidon kustannuksia.

Toiminnan painopistealueet

Painopistealueet ovat energiatehokkuus, sisäilmaterveellisyys ja kiinteistöjen turvallisuus. Toimitilojen sisäilman laatua heikentäviä tekijöitä poistetaan suunnitelmallisesti ja tutkimustuloksia hyödyntäen. Kiinteistöjen ylläpitotoiminnan vaikuttavuutta painopistealueiden kehittämisessä edistetään.

Päiväkotien ja koulujen piha-alueita kunnostetaan. Käyttäjyhteistyötä tehostetaan ja kustannusvertailutietoa hyödynnetään. Toimitilat salkutetaan valmisteilla olevan toimitilojen ohjelman mukaisesti. Tilakeskuksen hallinnassa olevaa toimitilakantaa pyritään vähentämään tarpeettomien tilojen myymisellä ja heikkokuntoisten kohteiden purkamisella sekä hankintojen kilpailuttamisen kehittämisellä kunnan omaan tai toisen taseeseen.

Palveluverkon keskeinen periaate tulisi olla, että rakennuksia on vain kunnan ydintoimintoja varten; hallinto, varhaiskasvatus- ja opetustoiminta sekä terveydenhuolto sekä sosiaalitoimi.

Kunnan talous on erittäin vaikeassa tilanteessa. Tilat tulee rakentaa pelkästään toiminnallisuuskokulmasta; toimiva käyttötarcoitukseensa, helppo huoltaa, helppo laajentaa tai pienentää sekä helppo korjata.

Uusissa rakennushankkeissa tulee suosia laajoja kokonaisuuksia, isoa oppilas- tai lapsimäärää. Eri toimintoja tulee yhdistää esim. kampusajattelulla, jossa voidaan ottaa mukaan esim. nuoriso-

kirjasto-, koulu- ja liikuntatilat. Tilat tulee rakentaa pelkästään toiminnallisuuskulmasta; toimiva käyttötarkoitukseensa, helppo huoltaa, helppo laajentaa tai pienentää sekä helppo korjata.

mahdollisimman hyvin. Rakennuksissa tulee olla ajanmukaiset valvontajärjestelmät.

Nykyajan valitettava trendi on tuhotyöt ja ilkivalta. Palveluverkon rakennuksien tulee kestää ilkivaltaa ja vahingontekoja

Suoritteet ja niiden hinnat

PALVELU		TP 2019	TA 2020	TA2021	TS 2022	TS 2023
Tilakeskus						
Toiminnassa olevat tilat	hum ²	183 766	183 591	183 591	183 591	183 591
Yhteensä kulut	€/m ² /v	-64	-64	-69	-68	-69
Yhteensä tuotot	€/m ² /v	131	131	132	131	131
Tuotot	€	24 149 997	23 989 380	24 146 765	24 117 265	24 092 565
Kulut	€	-11 757 657	-11 747 029	-12 581 250	-12 489 430	-12 686 370
Netto	€	12 392 340	12 242 351	11 565 515	11 627 835	11 406 195

Tilakeskuksen tuloslaskelma

Tuloslaskelma	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	24 149 997	23 989 380	24 146 765	24 117 265	24 092 565
Myyntituotot	117 334	114 390	33 005	32 205	31 505
Maksutuotot	263				
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	24 032 401	23 874 990	24 113 760	24 085 060	24 061 060
Toimintakulut	-11 757 657	-11 747 029	-12 581 250	-12 489 430	-12 686 370
Henkilöstökulut	-1 777 750	-1 917 780	-1 887 060	-1 893 640	-1 905 680
Palvelujen ostot	-3 740 357	-2 719 679	-2 711 250	-2 767 450	-3 013 150
Aineet, tarv. ja tavarat	-4 287 137	-4 418 070	-4 501 780	-4 502 780	-4 482 680
Avustukset					
Muut toimintakulut	-1 952 413	-2 691 500	-3 481 160	-3 325 560	-3 284 860
Toimintakate	12 392 341	12 242 351	11 565 515	11 627 835	11 406 195
Poistot ja arvonal.	-8 361 421	-9 060 000	-8 600 000	-9 244 000	-10 894 000

Hallinto- ja talouspalvelut

	TP 2019 *)	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	656 041	735 120	753 820	758 820	773 820
Toimintakulut	-5 132 506	-5 383 460	-5 463 711	-5 534 861	-5 557 861
Toimintakate	-4 476 465	-4 648 340	-4 709 891	-4 776 041	-4 784 041
Toimintakate, €/asukas	-104	-107	-107	-108	-107

*) Tiedot muutettu vuoden 2020 organisaation mukaiseksi

HTV 1	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
Yhteensä	16	17,2	17,2	17,2	17,2

Ollennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot	Muutos	Euroa
	Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen maksuosuuksien lisäys	+ 80 000
	Henkilöstökulut	-30 000
Tulot	Rakennuslupamaksut	+15 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Hallinto- ja talouspalveluiden tehtävänä on järjestää toimialan yhteisesti hoidettavat hallinnon, henkilöstöhallinnon, taloushallinnon ja asiakaspalvelun tehtävät sekä maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvat rakennusvalvonnan tehtävät.

Tulosalueen tehtäviä ovat: lautakuntien hallinnolliset valmistelu-, toimeenpano- ja sihteeritehtävät; sopimushallinta, asiakirjahallinta ja arkistotehtävät; henkilöstöasioiden koordinaatio; talousarvion laadinta, määrärahojen seuranta ja raportointi; ostolaskujen käsittely; myyntilaskutus, teknisen toimen asiakaspalvelu

Tulosalue pyrkii varmistamaan hallinnon toimivuuden ohjaamalla, kehittämällä ja koordinoimalla toimialan tulosalueiden hallintoa.

Toimialan vastuulla olevien tehtävien valmistelu, päätöksenteko ja toimeenpano tehdään kunnan kokonaisedun mukaisesti saumattomasti ja tehokkaasti.

Toiminnan painopistealueet

Toiminnan painopisteitä ovat asiakaspalvelun kehittäminen, sähköisten palveluiden lisääminen, toimialan tiedottamisen ja viestinnän kehittäminen sekä toimialan palveluiden tuotteistaminen.

Uuden valtuustokauden alussa panostetaan erityisesti uusien toimielimien perehdyttämiseen ja koulutukseen toimialan vastuulla olevista toiminnoista ja toimintaa säätelevästä lainsäädännöstä.

Suoritteet sekä rakennusvalvonnan tuotot ja kulut

PALVELU		TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Rakennusvalvonta						
Rakennusluvut	kpl	260	240	260	270	280
Tarkastukset	kpl	1 489	1 600	1 500	1 600	1 600
Kulut /asukas	€/asukas	-6	-8,4	-7,2	-8,0	-7,9
Tuotot	€	467 182	522 000	539 000	544 000	559 000
Kulut	€	-274 921	-363 800	-317 240	-352 490	-353 490
Netto	€	192 260	158 200	221 760	191 510	205 510

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-3 292 144	-3 379 400	-3 438 400	-3 460 400	-3 470 400
Toimintakate	-3 292 144	-3 379 400	-3 438 400	-3 460 400	-3 470 400
Toimintakate, €/asukas	-77	-78	-78	-78	-78

Olennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot	Muutos	Euroa
	Kuntaosuuksien nousu	+ 60 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen kuntaosuudet perustuvat palvelutasossa määriteltyyn vähimmäispalvelutasoon.

Kunkin kunnan lopulliseen maksuosuuteen vaikuttaa kunnan mahdolliset vuokrien muutokset vuodelle 2021.

Kivistö-Klaukkala alueen pelastustoimen ja ensihoidon palveluiden turvaamiseksi on tehty suunnitelma Luhtaanmäen paloasemasta, jonka toteutus on siirretty myöhemmäksi vuoteen 2024, koska alueella ei ole tarvittavaa kunnallistekniikkaa paloaseman rakentamiseksi.

Keski-Uudenmaan Ympäristökeskus

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-768 582	-811 000	-842 900	-851 500	-861 500
Toimintakate	-768 582	-811 000	-842 900	-851 500	-861 500
Toimintakate, €/asukas	-18	-19	-19	-19	-19

Olennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin

Menot	Muutos	Euroa
	Maksuosuuksien muutos	+ 20 000
	KuEL eläkemenoperusteinen maksu	+ 12 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talousarvioon sisältyy Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle maksettavan osuuden lisäksi Kuel-maksuja ja Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n jäsenmaksua.

Kaikki Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelut ovat lakisääteisiä. Osa palveluista ympäristökeskus tai sen sopijakunnat eivät voi juurikaan vaikuttaa, kun taas osa palveluista on vaipaammin sopijakuntien valittavissa.

Vuodelle 2021 ympäristökeskuksen maksuosuuteen on varattu määrärahaa 821 000 euroa. Nurmijärven maksuosuus nousee 2,4 %.

Sopijakuntien lopulliset maksuosuudet määräytyvät tilinpäätös-vaiheessa kuntakohtaisesti kohdennettujen palveluiden sekä maksuosuuksia kompensoivien maksutulojen perusteella.

Maankäyttö ja kaavoitus

	TP 2019 *)	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	436 224	411 700	395 700	395 700	395 700
Toimintakulut	-2 582 599	-2 569 570	-2 905 120	-2 896 560	-2 919 100
Toimintakate	-2 146 375	-2 157 870	-2 509 420	-2 500 860	-2 523 400
Toimintakate, €/asukas	-50	-50	-57	-56	-56

*) Tiedot muutettu vuoden 2020 organisaation mukaiseksi

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	34,9	35,8	35,4	34,8	34,8

Olennaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot	Muutos	Euroa
	Yksityisteiden avustamismäärärahat.	+370 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Tulosalueen perustehtävänä on kunnan elinvoimankehittäminen maapolitiikan ja maankäytön suunnittelunkeinoin. Lisäksi tulosalueen tehtävänä on omalla toiminnallaan luoda toimivaa, turvallista ja viihtyisää asuinympäristöä. Tulosalue koostuu neljästä yksiköstä: maankäyttö, yleiskaavoitus, asemakaavoitus ja kiinteistö- ja mittausyksikkö. Kunnan paikkatieto ja maastomittaus on järjestetty kiinteistö- ja mittausyksikössä.

Tehtävää toteutetaan ohjaamalla kunnan yhdyskuntarakenteen kehitystä ja huolehtimalla kunnan edunvalvonnasta seudun kuntien, maakunnan ja valtion välisessä yhteistyössä maankäytön suunnittelun ja maapolitiikan osalta. Toimivan, turvallisen ja viihtyisän asuin- ja elinympäristön muodostamiselle luodaan edellytyksiä yleis- ja asemakaavoituksella, joiden palvelut ovat asema- ja yleiskaava, suunnittelutarveratkaisut, poikkeamispäätökset ja maisematyöluvat. Maapolitiikan osalta tehtävää toteutetaan aktiivisen maanhankinnan ja tontinluovutuksen kautta. Nurmijärven kunta harjoittaa monimuotoista maanhankintaa keinoina mm. suorat maanostot ja maankäyttösopimukset. Kiinteistö- ja mittausyksikkö toimii osana tonttituotantoprosessia ja tuottaa kiinteistönmuodostus-, kuntarekisteri- ja paikkatietopalveluja

Tulosalue toimii yhteistyössä kunnan eri toimijoiden ja tulosalueiden kanssa. Keskeisinä yhteistyökumppaneina ovat myös viranomaistahot kuten maanmittauslaitos, Uudenmaan ELY-keskus ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskus sekä rakennuttajat ja rakennusyhtiöt. Lisäksi tulosalue toimii tiiviissä yhteistyössä KUUMA-kuntien ja pääkaupunkiseudun kuntien kanssa

Tulosalueen toiminnan volyyymiin vaikuttavat merkittävästi talouden suhdanteet. Tämä näkyy etenkin tontin luovutuksissa ja sen myötä muussa tulosalueen toiminnassa. Toiminta jatkuu näillä näkymin ennallaan, kehityssuunta on hieman kasvava. Lakisäätöiset tehtävät säilyvät. Kunnan ottamien vesinäytteiden ottamisesta ja maaperätutkimuksien suorittamisesta luovutaan. Henkilöstömäärä vähenee oletettavan eläköitymisen myötä kahdella henkilöllä.

Toiminnan painopistealueet

Maanhankintaa jatketaan entistä aktiivisemmin Klaukkalan ja Kirkonkylän alueilla, jotta voidaan turvata asuin- ja yritystonttien tuottaminen. Omakotitonttien ja yhtiömuotoisten tonttien luovuttaminen Vanhan Klaukan alueelta sekä muualta Klaukkalasta.

Tulosalueen toiminta pyritään vakauttamaan henkilövaihdosten jälkeen. Toiminta pyritään toteuttamaan mahdollisimman tehokkaasti huomioiden henkilökunnan resurssit. Rekrytointien ja uuden henkilökunnan onnistunut perehdyttäminen on tärkeässä roolissa tulosalueen toimintojen ylläpidossa ja kehittämisessä.

Maankäyttö ja kaavoitus/yksiköt

	TP 2019 *)	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Koordinointi					
Toimintatuotot	38 962				
Toimintakulut	-181 397	-85 380	-140 840	-146 840	-147 840
Toimintakate	-142 435	-85 380	-140 840	-146 840	-147 840
Asemakaavoitus					
Toimintatuotot	84 193	33 700	33 700	33 700	33 700
Toimintakulut	-559 269	-570 200	-527 070	-529 570	-533 570
Toimintakate	-475 075	-536 500	-493 370	-495 870	-499 870
Kiinteistö- ja mittaustoimi					
Toimintatuotot	287 060	358 000	340 000	340 000	340 000
Toimintakulut	-1 079 413	-1 100 290	-1 421 610	-1 394 650	-1 407 690
Toimintakate	-792 353	-742 290	-1 081 610	-1 054 650	-1 067 690
Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta yhteensä					
Toimintatuotot	410 215	391 700	373 700	373 700	373 700
Toimintakulut	-1 820 078	-1 755 870	-2 089 520	-2 071 060	-2 089 100
Toimintakate	-1 409 863	-1 364 170	-1 715 820	-1 697 360	-1 715 400
Maankäyttö					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-309 974	-306 750	-315 560	-318 260	-321 060
Toimintakate	-309 974	-306 750	-315 560	-318 260	-321 060
Yleiskaavoitus					
Toimintatuotot	26 009	20 000	22 000	22 000	22 000
Toimintakulut	-472 853	-506 990	-500 040	-507 240	-508 940
Toimintakate	-446 844	-486 990	-478 040	-485 240	-486 940
Elinvoimalautakunta yhteensä					
Toimintatuotot	26 009	20 000	22 000	22 000	22 000
Toimintakulut	-782 827	-813 740	-815 600	-825 500	-830 000
Toimintakate	-756 818	-793 740	-793 600	-803 500	-808 000
Tulosalue yhteensä					
Toimintatuotot	436 224	411 700	395 700	395 700	395 700
Toimintakulut	-2 602 905	-2 569 610	-2 905 120	-2 896 560	-2 919 100
Toimintakate	-2 166 681	-2 157 910	-2 509 420	-2 500 860	-2 523 400

*) Tiedot muutettu vuoden 2020 organisaation mukaiseksi

Suoritteet ja niiden hinnat

PALVELU		TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Maankäyttö						
Kulut	e/asukas	-7,2	-7,1	-7,2	-7,2	-7,2
Luovutetut omakotitontit	kpl	27	35	30	30	30
Luovutetut yhtiömuotoiset tontit	kpl	6	6	6	6	6
Maanhankinta	e	-1 202 900	-2 500 000	-2 500 000	-2 500 000	-2 500 000
Tuotot	e					
Kulut	e	-309 974	-306 750	-315 560	-318 260	-321 060
Netto	e	-309 974	-306 750	-315 560	-318 260	-321 060
Yleiskaavoitus						
Lupapäätökset	kpl	33	45	50	50	50
Lausunnot	kpl	13	12	10	10	10
Hyväksytyt yleiskaava	kpl	0	1	1	1	0
Yleiskaavaehdotus	kpl	0	0	1	0	1
Yleiskaavaluonnos	kpl	1	0	0	1	1
Kulut	€/asukas	-10,4	-11,2	-10,9	-11,0	-10,9
Tuotot	€	26 009	20 000	22 000	22 000	22 000
Kulut	€	-472 853	-506 990	-500 040	-507 240	-508 940
Netto	€	-446 844	-486 990	-478 040	-485 240	-486 940
Asemakaavoitus						
Lupapäätökset	kpl	37	26	26	26	26
Hyväksytyt kaavat	k-m ²	106 362	89 000	40 000	95 000	80 000
Kulut /asukas	€/asukas	-13	-13	-12	-12	-12
Tuotot	€	84 193	33 700	33 700	33 700	33 700
Kulut	€	-559 269	-570 200	-527 070	-529 570	-533 570
Netto	€	-475 075	-536 500	-493 370	-495 870	-499 870
Mittaus ja kiinteistöt						
Paikkatietopalvelut						
Kantakartan mukainen ylläpidettävä alue	km ²	40	40	40	40	40
Kiinteistöinsinööripalvelut		0	0	0	0	0
Rekisteröidyt kiinteistöt	kpl	57	100	100	100	100
Kiinteistö- ja mittauspalvelut yht.	€/asukas	-25	-25	-32	-31	-31
Tuotot	€	287 060	358 000	340 000	340 000	340 000
Kulut	€	-1 079 413	-1 100 290	-1 421 610	-1 394 650	-1 407 690
Netto	€	-792 353	-742 290	-1 041 610	-1 054 650	-1 067 690

Omaisuuuden tuotot ja hallinta

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	5 743 817	6 135 000	7 000 000	6 915 000	6 935 000
Toimintakulut	-112 359	-100 000	-140 000	-140 000	-140 000
Toimintakate	5 631 457	6 035 000	6 860 000	6 775 000	6 795 000
Toimintakate, €/asukas	131	139	156	153	152

Olelliset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoisiin/tuloihin		
Tulot	Muutos	Euroa
		+ 800 000

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kunnan maapolitiikan hoitaminen ja vastuu kunnan maanhankinnasta ja tonttien luovuttamisesta sekä maapolitiittisen ohjelman ajantasaisuudesta. Maanhankintaa ja tonttien luovutusta tehdään maankäytön tavoiteohjelman mukaisesti sekä toteutuksen talousarviossa asetettuja tavoitteita.

Maanhankintaa ja tonttien luovutusta harjoitetaan entistä aktiivisemmin pyrkien ylläpitämään suunnitteluvuosilla omaisuuden tuottojen vuosittainen taso korkealla. Suunnitelmakaudella kiinnitetään erityistä huomiota tontintuotantoprosessin toimivuuteen ja resursointiin.

Tontteja pyritään luovuttamaan monipuolisesti eri taajamista kunnan tonttivarannon ja talouden raamien puitteissa.

Tonttien kysyntä on vilkkainta Klaukkalan alueen tonteista, joista myös saadaan parhaat myynti- ja vuokratuotot. Järvi- ja Klaukkalan alueen tonttien luovutus siirtyneen vuodelle 2021. Uusien omakotitonttien haku keskittyy Vanha Klaukan ja Rajamäen kaava-alueen tontteihin. Kirkonkylän uusia omakotitontteja luovutetaan aikaisintaan vuoden 2022 puolella kaavavaltuutuksesta johtuen.

Yhtiömuotoisia kerrostalo- ja rivitalotontteja luovutetaan 5-7 kpl ja yritystontteja 3-5 kpl vuodessa.

Toiminnan painopistealueet

Maanhankinnan painopistealueena on Kirkonkylän ja Klaukkalan maa-alueet. Erityisesti maata pyritään hankkimaan raaka-aineena kaavoitusta varten, mutta lisäksi Kirkonkylän alueella hankinta kohdentuu tuleville kaavamuutosalueille.

Yritystonttien luovutus on keskeinen elinkeinopoliittinen työkalu. Toiminnan tavoitteena on elinkeinon tukeminen ja kehittäminen, kunnan työpaikkamäärän kasvu ja työllistymisen tukeminen.

Alueet, joille on jo rakennettu kunnallistekniikkaa, pyritään myymään mahdollisimman nopeasti, jotta saadaan pääomaa seuraavien alueiden toteutukseen ja maanhankintaan sekä verotuloja.

Sosiaali- ja terveystaloudet

Sosiaali- ja terveystaloudet

Tuloslaskelma	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	69 396	0	0	0	0
Myyntituotot	60 523	0			
Maksutuotot	3 788	0			
Tuet ja avustukset	1 164	0			
Muut toimintatuotot	3 921	0			
Toimintakulut	-125 869 662	-118 527 064	-128 051 675	-131 217 967	-134 463 415
Henkilöstökulut *	-1 319 572	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Palvelujen ostot	-124 183 382	-117 127 064	-126 651 675	-129 817 967	-133 063 415
Aineet, tarv. ja tavarat	-10 813	0			
Avustukset	-14 711	0			
Muut toimintakulut	-341 184	0			
Toimintakate	-125 800 266	-118 527 064	-128 051 675	-131 217 967	-134 463 415

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä (Keusote) vastaa alueensa jäsenkuntien sosiaali- ja terveystaloudet järjestämisestä ja tuotannosta. Jäsenkuntia ovat Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula. Keusoten tavoitteena on turvata alueen asukkaille laadukkaita ja asiakaslähtöisiä sosiaali- ja terveystaloudet tasa-arvoisesti.

Palvelut toteutetaan väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä palvelujen käyttäjiä ja tukien asukkaiden itsenäistä arjessa selviytymistä. Järjestämistaloudet kuuluvat ehkäisevät, korjaavat ja hoitavat, kuntouttavat sekä muut sosiaali- ja terveystaloudet palvelut yhtenäisenä kokonaisuutena. Kuntayhtymä

voi tuottaa järjestämistaloudet kuuluvat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelujen tuottajalta. Tehtävien hoidosta järjestämistaloudet olevana kuntayhtymä vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistaloudet, tuottamisen valvonnasta ja viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

*(Sosiaali- ja terveystaloudet toimialan määrärahoihin sisältyy 1,4 milj. euron eläkemaksuvaraus, joka kohdistuu Nurmijärven kunnan entisen sotehenkilöstön, ennen vuotta 2005 syntyneisiin eläkemaksuvelvoitteisiin.)

Sosiaali- ja perusterveydenhuolto - Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-76 872 665	-73 378 658	-77 489 269	-79 391 501	-81 341 288
Toimintakate	-76 872 665	-73 378 658	-77 489 269	-79 391 501	-81 341 288
Toimintakate, €/asukas	-1 788	-1 690	-1 767	-1 792	-1 817

Erikoissairaanhoito – Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri -kuntayhtymä

	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-48 996 357	-45 148 406	-50 562 406	-51 826 466	-53 122 127
Toimintakate	-48 996 357	-45 148 406	-50 562 406	-51 826 466	-53 122 127
Toimintakate, €/asukas	-1 140	-1 040	-1 153	-1 170	-1 187

Tuloslaskelmaosa

Nurmijärven kunta
(kuntaemo)

Tuloslaskelma, €	TP 2019	TA+muut. 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	5 910 464	5 461 723	5 328 655	5 337 855	5 347 155
Maksutuotot	5 444 552	5 379 000	5 828 550	5 833 550	5 848 550
Tuet ja avustukset	1 850 620	1 457 250	1 547 236	1 547 236	1 547 236
Muut toimintatuotot	28 950 320	28 826 140	30 021 695	29 907 195	29 903 195
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	42 155 955	41 124 113	42 726 136	42 625 836	42 646 136
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-67 400 191	-68 905 041	-69 915 731	-69 878 601	-69 911 221
Palkat ja palkkiot	-53 924 644	-55 311 504	-56 163 551	-56 125 061	-56 152 301
Henkilösivukulut	-13 475 547	-13 593 538	-13 752 180	-13 753 540	-13 758 920
Eläkekulut	-11 772 537	-11 607 624	-11 812 080	-11 813 280	-11 817 780
Muut henkilösivukulut	-1 703 010	-1 985 914	-1 940 100	-1 940 260	-1 941 140
Palvelujen ostot	-160 283 943	-152 426 469	-165 871 681	-169 270 463	-172 975 211
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 727 088	-8 881 102	-8 550 329	-8 559 579	-8 588 479
Avustukset	-9 790 117	-10 421 998	-6 595 050	-6 545 050	-6 445 050
Muut toimintakulut	-21 287 884	-21 824 122	-22 660 872	-22 513 772	-22 489 872
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-267 489 223	-262 458 733	-273 593 662	-276 767 464	-280 409 832
TOIMINTAKATE	-225 333 268	-221 334 620	-230 867 526	-234 141 628	-237 763 696
Verotulot	189 728 117	206 451 869	201 495 000	206 216 700	212 244 300
Valtionosuudet	32 294 172	36 894 553	40 700 000	41 000 000	41 150 000
Rahoitustuotot ja -kulut	1 515 743	1 117 000	1 376 000	1 376 000	1 376 000
Korkotuotot	56 794	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	2 666 238	2 465 000	2 620 000	2 620 000	2 620 000
Korkokulut	-598 995	-720 000	-620 000	-620 000	-620 000
Muut rahoituskulut	-608 294	-628 000	-624 000	-624 000	-624 000
VUOSIKATE	-1 795 235	23 128 802	12 703 474	14 451 072	17 006 604
Poistot ja arvonalentumiset	-15 343 292	-17 407 000	-17 869 000	-19 769 000	-22 369 000
TILIKAUDEN TULOS	-17 138 527	5 721 802	-5 165 526	-5 317 928	-5 362 396
Poistoeron muutos	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500
TILIKAUDEN ALI -/YLIJÄÄMÄ	-17 126 027	5 734 302	-5 153 026	-5 305 428	-5 349 896
Tunnusluvut	TP 2019	TA+muut. 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Ylijäämä taseessa	18 836 974	24 571 276	19 418 250	14 154 822	8 804 925
Vuosikate poistoista %	-12 %	133 %	71 %	73 %	76 %
Vuosikate €/asukas	-41,8	532,6	289,7	326,2	380,0
Asukasmäärä	42 993	43 426	43 853	44 296	44 757

Nurmijärven kunta
(sis. liikelaitokset)

Tuloslaskelma, €	TP 2019	TA+muut. 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	24 227 158	24 367 104	25 579 192	26 291 162	27 080 262
Maksutuotot	5 444 552	5 379 000	5 828 550	5 833 550	5 848 550
Tuet ja avustukset	1 935 395	1 519 450	1 606 936	1 606 936	1 606 936
Muut toimintatuotot	29 364 988	29 242 409	30 438 045	30 323 545	30 319 545
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	60 972 093	60 507 963	63 452 723	64 055 193	64 855 293
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-74 253 428	-76 052 749	-77 138 539	-77 036 204	-77 003 619
Palkat ja palkkiot	-59 485 128	-61 133 256	-62 047 925	-61 944 230	-61 906 265
Henkilösivukulut	-14 768 300	-14 919 494	-15 090 613	-15 091 973	-15 097 353
Eläkekulut	-12 879 748	-12 724 370	-12 947 663	-12 951 113	-12 957 873
Muut henkilösivukulut	-1 888 552	-2 195 124	-2 142 950	-2 140 860	-2 139 480
Palvelujen ostot	-163 514 262	-155 717 458	-169 261 262	-172 668 760	-176 393 008
Asiakaspalvelujen ostot	-125 928 983	-118 798 942	-131 574 176	-134 742 867	-137 988 315
Muiden palvelujen ostot	-37 585 278	-36 918 516	-37 687 086	-37 925 893	-38 404 693
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 433 423	-12 792 729	-12 342 034	-12 330 284	-12 366 184
Avustukset	-9 790 117	-10 421 998	-6 595 050	-6 545 050	-6 445 050
Muut toimintakulut	-22 040 613	-22 869 406	-23 712 204	-23 577 104	-23 566 204
Vuokrat	-20 650 061	-21 718 181	-22 825 238	-22 683 638	-22 658 938
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-282 031 842	-277 854 341	-289 049 089	-292 157 402	-295 774 065
TOIMINTAKATE	-221 059 749	-217 346 378	-225 596 366	-228 102 209	-230 918 772
Verotulot	189 728 117	206 451 869	201 495 000	206 216 700	212 244 300
Valtionosuudet	32 294 172	36 894 553	40 700 000	41 000 000	41 150 000
Rahoitustuotot ja -kulut	1 319 653	910 000	1 144 000	1 114 000	1 094 000
Korkotuotot	105 081	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	2 666 856	2 465 000	2 620 000	2 620 000	2 620 000
Korkokulut	-680 970	-765 000	-690 000	-720 000	-740 000
Muut rahoituskulut	-771 315	-790 000	-786 000	-786 000	-786 000
VUOSIKATE	2 282 193	26 910 044	17 742 634	20 228 491	23 569 528
Poistot ja arvonalentumiset	-18 032 945	-20 561 480	-21 300 000	-23 400 000	-26 900 000
TILIKAUDEN TULOS	-15 750 753	6 348 564	-3 557 366	-3 171 509	-3 330 472
Poistoeron muutos	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500
TILIKAUDEN ALI -/YLIJÄÄMÄ	-15 738 253	6 361 064	-3 544 866	-3 159 009	-3 317 972
Tunnusluvut	TP 2019	TA+muut. 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Ylijäämä taseessa	37 569 420	43 930 484	40 385 619	37 268 610	33 950 639
Vuosikate poistoista %	13 %	131 %	83 %	86 %	88 %
Vuosikate €/asukas	53,1	619,7	404,6	456,7	526,6
Asukasmäärä	42 993	43 426	43 853	44 296	44 757

LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN

	Talousarvio 2021		Eliminoinnit		Talousarvio 2021
	Kunnan tulos- laskelmaosa	Liikelaitokset yhteensä	Kunta	Liikelaitokset	Kunnan tuloslaskelma- osa ml. liikelaitokset
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	4 513 108	11 409 487			15 922 595
Myyntituotot, sisäiset	815 547	8 841 050	-815 547	-8 841 050	0
Maksutuotot	5 828 550				5 828 550
Tuet ja avustukset	1 547 236	59 700			1 606 936
Muut toimintatuotot, ulkoiset	29 081 455	416 350			29 497 805
Muut toimintatuotot, sisäiset	940 240		-940 240		0
Toimintatuotot yhteensä	42 726 136	20 726 587	-1 755 787	-8 841 050	52 855 886
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-69 915 731	-7 222 808			-77 138 539
Palvelujen ostot, ulkoiset	-157 175 491	-2 514 174			-159 689 665
Palvelujen ostot, sisäiset	-8 696 190	-875 407	8 696 190	875 407	0
Aineet, tarv. ja tavarat, ulkoiset	-8 412 149	-3 791 705			-12 203 854
Aineet, tarv. ja tavarat, sisäiset	-138 180	0	138 180		0
Avustukset ulkoiset	-6 595 050	0			-6 595 050
Muut toimintakulut, ulkoiset	-22 660 872	-164 272			-22 825 144
Muut toimintakulut, sisäiset	0	-887 060	0	887 060	0
Toimintakulut yhteensä	-273 593 662	-15 455 426	8 834 370	1 762 467	-278 452 252
Toimintakate	-230 867 526	5 271 161	7 078 583	-7 078 583	-225 596 366
Verotulot					
Verotulot	201 495 000	0			201 495 000
Valtionosuudet					
Valtionosuudet	40 700 000	0			40 700 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Rahoitustuotot ja -kulut	1 376 000	-232 000			1 144 000
Korkotuotot, ulkoiset	0	0			0
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	2 458 000	0			2 458 000
Korvaus peruspääomasta	162 000		-162 000		0
Korkokulut, ulkoiset	-620 000	-70 000			-690 000
Korvaus peruspääomasta		-162 000		162 000	0
Muut rahoituskulut	-624 000	0			-624 000
Vuosikate	12 703 474	5 039 161	7 078 583	-7 078 583	17 742 634
Poistot ja arvonalentumiset					
Poistot ja arvonalentumiset	-17 869 000	-3 431 000			-21 300 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 869 000	-3 431 000			-21 300 000
Tilikauden tulos	-5 165 526	1 608 161	7 078 583	-7 078 583	-3 557 366
Poistoeron muutos	12 500				12 500
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-5 153 026	1 608 161	7 078 583	-7 078 583	-3 544 866

Liikelaitosten vaikutus kunnan toimintakatteeseen:

	Liikelaitokset	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Ulkoinen myynti	11 409 487	4 513 108	15 922 595
Muut ulkoiset toimintatuotot	476 050	36 457 241	36 933 291
Henkilöstökulut	-7 222 808	-69 915 731	-77 138 539
Ulkoiset palvelujen ostot	-2 514 174	-157 175 491	-159 689 665
Ulkoiset materiaaliostot	-3 791 705	-8 412 149	-12 203 854
Muut ulkoiset kulut	-164 272	-29 255 922	-29 420 194
Vaikutus kunnan toimintakatteeseen	-1 807 422	-223 788 943	-225 596 366

Liikelaitosten vaikutus kunnan vuosikatteeseen:

	Liikelaitokset	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus kunnan toimintakatteeseen	-1 807 422	-223 788 943	-225 596 366
Ulkoiset rahoituserät	-70 000	243 409 000	243 339 000
Vaikutus kunnan vuosikatteeseen	-1 877 422	19 620 057	17 742 634

Liikelaitosten vaikutus kunnan poistojen määrään ja tilikauden tulokseen:

	Liikelaitokset	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus kunnan vuosikatteeseen	-1 877 422	19 620 057	17 742 634
Vaikutus kunnan poistoihin	-3 431 000	-17 869 000	-21 300 000
Poistoeron vähennys		12 500	12 500
Vaikutus kunnan tilikauden tulokseen	-5 308 422	1 763 557	-3 544 866

Investointiosa
Investointiohjelma 2021-2025

INVESTOINNIT 2021 – 2025
1000 €, alv 0%

	Hanke yht.	Hanke suun. kaudella 2021- 2023	2021	2022	2023	2024	2025
1. Kiinteä omaisuus							
Maa-alueiden hankinta	22 500	7 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Muu maanmyyntitulo (hankintahintavähennys)	-13 500	-4 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Maanhankinta yhteensä	9 000	3 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
2. Osakkeet							
3. Talonrakennus							
3.1 Sosiaali- ja terveyspalvelut							
Terveyskeskuksen peruskorjaus, osa C	6 500	6 000	5 500	500			
3.2 Päiväkodit							
Syrjälän päiväkotiki, peruskorjaus	2 300	250			250	1 000	1 050
Tornitien päiväkotiki	3 600	300			300	2 000	1 300
Vanhan Klaukan 8-os. päiväkotiki, uudisrakennus (Vaskomäen k)	9 950	0					
Mäntysalon päiväkodin peruskorjaus	1 620	0					
Havumäen päiväkotiki, peruskorjaus	850	0					
Suopolun päiväkodin, päiväkeskuksen ja keittiön peruskorjaus	1 540	0					
Päiväkotien peruskorjaus (12 kpl)		0					
3.3 Koulut							
Rajamäen alueen palveluverkkokohteiden suunnittelu ja valmistelu	1 000	1 000	1 000				
NYK peruskorjaus Mikkola ja sisäilmakorjaus	5 100	2 450	2 450				
Röykän koulu, vanhan osan peruskorjaus	3 500	3 450	1 450	2 000			
Syrjälän koulun peruskorjaus	7 000	100			100	1 000	2 600
Länsikaaren koulun peruskorjaus	2 150	0					
Mäntysalon koulun peruskorjaus	8 250	0					
Korttelikoulu/Kla/Lintumetsä	3 150	0					
Lepsämän koulu, korjaus	2 300	200	200				
NYK:n peruskorjaus/piha-alueet	560	0				560	
Urheilupuiston koulu	16 600	600	600				
Palveluverkkopäätösten alaiset investointikohteet, jotka täydennetään investointiosaan palveluverkkopäätösten jälkeen.							
Lukio (KK), liikuntasali							
Rajamäen kampus							
Lepsämän koulu, korjaus							
Urheilupuiston koulu, uudiskohde							
3.4 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut							
Pääkirjaston peruskorjaus	4 680	4 680	1 900	2 780			
3.5 Toimialojen yhteiset							
Kunnanvirasto, talotekniikka- ja muutostyöt, vesikatto	6 700	6 400		3 000	3 400		
Kunnan varikko	3 200	1 200	50	150	1 000		
Rajamäen liikuntapuiston huoltorakennus, uudisrakennus	1 450	0					
Klaukkalan tekourmen katsomo ja voimailusali	2 650	0					
3.6 Aleksian keittiöt: Aleksin Pata + Pikku Padat							
Palvelukeittiöhanke	1 500	1 750	750	500	500		
Toreeninhovin palvelukeittiö (Keusoten vaikutus?)	700	700		75	625		
3.7 Pienet talohankkeet							
Pienet talohankkeet	6 100	3 500	1 100	1 200	1 200	1 300	1 300
Koulujen ja päiväkotien pihojen ja leikkiv. kunnostus	4 200	900	300	300	300	300	300
Talonrakennus yhteensä							
Brutto	92 600	33 480	15 300	10 505	7 675	6 160	6 550
Netto	92 600	33 480	15 300	10 505	7 675	6 160	6 550
4. Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Kunnallistekniikan rakentaminen	40 760	35 555	12 905	15 900	6 750	5 205	7 457
avustukset ja rahoitusosuudet	-3 060	-3 060	-1 216	-1 844	0		
Klaukkalan tieverkko	43 350	8 050	2 700	3 850	1 500	0	100
avustukset ja rahoitusosuudet	0	0	0	0	0		
Kunnan ja valtion yhteishankkeet	15 045	7 935	3 900	2 885	1 150	205	2 055
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	173 297	48 480	18 289	20 791	9 400	5 410	9 612

INVESTOINNIT 2021 – 2025
1000 €, alv 0%

	Hanke yht.	Hanke suun. kaudella 2021- 2023	2021	2022	2023	2024	2025
5. Irtaimisto, laitteet, ajoneuvot ja muut							
5.1 Konsernipalveluiden toimiala							
Tietotekniikka	1 350	450	150	150	150	150	150
Kalusteet, kunnanvirasto	100			100			
Konsernipalvelut yhteensä	1 450	550	150	250	150	150	150
5.2 Sivistys- ja hyvinvointitoimiala							
Päiväkodit	400	150			150	250	
Koulut	565	565	265	150	150	1700	200
Nuorisopalvelut		0					
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	550	550		550			
Liikuntapalvelut	550		14				
Sivistys- ja hyvinvointitoimiala yhteensä	6 204	1 279	279	700	300	1 950	200
5.3 Ympäristötoimiala							
Kiinteistö- ja mittaus-toimi	350	110	30	40	40	40	40
Tekninen keskus	3 430	1 050	320	350	380	380	400
Ympäristötoimiala yhteensä	3 780	1 160	350	390	420	420	440
Kaikki toimialat yhteensä	11 434	2 989	779	1 340	870	2 520	790
Investoinnit yhteensä ilman liikelaitoksia							
Investoinnit ilman liikelaitoksia, brutto			38 084	36 980	20 445	16 590	19 452
Rahoitusosuudet			-1 216	-1 844	0	0	0
Maanmyynti			-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Investoinnit, netto	286 331	87 949	35 368	33 636	18 945	15 090	17 952
Kohta "6. Liikelaitokset" informatiivisina, päätöksenteko erikseen.							
6. Liikelaitokset							
6.1 Nurmijärven vesi							
Kulut			9 130	15 810	11 510	7 170	7 735
Liittymismaksut, infotieto			-1 300	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Netto, infotieto			7 830	14 510	10 210	5 870	6 435
6.2 Aleksia							
			200	200	150	100	100
Liikelaitokset yhteensä		37 000	9 330	16 010	11 660	7 270	7 835
Investoinnit yhteensä							
Netto			44 698	49 646	30 605	22 360	25 787
Investoinnit yhteensä, brutto			47 414	52 990	32 105	23 860	27 287
Rahoitusosuudet			-1 216	-1 844	0	0	0
Maanmyynti (hankintahintavähennys)			-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Investoinnit, netto			44 698	49 646	30 605	22 360	25 787

Investointiohjelman hankekortit vuosille 2021-2025

Terveyspalvelut

(kokonaisbudjetti ja rakennusaika)

Terveyskeskuksen peruskorjaus, osa C

6.500.000 €, aloitus: 2021

käyttötalousvaikutus: +12.000 €/v

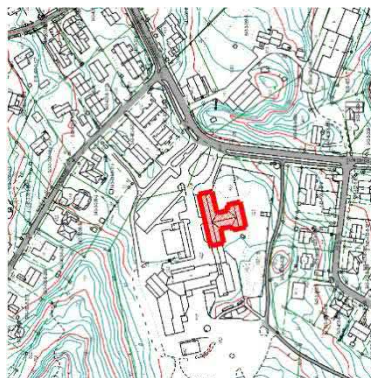
Hankkeen laajuus on kasvanut ja on 3.700 brm². Hanke on tarkentunut käsittäen koko 1990-luvulla rakennetun C-osan potilaskerrostun tilamuutokset ja kellarikerroksen ja aulan tilojen käyttötarkoituksen muutokset sekä talotekniikkajärjestelmien peruskorjaukset ja jäädytyksen lisäyksen. Suunnittelu käynnistyi syksyllä 2018. Rakentaminen ajoittuu pääosin vuodelle 2021. Hankkeessa tulee huomioida sote-uudistus.

Päiväkodit

Syrjälän päiväkotikoti, peruskorjaus

2.300.000 €, aloitus 2024

käyttötalousvaikutus: +66.000€/v

Hankkeen laajuus noin 1070 hu^m². Rakennustekninen peruskorjaus vuonna 1987 valmistuneissa tiloissa: pintarakenteiden ja kiintokalusteiden uusiminen, rakenteellisia korjauksia. Pieniä tilamuutoksia sekä toiminnallisia muutoksia. Suunnittelu 2023 ja rakentaminen 2024–2025.

Tornitien päiväkodin uudisrakennus

3.600.000 €, aloitus 2024

käyttötalousvaikutus: +/- 0 €/v

Hankkeen laajuus noin 1 200 brm². Rakennus korvaa nykyisen Tornitien päiväkodin. Nykyinen rakennus on tullut elinkaarensa päähän. Hankesuunnitelma tarvittaessa ja suunnittelu 2023. Rakennuspaikka varmistetaan. Rakentaminen 2024–2025.

Koulut

Nurmijärven yhteiskoulu, Mikkolan peruskorjaus

5.100.000 €, aloitus: 2017

käyttötalousvaikutus: +120.000 €/v

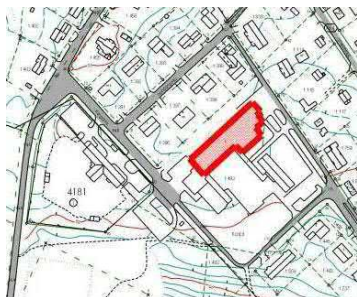

Hankkeen laajuus on 1.200 huon. Vuonna 1991 valmistuneen Mikkolan taloteknisten järjestelmien peruskorjaus, rakennustekninen pintaremontti sekä tilamuutokset. Sisäilmastutkimuksen edellyttämät korjaukset tehty. Työn ensimmäinen vaihe on alkanut syksyllä 2017 ja valmistunut 2018. Mikkolan suunnittelu jatkuu 2020. Toinen rakennusvaihe vuodelle 2021. Rakentamiskustannus 2.450.000 €

Röykän koulun vanha osa, peruskorjaus

3.500.000€, aloitus: 2021

käyttötalousvaikutus: +95.000 €/v

Laajuus tarkentunut ja on 1400 hum². Vuonna 1980 valmistuneen tiilikoulun peruskorjaus. Talotekniikan päivitys, liikuntasalin poistumistiet, teknisen työn purunpoistojärjestelmä, rakenteiden tiivistyksiä, ääneristyksiä ja tilojen pintaremonttia. Vesikalusteiden uusimisia. Suunnittelu 2020, rakentaminen 2021–2022.

Syrjälän koulu, peruskorjaus

7.000.000€, aloitus: 2024

käyttötalousvaikutus: +95.000 €/v

Laajuus noin 2900 hum². Vuonna 1988 valmistuneen rakennuksenperuskorjaus, välituntipihan sadevesiviemäröinti, ulkoalueen pintavesien kuivatusjärjestelmän peruskorjaus sekä maastonmuotoilu kosteusteknisesti toimivammaksi. Suunnittelu 2023. Rakentaminen 2024–2026.

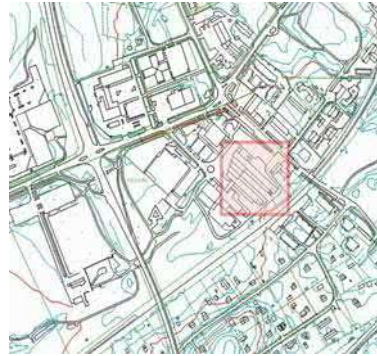
Lukio, jaettu (KK), liikuntasali (hankekortti tehdään myöhemmin)

Palveluverkkopäätöksen alainen investointikohde – tiedot täydennetään palveluverkkopäätösten jälkeen.

Lopulliseen ratkaisuun vaikuttaa valtuuston päätös hankesuunnitelmista ja lukiosta.

Rajamäen kampus

Palveluverkkopäätöksen alainen investointikohde – tiedot täydennetään palveluverkkopäätösten jälkeen.

Hankkeella korvataan elinkaarensa päähän tulleet Seitsemän veljeksien koulu, lukio, nuorisotilat ja Rajamäen kirjasto. Rakentaminen 2022–2025. **Lopulliseen ratkaisuun vaikuttaa valtuuston päätös hankesuunnitelmista ja lukiosta.**

Rajakaari peruskorjaus/uudisrakennus (sisältyy kampushankkeeseen)

Palveluverkkopäätöksen alainen investointikohde – tiedot täydennetään palveluverkkopäätösten jälkeen.

Aloitus:

käyttötalousvaikutus:

Vuonna 1964 valmistuneen rakennuksen korvaaminen uudisrakennuksella. Rakentaminen 2024–2025. **Lopulliseen ratkaisuun vaikuttaa valtuuston päätös hankesuunnitelmista ja lukiosta.**

Kuntolan peruskorjaus (sisältyy kampushankkeeseen)

6.400.000 €, aloitus: 2023

käyttötalousvaikutus: +/- 0 €/v

Hankkeen laajuus on noin 1 800 brm². Rakennus on valmistunut vuonna 1986 ja sitä on laajennettu vuonna 1999. Hanke sisältää vaurioiduneiden rakenteiden korjaamisen. Suunnittelu 2022. Rakentaminen 2023–2024. **Lopulliseen ratkaisuun vaikuttaa valtuuston päätös hankesuunnitelmista ja lukiosta.**

Lepsämän puukoulun perusparannus

Aloitus: 2022

Palveluverkkopäätöksen alainen investointikohde – tiedot täydennetään palveluverkkopäätösten jälkeen.

käyttötalousvaikutus:

Hankkeen laajuus on noin 900 brm². Rakennuksessa tehdään sisäilma-
korjauksia ja nykyaikaistetaan talo-
tekniikka. Suunnittelu aloitetaan
2021. Rakentaminen 2022–2023.

Urheilupuiston koulun uudisrakennus

16.600.000 €, aloitus: 2024

Palveluverkkopäätöksen alainen investointikohde – tiedot täydennetään palveluverkkopäätösten jälkeen.

käyttötalousvaikutus:

Hankkeen laajuus on noin 5 500
brm². Hanke korvaa elinkaaren pää-
hänsä tulleen Urheilupuiston koulun.
Hankesuunnitelma 2020 ja suunnit-
telu aloitetaan 2022. Rakentaminen
2024–2025.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Pääkirjaston peruskorjaus

4.830.000 €, aloitus: 2021

käyttötalousvaikutus:
+70.000 €/v

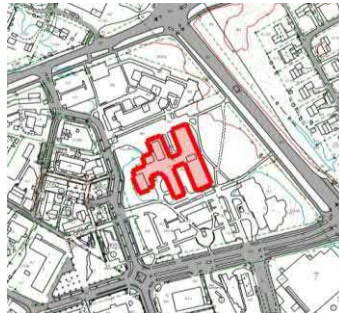
Hankkeen laajuus on noin 1890 brm². Vuonna 1984 valmistuneen rakennuksen taloteknisten järjestelmien peruskorjaus, rakennustekninen pintaremontti sekä tilamuutokset. Suunnittelu vuonna 2020 ja rakentaminen vuosilla 2021 – 2022.

Toimialojen yhteiset hankkeet

Kunnanvirasto, peruskorjaus ja muutostyöt

6.700.000 €, aloitus: 2022

käyttötalousvaikutus: +/- 0 €/v

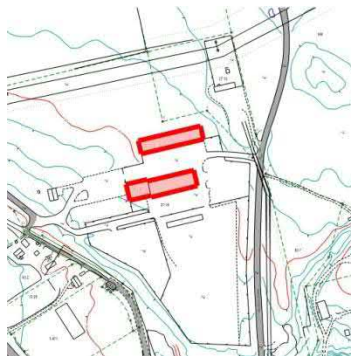

Hankkeen laajuus on noin 1.100 brm². Kunnanviraston tilankäytön tehostaminen ja vanhojen lvi-järjestelmien uusiminen sekä jäähdytyksen tehostaminen. 30 vuotta vanhojen vesikatteiden uusiminen vaiheittain. Työt aloitettu syksyllä 2016. Valmistuu 2023.

Varikko, peruskorjaus ja laajennus

3.200.000 €, aloitus: 2023

käyttötalousvaikutus: +24.000 €/v

Hankesuunnitelma tehty, mutta päivitettävä 2020. Sisältää mm. maastomittausyksikön siirron Punamullantieltä varikolle. Vuonna 1980 valmistuneiden rakennusten peruskorjaus tai uusiminen, varastoalueiden ja kylmien katosten uudelleen järjestelyt. Päärakennus 2240 brm², hallirakennus 1150 brm². Rakennussuunnittelu alkaa 2021. Rakentaminen vaiheittain 2023, 2027–2028.

Aleksian keittiöt

Toreenihovi, aluekeittiö, muutostyöt

700.000 €, aloitus 2023

käyttötalousvaikutus: +/- 0 €/v

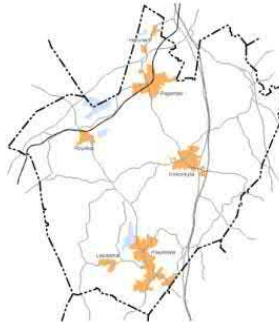

Hankkeen peruskorjausosan laajuus on 500 brm². Keittiöverkkoselvitys päivitetty ja muutos palvelukeittiöksi hyväksytty. Toreenihovin valmistuskeittiö muutetaan palvelukeittiöksi. Tilajärjestelyt ja laitekanta uusitaan. Suunnittelu aloitetaan 2022. Rakennustyöt 2023. Ennen suunnittelun käynnistämistä on selvittävä sote-uudistuksen vaikutukset hankkeeseen.

Pikku Pata, palvelu- ja jakelukeittiöiden muutostyöt

4.400.000 €, aloitus: 2018

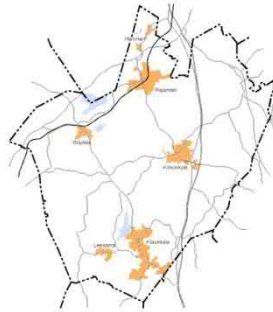
käyttötalousvaikutus: -160.000 €/v

Rajamäen alueen, Klaukkalan alueen ja Kirkonkylän alueen palvelukeittiöt. Aleksian "Iso Pata"-projektin toteutus vaiheittain järjestyksessä Rajamäki - Klaukkala - Kirkonkylä. Uudentyyppinen palvelutuotanto ja uuden valmistuskeittiön rakentaminen edellyttävät muutoksia palvelukeittiöihin, yhteensä noin 60 kpl. Suunnittelu aloitettu rinnan aluekeittiöiden kanssa 2017. Toteutus alkanut 2018 ja valmistuu 2023.

Pienet talohankkeet

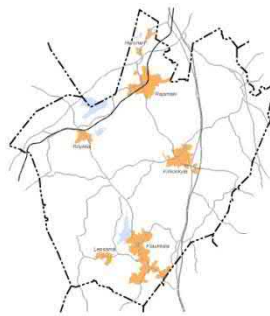
Muut pienet talohankkeet

1.100.000–1.300.000 € per vuosi,
2021–2025

Pienet investointiluonteiset hankkeet hintaluokassa 30.000–300.000 € tarkemman erillishjelman mukaan. Tekninen lautakunta hyväksyy vuosittain käyttösuunnitelmien hyväksymisvaiheessa toteuttamisen erillissuunnitelman.

Koulujen ja päiväkotien leikkipihat, peruskorjaus

300.000 € per vuosi, vuodet 2021–
2025

Koulujen ja päiväkotien pihojen peruskorjaukset erillishjelman mukaan hallintokuntien osoittamassa järjestyksessä. Vuosittain tehdään perusteellinen korjaus joko yhteen päiväkodin leikkipihaan tai yhteen koulun välituntiin. Yksittäisten leikkivälineiden uusimiseen muissa kohteissa on erillinen määräraha.

Investointiesityksiin liittyvä irtaimisto ja kalusto

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala
 Investointiesityksiin liittyvä irtaimisto ja kalusto 2021-2025
 1 000 € alv 0%
 Kalustoesitykset

Kohde	Pääsisältö	2021	2022	2023	2024	2025	Yht. €-arvio	Tarveselvitys
3.2 Päiväkodit (*Eroaa investointien koontitaulukosta, tiedot tarkentuvat seuraavalla budjettikierröksellä)								
Syrjälän päiväkodi, peruskorjaus *	Laajennuksen yhteydessä tarvitaan uutta irtaimistoa					150	150	
Tornitien päiväkodi, peruskorjaus ja pihan kunnostus *	Peruskorjauksen yhteydessä on syytä vaihtaa kulunut kalusto uusiksi					250	250	
Päiväkodit yht:		0	0	0	0	400	400	
3.3 Koulut								
Lukio, jaettu (KK), liikuntasali						200	200	
Rajamäen kampus					1700		1700	
NYK peruskorjaus, Mikkola ja sisäilmakorjaus	Laajennuksen yhteydessä tarvitaan uutta irtaimistoa	265					265	
Röykän koulu, vanhan osan peruskorjaus	Peruskorjauksen yhteydessä on syytä vaihtaa kulunut kalusto uusiksi		150				150	
Lepsämän koulu, peruskorjaus				150			150	
Koulut yht:		265	150	150	1 700	200	2 465	
3.4 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut								
Pääkirjaston peruskorjaus ja laajennus	Pääkirjaston peruskorjaukseen ja laajennukseen liittyvä irtaimisto sisältäen kirjasto-, työhuone- ja museotilat		550				550	
Kirjasto ja kulttuuri yht:		0	550	0	0	0	550	
3.5 Liikuntapalvelut								
Kehonkoostumusmittari		14					14	
Liikuntapalvelut yht:		14	0	0	0	0	14	
Sivistys- ja hyvinvointitoimiala yhteensä		279	700	150	1 700	600	3 429	

Ympäristötoimiala
 Investointiesityksiin liittyvä irtaimisto ja kalusto 2021-2025
 1 000 € alv 0%
 Kalustoesitykset

Kohde	Pääsisälto	2021	2022	2023	2024	2025	Yht. €-arvio	Tarveselvitys
Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta								
Takymetri			30				30	
Pakettiauto, vaihto				40			40	
GNSS-laitteet					40		40	
Pakettiauto, vaihto						40	40	
Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta yhteensä		0	30	40	40	40	150	
Tekninen lautakunta konevarikko (ohjeellinen)								
Kunnossapitotraktori; katujen kunnossapito; korvaa vanhan		160					160	
Suurteholeikkuri: viher- ja liikuntatoimi; korvaa vanhan		35					35	
Kunnossapitolaitteistot: viher- ja liikuntatoimi; korvaa vanhoja/uusia		60						
Lisälaitteet: katujen kunnossapito; korvaa vanhoja		40					40	
Traktorin perävaunu, viher- ja liikuntatoimi		25					25	
Latukone: viher- ja liikuntatoimi			180				180	
Suurteholeikkuri: viher- ja liikuntatoimi; korvaa vanhan			40				40	
Leasing pakettiautojen lunastus (vuonna 2017 hankitut 5 kpl)			80				80	
Lisälaitteet: katujen kunnossapito; korvaa vanhoja ja uushankintaa			50	20	70	40	180	
Kevyt kuorma-auto: katujen kunnossapito; korvaa vanhan				200			200	
Hiekkavarasto: Rajamäkeen				100			100	
Kuorma-auto; vesilaitos; korvaa vanhan				60			60	
Ruohonleikkuri; vihertoimi; korvaa vanhan					40		40	
Kunnossapitotraktori; katujen kunnossapito; korvaa vanhan					170		170	
Ajettava 2-valssiyrä n. 3tn, konevarikko					30		30	
Kuorma-auton sirotinlaite, konevarikko					70		70	
Henkilönostin: konevarikko; korvaa vanhan						60	60	
Tiehöylä: Vammas: katujen kunnossapito, korvaa vanhan/Vammas						30	30	
Tekninen lautakunta yhteensä		320	350	380	380	130	1 560	
Ympäristötoimiala yhteensä		320	380	420	420	170	1 710	

Aleksia ruoka- ja siivouspalvelut
 Investointiesityksiin liittyvä irtaimisto ja kalusto 2021-2025
 1 000 € alv 0%
 Kalustoesitykset

Kohde	Pääsisälto	2021	2022	2023	2024	2025	Yht. €-arvio	Tarveselvitys
Kalusto								
Ruokapalvelujen kalusto		200	200	150	100	100	750	

Rahoitusosa

Nurmijärven kunta
(kuntaemo)

Rahoituslaskelma, €	TP 2019	TA+muut. 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toiminnan rahavirta	-4 188 335	20 293 802	9 163 474	11 011 072	13 566 604
Vuosikate	- 1 795 235	23 128 802	12 703 474	14 451 072	17 006 604
Tulorahoituksen korjauseurat	- 2 393 100	- 2 835 000	-3 540 000	- 3 440 000	-3 440 000
Investointien rahavirta	-24 591 255	-29 291 000	-32 268 000	-30 735 700	-16 045 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	- 29 527 184	- 34 121 000	-38 084 000	- 36 980 000	-20 445 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	600 543	1 330 000	1 216 000	1 844 300	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 335 386	3 500 000	4 600 000	4 400 000	4 400 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-28 779 590	-8 997 198	-23 104 526	-19 724 628	-2 478 396
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	251 294				
Antolainasaamisten lisäykset	- 180 277				
Antolainasaamisten vähennykset	431 571				
Lainakannan muutokset	30 449 329	9 200 000	22 600 000	22 000 000	4 900 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	30 000 000	39 700 000	53 300 000	21 800 000	6 200 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	- 10 540 163	- 49 500 000	-43 200 000	- 12 200 000	- 5 700 000
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	10 989 492	19 000 000	12 500 000	12 400 000	4 400 000
Oman pääoman muutokset	-370 168				
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 080 023				
Maankäyttösop. enn.maks. tuloutus	-1 809 469	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Rahoituksen rahavirta	32 410 478	9 200 000	20 600 000	20 000 000	2 900 000
Rahavarojen muutos	3 630 887	202 802	-2 504 526	275 372	421 604
Lainakanta	195 691 806	204 891 806	227 491 806	248 991 806	253 891 806
Asukasluku	42 993	43 426	43 853	44 296	44 757
Lainat/asukas	4 552	4 718	5 188	5 621	5 673

Nurmijärven kunta
(sis. liikelaitokset)

Rahoituslaskelma, €	TP 2019	TA+muut. 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toiminnan rahavirta	- 110 907	24 910 044	14 202 634	16 788 491	20 129 528
Vuosikate	2 282 193	26 910 044	17 742 634	20 228 491	23 569 528
Tulorahoituksen korjauserät	- 2 393 100	- 2 000 000	-3 540 000	- 3 440 000	-3 440 000
Investointien rahavirta	- 30 807 094	- 35 621 000	-41 598 000	- 46 745 700	- 27 705 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	- 35 743 023	- 40 451 000	-47 414 000	- 52 990 000	-32 105 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	600 543	1 330 000	1 216 000	1 844 300	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 335 386	3 500 000	4 600 000	4 400 000	4 400 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 30 918 001	- 10 710 956	-27 395 366	- 29 957 209	- 7 575 472
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	244 594		0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	- 186 977				
Antolainasaamisten vähennykset	431 571				
Lainakannan muutokset	30 279 633	10 200 000	25 500 000	30 900 000	8 700 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	30 000 000	43 700 000	56 200 000	30 700 000	10 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	- 10 836 463	-52 500 000	-43 200 000	- 12 200 000	- 5 700 000
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	11 116 096	19 000 000	12 500 000	12 400 000	4 400 000
Oman pääoman muutokset	- 256 427			0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 216 098				
Vesilaitoksen liittymismaksut, vieras po	1 237 210	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000
Maankäyttösop. enn.maks. tuloutus	-1 809 469	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Rahoituksen rahavirta	34 483 898	9 500 000	24 800 000	30 200 000	8 000 000
Rahavarojen muutos	3 565 897	-1 210 956	-2 595 366	242 791	424 528
Lainakanta	199 527 846	209 727 846	235 227 846	266 127 846	274 827 846
Asukasluku	42 993	43 426	43 853	44 296	44 757
Lainat/asukas	4 641	4 830	5 364	6 008	6 140

LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KUNNAN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN

	Talousarvio 2021		Eliminoinnit		Talousarvio 2021
	Kunnan rahoitusosa	Liikelaitokset yhteensä	Kunta	Liikelaitokset	Kunnan rahoitusosa ml. liikelaitokset
Tulorahoitus					
Vuosikate	12 703 474	5 039 161	7 078 583	-7 078 583	17 742 634
Tulorahoituksen korjauserät	-3 540 000				-3 540 000
Investointien rahavirta					
Ulkoiset investointimenot	-38 084 000	-9 330 000			-47 414 000
Rah.osuudet investointimenoihin	1 216 000				1 216 000
Omaisuuksien ulkoiset luovutukset	4 600 000				4 600 000
Toiminnan ja invest. rahavirta	-23 104 526	-4 290 839	7 078 583	-7 078 583	-27 395 366
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys					0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen muutos	10 100 000	2 900 000			13 000 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12 500 000				12 500 000
Korottomien velkojen muutos		1 300 000			1 300 000
Maankäyttösop. enn.maks. tuloutus	-2 000 000				-2 000 000
Rahoituksen rahavirta	20 600 000	4 200 000	0	0	24 800 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	-2 504 526	-90 839	7 078 583	-7 078 583	-2 595 366

Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan ja investointien rahavirtaan

	Liikelaitokset	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus kunnan vuosikatteeseen	-1 877 422	19 620 057	17 742 634
Ulkoiset tulorahoituksen korjauserät		-3 540 000	-3 540 000
Ulkoiset investointimenot	-9 330 000	-38 084 000	-47 414 000
Ulkoiset investointitulot	0	5 816 000	5 816 000
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	-11 207 422	-16 187 943	-27 395 366

Liikelaitoksen vaikutus kunnan rahoituksen rahavirtaan

	Liikelaitokset	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Ulkoiset antolainasaamisten muutokset		0	0
Ulkoisen lainakannan muutokset	2 900 000	22 600 000	25 500 000
Ulkoisten korottomien velkojen muutokset	1 300 000	0	1 300 000
Maankäyttösop. enn.maks. tuloutus		-2 000 000	-2 000 000
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	4 200 000	20 600 000	24 800 000

Liikelaitoksen vaikutus kunnan maksuvalmiuteen

	Liikelaitokset	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus toiminnan ja invest. rahavirtaan	-11 207 422	-16 187 943	-27 395 366
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	4 200 000	20 600 000	24 800 000
Vaikutus kunnan maksuvalmiuteen	-7 007 422	4 412 057	-2 595 366

LIIKELAITOKSET

Nurmijärven vesi -liikelaitos

Nurmijärven Vesi –liikelaitos

Tuloslaskelma	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihto	8 487 979	8 467 050	9 746 000	10 532 970	11 395 970
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	248 841	265 000	265 000	265 000	265 000
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 183 833	-1 296 400	-1 310 000	-1 308 000	-1 333 000
Palvelujen ostot	-2 018 147	-2 049 955	-2 085 000	-2 093 716	-2 113 216
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-987 325	-1 145 800	-1 153 700	-1 153 700	-1 153 700
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-209 167	-231 600	-232 600	-193 600	-193 600
Muut henkilösivukulut	-32 989	-41 040	-39 620	-39 620	-39 620
Poistot ja arvonal.	-2 587 265	-3 000 000	-3 200 000	-3 400 000	-4 300 000
Liiketoiminnan muut kulut	-113 517	-126 810	-150 000	-162 000	-175 000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 604 577	840 445	1 840 080	2 447 334	2 352 834
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	33 284				
Muut rahoitustuotot	618				
Kunnalle maksetut korkokulut	-55 959				
Korkokulut	-26 015	-45 000	-70 000	-100 000	-120 000
Korvaus peruspääomasta	-162 000	-162 000	-162 000	-162 000	-162 000
Muut rahoituskulut	-372				
Ylijäämä (alijäämä) ennen var.	1 394 134	633 445	1 608 080	2 185 334	2 070 834
Poistoeron lis. (-) tai väh. (+)					
Varausten lis. (-) tai väh. (+)					
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	1 394 134	633 445	1 608 080	2 185 334	2 070 834

Rahoituslaskelma	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toiminnan rahavirta	3 981 399	3 633 445	4 808 080	5 585 334	6 370 834
Liikelylijäämä	1 604 577	840 445	1 840 080	2 447 334	2 352 834
Poistot ja arvон alennukset	2 587 265	3 000 000	3 200 000	3 400 000	4 300 000
Rahoitustuotot- ja kulut	- 210 444	- 207 000	-232 000	- 262 000	- 282 000
Investointien rahavirta	6 101 353	5 880 000	9 130 000	15 810 000	11 510 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	6 101 353	5 880 000	9 130 000	15 810 000	11 510 000
Rahoitusosuudet inv.menoihin					
Vars. toiminta ja inv., netto	- 2 119 955	- 2 246 555	-4 321 920	- 10 224 666	- 5 139 166
Käyttöomaisuusinvestointien muutos, %		-3,6	55,3	73,2	-27,2
Vuosikate nettoinvestoinneista, %	-26,3	-14,3	-20,2	-15,5	-20,4
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys muilta	- 6 700				
Lainakannan muutokset	- 296 300	1 000 000	2 900 000	8 900 000	3 800 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	- 296 300				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta					
Lyhytaikaisten lainojen muutos		1 000 000			
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalm. muutokset	2 361 528	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000
Saamisten muutos kunnalta	193 200				
Saamisten muutos	-245 408				
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 275 667				
Korottomien velkojen muutos	1 138 069				
Rahoituksen rahavirta	2 058 528	2 300 000	4 200 000	10 200 000	5 100 000
Rahavarojen muutos					
Lainakanta	6 000 000	7 000 000	9 900 000	18 800 000	22 600 000
Asukasluku	42 993	43 426	43 853	44 296	44 757
Investoinnit / asukas	-141,9	-135,4	-208,2	-356,9	-257,2
Lainat/asukas	140	161	226	424	505
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
HTV 1					
Yhteensä	21,7	22	22	22	22

Liikelaitoksen strategia

Nurmijärven Vesi –liikelaitos huolehtii toiminta-alueensa vesihuoltopalvelujen tuottamisesta pitkäjänteisesti ja asiakaslähtöisesti.

Olellaiset muutokset vuonna 2021 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot	<p><u>Muutos</u></p> <p>Henkilöstökulut</p> <p>Henkilöstökulujen kasvu johtuu lähinnä palkankorotusvarauksista.</p> <p>Palvelumenojen lisäys</p> <p>Asiakasviestintään liittyen otetaan käyttöön häiriökartta –palvelu ja häiriötekstiviestien lähetys laajennetaan virka-ajan ulkopuolelle.</p> <p>Aineet, tarvikkeet ja tavarat lisäys</p> <p>Vedenkäytön kasvun seurauksena pumppausmäärät kasvavat ja jätevedenpuhdistamoilla kuormitus kasvaa. Veden pumppauksen kasvun ja suuremman jätevesimäärän puhdistamisen seurauksena sähköä kuluu enemmän.</p> <p>Muut toimintakulut</p> <p>Nurmijärven Veden uudet autot hankitaan leasing –autoina. Leasingautojen lukumäärä lisääntyy kahdella vuoden aikana.</p>	<p><u>Euroa</u></p> <p>+ 8 000</p> <p>+ 35 000</p> <p>+ 14 000</p> <p>+ 18 000</p>
Tulot	<p>Arvioitu tulojen kasvu</p> <p>Talouksmallin mukaisesti veden- ja jätevedenkäyttömaksuja korotetaan 7 % ja perusmaksuja 15 %. Vedenkäyttöön arvioidaan noin 0,5 % kasvua alkuperäiseen TA 2020 lukuun nähden.</p>	+ 1 279 000

Liikelaitoksen tavoitteet

Nurmijärven Vesi –liikelaitoksen johtokuntaan nähden sitovat tavoitteet on esitetty alla.

Tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitteen lähtötaso				Mittarin tavoitetaso	Toimenpiteet
		TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021		
ASIAKAS: Asiakastyytyväisyyden paraneminen	Asiakastyytyväisyys-tutkimuksen WACSI -indeksi	8,46	8,59	8,53	>8,53	Häiriökartan esittäminen internetsivuilla, häiriötekstiviestien lähetys myös virka-ajan ulkopuolella	
TALOUS: Vesijohtoverkoston vuotovesimäärän vähentäminen	Aluemittausjärjestelmän uusien käytössä olevien kaivojen lukumäärä (mittausdata siirtyy raportointijärjestelmään)	0	0	10	15	Seuranta- ja raportointijärjestelmän käyttöönotto, mittauskaivojen rakentaminen	
HENKILÖSTÖ: Henkilöstön työtyytyväisyys pysyy hyvänä	Henkilöstökyselyn arvosana	2,92	2,83	3,01	>2,8	Henkilöstökyselyn kautta esille tulevien kehittämistarpeiden toteuttaminen (esim. tiimilupaukset, kehittämissuunnitelmat)	

Toiminnan kuvaus

Nurmijärven Vesi –liikelaitos vastaa toiminta-alueellaan talousveden hankinnasta ja jakelusta sekä jätevesien poisjohtamisesta ja puhdistamisesta.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vedentuotanto jatkuu nykyisillä pohjavesilaitoksilla. Veden käytön ennustetaan kasvavan vuosittain noin 0,5 %. Jätevedenkäsittely jatkuu nykyisillä jätevedenpuhdistamoilla. Uusien verkostojen rakentamista ja verkostosaneerauksia sekä tuotantolaitosten uudisrakentamista ja perusparannuksia tehdään rakentamishojelman mukaisesti. Verkoston ja laitosten kunnossapitoa tehostetaan. Asiakaspalvelu jatkuu nykyisellä toimintatavalla. Asiakastytyväisyys tutkimus tehdään vuosittain ja asiakaslehti ilmestyy kerran vuodessa.

Teilinummen tekopohjavesilaitoksen imeytyskoe päättyi vuoden 2020 kesäkuun lopussa. Koeimeytyksen tulokset ovat olleet lupaavia ja vuoden 2020 syksyllä haetaan vesilupaa tekopohjavesilaitokselle ja loppuvuodesta pyritään käynnistämään tekopohjavesilaitoksen toteutussuunnittelu. Rakentamishojelma on alustavasti varauduttu tekopohjavesilaitoksen rakentamiseen vuosina 2022–2023.

Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon korvaamisen esisuunnitelma valmistui vuonna 2019. Esisuunnitelmassa tarkasteltiin toteutusvaihtoehtoina uuden puhdistamon rakentaminen samalle paikalle ja jätevesien siirto puhdistettavaksi Klaukkalan jätevedenpuhdistamolle tai HSY:n Blomminmäen jätevedenpuhdistamolle. Päätöksen tekeminen toteutussuunnitteluun jatkavasta vaihtoehdosta on viivästynyt, koska esisuunnitelman lähtötietoihin on tullut muutoksia ja esisuunnitelmaa joudutaan päivittämään uusien tietojen pohjalta. Esisuunnitelman päivitystä on tehty kesän 2020 aikana ja päivitetty esisuunnitelma valmistuu syyskuussa. Toteutussuunnitteluun jatkavasta vaihtoehdosta pyritään saamaan päätös vuoden 2020 aikana ja toteutussuunnittelua tehdään vuonna 2021. Rakentamishojelmassa puhdistamoinvestoinnin rakentaminen on aikataulutettu vuosille 2022–2023, mutta aikatauluun voi edelleen tulla muutoksia, koska hankkeen toteuttaminen edellyttää päätöstä tulevasta toteutusratkaisusta ja siihen liittyvien viranomaislupien lainvoimaisuutta.

Vesihuoltolain ja Maankäyttö- ja rakennuslain vuoden 2014 muutoksien myötä hulevesien viemärintä ei enää ole vesihuoltoa. Päätöksiä hulevesien vastuunjaosta Nurmijärven kunnassa ei ole vielä tehty ja asiaa pyritään edistämään teknisen keskuksen kanssa vuosien 2020–2021 aikana.

Toiminnan painopistealueet

Veden tuotannon turvaaminen

Teilinummen tekopohjavesilaitoksen rakentamista edistetään hakemalla tekopohjavesilaitoksen vesilupaa vuoden 2020 aikana. Luvan käsittelyaikana on noin vuosi ja tänä aikana toteu-

tetaan laitoksen rakennussuunnittelu. Teilinummen tekopohjavesilaitoksella voidaan turvata riittävä laadukkaan talousveden saanti pitkälle tulevaisuuteen.

Nykyisillä pohjavedenottoilla tehdään ylläpitäviä investointeja.

Jätevedenpuhdistuksen toiminta

Klaukkalan jätevedenpuhdistamo puhdistaa jätevedet tehokkaasti, mutta sen kuormitus kasvaa jatkuvasti. Prosessia tehostetaan vastaamaan kasvavan kuormituksen tarpeita.

Kirkonkylän nykyisen jätevedenpuhdistamon korvaavasta toteutusvaihtoehdoista laaditaan toteutussuunnitelma vuoden 2021 aikana.

Jätevedenpumppaamoiden saneerausta lisätään. Siirtoviemäripumppaamoilla tehdään pumppujen uusimisia ja muita ylläpitäviä investointeja.

Vuotovesien hallinta

Vuotovesien hallinta on tärkeää, koska vesijohtoverkoston vuotovedet lisäävät pumppaustarvetta vedenottoilla ja vesijohtoverkoston. Viemäriin tulevat hulevedet varaavat jätevedenpuhdistamoilta kapasiteettia, aiheuttavat prosessihäiriöitä ja huonontavat puhdistustulosta. Vuotovesien hallintaa tehostetaan ensin vesijohtoverkoston puolella ja taloussuunnittelukauden loppupuolella painopistettä siirretään viemäriverkoston vuotohallintaan. Nurmijärven Vedellä on meneillään kehityshanke, jossa vesilaitokselle luodaan vesijohtoverkoston aluemittausjärjestelmä. Aluemittausjärjestelmä hanke on viivästynyt Nurmijärven Veden henkilöstössä viime vuosien aikana olleen vajauksen ja henkilövaihdosten vuoksi. Aluemittausjärjestelmän rakentamista jatketaan vuoden 2021 aikana ja koko hanke pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2023 loppuun mennessä.

Henkilöstösuunnitelma

Nurmijärven Vesi –liikelaitokseen ei esitetä perustettavaksi uusia vakansseja tällä talousarviokaudella. Eläköitymisen ja muiden henkilöstömuutoksien takia vapautuviin tehtäviin rekrytoidaan uudet henkilöt.

Investoinnit

Investoinnit on kuvattu tarkemmin Nurmijärven Veden rakentamishjelmassa vuosille 2021–2025.

Rakentamishjelmassa on kolme isompaa hanketta, joiden toteutuminen tai toteutumisaikataulut ovat vielä epävarmoja, joten näiltä osin rakentamishjelma ja investointien kokonaismäärä voi vielä muuttua.

Teilinummen tekopohjavesihankkeen seuraavan vaiheen eli tekopohjavesilaitoksen rakentamisen aikataulu on epävarma. Investoinnin ajoitus riippuu siitä, milloin laitoksen rakentamiselle saadaan lainvoimainen vesilupa.

Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon korvaavia toteutusvaihtoehtoja on selvitetty. Hankkeen rakentaminen on rakentamishjelmassa ajoitettu alustavasti vuosille 2022–2023, mutta aikataulua ei voi vielä tarkasti arvioida. Puhdistamohankkeen toteuttaminen edellyttää päätöstä tulevasta toteutusratkaisusta ja siihen liittyvien viranomaislupien lainvoimaisuutta.

Vedenjakelun varmuuden ja vedenjakelukapasiteetin parantamiseksi kirkonkylän ja Klaukkalan välille on rakennettava uusi päävesijohto. Päävesijohdon rakentamisaikatauluun vaikuttaa Kirkonkylän puhdistamon korvaamishanke, koska jätevedensiirtolinjoja sisältävissä vaihtoehtoisissa päävesijohto voidaan ja on järkevää rakentaa samanaikaisesti samaan kaivantoon siirtolinjan kanssa.

Suorit tiedot 2019–2023

PALVELU		TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Vesilaitos						
Veden myynti	1000 m ³	1 732	1 742	1 752	1 762	1 772
Jäteveden myynti 1000 m ³	1000 m ³	2 054	2 000	2 074	2 084	2 094
Vesi- ja jätevesitaksa yht.	€/m ³	4,1	4,2	4,6	5,0	5,3
Vesijohtoverkoston pituus	km	351	352	357	360	363
Jätevesiviemäriverkoston pituus	km	301	305	307	310	313
Hulevesiviemäriverkoston pituus	km	185	178	191	194	197
Tuotot	€	8 736 820	8 732 050	10 011 000	10 797 970	11 660 970
Kulut	€	-4 544 978	-4 891 605	-4 931 920	-4 950 636	-5 008 136
Netto	€	4 191 842	3 840 445	5 079 080	5 847 334	6 652 834
Tulos	€	1 394 134	633 445	1 647 080	2 185 334	2 070 834

Aleksia -liikelaitos

Aleksia -liikelaitos

Tuloslaskelma	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihto	9 828 716	10 438 331	10 504 537	10 420 337	10 337 137
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	250 603	213 469	211 050	211 050	211 050
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 522 502	-2 615 227	-2 481 705	-2 462 705	-2 444 705
Palvelujen ostot	-1 212 171	-1 241 034	-1 304 581	-1 304 581	-1 304 581
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-4 573 159	-4 675 952	-4 730 675	-4 665 470	-4 600 265
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-898 044	-885 146	-902 983	-902 983	-902 983
Muut henkilösivukulut	-152 553	-168 170	-163 230	-163 230	-163 230
Poistot ja arvonal.	-102 389	-154 480	-231 000	-231 000	-231 000
Liiketoiminnan muut kulut	-639 211	-918 474	-901 332	-901 332	-901 332
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-20 710	-6 683	81	86	91
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	15 003				
Muut rahoitustuotot					
Korkokulut					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut	-650				
Ylijäämä (alijäämä) ennen var.					
Poistoeron lis. (-) tai väh. (+)					
Varausten lis. (-) tai väh. (+)					
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-6 357	-6 683	81	86	91

Rahoituslaskelma	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Toiminnan rahavirta	96 032	147 797	231 081	231 086	231 091
Liikelylijäämä	- 20 710	- 6 683	81	86	91
Poistot ja arvon alennukset	102 389	154 480	231 000	231 000	231 000
Rahoitustuotot- ja kulut	14 353		0		
Investointien rahavirta	- 114 485	- 450 000	-200 000	- 200 000	- 150 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	- 114 485	- 450 000	-200 000	-200 000	- 150 000
Rahoitusosuudet inv.menoihin					
Vars. toiminta ja inv., netto	- 18 453	- 302 203	31 081	31 086	81 091
Käyttöomaisuusinvestointien muutos, %		293,1	-56	0,0	-25,0
Vuositote nettoinvestoinneista, %	18,1	1,5	0	0,0	-0,1
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset			0		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset					
Lyhytaikaisten lainojen muutokset					
Muut maksuvalm. muutokset	20 880	0	0	0	0
Lyhytaik. saamisten muut.	65 078				
Korottomien velkojen muut.	-44 198				
Liittymismaksujen muutos					
Rahoituksen rahavirta	20 880	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	2 427	-302 203	31 081	31 086	81 091
Lainakanta					
Asukasluku	42 993	43 426	43 853	44 296	44 757
Investoinnit / asukas	2,66	10,36	5	4,52	3,35
Lainat/asukas	0	0	0	0	0

HTV 1	TP 2019	TA 2020	TA 2021	2022	2023
Yhteensä	174,3	180,8	183,8	181,8	179,8

Keskeisimmät perustiedot	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
keskitetty siivous hinta €/m2/v	23,80	24,87	24,63	24,50	24,40
siivottavat neliöt	101 844	103 605	103 605	104 000	104 000
hinta €/ateria	2,81	2,96	2,93	2,91	2,89
suorite (kpl)	2 663 288	2 667 642	2 704 603	2 704 603	2 704 603

Liikelaitoksen strategia

Aleksian visiona on olla laadukkaita ja vastuullisia ruoka- ja siivouspalveluja tarjoava luotettava yhteistyökumppani, joka kuuntelee asiakasta ja tukee vuorovaikutteisesti asiakkaan arjen toimintaa.

Tarjoamme kullekin asiakasryhmälle maistuvia omatekoisen makuisia ravitsemuksellisesti, vastuullisesti ja taloudellisesti

tuotettuja aterioita ja arkiruokakokemuksia. Käyttäjäasiakkaiden vaikutuskeinoja lisätään rohkeasti. Työt ovat tasapuolisesti mitoitettuja, henkilöstö toimii ruokakasvattajina ja kunta-ruokailun asiantuntijoina.

Tarjoamme asiakkaillemme oikeantasoisista, asiakkaan kanssa yhteisesti sovittua siivouspalvelua. Se tarkoittaa sitä, että mitoitukset ovat realistisia ja asiantuntemukseen perustuvia.

Olellaiset muutokset vuonna 2021 talousarvioesitykseen ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin		
Menot	Muutos <u>muutos kokonaisuudessa</u>	Euroa
	merkittävimmät vaikutukset eri tileillä	- 19 497
	<u>henkilöstökulut:</u>	
	- Metsolan päiväkodin ruokapalvelut ja palkkakustannusten nousu lisäävät henkilöstökuluja, mutta niitä on saatu hillittyä organisaatiomuutoksesta ja yhdistelmätyöstä johtuvilla järjestelyillä	+ 67 620
	<u>palvelujen ostot:</u>	
	- ict-palvelut (sisäiset ja ruokapalvelun omat) nousevat, mutta muiden palveluiden (mm puhtaanapito ja pesulapalvelut, koneiden ja laitteiden korjauspalvelut sekä matkustus – ja kuljetuspalvelut) on arvioitu pienenevän	+63 547
	<u>aineet, tarvikkeet, tavarat:</u>	
	- mm. kalustomäärärahojen tarve on arvioitu pienenevän (palvelukeittiöiden saneerausaikataulusta riippuvaisia)	- 133 522
	<u>muut toimintakulut</u>	
	joista vuokrat:	+ 32 858
	- Metsolan päiväkodin keittiön vuokra ja Aleksian hallinnon, esimiesten ja kehittämissyksikön siirtyminen yhteisiin tiloihin lisää vuokrakuluja	
Tulot	<u>muutos kokonaisuudessa</u> Metsolan päiväkodin palvelun lisäys varhaiskasvatuksesta Aleksialle (vuokra ja työ siirtyvät Aleksiaan), myös tuloilla katettavat poistot liisääntyvät Aleksiaassa 76 520 €	+ 63 787

Tavoitteet Aleksia -liikelaitos

Tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitteen lähtötaso		Mittarin tavoitetaso		Tavoitteiden toteuma	Toimenpiteet
		TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021		
TALOUS: Ruoan valmistus keskitetään Aleksian Pataan	henkilötyövuosien pieneneminen 7 henkilötyövuoden verran (v.2020-2023)			182,8	182,8		uuden organisaation käyttöönotto vaiheittain niissä kohteissa, joissa ruoanvalmistus on siirtynyt Aleksian Pataan
TALOUS: Yhdistelmätyö otetaan käyttöön	aterian hinta e/ateria	2,7	2,81	2,96	2,93		
	siivouksen hinta e/m2	23,5	23,8	24,87	24,63		
	tuottavuustavoite 2% (vuodet 2020-2023)						
TALOUS: Ruokahävikin pienentäminen	biojätettä mitataan ja seurataan			mittaus hävikki- viiko l- la, 1 kpl hävikkivaak a käytössä	mittaus hävikki- viikolla		ruokahävikin vähentämiseksi on löydetty oikeat seurantakohteet, mittarit ja tehty toimenpideohjeet
HENKILÖSTÖ: Työtyytyväisyys kohtuullinen	Henkilöstökyselyn tulos 2,5 (asteikko 1-4)	2,94	2,84	2	2,5		tehdään kysely 2 kertaa vuoden aikana
	Terveysprosentti (ei sairauspoissaoloja)						erilaiset työhyvinvointia edistävät toimet
ASIAKAS: Asiakastytyväisyys kohtuullinen	Asiakastytyväisyyskyselyn arvosana 3 (asteikko 1-5)			3	3		asiakastytyväisyyskyselyn tekeminen eri asiakkaille

Toiminnan kuvaus

Toimintamme kulmakivet:

- perustehtävän ammattitaitoinen hoitaminen
- tasainen, tilaaja-asiakkaan kanssa yhdessä sovittu palvelun laatutaso
- kuuntelemme asiakkaita ja reagoimme palvelutarvemuutoksiin joustavasti
- kehitämme palvelua yhdessä asiakkaan kanssa

Toimintatavoissamme korostuvat kunnan ja Aleksian arvot vastuullisuus, avoimuus, uudistumiskyky sekä yhteistyö ja palveluhenkisyys.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Uusi valmistuskeittiö Aleksian Pata otetaan vaiheittain käyttöön vuosina 2021-2023. Palvelukeittiöiden saneeraukset jatkuvat vaiheittain vuosina 2021-2023. Ruoka- ja siivouspalvelujen tehtäviä yhdistetään kouluissa.

Aleksian talousarvioon sisältyy ruoka- ja siivouspalvelujen myynti Keski-Uudenmaan soiteen. Tulevien vuosien tilanne ei ole vielä selvillä: mikäli/kun KeuSote kilpailuttaa tukipalvelunsa, sillä on vaikutusta Aleksian toimintaan, koska liikelaitos ei voi kuntalain mukaan osallistua kilpailutukseen. Tällöin Aleksian kulut kohdentuvat nykyisille asiakkaille, joka vaikuttaa hintojen nousuna. Toiminnan sopeutus aloitetaan tällöin välittömästi.

Osa ruokapalveluista on ulkopuolisella yrityksellä syksyn 2020 ajan. Kunnanhallitus on päättänyt siirtää kaikki ruokapalvelut Aleksialle.

Toiminnan painopistealueet

Liikelaitokselle on asetettu 2 %:n tuottavuustavoite vuosille 2020-2022. Keinoina tavoitteen saavuttamiseksi ovat: Aleksian uuden organisaation käyttöönotto, yhdistelmätyön lisääminen ruoka- ja siivouspalvelujen kesken, yhteiset toimintatavat sekä työmäärämitoitusten käyttöönotto osana ruoka- ja siivouspalvelujen yhdistelmätyötä.

Ruokapalvelun toimintaa kehitetään yhden valmistuskeittiön mukaisesti: toiminnan keskittäminen käyttäjälähtöisesti ja yhtenäiset tehokkaat toimintatavat. Palvelukeittiöiden toiminta muuttuu vaiheittain.

Henkilöstösuunnitelma

KeuSoten mahdollinen tukipalvelujen kilpailutus vaikuttaa Aleksiasa noin 20 henkilön työhön. Toiminnan sopeutus aloitetaan tällöin välittömästi. Kunnanhallituksen päätös ruokapalvelun siirtämisestä Aleksialle lisää henkilöstömäärää 5 henkilöllä.

Valmistuskeittiöiden muuttuessa palvelukeittiöiksi henkilöstömäärä vähenee eri työpisteissä. Olemassa oleva vakituinen henkilöstö siirtyy muihin toimipaikoihin, mm. uuteen valmistuskeittiöön. Määräaikaisen henkilöstön määrä vähenee uuden valmistuskeittiön valmistuttua. Ruoka- ja siivouspalvelujen tehtäviä yhdistetään kouluissa. Muutokset tapahtuvat vaiheittain vuoteen 2023.

Eläkkeelle jäävien tilalle rekrytoidaan tarvittaessa uusi henkilö tapauskohtaisen harkinnan perusteella. Tehtävä voi myös muuttua osa-aikaiseksi.

Investoinnit

Aleksia-liikelaitos on varannut investointimäärärahaa keittiölaitteiden uusintaan, joka käytetään nykyisten keittiölaitteiden uusimiseen, ergonomisiin ratkaisuihin ja yhden valmistuskeittömäisen toiminnan vaatimiin ratkaisuihin, mikäli se nykyisissä tiloissa on mahdollista.

vuodelle 2021 esitetään 200 000 e
vuodelle 2022 esitetään 200 000 e
vuodelle 2023 esitetään 150 000 e

Tytäryhteisöt

Kiinteistö Oy Aitohelmi

Tuloslaskelma (euroa)	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihto	120 570	120 570	120 570	122 981	125 441
Liiketoiminnan muut tuotot					
Liiketoiminnan kulut	-89 072	-117 200	-119 544	-121 934	-124 372
Suunnitelman mukaiset poistot	-59 383	0	0		
Liiketoiminnan muut kulut					
Liikevoitto/ -tappio	-27 885	3 370	1 026	1 047	1 069
Rahoitustuotot- ja kulut	262				
Tilinpäätössiirrot					
Tuloverot ja muut välittömät verot					
Tilikauden tulos	-27 623	3 370	1 026	1 047	1 069
Tunnusluvut	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihdon muutos, %	2,5 %	0,0 %	0,0 %	2,0 %	2,0 %
Investoinnit					
Investointien tulorahoitus, %					
Lainakanta					
Taseen loppusumma	1 249 016	1 249 016	1 249 016	1 249 016	1 249 016
Sijoitetun pääoman tuotto, %					
Omavaraisuusaste, %					
Henkilöstömäärä					

Strategia

Kiinteistö pidetään toimintakunnossa tehostetulla korjaus- ja kunnossapito-ohjelmalla. Kiinteistön strategiassa otetaan huomioon kunnan strategiset suuntaviivat, kuntatalouden vastuullinen johtaminen, kunnan vetovoiman ja kilpailukyvyyn vahvistaminen toimivilla toimitiloilla, joissa korkea käyttöaste.

Toiminnan kuvaus

Yhtiön tehtävä on ylläpitää palvelujen tuottamiseen sopivia toimitiloja.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintaympäristössä ei ole tiedossa muutoksia. Yhtiön tulontasauksen keinoina tullaan käyttämään ensisijaisesti muita keinoja, kuin poistoja. Tämä muutos näkyy poikkeuksena aikaisempien osavuosikatsausten tuloksissa ja tulevien vuosien talousarvioissa. Kiinteistön ylläpitoon liittyen suunnitellaan talotekniikan uusimista mm. ilmanvaihtoon liittyen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitteen lähtötaso			Mittarin tavoitetaso		
		TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023 Toimenpiteet
Kiinteistö on käyttökelpoinen toimitiloina	tilojen käytettävyyys %	100	100	95	95	95	95

Koy Aleksis Kiventie 14

Tuloslaskelma (euroa)	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihto	50 022	51 043	51 043	51 043	51 043
Liiketoiminnan muut tuotot					
Liiketoiminnan kulut	-36 878	-83 330	-39 123	-40 297	-41 506
Suunnitelman mukaiset poistot	-36 463				
Liiketoiminnan muut kulut					
Liikevoitto/ -tappio	-23 319	-32 287	11 920	10 746	9 537
Rahoitustuotot- ja kulut					
Tilinpäätössiirrot					
Tuloverot ja muut välittömät verot					
Tilikauden tulos	-23 319	-32 287	11 920	10 746	9 537
Tunnusluvut	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihdon muutos, %		2,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Investoinnit					
Investointien tulorahoitus, %					
Lainakanta					
Taseen loppusumma	858 154	858 154	858 154	858 154	858 154
Sijoitetun pääoman tuotto, %					
Omavaraisuusaste, %					
Henkilöstömäärä					

Strategia

Kiinteistö pidetään toimintakunnossa tehostetulla korjaus- ja kunnossapito-ohjelmalla. Kiinteistön strategiassa otetaan huomioon kunnan strategiset suuntaviivat, kuntatalouden vastuullinen johtaminen, kunnan vetovoiman ja kilpailukyvyyn vahvistaminen toimivilla toimitiloilla, joissa korkea käyttöaste.

Toiminnan kuvaus

Yhtiön tehtävä on ylläpitää palvelujen tuottamiseen sopivia toimitiloja.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintaympäristössä ei ole tiedossa muutoksia. Yhtiön tulontasauksen keinoina tullaan käyttämään ensisijaisesti muita keinoja, kuin poistoja. Tämä muutos näkyy poikkeuksena aikaisempien osavuosikatsausten tuloksissa ja tulevien vuosien talousarvioissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitteen lähtötaso			Mittarin tavoitetaso			Toimenpiteet
		TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	
Kiinteistö on käyttökelpoinen toimitiloina	Tilojen käytettävyys %	100	100	95	95	95	95	

Koy Klaukkalan Säästökeskus

Tuloslaskelma (euroa)	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihto	256 513	273 178	273 178	273 178	273 178
Liiketoiminnan muut tuotot					
Liiketoiminnan kulut	-236 020	-215 700	-272 171	-228 836	-235 701
Suunnitelman mukaiset poistot	-258 713				-10 345
Liiketoiminnan muut kulut					
Liikevoitto/ -tappio	-238 220	57 478	1 007	44 342	27 132
Rahoitustuotot- ja kulut	36 429	36 212	35 620	0	0
Tilinpäätössiirrot					
Tuloverot ja muut välittömät verot					
Tilikauden tulos	-201 791	93 690	36 627	44 342	27 132
Tunnusluvut	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihdon muutos, %		6,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Investoinnit					
Investointien tulorahoitus, %					
Lainakanta	80 000	34 000	0	0	0
Taseen loppusumma	4 374 067	432 806	429 406	429 406	419 061
Sijoitetun pääoman tuotto, %					
Omavaraisuusaste, %					
Henkilöstömäärä					

Strategia

Kiinteistö pidetään toimintakunnossa tehostetulla korjaus- ja kunnossapito-ohjelmalla. Kiinteistön strategiassa otetaan huomioon kunnan strategiset suuntaviivat, kuntatalouden vastuullinen johtaminen, kunnan vetovoiman ja kilpailukyyn vahvistaminen toimivilla toimitiloilla, joissa korkea käyttöaste.

Toiminnan kuvaus

Yhtiön tehtävä on ylläpitää palvelujen tuottamiseen sopivia toimitiloja.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintaympäristössä ei ole tiedossa muutoksia. Yhtiön tulontasauksen keinoina tullaan käyttämään ensisijaisesti muita keinoja, kuin poistoja. Tämä muutos näkyy poikkeuksena aikaisempien osavuositarkastusten tuloksissa ja tulevien vuosientalousarvioissa. Kiinteistön ylläpidossa on suunnittelussa sekä julkisivujen korjattavuus selvitys että piha ja parkkialueiden kunnostus

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitteen lähtötaso			Mittarin tavoitetaso		
		TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023 Toimenpiteet
Kiinteistö on käyttökelpoinen toimitiloina	tilojen käytettävyys %	100	100	95	95	95	95

Kiinteistö Oy Nurmijärven Virastotalo

Tuloslaskelma (euroa)	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihto	193 670	198 584	198 584	198 584	198 584
Liiketoiminnan muut tuotot					
Liiketoiminnan kulut	-181 383	-170 655	-176 344	-180 753	-185 272
Suunnitelman mukaiset poistot	-592 200	-301 219	-295 734	-331 121	-326 602
Liiketoiminnan muut kulut	-17 318	-20 000	-19 796	20 000	20 000
Liikevoitto/ -tappio	-597 231	-293 290	-293 290	-293 290	-293 290
Rahoitustuotot- ja kulut	271 344	293 290	293 290	293 290	293 290
Tilinpäätössiirrot					
Tuloverot ja muut välittömät verot	-167				
Tilikauden tulos	-326 054	0	0	0	0
Tunnusluvut	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihdon muutos, %		2,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Investoinnit					
Investointien tulorahoitus, %					
Lainakanta	4 962 461	4 707 026	4 451 591	4 156 156	3 860 721
Taseen loppusumma	8 555 215	8 688 948	8 422 371	8 091 250	7 764 648
Sijoitetun pääoman tuotto, %					
Omavaraisuusaste, %					
Henkilöstömäärä					

Strategia

Kiinteistö pidetään toimintakunnossa tehostetulla korjaus- ja kunnossapito-ohjelmalla. Kiinteistön strategiassa otetaan huomioon kunnan strategiset suuntaviivat, kuntatalouden vastuullinen johtaminen, kunnan vetovoiman ja kilpailukyvyyn vahvistaminen toimivilla toimitiloilla joissa korkea käyttöaste.

Toiminnan kuvaus

Yhtiön tehtävä on ylläpitää palvelujen tuottamiseen sopivia toimitiloja.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintaympäristössä ei ole tiedossa muutoksia. Yhtiön tulontasauksen keinoina tullaan käyttämään ensisijaisesti muita keinoja, kuin poistoja. Tämä muutos näkyy poikkeuksena aikaisempien osavuositilauksien tuloksissa ja tulevien vuosien talousarvioissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitteen mittari	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Toimenpiteet
Kiinteistö on käyttökelpoinen toimitiloina	tilojen käytettävyys %	100	100	95	95	95	95	

Nurmijärven Sähkö-konserni

Tuloslaskelma (euroa)	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihto	31 720 069	31 231 540	30 542 321	30 695 033	30 848 508
Liiketoiminnan muut tuotot	958 505	573 013	476 966	476 966	476 966
Liiketoiminnan kulut	-19 849 659	-20 063 893	-19 207 745	-19 399 822	-19 593 821
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 654 878	-2 683 152	-2 897 830	-2 984 765	-3 074 308
Liiketoiminnan muut kulut	-2 430 914	-2 555 756	-2 718 831	-2 746 019	-2 773 480
Liikevoitto/ -tappio	7 743 123	6 501 752	6 194 881	6 041 392	5 883 866
Rahoitustuotot- ja kulut	780 944				
Tilinpäätössiirrot					
Tuloverot ja muut välittömät verot	-1 613 989	-1 137 371	-1 238 976	-1 208 278	-1 176 773
Tilikauden tulos	6 910 078	5 364 381	4 955 905	4 833 114	4 707 093

Tunnusluvut	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihdon muutos, %		-1,5 %	-2,2 %	0,5 %	0,5 %
Investoinnit	5 253 378	8 195 000	10 000 000	9 552 000	7 589 000
Investointien tulorahoitus, %	182 %	98 %	79 %	82 %	103 %
Lainakanta	5 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Taseen loppusumma	108 203 322	115 567 703	118 523 608	121 356 721	124 063 814
Sijoitetun pääoman tuotto, %	13 %	8 %	8 %	7 %	7 %
Omavaraisuusaste, %	62 %	64 %	62 %	63 %	64 %
Henkilöstömäärä	37	37	38	38	38

Strategia

Konsernin strategisena tavoitteena on olla vahvasti paikallinen energiayhtiö, joka tarjoaa asiakkailleen kilpailukykyisesti hinnoiteltua sähköä sekä kaukolämpöä ja tuottaa siten hyvinvointia paikallisesti toiminta-alueellaan. Tavoitteena on korkean asiakastytyvyyden ylläpitäminen, sähköenergian hankinta lähteistä, joissa tuotanto on mahdollisimman ympäristöystävällistä sekä vastaavasti kaukolämmön tuotanto lähes yksinomaan biopolttoaineella. Yhtiö osallistuu myös kannattaviin ja ympäristöystävällisiin tuotantohankeisiin. Yhtiön keskeiset arvot ovat paikallinen palvelu, vastuullisuus ja uudistumiskyky muuttuvassa toimintaympäristössä sekä henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin ylläpitäminen ja kehittäminen.

Toiminnan kuvaus

Konsernin toiminta-ajatuksena on tuottaa asiakkailleen energiapalveluita ympäristövastuullisesti ja kustannustehokkaasti. Yhtiön palveluiden hinnoittelu perustuu siihen, että yhtiön tarvittavat investoinnit voidaan toteuttaa ja kuntaomistajalle voidaan maksaa kohtuullista osinkoa. Yhtiö ei pyri maksimoimaan voittoa, vaan tehokkaan toiminnan tuomia hyötyjä

jaetaan suoraan kuntalaisille edullisen biolämmön ja sähkön siirtohinnan muodossa. Yhtiön keskeisiä toimintoja ovat sähkönmyynti ja jakelu (ml. sähköverkkojen ylläpito sekä uusinvestoinnit) sekä biolämmön tuotanto ja myynti. Yhtiön sähköntuotannon tavoitteena on lisätä omavaraisuutta pitkällä aikajänteellä, silloin kun se on taloudellisesti kannattavaa. Sähköntuotannon lisääminen perustuu päästöttömiin tai uusiutuviin tuotantomuotoihin. Yhtiön toiminnot tukevat kuntakonsernia sen strategian toteuttamisessa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Siirtoliiketoiminta: Lainsäädännössä ja viranomais määräyksissä ei tiedossa olevia, merkittäviä muutoksia. Säävarmuusvaatimukset ja uusinvestoinnit pitävät edelleen investointitason korkealla, mikä heijastuu yrityksen hinnoitteluun pitkällä aikavälillä

Lämpöliiketoiminta: Kilpailuympäristössä ei merkittäviä muutoksia. Polttoainekustannuksissa nousua edellisvuoteen verrattuna. Sähkön myyntiliiketoiminta: Kilpailutilanne pysynyt tiukkana.

Suoritteet

PALVELU	Mittari	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Siirtoverkon volyyymi	MWh	442 517	444 999	446 000	448 230	450 471
Lämmöntuotannon volyyymi	MWh	131 079	135 400	132 201	132 862	133 526
Sähkönmyynnin volyyymi	MWh	202 704	204 574	197 321	195 348	193 394
Vuokraustoiminta	Liikevaihto	431 687	425 212	438 063	444 634	451 303

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitteen lähtötaso		Mittarin tavoitetaso					TS 2023 Toimenpiteet
		TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023		
Bienergian osuus kaukolämmön tuotannosta vähintään 95%	Biopolttoaineiden käyttö suhteessa polttoaineiden kokonaiskäyttöön	Toteutunut (96 %)	Toteutunut (98 %)	Toteutuu (95 %)	Toteutuu (95 %)	Toteutuu (95 %)	Toteutuu (95 %)	Toteutuu (95 %)	Ylläpidetään ympäristötavoitteen mukaista tasoa lämpöverkon ja lämpöasemien osalta.
Sähkön siirtohintataso alle valtakunnan keskiarvon	Yhtiön siirtohintaa verrattuna Energialviraston julkaiseman siirtohintataulukon mukaiseen keskiarvohintaan tyyppikäyttäjistä	Toteutunut	Toteutunut	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Seurataan markkinatilannetta hintakeskiarvojen osalta ja pidetään oma hinnoittelu kilpailukykyisenä verrattuna vastaavankaltaisiin yrityksiin.
Konsernin pitkänajan liikevoitto kestäväällä tasolla, joka mahdollistaa nykytasaisen osinkojen maksun kunnalle	Liikevoitto (%)	Toteutunut (20,8 %)	Toteutunut (24,4 %)	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Seurataan yhtiön kannattavuutta ja reagoidaan muutoksiin.

Nurmijärven Kodit OY

Tuloslaskelma (euroa)	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihto	12 002 609	14 777 222	15 077 300	15 370 000	15 680 000
Liiketoiminnan muut tuotot	114 466	86 900	57 000	50 000	50 000
Liiketoiminnan kulut	-7 516 967	-9 797 779	-10 191 997	-10 600 000	-11 000 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 191 891	-3 702 000	-3 500 000	-3 400 000	-3 300 000
Liiketoiminnan muut kulut	-118 146	-68 500	-77 090	-80 000	-82 000
Liikevoitto/ -tappio	1 290 071	1 295 843	1 365 213	1 340 000	1 348 000
Rahoitustuotot- ja kulut	-777 223	-1 059 965	-650 639	-630 000	-610 000
Tilinpäätössiirrot	-512 848	-235 878	-714 574	-710 000	-738 000
Tuloverot ja muut välittömät verot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0
Tunnusluvut	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihdon muutos, %	2,5 %	23,1 %	2,0 %	1,9 %	2,0 %
Investoinnit	26 805 133	6 710 000	0		
Investointien tulorahoitus, %					
Lainakanta	90 857 652	95 990 000	92 470 000	88 870 000	85 170 000
Taseen loppusumma	97 732 879	103 230 000	99 710 000	96 110 000	92 410 000
Sijoitetun pääoman tuotto, %					
Omavaraisuusaste, %					
Henkilöstömäärä	11	11	11		

Strategia

Nurmijärven Kotien missio on tuottaa turvallista ja helppoa asumista kaikille. Visio on olla vuonna 2024 alueen halutuin vuokranantaja ja haluttu työpaikka. Strategian painopisteet ovat asukkaista, henkilöstöstä, taloudesta ja omaisuudesta huolehtiminen.

Toiminnan kuvaus

Nurmijärven Kodeilla on 1808 vuokratyöntekijää eri puolilla Nurmijärveä. Asuntomäärä on kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Vuoden 2014 jälkeen Nurmijärven Kodeille on rakennettu 9 uutta kohdetta ja asuntojen määrä on kasvanut 35 %.

Viime vuosien voimakas kasvu sekä asiakaskäyttäjien ja toimintaympäristön muutokset edellyttävät toiminnan voimakasta kehittämistä, jotta palvelut pystytään tuottamaan tehokkaasti. Vuonna 2020 käynnistettiin omaisuuden kunnossapidossa ja tietojärjestelmien kehittämisessä mittavat kehityshankkeet, jotka jatkuvat vuonna 2021. Omaisuuden kunnossapitoa varten hankitaan kuntoarvioiden avulla ensin riittävät tiedot, joiden perusteella laaditaan korjaussuunnitelmat.

Tietojärjestelmien kehittämisen tavoitteena on palvella kasvavaa asunnon hakijoiden ja asukkaiden joukkoa

joustavasti ja tehokkaasti sekä varmistaa tehokas tiedonkulku niin asukkaiden kuin yhteistyökumppaneidenkin kanssa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Asiakaskäyttäjien muutostrendit vaikuttavat myös asumiseen: asunnon hakijat ja asukkaat odottavat helppoa ja nopeaa asiointia, vuorokaudenajasta riippumatta. Sähköinen asiointi ja avoin tiedonkulku ovat välttämättömyys.

Odotukset ovat kasvussa myös asumisen ja asuinympäristön laadun suhteen. Asukkaat odottavat vuokratyöntekijöiltä entistä parempaa varustelua ja viihtyisämpää ympäristöä. Samaan aikaan asumisen kustannukset ovat jatkuvasti nousseet ja nousu näyttää jatkuvan, mikä pakottaa tehostamaan toimintaa.

Koronaepidemian asukkaille aiheuttamat taloudelliset vaikeudet, kuten lomautukset ja irtisanomiset, lisäävät asukkaiden maksuvaikeuksia. Vuokra-asuntojen kysyntä on suhteellisen vakaata myös taloudellisesti haastavina aikoina. Sen sijaan liike- ja toimitilojen vuokraaminen todennäköisesti vaikeutuu.

Suoritteet

PALVELU	Mittari	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Vuokraustoiminta	Liikevaihto	12 002 609	14 777 222	15 077 300	15 370 000	15 680 000

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitteen lähtötaso			Mittarin tavoitetaso			Toimenpiteet
		TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	
Olemme alueen halutuin vuokranantaja	Asukkaiden suositeluindeksi		-9,3	10	10	15	20	
Olemme haluttu työnantaja	Henkilöstön suositeluindeksi		20	40	40	40	40	
Vuokrat pysyvät kohtuullisina.	€/m2		12,1	12,5	12,5	12,7	12,9	
Vuokrasaatavien osuus liikevaihdosta on alle 2 %	% liikevaihdosta		3,1	2	2	2	2	
Asunnot ovat haluttuja	Käyttöaste		96,8	99	99	99	99	
Uusia asuntoja rakennetaan MAL-sopimuksen mukaisesti (50/vuosi?)	Kpl		114	> 49				

Rajamäen Uimahalli Oy

Tuloslaskelma (euroa)	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihto	1 696 211	1 524 000	1 524 000	1 569 000	1 616 000
Liiketoiminnan muut tuotot	700 108	700 000	652 000	672 000	692 000
Liiketoiminnan kulut (henkilöstö)	-1 400 856	-1 424 070	-1 395 000	-1 437 000	-1 480 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-670 763	-666 450	-668 000	-668 000	-668 000
Liiketoiminnan muut kulut	-884 816	-799 930	-781 000	-804 000	-828 000
Liikevoitto/ -tappio	-560 116	-666 450	-668 000	-668 000	-668 000
Rahoitustuotot- ja kulut	153				
Tilinpäätössiirrot					
Tuloverot ja muut välittömät verot					
Tilikauden tulos	-559 963	-666 450	-668 000	-668 000	-668 000

Tunnusluvut	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihdon muutos, %		-10,2 %	0,0 %	3,0 %	3,0 %
Investoinnit					
Investointien tulo-rahoitus, %					
Lainakanta	12 007 000	12 007 000			
Taseen loppusumma	10 222 951				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	negatiivinen				
Omavaraisuusaste, %	negatiivinen				
Henkilöstömäärä	20	20	20	20	20

Strategia

Uimahalliyhtiön strategia on tuottaa laadukkaita sekä monipuolisia uinti- ja liikuntapalveluita asiakkailleen. Tavoitteena on lisätä asiakkaiden henkistä ja fyysistä hyvinvointia, Hyvää Oloa. Uskomme myös tarinan voimaan ja tavoitteemme on joka päivä rakentaa hyviä asiakaskokemuksia, joista syntyy myyntiä edistäviä tarinoita.

Strategiset linjaukset

1. Osaavien työntekijöiden hyvin johdettu työpaikka
2. Tuottavuus ja taloudellisuus
3. Laatu ja vaikuttavuus

Strategisten linjausten kautta johdetulla toiminnalla tähdätään vision toteutumiseen. Visio vuodelle 2025 on olla Edelläkävijä - suuntana tulevaisuus. Verrataan uimahallia sitten muihin valtakunnan uimahalleihin toiminnan, tuotteiden tai asiakaskokemusten kautta.

Toiminnan kuvaus

Vuonna 2015 käyttöönotetussa uimahallissa on kuusi allasta, kuntosali, kolme erillistä ryhmäliikuntatilaa ja

kahvio. Pukuhuone-, pesu- ja saunatilat on mitoitettu palvelemaan kerrallaan 360 asiakasta. Tilat tarjoavat hyvät mahdollisuudet kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tuottamiseen sekä ylläpitämiseen.

Uimahallin ydintuotteet ovat uinti, kuntosali ja ryhmäliikunta. Merkittävimmät oheistuotteet ovat kahviopalvelut, sekä erilaiset kurssit lapsille, perheille ja aikuisille.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintaympäristössä, eikä palvelun tuottamiseen liittyen ole näköpiirissä merkittäviä muutoksia. Visionsa mukaisesti uimahalliyhtiö pystyy nopeasti reagoimaan ja toimimaan mahdollisesti muuttuvassa toimintaympäristössä. Tästä on hyvänä esimerkkinä tehdyt toimenpiteet (mm. striimaus-palvelu ja sisäpyörien vuokraus) korona-epidemian aikana.

Suoritteet

PALVELU	Mittari	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Pt-palvelut	kpl/vuosi	50	60	70	80	80
Kuntosaliohjaukset	kpl/vuosi	35	70	90	100	100
Inbodymittaukset	kpl/vuosi	120	200	220	220	220
Aurinkosähkön osuus sähköenergiasta	% / vuosi	0 %	0 %	10 %	18 %	18 %
Sarja- ja kk-tuotteiden osuus kävijöistä		9,15 %	9,68 %	12 %	15 %	15 %

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitteen lähtötaso			Mittarin tavoitetaso			Toimenpiteet
		TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	
1. Osaavien työntekijöiden hyvin johdettu työpaikka	Henkilöstö kokee työilmapiirin hyväksi asteikolla 7-10 (1-10)	90 %	90 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Koulutus, terveystapaamiset, hyvä dialogi
2. Tuottavuus ja taloudellisuus	toimintatuki/asiakaskäynnit /vuosi	2,76	2,69	2,60	2,32	2,35	2,35	Tuottavuuden parantaminen - oheismyynti&kulut&liikevaihto
3. Laatu ja vaikuttavuus	Asiakastyytyväisyys yli 90 %	87 %	85 %	90 %	93 %	95 %	95 %	
	Asiakaskäyntikerrat/pv/vuosi	794 / 262 303	803 / 265 000	848 / 280 000				Onnistutuaan tuottamaan eri asiakkaille personoituja palveluita ja tuotteita

Kiljavanrinteen Kiinteistöt Oy

Tuloslaskelma (euroa)	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihto	16 825	15 456	16 460		
Liiketoiminnan muut tuotot					
Liiketoiminnan kulut	-1 700	-7 200	-8 320		
Poistot ja arvonalentumiset	-598	-600	-500		
Liiketoiminnan muut kulut	-11 294	-10 891	-10 191		
Liikevoitto /-tappio	3 233	-3 235	-2 551	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-34				
Tilinpäätössiirrot					
Tuloverot ja muut välittömät verot					
Tilikauden tulos	3 199	-3 235	-2 551	0	0

Tunnusluvut	TP 2019	TA+muutokset 2020	TA 2021	2022	2023
Liikevaihdon muutos, %			-2,2		
Investoinnit			0		
Investointien tulorahoitus, %			0		
Lainakanta			0		
Taseen loppusumma	475 781		470 000		
Sijoitetun pääoman tuotto, %			-0,57		
Omavaraisuusaste, %			96		
Henkilöstömäärä			0		

Strategia

Yhtiön toiminta mahdollisesti päättyy vuoden 2021 aikana. Yhtiön omaisuus ja toiminta liitettään osaksi Nurmijärven kunnan toimintaa.

Toiminnan kuvaus

Yhtiön toiminnalliset tavoitteet liittyvät maankäytön mahdollisuuksien selvittämiseen ja mahdolliseen asemakaavan laatimisen käynnistämiseen. Yhtiö vuokraa edelleen pysäköinti- ja varastoalueita Kiljavan Sairaala Oy:lle. Ranta-alue ja saunat ovat virkistyskäytössä. Yhtiöllä ei ole palveluksessaan henkilökuntaa. Hallinnolliset tehtävät ja

kiinteistöhuollon palvelut ostetaan Kiljavan Sairaala Oy:ltä ja/tai sen kilpailuttamilta palveluntuottajilta. Yhtiö tekee vain toiminnalleen välttämättömät hankinnat.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintaympäristö ja sen muutos liittyy Säaksin alueen kehittämiseen. Kiljavanrinteen Kiinteistöt Oy:n omistama ranta-alue ja rakennukset on mahdollista huomioida osana alueen kehitystä myös Nurmijärven kunnan suoraan omistamana.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Tavoitteen mittari	Tavoitteen lähtötaso			Mittarin tavoitetaso		
		TP2018	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Yhtiön purkaminen	toteutunut/ei						
Maankäyttöä koskeva selvitys	toteutunut/ei						

LIITTEET

Henkilöstösuunnitelma

Kaavoitusohjelmat

Kunnallistekniikan rakentamisen periaatteet

Maankäytön tavoiteohjelma

Yhteenveto avustuksista

Sisäiset toimintatuotot ja -kulut

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän talousarvio

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2021 - 2023, kunnanhallituksen esitys 21.10.2020

Uusi henkilöstö 1 000 €, palkassa huomioitu 1. työkokemuslisä.

Virat (v), pysyvät työsopimussuhteet (t), määräaikaiset (m).

Tulosalue/ Keskus/ Liikelaitos/ Tulosalue/ Yksikkö	v/t/m	alk. kk	2021 henkilöä	euroa 2021	2022 henkilöä	euroa 2022	2023 henkilöä	euroa 2023	Perustelut
KONSERNIPALVELUT									
Elinvoima- ja kuntakehityspalvelut									
Elinvoima- ja kuntakehityspalvelut yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Viestintä- ja markkinointipalvelut									
Viestintä- ja markkinointipalvelut yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Talouspalvelut									
Lakkautettavat vakanssit: tietotekniikan esimies (HP/ATKSUU2) ja hankintavalmistelija (TK/KANSL3)	t	1.1.							Avoimet vakanssit, joille ei ole tarvetta, lakkautetaan.
Talouspalvelut yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Hallintopalvelut									
Lakkautettavat vakanssit: asianhallintasihteeri (HP/KIRJAAJ) ja palvelusihteeri (HP/PALVSI2)	t	1.1.							Avoimet vakanssit, joille ei ole tarvetta, lakkautetaan.
Hallintopalvelut yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Henkilöstöpalvelut									
Lakkautettava vakanssi: palkkasihteeri (HP/PALVSI1)	t	1.1.							Avoim vakanssi, jolle ei ole tarvetta, lakkautetaan.
Henkilöstöpalvelut yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Konsernipalvelut yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2021 - 2023, kunnanhallituksen esitys 21.10.2020

Uusi henkilöstö 1 000 €, palkassa huomioitu 1. työkokemuslisä.

Virat (v), pysyvät työsopimussuhteet (t), määräaikaiset (m).

Tulosalue/ Keskus/ Liikelaitos/ Tulosalue/ Yksikkö	v/t/m	alk. kk	2021 henkilöä	euroa 2021	2022 henkilöä	euroa 2022	2023 henkilöä	euroa 2023	Perustelut
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMIALA									
Hallinto- ja talouspalvelut									
Hallinto- ja talouspalvelut yhteensä									
Hyvinvointipalvelut									
Koulupsykologi	t	1.1.			1,0	41,2		41,2	Lasten ja nuorten psyykkisen tuentarpeeseen vastaaminen oppilas- ja opiskelijahuollossa sekä riittävän palvelutason takaaminen työpiirejä pienentämällä
Hyvinvointipalvelut yhteensä									
Koulutuspalvelut									
Luokanopettaja	v	1.8.	1,0						Pysyväisluonteiseksi muuttuneen tuntiopettajuuden vakinaistaminen. Viran perustamisella ei ole määräraha-eikä henkilömäärävaikutuksia.
Peruskoulun aineenopettaja, tuntiopettaja toistaiseksi	v	1.8.	1,0						Pysyväisluonteiseksi muuttuneen tuntiopettajuuden vakinaistaminen. Viran perustamisella ei ole määräraha-eikä henkilömäärävaikutuksia.
Koulutuspalvelut yhteensä									

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2021 - 2023, kunnanhallituksen esitys 21.10.2020

Uusi henkilöstö 1 000 €, palkassa huomioitu 1. työkokemuksella.

Virat (v), pysyvät työsopimussuhteet (t), määräaikaiset (m).

Tulosalue/ Keskus/ Liikelaitos/ Tulosalue/ Yksikkö	v/t/m	alk. kk	2021 henkilöä	euroa 2021	2022 henkilöä	euroa 2022	2023 henkilöä	euroa 2023	Perustelut
Liikuntapalvelut									
Liikuntapalvelut yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Varhaiskasvatuspalvelut									
Lakkautettavat vakanssit (avoimet, ei tarvetta):									
Perhepäivähoitaja, SO/PPH14		1.1.							
Perhepäivähoitaja, SO/PPH88		1.1.							
Perhepäivähoitaja, SO/PPH55		1.1.							
Perhepäivähoitaja, SO/PPH113		1.1.							
Perhepäivähoitaja, SO/PPH65		1.1.							
Perhepäivähoitaja, SO/PPH87		1.1.							
Perhepäivähoitaja, SO/PPH126		1.1.							
Perhepäivähoitaja, SO/PPH29		1.1.							
Lastenhoitaja, SO/LH48, 50%		1.1.							
Laitosapulainen, SO/LA28		1.1.							
Varhaiskasvatuspalvelut yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Nuorisopalvelut									
Nuorisopalvelut yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut									
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Sivistys- ja hyvinvointitoimiala yhteensä			2,0	0,0	1,0	41,2	0,0	41,2	

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2021 - 2023, kunnanhallituksen esitys 21.10.2020

Uusi henkilöstö 1 000 €, palkassa huomioitu 1. työkokemuslisä.

Virat (v), pysyvät työsopimussuhteet (t), määräaikaiset (m).

Tulosalue/ Keskus/ Liikelaitos/ Tulosalue/ Yksikkö	v/t/m	alk. kk	2021 henkilöä	euroa 2021	2022 henkilöä	euroa 2022	2023 henkilöä	euroa 2023	Perustelut
YMPÄRISTÖTOIMIALA									
Hallinto- ja talouspalvelut									
Hallinto- ja talouspalvelut yhteensä									
Maankäyttö ja kaavoitus									
Paikkatietosuunnittelija	t	1.1.			1,0				Tehtävänä on käytössä olevan paikkatietojärjestelmän, ohjelmien ja tietosisältöjen ylläpitoon ja hallintaan liittyvät tehtävät sekä paikkatietoinsinöörin sijaisena toimiminen. Ei määräraha vaikutusta (vakanssimuutos).
Maankäyttö ja kaavoitus yhteensä									
Tekninen keskus									
Tekninen keskus yhteensä									
Tilakeskus									
Huoltomies	t	1.1.			1,0	29,2		29,2	Kiinteistöhuollon tehtäväjärjestelyt koskien omana toimintana ja ostopalveluna hoidettavia kiinteistöpalveluja.
Tilakeskus yhteensä									
Ympäristötoimiala yhteensä									

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2021 - 2023, kunnanhallituksen esitys 21.10.2020

Uusi henkilöstö 1 000 €, palkassa huomioitu 1. työkokemuslisä.

Virat (v), pysyvät työsopimussuhteet (t), määräaikaiset (m).

Tulosalue/ Keskus/ Liikelaitos/ Tulosalue/ Yksikkö	v/t/m	alk. kk	2021 henkilöä	euroa 2021	2022 henkilöä	euroa 2022	2023 henkilöä	euroa 2023	Perustelut
NURMIJÄRVEN VESI -liikelaitos									
Nurmijärven vesi yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Nurmijärven vesi yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
ALEKSIA -liikelaitos									
Hallinto, kehittäminen ja tuki									
Hallinto, kehittäminen ja tuki yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kirkonkylän palvelualue									
Kirkonkylän palvelualue yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Rajamäen palvelualue									
Rajamäen palvelualue yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Klaukkala itä palvelualue									
Klaukkala itä palvelualue yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Klaukkala länsi palvelualue									
Klaukkala länsi palvelualue yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Aleksian Pata									
Aleksian Pata yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Aleksia yhteensä			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2021 - 2023, kunnanhallituksen esitys 21.10.2020

Uusi henkilöstö 1 000 €, palkassa huomioitu 1. työkokemuksella.

Virat (v), pysyvät työsopimussuhteet (t), määräaikaiset (m).

Tulosalue/ Keskus/ Liikelaitos/ Tulosalue/ Yksikkö	v/t/m	alk. kk	2021 henkilöä	euroa 2021	2022 henkilöä	euroa 2022	2023 henkilöä	euroa 2023	Perustelut
YHTEENVETO: UUDET VIRAT JA TYÖSUHTEISET TEHTÄVÄT 2021 - 2023									
Toimialat, keskuksat ja liikelaitokset yhteensä			2021 henkilöä	euroa 2021	2022 henkilöä	euroa 2022	2023 henkilöä	euroa 2023	Nimikkeet
KONSERNIPALVELUT			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT			2,0	0,0	1,0	41,2	0,0	41,2	
YMPÄRISTÖTOIMIALA			0,0	0,0	2,0	29,2	0,0	29,2	
NURMIJÄRVEN VESI -liikelaitos			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
ALEKSIA -liikelaitos			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
NURMIJÄRVEN KUNTA YHTEENSÄ			2,0	0,0	3,0	70,4	0,0	70,4	

KAAVOITUSOHJELMAT

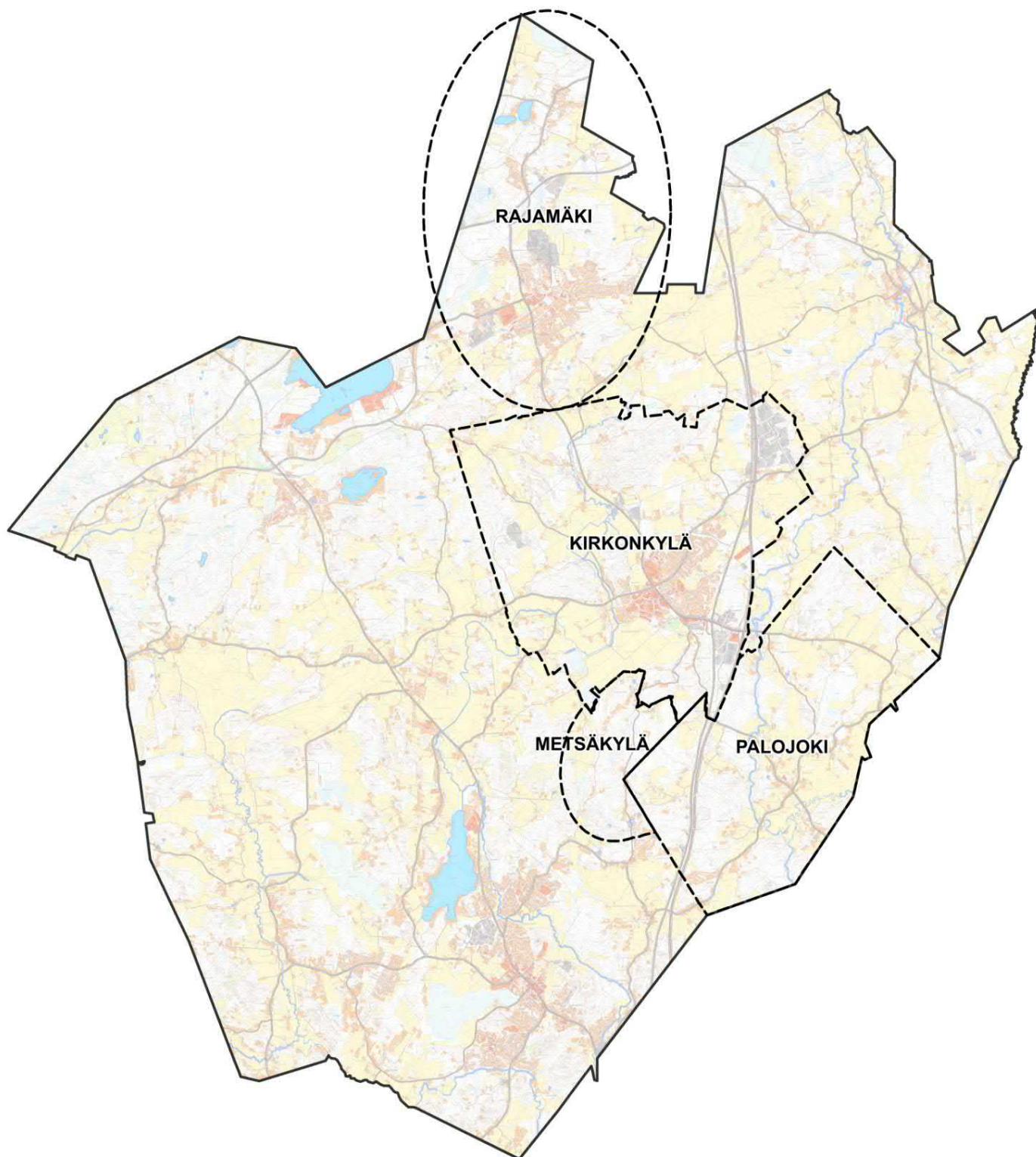
Yleiskaavaohjelma sisältää suunnitelmakaudella laadittavana olevat osayleiskaavat. Kaavoitusohjelmakartoilla osayleiskaavojen rajaukset on esitetty yleispiirteisesti. Kaava-alueiden tarkempi rajaaminen tehdään suunnittelun yhteydessä. Kunnan palvelutuotannon edellyttämät ja elinkeinoelämän hankkeiden edistämiseksi tarvittavat osayleiskaavamuutokset vaikuttavat muiden osayleiskaavojen aikatauluun.

YLEISKAVAOHJELMA

Osayleiskaavat 2021–2023:

1. **Kirkonkylän osayleiskaava (taajama)**
Kirkonkylän osayleiskaava ohjaa taajaman kehittämistä ja asemakaavoitusta. Kaavaehdotus on nähtävillä vuodenvaihteessa 2020/2021 ja se on tavoitteena saada hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2021 aikana.
2. **Palojoen osayleiskaava (haja-asutusalue)**
Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena. Osayleiskaava ohjaa alueen rakentamista ja muuta maankäyttöä. Palojoen osayleiskaavaehdotus valmistellaan käsittelyyn vuonna 2021. Kaava on tavoitteena valmistella hyväksymiskäsittelyyn vuodenvaihteessa 2021/2022.
3. **Rajamäen osayleiskaava (taajama),**
Rajamäen osayleiskaava ohjaa taajaman kehittämistä ja asemakaavoitusta. Osayleiskaavaluonnos on tavoitteena saada käsittelyyn Kirkonkylän osayleiskaavan hyväksymisen jälkeen. Kaavan laatiminen edellyttää mm. luontoselvitystä, liikenneselvityksen ajantasaistamista sekä kasvusuuntien aluevertailun tekemistä. Osayleiskaavan edellyttämien selvityksien laadintaa jatketaan vuoden 2021 aikana sekä aloitetaan osayleiskaavaluonnoksen valmistelu.
4. **Metsäkylän osayleiskaava (haja-asutusalue)**
Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena. Osayleiskaava ohjaa alueen rakentamista ja muuta maankäyttöä. Kaavan laatiminen edellyttää mm. luonto- ja maisemaselvityksen tekemistä. Kaavaluonnoksen valmistelu aloitetaan vuoden 2022 aikana.
5. **Kunnan palvelutuotannon edellyttämät osayleiskaavamuutokset**
Osayleiskaavojen pieniä muutoksia voidaan tehdä tarvittaessa kunnan palvelutuotannon hankkeiden edistämiseksi.
6. **Elinkeinoelämän hankkeiden edistämiseksi tarvittavat osayleiskaavamuutokset**
Osayleiskaavojen pieniä muutoksia voidaan tehdä tarvittaessa elinkeinoelämän hankkeiden edistämiseksi.
7. **Muut osayleiskaavat 2023–**
Muita osayleiskaavoja voidaan käynnistää v. 2023 ja sen jälkeen.

Vireillä olevat ja vireille tulevat osayleiskaavat 2021-2023

ASEMAKAAVOITUSOHJELMA 2021-2025

Nurmijärven kunta /asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta 1.9.2020 § 62, kunnanhallitus 21.10.2020 § 226

Asemakaavoitus

Asemakaavoitus kehittää Nurmijärven taajamia ja luo edellytyksiä hyvälle elinympäristölle. Asemakaavalla ohjataan asumisen, viheralueiden, työpaikkojen ja liikenteen sijoittumista taajamissa. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaisesti kunnanvaltuusto hyväksyy vaikutukseltaan merkittävät asemakaavat. Vaikutuksiltaan vähäiset asemakaavat voi hyväksyä asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta.

Asemakaavoitusohjelma

Asemakaavoitusohjelmassa suunnitellaan asemakaavahankkeiden aikatauluja. Siinä esitetään asemakaavahankkeiden eri vaiheiden yleispiirteiset aikataulut. Kaavahankkeet voivat alettuaan kestää puolesta vuodesta useisiin vuosiin riippuen esimerkiksi kaavan vaikuttavuudesta ja asemakaavayksikön resurssien suuntaamisesta. Kaavahankeprosessin etenemiseen vaikuttaa oleellisesti hankkeen aikana käytävät neuvottelut maanomistajien kanssa sekä hankekohtaisesti tehtävät selvitykset. Aikataulut esitetään alustavina viidelle vuodelle vuosille 2021–2025. Hankkeita toteutetaan maankäytön tavoiteohjelman (MATA) mukaisesti.

Asemakaavoitusohjelmassa esitellään päätaajamien tärkeimmät kaavahankkeet. Niiden lisäksi voidaan toteuttaa muita kunnan ja yleisen edun kannalta tärkeitä hankkeita asemakaavayksikön resurssit huomioiden.

Asemakaavoitusohjelma 2021-2025

2020 2021 2022 2023 2024 2025

OHJELMAN ULKOPUOLELTA NOSTETTAVAT KAAVAHANKKEET		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1*	Kunnan kannalta tarpeettomien kiinteistöjen asemakaavamuutokset myyntiedellytysten parantamiseksi																								
2*	Elinkeinoelämän edellyttämät asemakaavahankkeet																								
3*	Kunnan palvelutuotannon edellyttämät asemakaavahankkeet																								
RAJAMÄKI		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
4	1-109 Saunatie																								
5	1-152 Hellaspolku																								
6*	1-156 Rajakaari																								
KIRKONKYLÄ		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
7	2-232 Heinoja I																								
8*	2-241 Toreeni II																								
9*	2-198 Vanha sähkölaitos																								
10	2-204 Heinoja II																								
11	2-XXX Krannilan kolmio																								
12	2-XXX Heinoja III																								
13	2-XXX Lukkari																								
14	2-XXX Lääketehtaan alue																								
15	Kirkonkylän täydennysrakentaminen																								
KLAUKKALA, LEPSÄMÄ		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
16	3-341 Sorvitie																								
17*	3-326 Viirinlaakso II																								
18	3-XXX Jokimetsä (Ketunkallion AP)																								
19	3-XXX Viirinlaakso I MUUTOS																								
20	3-XXX Sudentullin TP-alue																								
21	3-336 Mäyränkallio länsi (ja itä)																								
22	3-342 Klaukkalantie OSA 2																								
23	3-XXX Tornimäentie																								
24	3-XXX Lahnuksentien C-2 ja AKR-1 alueet																								
25	Klaukkalan täydennysrakentaminen																								
MUUT		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
26	4-XXX Röykkä, Lopentien itäpuoli																								
27	5-XXX Herunen, eteläosa																								
28	5-033 Herunen, pohjoisosa																								

* Tähdellä merkittyjen asemakaavojen eteneminen priorisoidaan tarvittaessa muiden kaavojen käsittelyäikataulua pidentäen.

KAAVOTUKSEN VAIHEET

Luonnos / Ehdotus / Hyväksyminen Kaavan aloittaminen, tarkempi aikataulu avoin

ASEMAKAAVOITUSOHJELMAN ULKOPUOLELTA NOSTETTAVAT KAAVAHANKKEET

Vuosittain tulee esiin kunnan kannalta tärkeitä asemakaavahankkeita, joita ei ole osattu ennakoida tai joiden käynnistyminen on ollut epävarmaa. Näiden hankkeiden lisääminen jälkeempään ohjelmaan vähentää resursseja ohjelman muiden kaavojen käsittelystä. Vuosien 2021–2025 asemakaavoitusohjelmaan on tästä syystä lisätty kolme kunnan talouden ja palvelutuotannon sekä elinkeinoelämän kannalta tärkeää osiota:

1. Kunnan kannalta tarpeettomien kiinteistöjen asemakaavamuutokset myyntiedellytysten parantamiseksi

Tämän kategorian lisääminen ohjelmaan on koettu tärkeäksi erityisesti nykyisessä taloustilanteessa, jossa koitetaan karsia kaikki tarpeettomat kuluerät kunnan taloudesta. Kunnalle tarpeettomien kiinteistöjen myynnin estää useissa tapauksissa vanhentunut tai tarkoitukseen sopimaton asemakaavamerkintä. Näiden usein pienehköjen kohteiden asemakaavamuutoksia otetaan työn alle muutamia kerrallaan kunnan maankäytön ja tilakeskuksen kanssa koordinoitusti.

2. Elinkeinoelämän edellyttämät asemakaavahankkeet

Elinkeinoelämän tarpeisiin pyritään vastaamaan pitkän tähtäimen kaavoituksella ja tonttituotannolla, mutta usein käy niin, että jonkin kyseisen tontin kohdalla asemakaavaa tulisi räätälöidä tontista kiinnostuneen toimijan tarpeiden mukaan. Näissä tapauksissa voidaan toimijan kanssa laatia riittävän sitovat sopimukset ja aloittaa kaavatyö tämän asemakaavoitusohjelman ulkopuolisena hankkeena.

3. Kunnan palvelutuotannon edellyttämät asemakaavahankkeet

Tähän kategoriaan kuuluvat mm. koulut, päiväkodit etc. Edellä mainittujen rakennusten korjaukset / uudisrakennukset / väistötilat ovat haastavia myös maankäytön kannalta, koska niiden vaatimiin tilavarauksiin ei useinkaan ole varauduttu asemakaavassa. Tällaisia asemakaavamuutoksia on edessä tulevina vuosina ja niiden osalta asemakaavoitusohjelmaan on lisätty kyseinen osio.

Asemakaavoitusohjelma 2021–2025 KLAUKKALA

16. Sorvitie (3-341)

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan taajama-alueen rakenteen tiivistäminen.

17. Viirinlaakso II (3-326)

Viirinlaakson alueelle suunnitellaan asuntoja ja palveluja sekä tieyhteys ohikulkutielle. Tieyhteys toteutetaan osin Luhtajoentie-Havumäentien (3-340) kaavalla.

18. Jokimetsä (Ketunkallio)

Laajennetaan Klaukkalan pientaloaluetta pohjoiseen Jokimetsän alueelle. Alue on tällä hetkellä asemakaavan maatalousaluetta (M), Klaukkalan osayleiskaavassa alue on osoitettu AP-alueeksi.

19. Viirinlaakso I MUUTOS

Viirinlaakso I:n asemakaava ei ole lähtenyt toteutumaan liikerakennusten osalta. Asemakaavamuutoksella tutkitaan kuinka alue olisi paremmin toteutettavissa, selkeytetään liikennejärjestelyjä ja tarkistetaan alueen pysäköintiratkaisuja.

20. Sudentullin TP-alue

Suunnitellaan työpaikka-alue Klaukkalan ohikulkutien läheisyyteen. Alue on Klaukkalan osayleiskaavassa osoitettu työpaikka-alueeksi.

21. Mäyränkallio länsi (ja itä) (3-336)

Suunnitellaan työpaikka-alue Hämeenlinnantien (Mt 130) ja Metsäkyläntien väliselle alueelle Klaukkalan itäpuolelle. Aluetta tarkastellaan suurempana kokonaisuutena niin, että tarkasteluun saadaan mukaan viereiset Mt 130 ja kolmostien väliset yleiskaavan TP-alueet.

22. Klaukkalantie OSA 2 (3-XXX)

Klaukkalantie muutetaan asemakaavalla maantiestä kaduksi. Kaavoitus liittyy ohikulkutiehankkeeseen sekä vanhan linja-autoaseman ympäristön kaavoitukseen. Asemakaavahanke on jaettu kahteen osaan ja tämä listaus koskee jälkimmäistä osaa.

23. Tornimäentie (3-XXX)

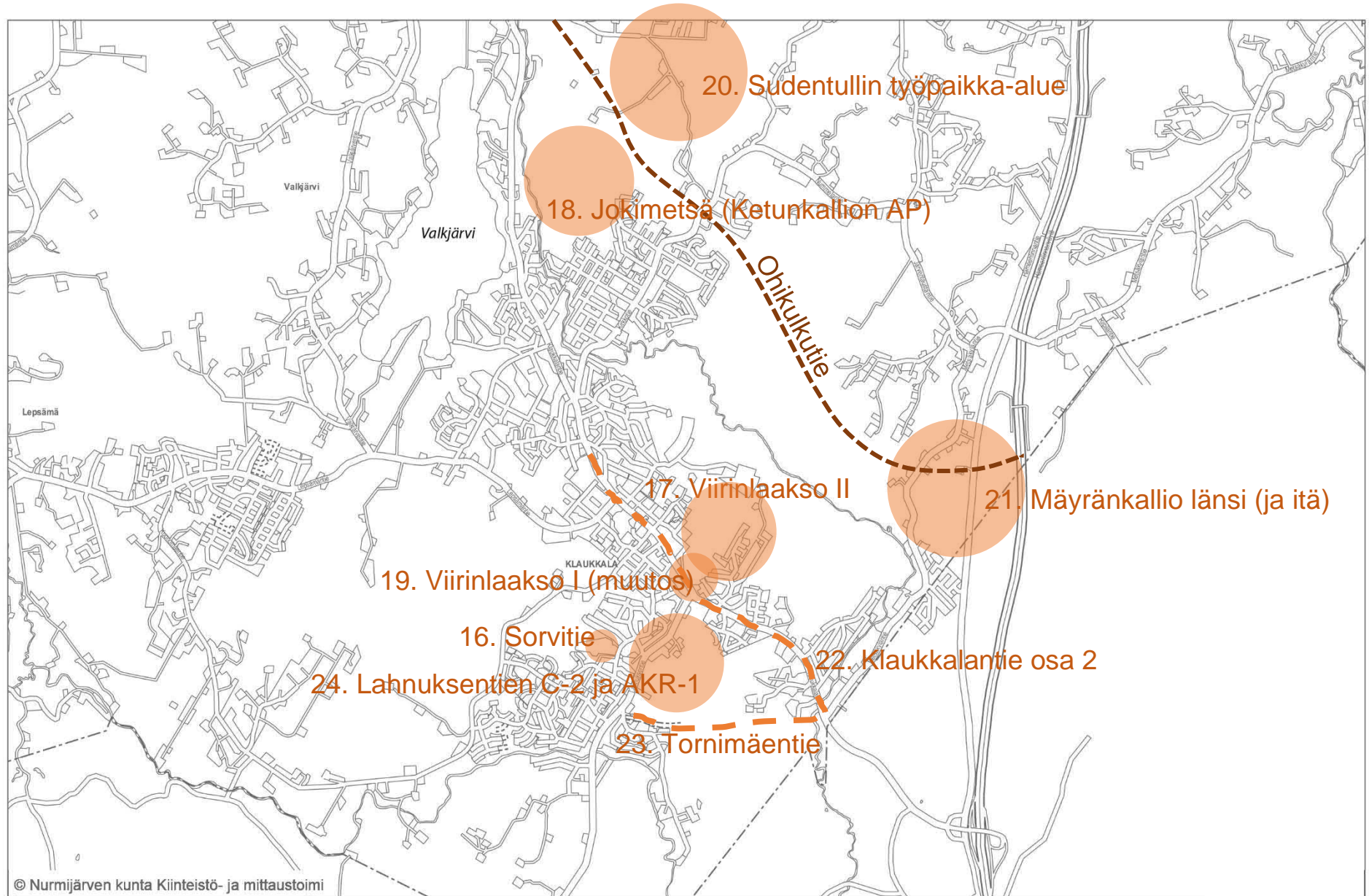
Kaavatyön tavoitteena on monipuolistaa Klaukkalan liikenneverkkoa ja luoda edellytyksiä alueen kehittymiselle nauhataajamasta verkostotaajamaksi.

24. Lahnuksentien C-2 ja AKR-1 alueet

Laajennetaan Klaukkalan keskustan ja sen vaikutusaluetta palvelevien keskustatoimintojen aluetta sekä kerrostalovaltaista aluetta Lahnuksentien varteen. Alue on Klaukkalan osayleiskaavassa osoitettu keskustatoimintojen alueeksi ja kerrostalovaltaiseksi alueeksi.

25. Klaukkalan täydennysrakentaminen

Klaukkalan keskustan rakentamattomien alueiden täydennysrakentaminen, erityisesti hyvin sijaitsevilla, kestäväillä kulkumuodoilla saavutettavilla alueilla. Tähän kuuluvat mm. Tiiranranta sekä asemakaavoitusohjelmassa aiemmin omina kohteinaan olleet Kuntotie, Puutarharinne, Kyijynpuisto ja vanha Linja-autoasema.

Asemakaavoitusohjelma 2021–2025 KIRKONKYLÄ

7. Heinoja I (2-232)

Heinoja on Raalantien länsireunassa sijaitseva kaavoittamaton alue. Heinojassa on sekä kunnan että yksityisten omistuksessa olevia maa-alueita. Kaavoituksen lähtökohtana on pientalovaltainen asuinalue, jolla katetaan osa Kirkonkylän myyntitarpeesta useaksi vuodeksi eteenpäin.

Kaava on hyväksytty valtuustossa tammikuussa 2020. Kaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen.

8. Toreeni II (2-241)

Kaavalla yhtenäistetään taajamaa ja luodaan edellytyksiä tiiviimmälle keskustarakenteelle.

9. Vanhan sähkölaitoksen alue (2-198)

Kirkonkylää kehitetään eheyttämällä keskustan katumiljöötä ja taajamarakennetta. Lisäksi osoitetaan säilytettävät rakennukset. Alueen mahdollisuuksia puurakentamiskohteena tutkitaan.

10. Heinoja II (2-204)

Heinoja II:n alue sitoo Heinojan alueen tiiviimmin Raalantien varteen ja tiivistää taajamarakennetta. Samalla se helpottaa Heinojan alueen saavutettavuutta.

11. Krannilan kolmio (2-XXX)

Tiivistetään taajaman rakennetta.

12. Heinoja III (2-XXX)

Heinojan kolmas aluekokonaisuus Rajamäentien varressa täydentää Kirkonkylän pientalotonttivarantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä. Alueen kaavoittaminen myös tiivistää taajamarakennetta.

13. Lukkari

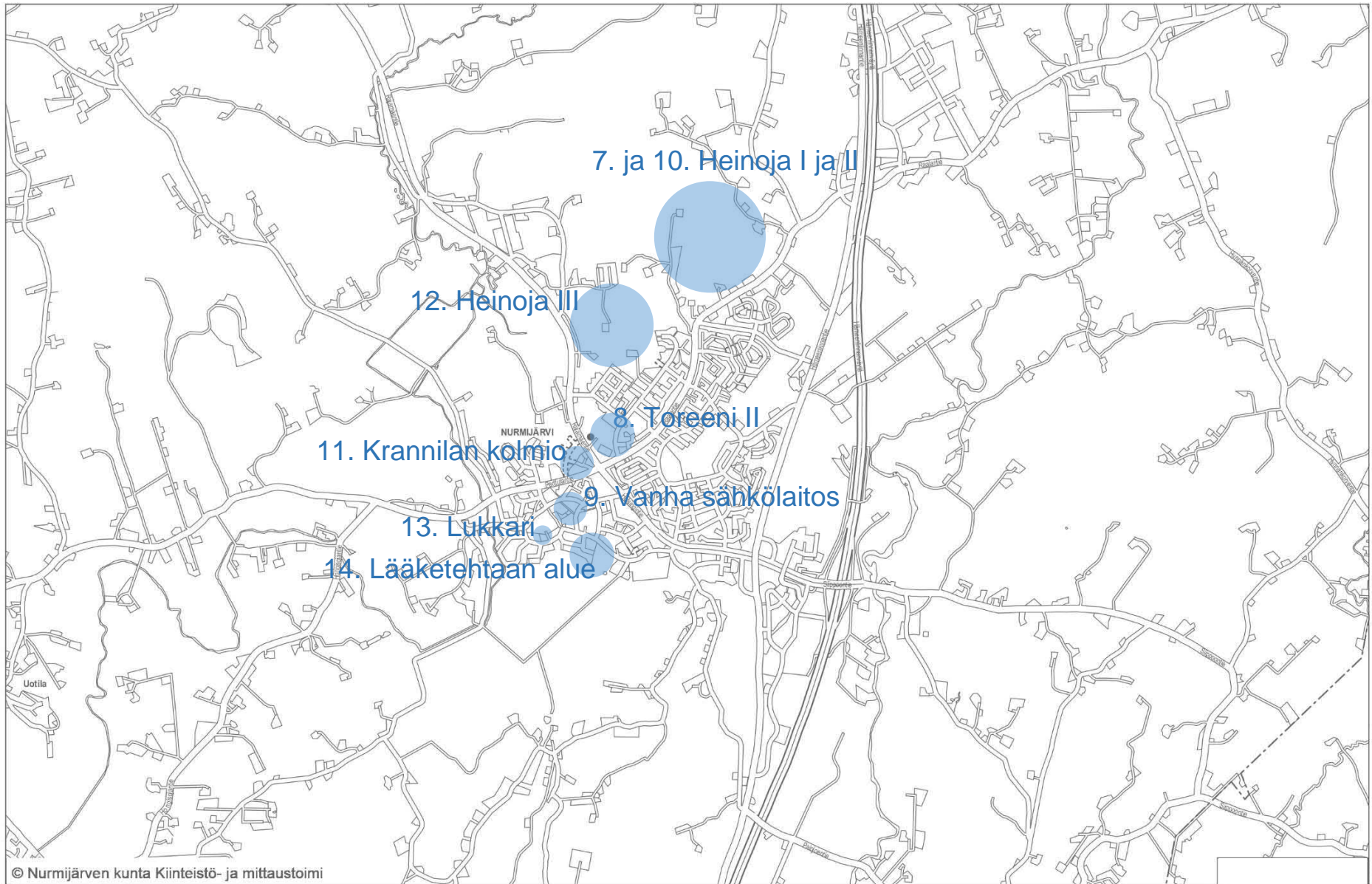
Pientaloalue Sompiontien varrella

14. Lääketehtaan alue (2-XXX)

Elävöitetään ja tiivistetään Kirkonkylän vanhan keskustan aluetta täydennysrakentamisella.

15. Kirkonkylän täydennysrakentaminen

Selvitetään täydennysrakentamiskohteita, joilla voidaan tehostaa Kirkonkylän keskustan maankäyttöä erityisesti hyvin sijaitsevilla, kestäväillä kulkumuodoilla saavutettavilla alueilla. Tähän kuuluu mm. asemakaavoitusohjelmassa aiemmin omana kohteenaan ollut Ahjolankulma.

Asemakaavoitusohjelma 2021–2025 RAJAMÄKI, RÖYKKÄ, HERUNEN

4. Saunatie (1-109)

Asemakaavan muutos, jolla tarkistetaan alueen kaavamääräyksiä. Tarkoituksena on parantaa kunnan omistuksessa olevien korttelialueiden toteutettavuutta. Asemakaavan muutos koskee Saunatien aluetta sekä Talmontien ja Puistokujan kulmausta.

5. Hellapolku (1-152)

Tarkastellaan Rajamäen ja Kiljavantien risteyksen koillispuolella sijaitsevaa aluetta kokonaisuutena. Tavoitteena on taajaman keskeisen osan yhdyskuntarakenteen täydentäminen ja keskustan taajamakuullinen kehittäminen. Hellapolun alue tulee tukemaan Rajamäentien toiselle puolelle rakennettavaa Kylänpään aluetta.

6. Rajakaari (1-156)

Asemakaavan muutoksella arvioidaan, onko Kiljavantien ja Keskusraitin eteläpuolella olevia rakennusperintöselvityksessä arvoitettuja rakennuksia mahdollista säilyttää muuttamatta korjaustoimenpiteillä oleellisesti niiden alkuperäistä luonnetta. Vastaavasti tutkitaan huonokuntoisten rakennusten korvaamista uusilla, tarkoitusta vastaavilla tiloilla.

26. Lopentien itäpuolen asemakaava (4-XXX)

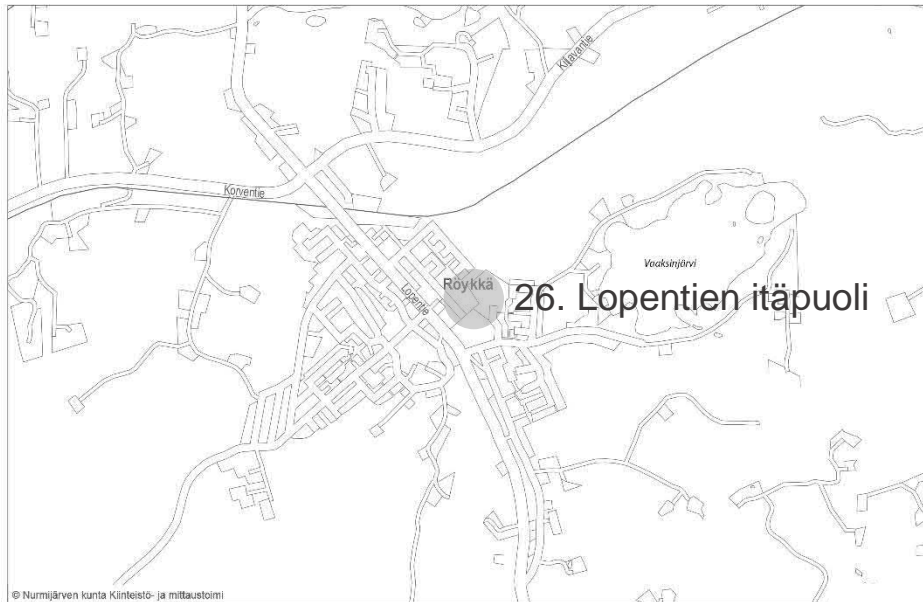
Tutkitaan työpaikka-alueiden muuttamista asumiseen. Kaavoitusprosessi on tarkoitus käynnistää Klaukkalan ohikulkutien valmistumisen jälkeen

27. Herunen, eteläosa (5-XXX)

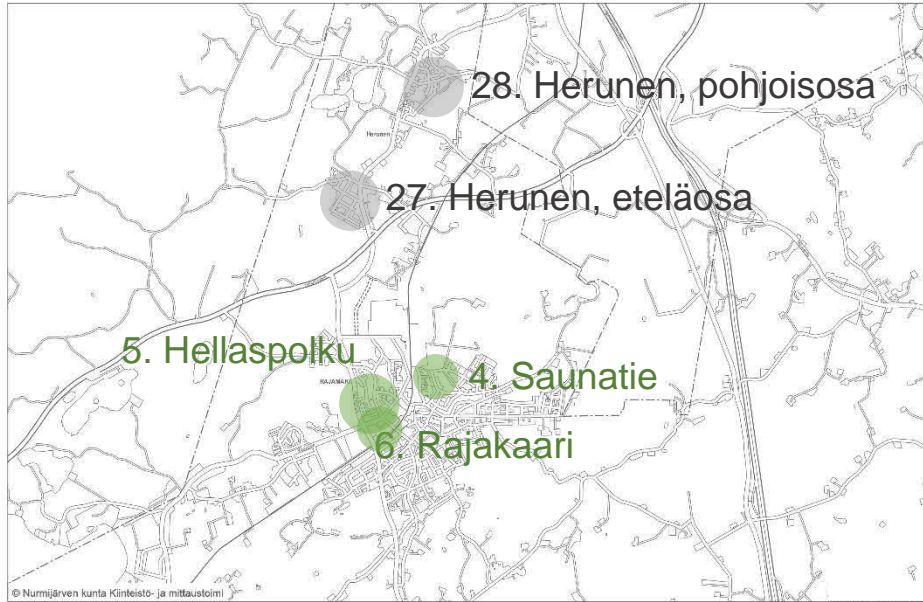
Tarkistetaan Herusten eteläosan asemakaavaa.

28. Herunen, pohjoisosa (5-033)

Tarkistetaan Herusten pohjoisosan asemakaavaa.

Rökän kaavahankkeet AK-ohjelma 2021–2025.

RAJAMÄEN kaavahankkeet AK-ohjelma 2021–2025.

Asemakaavoituksen tavoitteet ja seuranta

Asemakaavoituksella luodaan edellytykset rakentamiselle ja kunnan kasvulle valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteita on asetettu mm. kuntastrategiassa ja valtuuston vuonna 2020 hyväksymässä Maankäytön tavoiteohjelmassa (MATA). Asemakaavahankkeille asetetaan asemakaavoitusohjelmassa tavoitteellinen aikataulu.

Nurmijärven asemakaavoitusohjelman toteutumista on seurattu vuosittain kunnan osavuositarkastuksien sekä toimintakertomuksien yhteydessä.

Asemakaavavaranto

Alla on esitetty asumisen asemakaavavaranto kerrosneliömetreinä vuoden 2019 lopussa. Varannolla tarkoitetaan rakentamatonta kerrosalaa.

Asuinkerrostalot	125 500 k-m ²
<u>Asuinpientalot (erillistalot, paritalot, rivitalot)</u>	<u>274 000 k-m²</u>
Yhteensä	399 500 k-m ²

Lainvoimaisissa asemakaavoissa asumiseen varattua tonttivarantoa Nurmijärvellä on yhteensä n. 399 500 k-m², josta kerrostaloille n. 125 500 k-m² ja asuinpientaloille (erillistalot, paritalot, rivitalot) n. 274 000 k-m². Varanto mahdollistaa laskennallisesti n. 1800 kerrostaloasunnon ja yhteensä n. 1800 pien-/pari-/rivitaloasunnon rakentamisen. MAL-sopimuksen 2020–2023 mukaan kaavatuotannon tulisi olla keskimäärin noin 39 500 k-m². Valmisteilla on lukuisia yleis- ja asemakaavahankkeita sekä maanhankintatoimenpiteitä, joilla tonttivarantoa pyritään lisäämään ja ylläpitämään kysyntää vastaavaksi.

KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISEN PERIAATTEET

TEKLA 25.6.2020 § 38/ KH 21.10.2020 § 226

Kunnallistekniikan rakentamishjelman periaatteet vuosille 2021–2025

Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinnan yhteydessä esitetään kunnallistekniikan rakentamishjelma vuosille 2021 - 2025. Rakentamishjelman laatimisen yhteydessä on tehty myös Klaukkalan tieverkon toteutusohjelma vuosille 2021 – 2028, sekä kunnan ja valtion yhteishankkeet. Rakentamishjelmassa on toteutussuunnitelma valtion maanteiden varrelle tarvittavien kiven liikenteen väylien toteutukselle vuosille 2021–2031.

Talousarvion investointiosan kohdassa "4. Kiinteät rakenteet ja laitteet" on esitetty kolme eri hankeryhmätasoa: 1) Kunnallistekniikan rakentaminen 2) Klaukkalan tieverkko ja 3) Kunnan ja valtion yhteishankkeet. Hankeryhmätasolle on merkitty mahdolliset avustukset ja rahoitusosuudet. Hankeryhmätasot ovat valtuustoon nähden sitovia. Tekninen lautakunta hyväksyy osaltaan vuoden 2021 alkupuolella kunnallistekniikan rakentamishjelman vastaamaan valtuuston hyväksymää määrärahaa ja talousarvion tavoitteita ja perusteluita. Kunnallistekniikan päällikkö voi oman toimivaltansa puitteissa tehdä vähäisiä muutoksia kunnallistekniikan rakentamishjelmaan (teknisen lautakunnan toimintasääntö). Tarpeelliseksi katsottu vähäinen muutos voi olla teknisen lautakunnan päätöksen (tekla 21.1.2016) mukaisesti arvoltaan enintään 300 000 € talousarvion sitovuustasojen puitteissa, ja vähäisistä muutoksista tehdään erilliset viranhaltijapäätökset.

Ympäristötoimiala on yhteistyössä muiden toimialojen kanssa koordinoitunut kunnallistekniikan rakentamishjelman tarpeellisilta osiltaan yhteensopivaksi asunto-, työpaikka- ja palvelurakentamisen kanssa. Kunnallistekniikan rakentaminen etenee huomioiden kunnan maankäytön tavoiteohjelma 2020 (MATA), talousarvioraami 2021, kuntastrategia ja yksityisten maanomistajien perustellut tarpeet. Rakentamishjelma on sovitettu yhteen vesilaitoksen (Nurmijärven Vesi) investointiohjelma huomioiden. Pidemmän aikavälin kunnallistekniikan rakentamishjelmassa on huomioitu myös NUUKA-ohjelma ja kuntarakenteen kehittäminen maankäytön suunnittelun kanssa käy-

dyissä palavereissa todettujen tavoitteiden mukaisesti (MATA).

Rakentamishjelman mukaisten kunnallistekniikan rakentamiskohteiden aloittamisen, vaiheistamisen, kustannusjaon ja muun toimeenpanon päättää viimekädessä kunta, eli tekninen lautakunta ja sen alainen viranhaltija (kunnallistekniikan päällikkö asemavaltuutuksen mukaisesti) talousarvion sitovuustasojen ja voimassa olevien delegointipäätösten puitteissa. Määrittelyssä huomioidaan eri osapuolten tavoitteenasettelut ja tarpeet. Nurmijärven Veden osalta kaikki uudiskohteet eivät välttämättä ole taloudellisesti kannattavia, mutta kunnan kokonaisedun kannalta voi olla perusteltua toteuttaa yksittäinen hanke esimerkiksi merkittävien tontinmyyntitulojen näkökulmasta. Nurmijärven Veden saneerauskohteissa pyritään mahdollisuuksien mukaan yhteensovittamaan katurakenteiden ja laitteiden uusiminen kunnan toimesta, sekä tarvittavin osin hulevesiviemäröinnin toteuttaminen. Kaikissa rakentamishjelman kohteissa kunnan kokonaisuus ja -taloudellisuus on ratkaisevaa toteutuskohdeksi pääsemisen suhteen. Lisäksi toteutukseen voidaan esittää kohteita, joilla on merkitystä kaupunkikuvan kohentamisen osalta, ja joiden merkittävyys pelkästään taloudelliset seikat huomioiden voi jäädä vähäiseksi. Rakentamishjelmaesityksen (tekla 25.6.2020) mukaisten hankkeiden kilpailutusvalmistelut voidaan käynnistää jo syksyllä 2020, jolloin ko. hankintapäätökset voidaan tehdä aikaisintaan rahoituksen varmistumisen jälkeen (valtuusto hyväksyy talousarvion 11/2020 ja tekla hyväksyy rakentamishjelman 1/2021). Lisäksi rakentamishjelman hyväksymisen yhteydessä 1/2021 tekninen lautakunta tekee mahdolliset esitykset tarpellisista määrärahamuutoksista talousarvioon niiden hankkeiden osalta, joiden ajoituksessa ja toteutuksessa on ilmennyt talousarviokäsittelyn jälkeen täsmentämisen tarpeita.

Asuminen ja työpaikka-alueet mm.

Merkittävimpiä vuoden 2021 aikana toteutettavia hankkeita ovat Klaukkalan ohikulkutien lisäksi mm. Vanha-Klaukan alue, Heinojan alue, Metsä-Tuomelan alue, Altian

ja Ilvesvuori pohjoisen työpaikka-alueet, Rajamäentien-Raalantien risteysalue, Havumäentien jatke Luhtajoentielle ja ohikulkutielle sekä kevyenliikentenväylä Klaukkalantien pohjoisosalla.

Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuutta parannetaan vuonna 2010 valmistuneen liikenneturvallisuus-suunnitelman kohteiden myötä. Liikenneturvallisuuden osalta on valmistumassa uusi turvallisen ja kestävä liikuminen suunnitelma 2020. Valtion maanteiden varteen kevyen liikenteen väylien suunnittelua ja toteuttamista edistetään lähivuosina. Lisäksi jatketaan mm. liikunta-, luonto- ja retkeilyreitistön toteutusta v. 2010 valmistuneen suunnitelman mukaisesti. Suunnitelman päivitys on käynnistetty syksyllä 2020 on.

Talousarvion laadinnan yhteydessä on päivitetty alustavat arviot valtion maanteiden varrelle tarvittavien kevyen liikenteen väylien rakentamiskustannuksista. Alustava kokonaiskustannusarvio vuosille 2021-2025 on noin 7 Me.

Päällystys, kadun laitteet ja varusteet

Uusien asuntoalueiden rakentaminen on lisännyt päällystys- ja valaistusmäärärahojen tarvetta uudiskohteisiin. Lisäksi vanhojen, kunnostustarpeessa olevien valaistuskohhteiden saneerausta jatketaan suunnitelman mukaisesti ja määrärahojen puitteissa. Rakentamishjelmaan on esitetty päällystämiseen sekä varusteisiin ja laitteisiin määrärahaa 1,2 M€/v.

Pysäköintialueisiin, pysäkkikatoksiin ja muuhun liikennetekniikkaan on varattu vuotuista määrärahaa 100 000 €/v.

Liikunta ja virkistysalueet

Määrärahaa on varattu mm. Klaukkalan urheilukentän peruskorjaukseen, Sääksin tykkilumiladun sähkö- ja vesijohtotöihin ja Isosuon luontopolun rakentamiseen.

Puistot

Puistojen rakentamiseen on varattu määrärahaa vuosittain 250 000-350 000 euroa. Merkittävin rakentamiskohde vuonna 2021 on leikkikenttien saneeraukset.

Klaukkalan tieverkko

Klaukkalan tieverkon toteuttamishjelma vuosille 2021 - 2028 sisältää Klaukkalan tieverkkosuunnitelmien ja Klaukkalan taa-

jamarakenteen kehittämisperiaatteiden mukaisen tieverkon. Klaukkalan tieverkon alustavien kustannuslaskelmien mukaan toteuttamishjelman kokonaiskustannukset ovat vuoteen 2028 mennessä noin 37 Me (Klaukkalan tieverkko kokonaisuudessaan alustavasti yhteensä noin 50 Me) . Kunnan rakennettavaksi ja rahoitettavaksi tulevia teitä ovat mm. Luhtajoentie, Havumäentien jatke, Kirkkotie, Tornimäentie ja Äijänniityntie. Lisäksi kunta on sopinut valtion kanssa 10 M€ erillisestä rahoitusosuudesta Klaukkalan ohikulkutien rakentamisesta. Ohikulkutien toteuttaminen tehdään yhteisrahoitteisesti Uudenmaan ELY-keskuksen ja Väyläviraston kanssa. Ohikulkutien rakentaminen alkoi alkuvuonna 2019 ja suunniteltu valmistumisajankohta on vuoden 2021 syksy.

Klaukkalantien kehittäminen

Vuodelle 2021 on esitetty 100 000 euroa suunnittelumäärärahaa Klaukkalantien kehittämiseen ja sujuvuuden parantamiseen. Klaukkalantie muuttuu ohikulkutien rakentamisen jälkeen kadunpitopäätöksellä kunnan kaduksi, minkä jälkeen Klaukkalantien kehittämisen määrärahatarve arvioidaan uudelleen.

Vuosittaiset määrärahat v.2021-2025

Kunnallistekniikan rakentamisen, Klaukkalan tieverkon ja valtion yhteishankkeiden vuosittainen nettorahoitustarve on v. 2021 - 2025 noin 5-21 Me.

Vesi JK 17.6.2020 §22/ KH 21.10.2020 §226

Nurmijärven Veden rakentamishjelman periaatteet vuosille 2021–2025

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen rakentamishjelma sisältää vesihuollon rakentamisen ja irtaimiston hankinnan. Rakentamishjelma koostuu uusien verkostojen rakentamisesta, pääjohtojen rakentamisesta, tuotantolaitosten uudisrakentamisesta ja peruskorjauksista sekä vesihuoltoverkostojen saneerauksesta.

Uudisalueet

Vuodesta riippuen 10 – 45 % vesilaitoksen investoinneista syntyy uudiskohteiden verkostorakentamisesta. Näissä kohteissa vesilaitos toteuttaa kunnan rakentamishjelmaa, ja kunnan asunto- ja yritysalueiden käyttöönoton edellyttämä uusien verkostojen rakentaminen on ohjelmoitu tapahtuvaksi samanaikaisesti katujen kanssa.

Kauden aikana suunnitellaan ja / tai rakennetaan uusia asuntoalueita Heinojan alue Kirkonkylässä ja Vanha Klaukan alue Klaukkalassa. Suunnittelukauden lopussa käynnistyy Uudenniityn asuntoalueen laajennuksen suunnittelu. Yritysalueiden osalta kauden aikana rakennetaan Lintumäen, Altian sekä Ilvesvuori pohjoisen alueita. Osa alueista valmistuu kauden aikana ja osan rakentaminen jatkuu suunnittelukauden jälkeen.

Verkostojen saneeraus ja pääjohtojen uudisrakentaminen

Verkostosaneerauskohteet valitaan saneerauksen priorisointityökalun avulla, joka huomioi vesihuoltolinjojen kriittisyyden, kunnon ja iän.

Verkostosaneerauksen osalta rakentamishjelmakauden aikana keskitytään päävesijohtojen saneeraamiseen. Lep-sämän ja Nummenpään vedenottamoilta Klaukkalaan tulevan päävesijohdon saneeraus jatkuu vaiheella 3, joka on hankkeen viimeinen vaihe. Päävesijoh-

toja saneerataan myös Kuntotiellä Klaukkalassa, Valkoijan vedenottamon ympäristössä ja Väinöläntiellä Kirkonkylällä, Tornitien ja Mutkatien alueella, Toukolantien ja Vanhan Rajamäentien ympäristössä sekä Lehdontien ja Suotien alueilla Rajamäellä. Näillä toimenpiteillä lisätään vedentoimituksen varmuutta ja vähennetään pitkäkestoisten ja alueellisten vedentoimituskatkojen mahdollisuutta.

Päävesijohtojen lisäksi saneerausta tehdään Klaukkalassa Kuonomäentiellä ja Kiikkaisten kujalla sekä Kirkonkylässä Väinöläntiellä, Nikontiellä ja Lääkärintiellä. Rajamäellä saneerataan vesihuoltoverkostoa osana Rajamäen pohjoisen kiertoliittymän (Sörkantie) rakennushanketta. Lisäksi saneerataan Röykkään sijoittuvan Vaaksintien vesihuoltoa.

Osa vesijohtojen pienemmistä peruskorjauskohteista sekä viemärisujutuskohteet nimetään myöhemmin tarkempien kuntotutkimusten perusteella. Viiden vuoden rakentamishjelmakaudella verkostoja saneerataan keskimäärin 1,0 % verkoston kokonaispituudesta.

Vesijohtoverkoston vuotovesimäärän vähentämiseen liittyen on asetettu aluemitäusjärjestelmän rakentamiselle valtuuston nähden sitova toiminnallinen tavoite. Tähän liittyen kaikki aluemitäuksen laitekaivot pyritään asentamaan vuoden 2023 loppuun mennessä.

Laitoshankkeet

Teilinummen tekopohjavesihankkeen koeimeytykselle on saatu jatkoaikaa ja uusi koeimeytyslupa on voimassa 30.6.2020 asti. Koeimeytyksestä saadut tulokset ovat olleet lupaavia ja tekopohjavesilaitoksen vesilupahakemus toimitetaan Etelä-Suomen aluehallinto-

virastostoon vuoden 2020 aikana. Tekopohjavesilaitoksen rakentaminen voidaan aloittaa luvan saamisen jälkeen. Ennen tekopohjavesilaitoksen rakentamista saneerataan Nukarin vedenottamo. Toimenpide parantaa vedenjakelun varmuutta tekopohjavesilaitoksen rakennutöiden aikana sekä myös jatkossa.

Rajamäen ja Kirkonkylän vesitorneihin tehdään vesihuoltotekniikan saneeraukset vuoden 2021 aikana ja Kuusimäen ja Käpylän paineenkorotusasemat saneerataan suunnittelukauden lopulla.

Lepsämän vedenottamolla on ollut käynnissä pohjaveden hapetuspilotti. Pohjaveden laatua on saatu parannettua hapetuksen avulla ja hapetusjärjestelmä rakennetaan kiinteäksi osaksi vedenottamon prosessia vuoden 2021 aikana.

Jätevedenkäsittelyn puolella kauden merkittävin investointi liittyy Kirkonkylän alueen jätevesien puhdistamiseen. Rakentamishjelmassa on varauduttu joko uuden puhdistamon rakentamiseen tai jätevesien siirtoon puhdistettavaksi Klaukkalan jätevedenpuhdistamolle tai HSY:n Blominmäen jätevedenpuhdistamolle. Päätös toteutus-suunnitteluun siirtyvästä vaihtoehdosta pyritään tekemään vuoden 2020 aikana ja toteutussuunnittelua tehdään vuosi 2021. Hankkeen rakentamiselle on varattu rahaa tällä hetkellä vuosille 2022-2023.

Klaukkalan jätevedenpuhdistamolla on varauduttu linkouksen automatisointiin ja jätevesilämpöpumpun hankintaan.

Jätevedenpumppaamojen saneerausta jatketaan alkukaudesta 2-3 pumppaamon vuosimäärällä ja loppukaudesta pumppaamosaneerauksen määrää pyritään lisäämään.

Oheisten päähankkeiden lisäksi nykyisiä laitoksia pidetään toimintakuntoisina

peruskorjausten avulla ja varavoimavalmiutta lisätään.

MAANKÄYTÖN TAVOITEOHJELMA

Maankäytön tavoiteohjelma

MATA 2020

Nurmijärvi

Elinvoimalautakunta 2.6.2020 § 60 /
KH 15.6.2020 §140

MATA, mikä se on?

MATA eli maankäytön tavoiteohjelma asettaa maankäytön tavoitteet ja linjaukset tuleville vuosille. Maankäytön tavoiteohjelman tavoitteet konkretisoituvat toimenpiteiksi maanhankinnassa, asemakaavoitusohjelmassa, kunnallistekniikan rakentamishjelmassa ja tonttien luovutuksessa.

MATA korvaa aiemmin vuosittain laaditun MATO:n eli maankäytön toteutusohjelman. MATO:ssa näkökulma oli vuosittaisissa asuntotuotantoluvuissa taajamittain ja talotyypeittäin. Siinä oli yhteen sovitettu kaavavara, asemakaavoitusohjelma, kunnallistekniikan rakentamishjelma ja maanluovutustavoitteet. Lisäksi siinä oli otettu huomioon MAL-sopimuksen velvoitteet (Helsingin seudun maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskeva sopimus).

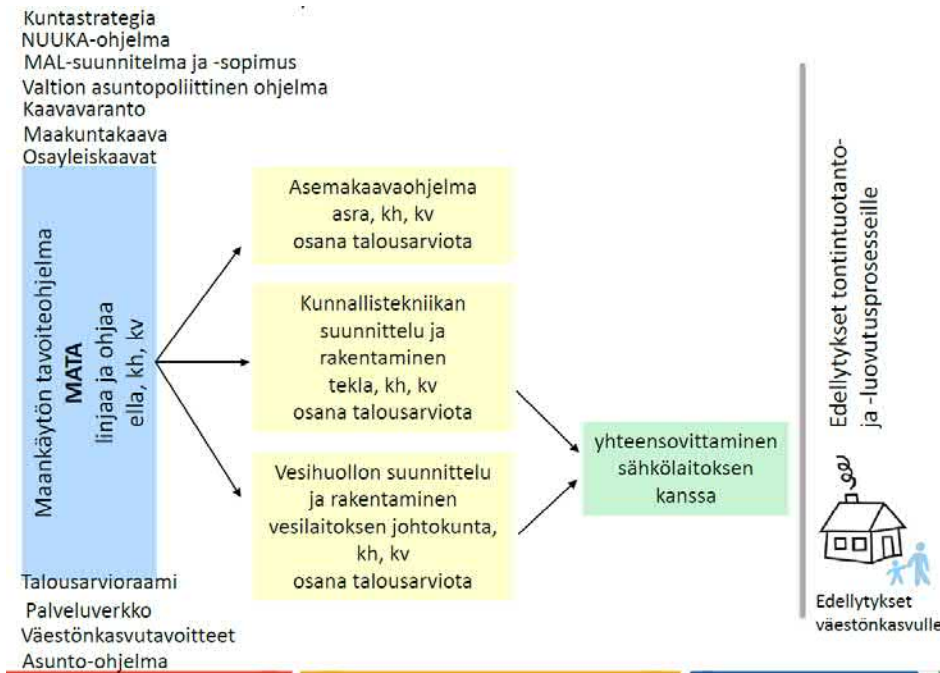
MATA korvaa myös valtuustossa vuonna 2011 hyväksytyyn Maankäytön kehityskuvan 2040, joka on monien lähtökohtien mm. väestökasvutavoitteen osalta vanhentunut. Jatkossa MATA:an on tavoitteena sisällyttää tarpeellisin osin Maankäytön kehityskuvassa esitettyjä asioita.

MATA:n valmistelun taustalla vaikuttavat maankäyttöä ohjaavat Nurmijärven kuntastrategia 2018-2025, maakuntakaava ja yleiskaavat. Helsingin seudun MAL 2019 suunnittelun linjaukset mm. asuntotuotanto- ja kaavoitustavoitteiden sekä joukkoliikenteen edistämisen osalta on pidettävä mielessä MATA:aa laadittaessa. Seuraavalla MATA –kierroksella pureudutaan kunnan sekä määrällisiin että laadullisiin väestötavoitteisiin ja kunnan asumisen ohjelmaan, jotka omalta osaltaan linjaavat MATA:ssa tehtäviä valintoja. Vuoden 2020 aikana on tavoitteena valmistua valtion 8 vuotinen asuntopoliittinen ohjelma, joka tulee ottaa huomioon kunnan asumisen ohjelmaa laadittaessa. Toteutusta, kuten kunnallistekniikan rakentamista eli investointeja, ohjaa kunnan taloudellinen tilanne NUUKA-ohjelman 2020-2026 avulla.

Tänä vuonna eli keväällä 2020 laadittu MATA-ohjelma on ensimmäinen ja osittain vielä puutteellinen versio verrattuna tulevien vuosien asiakirjoihin. Ensimmäinen versio painottuu asemakaava-alueiden asuntoalueisiin ja jatkossa elinkeinoalueet ja haja-asutusalueet otetaan mukaan. Maankäytön tavoiteohjelma ei vielä sisällä kaikkia osioita eikä se ole tavoitteidenkaan osalta vielä lopullisessa muodossaan. Tämä versio on siirtymä MATO:sta MATA:aan. Tässä versiossa tuodaan esiin elementtejä, joista seuraava MATA koostuu. Tavoitteena on ollut muuttaa MATO eli maankäytön toteutusohjelma MATA:ksi eli maankäytön tavoiteohjelmaksi, jonka avulla voidaan aiempaa paremmin hahmottaa maankäytön osalta tehtävät linjaukset ja sen vaikutukset sitä toteuttaviin osaohjelmiin, kunnan maanhankintaan ja talouteen.

MATA on tarkoitus päivittää jatkossa vuosittain ja siitä tehdään päätös keväällä ennen talousarviokierroksen alkua.

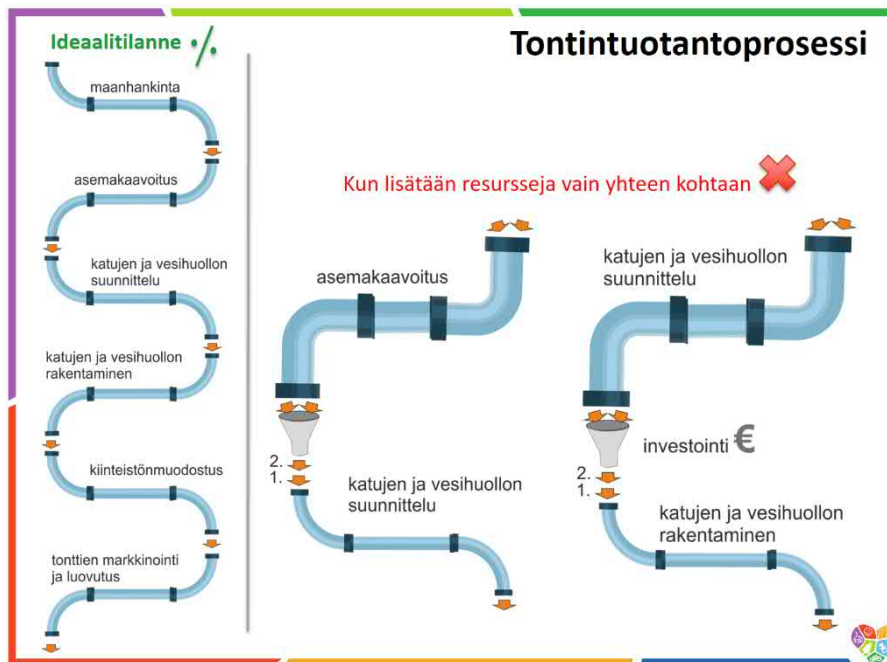
MATA:ssa esitetään tavoitteet, ei keinoja niiden toteuttamiseen. Keinojen etsiminen on operatiivista toimintaa olemassa ohjelmien periaatteiden mukaisesti. Aikataulutus tarkentuu asemakaavoitusohjelmassa ja kunnallistekniikan rakentamishjelmassa vuosittain talouden asettamissa raameissa.

Kuva 1. Maankäytön tavoiteohjelma MATA Nurmijärven maankäytönsuunnittelun kokonaisuudessa.

1.1 MATA:n tavoitteet toteutetaan toimivan tontintuotantoketjun avulla

Tontintuotantoketju käsittää tarvittavat toimenpiteet maanhankinnasta asemakaavoituksen, kunnallistekniikan suunnittelun ja rakentamisen kautta tonttijakoon ja kiinteistönmuodostukseen sekä lopuksi tontin luovutuksen. Tontintuotantoketju koostuu useasta eri prosessista päätöksentekoiheen ja muutoksenhakuineen. Ennen kuin valmistuneeseen asuntoon muuttaa asukas tai yritys avaa ovensa vastavalmistuneessa toimitilassaan, on maanhankinnasta ja asemakaavoituksen aloittamisesta kulunut useita vuosia. Tontintuotantoketjussa on huolehdittava resurssien riittävyydestä ketjun eri osien kesken suhteessa toisiinsa.

Kuva 2. Tontintuotantoketju on juuri niin vahva kuin sen heikoin lenkki. Euro- ja henkilöresurssien tulee olla tasapainossa ketjun eri osien välillä, jotta hanke etenee jouhevasti.

1.2 Talouden näkökulma MATA:aan

Kunnan velkaantumisen hillitsemiseksi investointitasoa joudutaan leikkaamaan reilusti tulevina vuosina. Tämä tarkoittaa merkittävää priorisointitarpeiden kasvua infra- ja talorakennusinvestoinneissa. Investoinnit tulee priorisoida siten, että ensisijaisesti toteuttavaksi tulevat tulovirtoja kasvattavat sekä käyttötalousmenoja säästävät investoinnit. Näin voidaan varmistaa toteutettavien investointien kannattavuus kunnan kokonaistaloudelle pitkällä aikavälillä.

Optimoitu luovutusvoitto tai vuokratuotto: Maankäytön kehittämisessä tulovirrat muodostuvat verotulojen lisäksi tontin luovutustuloista ja vuokratuloista. Luovutustulon ja vuokratulon suuruus määräytyy markkinaehtoisesti kysynnän mukaan, johon kunta ei suoranaisesti pysty itse vaikuttamaan. Tärkeää kuitenkin on, että tonttien hinnoittelupolitiikka tähtää tulovirtojen maksimointiin samalla huomioiden, että kysyntä säilyy hyvänä pääoman kiertonopeuden varmistamiseksi.

Pääoman kiertonopeus: Ideaalitalanteessa rakennetut tontit menevät nopeasti kaupaksi, jolloin tontteihin sitoutunut pääoma saadaan vapautettua mahdollisimman nopeasti uusiin investointeihin. Tämä edellyttää, että tonttitarjonta on kysyntää vastaavaa.

Seurannaisinvestoinnit: Uusien alueiden kehittämisessä tulee arvioida etukäteen kunnan nykyisen palvelutuotannon kapasiteetin riittävyys, mikäli alueen väestömäärän kasvu vaikuttaa palvelutarpeiden kasvuun. Ideaalitalanteessa palvelutarpeiden kasvu uudella alueella saadaan katettua kunnan olemassa olevan kapasiteetin kautta.

Kunnallistekniikan suunnittelun ja rakentamisen ohjelmien laatimiseen vaikuttavat vuosittain kunnallistekniikan eli katujen ja vesihuollon rakentamiseen käytettävissä olevat määrärahat sekä kohteiden suunnitteluvalmius.

2 Maankäytön periaatteet

Alla olevien periaatteiden avulla on muodostettu tavoitekorit maankäytön kehittämiseksi. Periaatteiksi valikoituivat kaavavarannon tarkastelun kautta muodostunut tonttitarjonnan lisäämisen tarve sekä talouden ja kunnan maanomistuksen hyödyntämisen näkökulmat.

2.1 Maanhankinta

Nurmijärven kunta harjoittaa monimuotoista maanhankintaa keinoina mm. suorat maanostot ja maankäytösopimukset.

2.2 Tarve, tonttitarjonta

Voimassa olevien asemakaavojen kaavavarannon eli rakentamattomien tonttien lukumäärän ja talotyyppien tarkastelun avulla on taajamakohtaisesti muodostettu näkemys kunkin taajaman tulevaisuuden kaavoitustarpeista. Luvussa 2.2. on asetettu nämä taajamakohtaiset kaavoitustarpeet koreittain esiin.

2.3 Talous

Kunnan talouden kannalta on tärkeää, että tontin luovutuksessa pystytään maksimoimaan luovutusvoiton suuruus. Mikäli luovutustulo on saman suuruinen raakamaan hankintahinnan kanssa, kunnalle ei synny luovutusvoittoa.

Kunnan velkaantumisen hillitsemiseksi investointitasoa joudutaan leikkaamaan reilusti tulevina vuosina. Tämä tarkoittaa merkittävää priorisointitarpeiden kasvua infra- ja talorakennusinvestoinneissa. Investoinnit tulee priorisoida siten, että ensisijaisesti toteuttavaksi tulevat tulovirtoja kasvattavat kohteet. Kunnallistekniikan suunnittelun ja rakentamisen ohjelmien laatimiseen vaikuttavat vuosittain kunnallistekniikan eli katu- ja vesihuollon rakentamiseen käytettävissä olevat eurot sekä kohteiden suunnitteluvalmius.

2.4 Kunnan maanomistus, tonttitarjonta

Kohteiden priorisointiin vaikuttavat myös kunnan saama hyöty eri alueiden toteuttamisesta suhteessa siihen sijoitettuihin kustannuksiin. Kunnan omistamien maiden kaavoituksen ja alueen toteuttamisen sekä tonttien myynnin myötä saadaan kunnan maanhankinnan investoinnit takaisin luovutusvoitoina.

Kunnan väestönkasvua tukisi parhaiten se, että kustakin taajamasta olisi tarjolla tontteja vähintään kahdelta eri alueelta. Kuitenkin alueet, joille on rakennettu kunnallistekniikka, tulisi saada toteutettua mahdollisimman nopeasti, jotta saadaan pääomaa seuraavien alueiden toteutukseen ja maanhankintaan sekä verotuloja. Näin ollen kahden alueen kunnallistekniikan rakentaminen ajallisesti hyvin lähekkäin vaatii tarkkaa ajoituksen suunnittelua, jotta se täyttäisi edellä mainitut taloudellisuuden edellytykset.

Kunnallistekniikan investoinnit voidaan parhaiten toteuttaa oikea-aikaisesti suhteessa tontinmyyntiin silloin kun tontit ovat kunnan omistuksessa. Kunta päättää omistamiensa luovutettavien tonttien sijainnit, määrät ja ajankohdat. Näin ollen se voi samalla ennakoita palvelutarpeen lisääntymisen.

3 Maankäytön tavoitteet

Maankäytön tavoitteet on jaettu tontintuotantoketjun pääkohtien mukaisesti kolmeen teemaan: (1) asemakaavoituksen edistäminen ja tonttitarjonnan lisääminen, (2) kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen sekä (3) tontin myynti. Asemakaavoituksen ja tonttitarjonnan edistämisen sekä kunnallistekniikan suunnittelun ja rakentamisen teemat sisältävät kaksi koria. Tontinmyynnin osalta on esitetty vain hyväksytyjen asemakaavojen alueet.

3.1 Asemakaavoituksen edistäminen ja tonttitarjonnan lisääminen

Koreissa olevien kohteiden asemakaavoitusta edistetään erilaisin tontintuotantoketjun toimenpitein kuten esimerkiksi maanhankinta ja luontoselvitysten laatiminen etupainotteisesti sekä laajojen uusien osayleiskaavan mukaisten alueiden kaavarunkojen laadinta. Asemakaavoitusohjelmassa esitetään kohteiden tarkempi asemakaavan laatimisen aikataulu.

Yleiskaavat ohjaavat mahdollisuuksia sijoittaa kohteita eri koreihin.

Koreissa olevien hankkeiden lisäksi edistetään pienempiä hankkeita resurssien mahdollistamissa rajoissa.

Hankkeet on priorisoitu koreihin, mutta korien hankkeet eivät ole keskenään tärkeysjärjestyksessä.

Kori 1 A – luodaan edellytyksiä asemakaavoitukselle ja edistetään asemakaavoitusta

- a. **Kirkonkylä, Vanhan sähkölaitoksen alue** (kunnan maanomistus, talous, täydennysrakentaminen, AK-tontteja Kirkonkylään)
Kaavan laatiminen on jo vireillä. Tavoitteena on turvata kaavan saattaminen hyväksymiskäsittelyyn keskeytyksettä.
- b. **Kirkonkylä, Heinoja II ja Heinoja III** (seuraava pientaloalue, tontin myynti)
- c. **Kirkonkylä, Krannila II** (kaavamuutos, kunnan maanomistus osittain, Kirkonkylän kehittäminen)
- d. **Kirkonkylän keskustan täydennysrakentamisen mahdollistavat kaavamuutokset kunnan omistamalle alueille, yksityisten kaavamuutostarpeet tarpeen mukaan resurssien sen salliessa.** (kunnan maanomistus, talous, täydennysrakentaminen, Kirkonkylän keskustan uudistaminen)
Kirkonkylän osayleiskaavan yhteydessä laaditaan Kirkonkylän keskustan täydennysrakentamisperiaatteita, joiden perusteella voidaan tehdä yksittäisiä kaavamuutoksia tarpeen mukaan ottaen huomioon kokonaisuus.
- e. **Klaukkala, Jokimetsä** (kunnan maanomistus, talous, uusi pientaloalue)
Kaavan laatiminen aloitetaan syksyllä 2020 luontoselvitysten valmistuttua.
- f. **Klaukkala, Viirinlaakso II** (kunnan maanomistus, talous, asumisen mahdollistaminen Klaukkalan keskustassa)
Kaavan laatiminen alkamassa. loppuvuodesta 2020.
- g. **Klaukkala, Luhtajoen alue sisältäen Havumäentien jatkeen alueen** (kunnan maanomistus, edellyttää kalliita tieinvestointeja - Luhtajoentie)
Kaavan laatimisen valmistelu siten, että alueet ovat otettavissa käyttöön, kun Luhtajoentie rakennetaan yhdistämään Klaukkalantie ja ohikulkutie.

- h. **Röykkä, Lopentien itäpuoli** (kunnan maanomistus, talous, uusi pientaloalue, ohikulkutien hyödyntäminen)
Kaavan laatiminen aloitetaan loppuvuodesta 2020 luontoselvitysten valmistuttua.
- i. **Kunnan palvelutuotannon edellyttämät kaavamuutokset**
- j. **Kunnan kiinteistöjen myynnin edellyttämät kaavamuutokset erillisen listan mukaan vuosittain yksittäisiä kohteita** (talous, kunnan maanomistus, kiinteistöjen ylläpito- ja korjauskustannusten väheneminen)
Kunnan kiinteistöomaisuuteen, jota kunta ei tarvitse omassa käytössään, kohdistuu paine niiden myymisestä. Lähes kaikki kohteet kuitenkin edellyttävät kaavamuutosta, jotta rakennuksen käyttötarkoitus voidaan muuttaa ostajien toiveita vastaavaksi. Suurin osa voitaneen muuttaa asumisen mahdollistavaksi. Näitä kohteita on kaikissa kunnan taajamissa. Näiden kohteiden kaavamuutoksia tulee laatia vuosittain, jotta luodaan edellytykset niiden myynnille. Myytävien kohteiden osalta laaditaan erikseen lista, joka aikatauluttaa kunkin kohteen kaavamuutoksen laatimisajankohdan. Kunnan kannalta tarpeettomat rakennetut kiinteistöt aiheuttavat vuosittain ylläpito- ja korjauskuluja. Vaikka kohteiden myyntihinta ei olisikaan merkittävä, niiden myynnillä säästetään jatkossa ylläpito- ja korjauskuluja.
- k. **Kunnan omistamien pienialaisten alueiden kaavamuutokset ja kaavoittaminen** (kunnan maanomistus, tontin myyntiedellytysten parantaminen, talous)
- l. **Elinkeinoelämän hankkeiden edistäminen** (elinvoima)
- m. **Aktiivinen maanhankinta osayleiskaavojen mukaisesti ja yleensä taajamista sekä koreissa olevien kohteiden alueilta**

Kori 2 A - valmistaudutaan

- a. Kirkonkylä, lääketehaan alue, kaavamuutostarve
- b. Kirkonkylä, paloaseman eteläpuoli, kaavamuutostarve
- c. Klaukkala, Tornimäentie ja sen ympäristö (Lehtipellon alue)
Edellytyksenä Tornimäentien toteuttaminen ja Klaukkalantien parantaminen.
- d. Klaukkalantien parantamissuunnitelmat ja toteutus
- e. Klaukkala, Gunnarin alue
Klaukkalan osayleiskaavan mukaan pääosin kerrostalorakentamiseen.

3.2 Kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen

Kunnallistekniikan rakentamishjelma valmistellaan talousarvion laadintaa varten ja hyväksytään vuosittain heti vuoden alussa. Siinä esitetään kunnallistekniikan rakentamisen tarkempi aikataulu. Kunnallistekniikan rakentamisen ajoituksissa tulee ottaa huomioon mahdollisten ARA:n infra-avustuspäätösten asettamat aika-
raamit avustusten saamiselle.

Kori 1 K– olevat alueet ja hyväksytyt asemakaavat

- a. Kirkonkylä, Heinoja I (tontin myynti, kunnan maanomistus, talous)
- b. Kirkonkylä, Ilvesvuori pohjoinen (elinkeinoelämä, kunnan maanomistus, talous)
- c. Klaukkala, Vanha Klaukka (tontin myynti, kunnan maanomistus, talous)
- d. Rajamäki, Kylänpää vaiheittain tontin myynnin edistyessä (tontin myynti, kunnan maanomistus, talous)
- e. Rajamäki, Uudenniityn alue tontin myynnin edistyessä (tontin myynti, kunnan maanomistus, talous)
- f. Olevan kunnallistekniikan ylläpitäminen ja korjausvelasta huolehtiminen
- g. Elinkeinoelämän hankkeiden edistäminen (elinvoima)
- h. Kunnan palvelutuotannon edellyttämät hankkeet
- i. Kunnan omistamien pienialaisten alueiden kaavamuutokset ja kaavoittaminen

Kori 2 K – kaavoituksen edistymisen myötä

- a. Kirkonkylä, Krannila II
- b. Kirkonkylä, Heinoja III
- c. Klaukkala, Jokimetsä
- d. Klaukkala, Viirinlaakso II
- e. Klaukkala, Luhtajoen alue
- f. Klaukkala, Tornimäentien alue
- g. Röykkä, Lopentien itäpuoli

3.3 Tontin myynti

Tontin luovutuksen edellytyksenä on, että alueella on kadut, vesihuolto sekä sähköliittymät. Tällöin tontin-
saajalla on edellytykset päästä rakentamaan heti tontin luovutuksen jälkeen. Tontin myynnin vuosittaiset
tavoitteet (määrälliset ja eurot) asetetaan talousarviossa.

Kori 1 T– hyväksytty asemakaava

- a. Kirkonkylä, Heinoja I
- b. Kirkonkylä, Ilvesvuori pohjoinen työpaikka-alue
- c. Kirkonkylä, Toreeninkulma
- d. Klaukkala, Vanha Klaukka
- e. Rajamäki, Kylänpää
- f. Rajamäki, Uudenniityn alue

4 MATAn toimeenpano

MATAn tavoitteet ja linjaukset ohjaavat maanhankintaa. Tavoitteet ja linjaukset konkretisoituvat ja aikatauluttuvat tarkemmin asemakaavoitusohjelmassa ja kunnallistekniikan rakentamisohjelmassa. Edellä mainituissa ohjelmissa tulee todeta miten ne toteuttavat maankäytön tavoiteohjelmaa.

Asemakaavoitusohjelma laaditaan loppukesästä osana talousarviota.

Talousarviota varten tehdään esitys kunnallistekniikan rakentamisohjelmaksi ja talousarviossa päätetään kunnallistekniikan määrärahat seuraavalle vuodelle. Mahdolliset muutokset tarkennetaan seuraavana vuonna tammikuussa päätettäessä kunnallistekniikan rakentamisohjelmassa.

AVUSTUKSET YHTEENVETO

YHTEENVETO
AVUSTUKSI STA

Avustuksen nimi	Avustuksen suunniteltu käyttö	Kenen budjetissa	TA 2021 budjetoitu	TA 2020	Myönnetty 2020	TA 2019	Myönnetty 2019	Lisäinfo
KONSERNI PALVELUT								
Vähävaraisten yleishyödyllisten järjestöjen avustaminen	Järjestöjen tila-avustukset	Yhteiset toiminnot	6 000	6 000		5 000	5 000	
Palveluvelvoitteen mukainen allastoimintojen avustus	Avustus kohdistuu erityisryhmien allastoimintojen järjestämiseen Etelä-Nurmijärven alueella. Allastoimintoja ovat mm. allasterapia, allasjumppa, vauvauinti.	Yhteiset toiminnot	120 000	120 000		143 000	143 000	
Rajamäen Uimahalli Oy	Yleiskatteellinen toiminta-avustus	Yhteiset toiminnot	738 000	790 000		700 000	700 000	V. 2020 Hyvä olo-kortin kuluihin tästä 90.000 eur ja vuonna 2021 70.000 eur
Sponsorointi- ja yhteistyöavustukset	Urheiluseurojen, urheilijoiden, seurojen ja muiden ryhmien sopimustyö sekä tapahtumat	Viestintä- ja markkinointipalvelut	25 000	30 000		20 500	20 500	Sponsoroinnin tavoitteena positiivinen näkyvyys. Avustus myönnetään hakemuksesta.
SIVISTYS- JA HYVINVOINTI TOIMIALA								
Toiminta-avustus	Kivi-juhlat	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	34 200	34 200		34 200	34 200	
Toiminta-avustus	Kulttuuriavustukset	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	41 500	46 500		52 500	43 490	
Toiminta-avustus	Nuorisoyhdistykset	Nuorisopalvelut	31 500	31 500		34 500	30 364	
Toiminta-avustus	Kansalaisopistotoiminta	Koulutuspalvelut	174 613					
	Nurmijärven opisto			73 930		80 930	80 930	
	Musiikkiopisto			116 898		124 498	124 498	

YHTEENVETO
AVUSTUKSISTA

Avustuksen nimi	Avustuksen suunniteltu käyttö	Kenen budjetissa	TA 2021 budjetoitu	TA 2020	Myönnetty 2020	TA 2019	Myönnetty 2019	Lisäinfo
Toiminta-avustus	Taiteen perusopetus ja vapaa sivistystyö:	Koulutuspalvelut	68 565					
	Nurmijärven Opisto (kuvataide)			12 000		12 000	12 000	
	Nurmijärven Tanssiopisto			34 500		35 500	35 500	
	Nurmijärven Kivi-Juhlat (teatteri)			2 500		1 900	1 900	
	Nurmijärven Opisto (bänditoiminta)			1 900		1 900	1 900	
	Taito Etelä-Suomi			26 850		26 850	26 850	* vuoteen 2020 asti avustus Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa
Nurmijärven Monitoimitalon vuokra-avustukset	Nurmijärven Monitoimitalon vuokra-avustukset	Koulutuspalvelut	198 630	198 630		198 630	198 630	
Toiminta-avustus	Urheiluseurojen avustus	Liikuntapalvelut	218 000	218 000		210 000	210 000	
Toiminta-avustus	Hyvinvointi	Hyvinvointipalvelut	60 000					* vuonna 2019 avustus Hallinto- ja talouspalveluissa
				64 000		60 000	54 290	
YMPÄRISTÖTOIMI ALA Yksityistieavustukset *)	Kunnossapito- ja perusparannusavustukset	Maankäyttö ja kaavoitus (kiinteistö- ja mittaus-toimi)	440 000	70 000		50 000	50 000	* Yksityistieavustusjärjestelmä muuttunut. Hoitosopimustiet avustusten piiriin.
Haja-asutuksen vesihuolto	Vesihuollon rakentamiskustannusten taloudellinen tuki	Tekninen keskus (kunnallistekniikan suunnittelu)	0	5 000		0		

SISÄISET TOIMINTATUOTOT JA -KULUT

SISÄISET TUOTOT

	monistus- palvelut	ict-palvelut	vuokrat	ruoka	siivous	vesimaksut	jätevesi- maksut	sis.muut - liikelaitos	sis. muut	sis.palvelun myynnit liikelaitoksille	sis.palvelun myynnit
KONSERNIPALVELUT											
Yhteiset toiminnot										51 756	
Tarkastuslautakunta										3 848	
Hallintopalvelut	46 000									98 637	
Henkilöstöpalvelut										127 380	51 800
Talouspalvelut		1 489 416								101 401	
Viestintä- ja markkinointipalvelut											
YMPÄRISTÖTOIMIALA											
Tekninen keskus									44 600	161 950	
Tiilakeskus			18 799 040								23 100
Hallinto- ja talouspalvelut									12 280	157 540	
Nurmijärven Vesi						138 180	185 790				
Aleksia				6 330 920	2 186 160						

SISÄISET KULUT

KONSERNIPALVELUT											
Yhteiset toiminnot	-11 800	-33 339	-104 320								
Tarkastuslautakunta	-250										
Hallintopalvelut	-1 500	-29 871	-137 990								
Henkilöstöpalvelut	-4 900	-27 894	-127 220								
Talouspalvelut	-500	-13 521	-78 020								
Viestintä- ja markkinointipalvelut	-400	-6 804	-10 440								
Elinvoima- ja kuntakehityspalvelut	-700	-10 135	-53 580								
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMIALA											
Hallinto- ja talouspalvelut	-1 000	-11 147	-42 980		-1 140						
Koulutuspalvelut	-10 000	-522 852	-10 601 750	-3 652 870	-1 752 340				-14 400		-19 600
Varhaiskasvatuspalvelut	-4 500	-373 499	-3 641 150	-2 678 050	-74 220				-6 000		-55 300
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	-100	-53 601	-530 990		-59 880						
Nuorisopalvelut	-1 800	-25 652	-849 140		-9 370						
Liikuntapalvelut	-700	-7 093	-205 270		-10 240				-24 200		
Hyvinvointipalvelut		-22 752	-53 860		-6 050						
YMPÄRISTÖTOIMIALA											
Tekninen keskus	-700	-80 800	-1 232 280		-40 690	-9 100	-10 400				
Tiilakeskus	-150	-47 400	-77 540		-225 550	-129 080	-175 390				
Hallinto- ja talouspalvelut	-1 800	-19 021	-81 080								
Maankäyttö ja kaavoitus	-3 800	-51 500	-84 370								
Nurmijärven Vesi	-800	-33 126	-48 210		-6 680					-490 960	
Aleksia	-600	-119 409	-838 850						-12 280	-211 552	

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄN TALOUSARVIO

TALOUSSUUNNITELMA 2021-2023, KESKI-UUDENMAAN SOTE –KUNTAYHTYMÄ

Talousarvio 2021

Yhtymähallitus hyväksyi 24.6.2020 § 106 talousarviokehysten ja laadintaohjeet vuodelle 2021, minkä perusteella palvelualueet laativat talousarvioesityksen.

Oman palvelutuotannon maksuosuuksien kasvu vuoden 2020 talousarvioon verrattuna on n. 1,5 %. Talousarviossa on varauduttu palkkojen sopimuskorotuksiin ja sopimusten mukaista järjestelyerää käytetään palkkaharmonisaatioon. Kaiken kaikkiaan palkkojen harmonisointiin on vuodelle 2021 varattu n. 2,2 Me yhtymähallituksen harmonisointipäätöksen mukaisesti. Palkkaharmonisaatioon varattu määräraha on talousarviossa henkilöstöpalveluissa. Kun harmonisointipäätökset tehdään, määrarahat kohdennetaan palvelualueille päätöksen mukaisesti. Koska henkilöstöpalvelujen ja palvelutuotannon kustannukset jakautuvat kunnille eri perustein, on muutoksella vaikutusta maksuosuuskokonaisuuden jakautumiseen kuntien välillä. Muutoksen vaikutusta kunnittain on mahdotonta arvioida tässä vaiheessa.

Kehyksessä asiakaspalvelujen ostojen hinnankorotuksiin varauduttiin 2 %:n kasvulla. Joidenkin palvelujen hintojen korotukset ovat tätä suuremmat, mikä aiheuttaa riskin talousarviossa pysymiselle. Vuokramenojen kasvuun varauduttiin 1 %:n kasvulla.

Erikoissairaanhoidon määrärahavaraus on budjetoitu HUS:lta saadun tiedon mukaisena. Määräraha sisältää n. 7,9 Me koronan vuoksi vuonna 2020 syntyneiden hoitojonojen purkuun.

Vuoden 2021 talousarvioon ei ole sisällytetty koronakustannuksia, koska niitä on mahdotonta arvioida. Varausta ei myöskään ole mm. suun terveydenhuollossa syntyneiden hoitojonojen purkamiseen. Koronasta aiheutuvista kustannuksista tullaan tekemään talousarviomuutos vuonna 2021, kun nähdään, miten tautitilanne kehittyy.

Talousarviossa ei ole varauduttu Apotin käyttöönottoon Tuusulan toimipisteissä aiemmin suunnitellussa aikataulussa. Käyttöönottoa on suunniteltu siirrettävän vuoteen 2023. Tarkoitus on kilpailuttaa Keusoten käyttöön vuoden 2021 aikana yhtenäinen asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuus.

Kuntien maksuosuudet vuodelle 2021 ovat yhteensä n. 625,4 Me. Vuoden 2020 talousarviossa maksuosuudet ovat n. 583,6 Me ja tilinpäätösennusteen (8/2020) mukaiset maksuosuudet ovat n. 612,0 Me, josta n. 0,1 Me aikaisempien vuosien (2017 ja 2018) alijäämän kattamista. Vuoden 2019 tilinpäätöksen mukaiset maksuosuudet olivat yhteensä n. 617,4 Me. Oman toiminnan maksuosuuden muutos suhteessa vuoden 2020 tilinpäätösennusteeseen on n. -4,4 % ja suhteessa vuoden 2019 tilinpäätökseen n. 0,1 %. Talousarvion toteutuminen edellyttää keväällä 2020 hyväksytyn tuottavuusohjelman toimenpiteiden toteutumista täysimääräisenä.

Maksuosuudet kunnittain:

	Tilinpäätös 2019			Tilinpäätöseennuste 8/2020			Talousarvioesitys 2021			
	Oma toiminta	Esh	Yhteensä	Oma toiminta	Esh	Yhteensä	Oma toiminta	Esh	Esh, hoitovelka	Yhteensä
Hyvinkää	94 755 056	64 694 526	159 449 582	101 993 802	57 539 000	159 532 802	99 148 869	62 810 049	2 076 066	164 034 985
Jävenpää	86 318 611	53 827 523	140 146 134	87 636 214	50 219 000	137 855 214	81 834 722	54 014 875	1 885 540	137 735 137
Mäntsälä	39 654 573	25 985 025	65 639 598	41 253 652	22 939 000	64 192 652	39 947 656	26 192 192	833 483	66 973 331
Nurmijärvi	75 356 098	48 750 089	124 106 187	77 945 460	44 837 000	122 782 460	74 131 882	49 005 950	1 390 624	124 528 456
Pornainen	7 365 454	5 117 418	12 482 872	8 050 609	5 096 000	13 146 609	7 899 835	5 478 485	120 083	13 498 403
Tuusula	71 472 528	44 094 630	115 567 158	75 405 712	39 057 000	114 462 712	72 150 968	44 882 785	1 643 675	118 677 427
Yhteensä	374 922 319	242 469 211	617 391 530	392 285 449	219 687 000	611 972 449	375 113 931	242 384 336	7 949 471	625 447 738

Taloussuunnitelma 2022-2023

Tuottavuusohjelmalla 2020-2022 tavoitellaan 40 Me:n menojen alenemaa vuoden 2022 loppuun mennessä.

Valtakunnallista sote-uudistusta valmistellaan ja tavoitteena on, että uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alusta. Sote-uudistus on eduskunnan käsittelyssä vuoden 2020 lopulla.

Valtakunnallinen sote-uudistus toteutuessaan edellyttää kustannusten alenemista merkittävästi ja edellyttää palvelurakenteen uudelleen arviointia rahoitusaseman heikentyessä.

Kuntakohtainen tarkastelu, Nurmijärvi

Ikäihmisten ja vammaisten palvelualueella ikäihmisten nykymuotoisesta päivätoiminnasta luovutaan, mikä vaikuttaa maksuosuuteen n. 0,8 Me.

Ikäihmisten asumispalveluissa on kasvupainetta väestön ikääntymisen myötä. Asumispalvelut kilpailutettiin ja uudet hinnat otettiin käyttöön vuonna 2020. Hinnat ovat korottuneet merkittävästi kilpailutuksen myötä (n. 4 %). Tuottavuusohjelman mukaisesti asumispalvelujen palvelurakennetta pyritään keventämään ja suuntaamaan ostoja edullisempien palvelutuottajien yksiköihin ja näin ollen kustannusten kasvua saadaan hillittyä maltillisemmaksi.

Hoito- ja hoivapalveluiden tietopakettiin sisältyy myös akuuttiosastohoito ja kotisairaala. Akuuttiosastohoidon hoitopaikkojen määrää vähennetään Keusoten alueella n. 30 paikalla. Vuonna 2021 Nurmijärven akuuttiosaston remontin vuoksi asiakkaita sijoitetaan kuntayhtymän muihin yksiköihin.

Vammaisten palveluissa henkilökohtaisen avun kustannukset nousevat n. 0,3 Me vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna. Omaishoidon tuki kasvaa n. 0,3 Me vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna. Vuoden 2021 talousarvioon on varattu palvelutarpeen mukainen määrä.

Lasten ja nuorten lastensuojelun laitoshoidon hoitopäivähinta on vuoden 2019 tilinpäätöksen mukaan ollut Nurmijärvellä Keusoten kuntien korkein, 367 eur/hoitopäivä, kun vaihteluväli muissa Keusoten kunnissa on ollut 268-318 eur/hoitopäivä. Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketin vuoden 2021 talousarvioon varattu 14,0 Me, mikä on 0,2 Me vähemmän kuin vuoden 2019 tilinpäätös.

Vastaanottopalveluissa etäpalveluin pyritään korvaamaan suurin osa läsnävastaanottoja. Vastaanottopalvelujen tietopaketti kasvaa vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden 0,1 Me, kokonaismäärärahan ollessa vuoden 2021 talousarviossa 10,3 Me. Hoitotarvikejakelu sisältyy vastaanottopalvelujen tietopakettiin.

Hoitotarvikejakelussa on ollut tarpeeseen nähden riittämättömät määrärahat ja vuoden 2021 talousarviossa määrärahaa on kasvatettu merkittävästi ja varaus on yhteensä n. 2,0 Me. Apuväline- ja hoitotarvikejakelun kriteerejä ollaan tarkastamassa ja yhtenäistämässä parhaillaan.

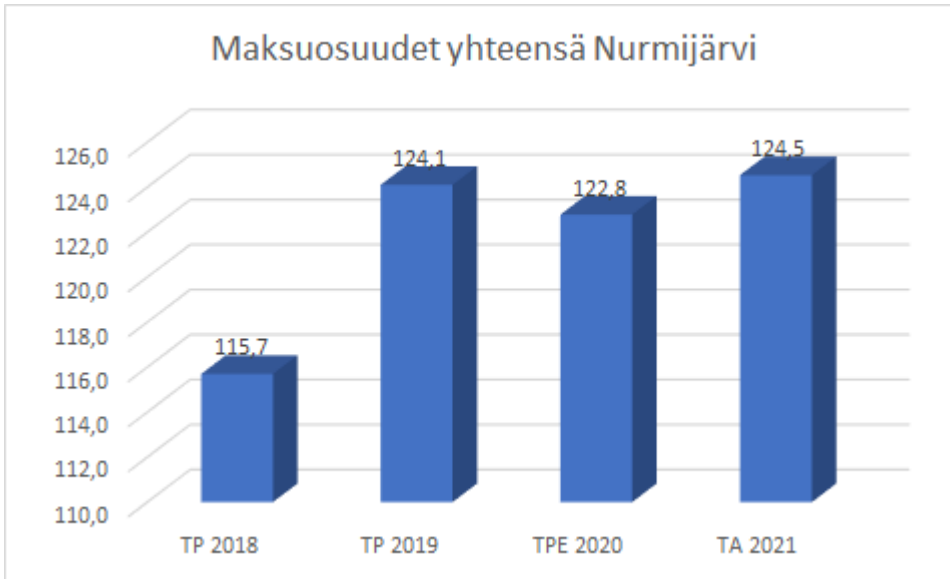
Kiljavan toiminta siirtyy Kiljavan sairaala Oy:ltä Keusoten omaksi toiminnaksi, mikä vähentää ulkopuolisen lääkinnällisen kuntoutuksen ostotarvetta. Kiljavalle keskitetään myös koko kuntayhtymän vaativa kuntoutus. Kiljavan toiminnan siirto omaksi toiminnaksi on kustannusneutraali.

Vastaanottopalveluissa tiimimallin käyttöönoton edetessä fysioterapeutin suoravastaanotto laajenee, jolla pystytään korvaamaan osittain tules-potilaiden lääkärikäyntejä.

Suun terveydenhuollossa toimintamalliuudistusta jalkautetaan koko Keusoten alueella saatavuuden parantamiseksi ja yhdenvertaisten palvelujen tarjoamiseksi. Suun terveydenhuollon määrärahat ovat vuoden 2019 tilinpäätöksen tasolla, kokonaismäärärahan vuoden 2021 talousarviossa ollessa 3,0 Me.

Erikoissairaanhoidon maksuosuuteen on varattu määräraha koronan vuoksi syntyneiden hoitojonojen purkamiseen. Hoitovelan osuus Nurmijärven erikoissairaanhoidon maksuosuudesta on n. 1,4 Me. Erikoissairaanhoidon kokonaismaksuosuus 50,4 Me eli 2,2 Me suurempi kuin vuoden 2019 tilinpäätös.

Maksuosuudet tietopaketeittain

Luokka	Talousarvio	Valittu kausi	Toteuma-% (TA)
Oma toiminta	71 979	74 138	103,0 %
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	27 694	22 581	81,5 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	14 581	13 954	95,7 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti	13 646	15 131	110,9 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	6 366	10 301	161,8 %
Kuntoutuksen tietopaketti	2 890	3 265	113,0 %
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	2 460	2 336	95,0 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	2 015	2 659	131,9 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti	1 564	3 036	194,2 %
Päivystyksen tietopaketti	675	806	119,4 %
Hallinto	88	68	77,3 %
ESH	42 480	50 397	118,6 %
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	41 118	48 801	118,7 %
Ensihoidon tietopaketti	1 362	1 596	117,2 %
Yhteensä	114 459	124 535	108,8 %

Talousarvio= Talousarvio 2020

Valittu kausi= Talousarvio 2021

Nurmijärvi

Nurmijärven kunta
PL 37, 01901 Nurmijärvi
Katuosoite: Kunnanvirasto, Keskustie 2 b
Puhelin: (09) 250 021
kunta@nurmijarvi.fi
www.nurmijarvi.fi